

การพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก
ที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล

นางวาสนา ต่อชาติ
ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสถานศึกษา
วิทยฐานะ ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ

โรงเรียนบ้านคำโพน
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำนาจเจริญ
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการสร้างคน สร้างสังคม และสร้างชาติ เป็นกลไกหลักในการพัฒนากำลังคนให้มีคุณภาพสามารถดำรงชีวิตอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นในสังคมได้อย่างเป็นสุขในกระแสของการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของโลกศตวรรษที่ 21 เนื่องจากการศึกษามีบทบาทสำคัญ ซึ่งในการสร้างความได้เปรียบของประเทศเพื่อการแข่งขันและยืนหยัดในเวทีโลกภายใต้ระบบเศรษฐกิจและสังคมที่เป็นพลวัตประเทศต่างๆ ทั่วโลกจึงให้ความสำคัญและทุ่มเทกับการพัฒนาการศึกษาเพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของตนให้สามารถก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของระบบเศรษฐกิจ และสังคมของประเทศภูมิภาค และของโลกควบคู่กับการธำรงรักษาอัตลักษณ์ของประเทศในส่วนของประเทศไทยได้ให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษา การพัฒนาศักยภาพ และขีดความสามารถของคนไทยให้มีทักษะความรู้ความสามารถและสมรรถนะที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดงาน และการพัฒนาประเทศภายใต้แรงกดดันภายนอกจากกระแสโลกาภิวัตน์ และแรงกดดันภายในประเทศที่เป็นปัญหาวิกฤตที่ประเทศต้องเผชิญเพื่อให้คนไทยมีคุณภาพชีวิตที่ดีสังคมไทยเป็นสังคมคุณธรรม จริยธรรม และประเทศสามารถก้าวข้ามกับดักประเทศที่มีรายได้ปานกลางไปสู่ประเทศที่พัฒนาแล้วรองรับการเปลี่ยนแปลงของโลกทั้งในปัจจุบันและอนาคต (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. 2560 : 1) การเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วด้านวิทยาการของโลก ซึ่งมีผลกระทบต่อวิถีชีวิตและวัฒนธรรมความเป็นอยู่ทุกชาติทุกภาษารวมทั้งประเทศไทย ประเทศไทยจึงมีความจำเป็นต้องปรับให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงเหล่านี้ ซึ่งใช้คำว่า “ยุคดิจิทัล” โดยเฉพาะอย่างยิ่งการปรับตัวให้เข้ากับโลกแห่งความรู้ที่ใช้เทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนรู้การส่งเสริมการใช้เทคโนโลยี การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อให้เข้าถึงแหล่งเรียนรู้ เทคโนโลยีได้ก้าวเข้ามามีบทบาทกับชีวิตประจำวันมากขึ้นในทุกๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็นการเดินทาง การสื่อสาร การศึกษา ซึ่งเทคโนโลยีได้เข้ามาช่วยให้มีความสะดวก สบายมากยิ่งขึ้น (จิณฉนวน วัตร ปะโคทัง. 2561 : 3)

การจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 มาตรา 6 เกี่ยวกับแนวการจัดการศึกษา บัญญัติไว้ว่าการจัดการศึกษามุ่งพัฒนาคคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และ

คุณธรรม มีจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา. 2553 : 10) ซึ่งสอดคล้องกับ แนวทางการจัดการศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กล่าวคือ การจัดการศึกษามุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพในการศึกษาต่อ และ ประกอบอาชีพ การพัฒนาด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ เห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัยและปฏิบัติตนตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ ยึดหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง มีความรู้ ความสามารถในการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้เทคโนโลยี และ มีทักษะชีวิต (กระทรวงศึกษาธิการ. 2552 : 3) ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาและครูต้องทำหน้าที่ใน การพัฒนาการศึกษา พัฒนาผู้เรียน ให้มีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนด ซึ่งต้องอาศัยกระบวนการ ที่สำคัญ คือ กระบวนการนิเทศการศึกษา จะต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องควบคู่กับกระบวนการเรียน การสอน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2552 : 1)

การนิเทศการศึกษามีความสำคัญต่อการจัดการศึกษาอย่างยิ่งเพราะเป็นการช่วยเหลือ สนับสนุนส่งเสริมให้ครูผู้สอนมีความสามารถในการพัฒนางานในวิชาชีพของตนเองให้มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล อันจะช่วยให้ครูเจริญก้าวหน้าในวิชาชีพส่งผลถึงผู้เรียนและคุณภาพการศึกษา (ยุพิน ยืนยง. 2553 : 38) ซึ่งสอดคล้องกับ สิริกร คำมูล (2556 : 24) กล่าวว่า การนิเทศการศึกษาเป็นการ ช่วยเหลือครูผู้สอนให้ได้รับการพัฒนาการปฏิบัติงานในหน้าที่อย่างเต็มศักยภาพ โดยส่งเสริมสนับสนุน ให้ครูผู้สอนมีความรู้ความสามารถในด้านการพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ รวมถึงเป็นการส่งเสริมขวัญกำลังใจ และช่วยให้ครูได้มีความเจริญก้าวหน้าในวิชาชีพ สอดคล้องกับ วันชัย อยู่ตรง (2557 : 17) ที่กล่าวถึงการนิเทศการศึกษาว่าเป็นกระบวนการซึ่งประกอบด้วย กิจกรรมที่ ปฏิบัติในโรงเรียน โดยความร่วมมือของทั้งสองฝ่าย คือ ผู้นิเทศ และผู้รับการนิเทศ และเป็นวิธีการที่มีการ จัดการอย่างเป็นระบบของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา โดยมีจุดประสงค์เพื่อปรับปรุงการเรียน การสอนและการทำงานของครูให้มีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับพิรยา ททรัพย์หล้า (2562 : 27) ที่กล่าวว่า การนิเทศการศึกษา เป็นกระบวนการทำงานร่วมกันระหว่างผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ โดยใช้หลักประชาธิปไตยในการพัฒนาปรับปรุงการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ โดยการแนะนำ ช่วยเหลือปรึกษาหารือร่วมกันระหว่างผู้นิเทศกับผู้รับการนิเทศเพื่อให้การจัดกิจกรรมการเรียน การสอนเกิดประโยชน์สูงสุดแก่นักเรียนและบรรลุตามจุดมุ่งหมายที่กำหนด

จะเห็นได้ว่ากระบวนการพัฒนาคุณภาพการศึกษานั้นการนิเทศการศึกษาก็เป็นกระบวนการ สำคัญและเป็นมาตรการที่ต่ออย่างหนึ่งที่มีผลโดยตรงต่อมาตรฐานการจัดการศึกษาและพัฒนาการศึกษา ในทุกขั้นตอน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการจัดการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งมีนโยบายมุ่งเน้นใน เรื่องการพัฒนาคุณภาพของการศึกษาให้สอดคล้องตามวัตถุประสงค์ของแผนการศึกษาชาติ จึงทำให้ การนิเทศภายในสถานศึกษามีความจำเป็นมากยิ่งขึ้น (วรรณพร สุขอนันต์. 2550 : 5) ซึ่งสอดคล้องกับ

จิตติมา วรณศรี (2557 : 107) ที่กล่าวว่า การนิเทศภายในเป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ และพัฒนาการปฏิบัติงานของครูและบุคลากรให้สามารถปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนของตนเองให้ดีขึ้น การนิเทศอย่างเป็นระบบและสม่ำเสมอจะช่วยให้ผู้บริหารได้รับรู้ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพและปัญหาในการจัดการเรียนรู้และการดำเนินงาน รวมทั้งช่วยให้สามารถแก้ปัญหาและพัฒนาการปฏิบัติงานให้เกิดประสิทธิภาพ และยังสอดคล้องกับ สัญชัย พูลสุข (2556 : 139) ที่ศึกษาการดำเนินการนิเทศภายในโรงเรียนประถมศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ พบว่าโรงเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (O-NET) สูง มีการดำเนินการนิเทศภายในปัจจุบันอย่างเป็นระบบชัดเจน มีความต่อเนื่องและแสดงออกถึงความใส่ใจของผู้นิเทศในทุกขั้นตอน

สถานศึกษาขนาดเล็กส่วนใหญ่ประสบปัญหาใน 4 ด้าน คือ ด้านวิชาการ ด้านบุคลากร ด้านอาคาร สถานที่ สื่อ วัสดุอุปกรณ์ครุภัณฑ์และด้านการบริหารจัดการ ปัญหาด้านวิชาการ (สุรศักดิ์ ปาเฮ. 2555 : 57) ได้แก่ ขาดแคลนสื่อ วัสดุอุปกรณ์ครุภัณฑ์ขาดแคลนหนังสืออ่านประกอบ แหล่งเรียนรู้ ในโรงเรียนและชุมชน ครูขาดประสบการณ์ในการสร้างสื่อการเรียนรู้ ขาดความรู้ความเข้าใจในการใช้สื่อ ICT นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและผลทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินิยมพื้นฐาน (O-NET) ต่ำกว่าเป้าหมายและค่าเฉลี่ยระดับชาติ มีปัญหาด้านการคิดวิเคราะห์และการคิดคำนวณ นักเรียนขาดแรงจูงใจในการเรียนรู้นักเรียนขาดเรียนบ่อย มีพื้นฐานการเรียนแตกต่างกัน ทำให้เกิดปัญหาในการจัดการเรียนรู้ปัญหาด้านบุคลากร มีครูไม่ครบชั้น ครูสอนไม่ตรงวิชาเอก มีภาระงานมาก สอนหลายระดับครูขาดขวัญกำลังใจ และแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน ครูย้ายบ่อย ทำให้มีปัญหาในการปฏิบัติงานขาดผู้นำที่เข้มแข็งไม่มีประสิทธิภาพทำงานตามคำสั่งปัญหาด้านอาคารสถานที่สภาพอาคารเก่าชำรุดทรุดโทรม อาคารเรียนอาคารประกอบอาคาร ไม่เพียงพอต่อความต้องการ ขาดห้องปฏิบัติการ ขาดวัสดุครุภัณฑ์ที่จำเป็นขาดเครื่องมือสื่อสารที่จำเป็นต่อการดำเนินงานปัญหาด้านการบริหารจัดการ จำนวนนักเรียนต่อห้องน้อย ห่างไกลชุมชน ผู้ปกครองมีฐานะยากจน การใช้ข้อมูลสารสนเทศและนำผลการประเมินมาใช้ในการวางแผนปรับปรุงพัฒนางานน้อยมีการอพยพเคลื่อนย้ายของประชากรวัยเรียน ขาดการประสานงานกับหน่วยงานหรือองค์กรที่เกี่ยวข้อง ขาดงบประมาณ และขาดการนิเทศกำกับติดตาม (หน่วยศึกษานิเทศก์. 2562 : 10) ซึ่งที่กล่าวมาเป็นทักษะในการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษานั้นเอง ดังนั้นปัญหาของโรงเรียนขนาดเล็กที่ขาดประสิทธิภาพ จึงควรได้รับการแก้ไขโดยการนิเทศภายใน

การนิเทศภายในสถานศึกษาเป็นกระบวนการทำงาน และดำเนินกิจกรรมร่วมกันระหว่างผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรภายในสถานศึกษาในการแนะนำช่วยเหลือให้มีขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการเรียนการสอนและพัฒนาการดำเนินงานของสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานของสถานศึกษาเพื่อปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้มีประสิทธิภาพเป็นที่ยอมรับของผู้รับประโยชน์จากสถานศึกษาทุกฝ่ายเป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการจัดการศึกษาที่กำหนดไว้

(ศรัณย์ภัทร์ อินทรรักษาทรัพย์. 2558 : 21) ซึ่งสอดคล้องกับสุปรียาอร สีสะแล (2554 : 14) ที่กล่าวว่า การนิเทศภายในสถานศึกษามีความจำเป็นต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา เนื่องจากการนิเทศจากศึกษานิเทศก์ไม่สามารถทำการนิเทศการสอนของครูได้อย่างทั่วถึง เพราะมีข้อจำกัดหลายประการ เช่น สภาพสถานศึกษามีความแตกต่างกัน จำนวนศึกษานิเทศก์มีน้อย ดังนั้นการนิเทศภายในสถานศึกษาซึ่งเกิดจากความร่วมมือของบุคลากรภายในสถานศึกษา จึงมีการดำเนินงานได้อย่างรวดเร็ว ตรงตามสภาพปัญหาและความต้องการของครูผู้สอนมากที่สุดการนิเทศภายในสถานศึกษา จึงเป็นกระบวนการสำคัญที่จะช่วยส่งเสริม และพัฒนาครูผู้สอนให้มีความรู้ความสามารถในด้านการจัดการเรียนการสอน และยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษา ซึ่งจะส่งผลให้ผู้เรียนได้รับการส่งเสริมและพัฒนา

จากความสำคัญและความจำเป็นของการนิเทศภายในสถานศึกษา พอสรุปได้ว่า การนิเทศภายในสถานศึกษาของครูทุกคนเป็นเครื่องมือสำคัญในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาที่จะช่วยให้ประสบความสำเร็จในการรวมพลังครูและพัฒนาครูให้มีความรู้ ความสามารถ ในการปรับปรุงการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของตนเองตามแนวปฏิรูปการศึกษา และมีความมั่นใจ มีความภูมิใจที่ประสบความสำเร็จในการปฏิบัติงานเกิดการพัฒนาที่ถาวร (แจ่มนภา ล้ำจุมจัง. 2559 : 14) การนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กส่วนใหญ่ ยังการมีปฏิบัติการนิเทศภายในโรงเรียนมีความสำคัญและความจำเป็นในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน เนื่องจากบุคลากรในโรงเรียนเป็นผู้ที่รู้ปัญหาและแนวทางในการพัฒนาได้ดีที่สุด จึงจำเป็นต้องร่วมกันวางแผนร่วมกันปฏิบัติการนิเทศและร่วมกันประเมินผลการนิเทศภายในโรงเรียนเพื่อพัฒนาระบบการดำเนินงานของโรงเรียนให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดขึ้น (วิชนี ทศตะ. 2561 : 28) ซึ่งปัจจุบันนี้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ปรับเปลี่ยนแนวคิดและสาระสำคัญของการนิเทศภายในสถานศึกษาจากเดิม เพื่อให้การนิเทศภายในสถานศึกษาดำเนินการอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาครูให้เปลี่ยนพฤติกรรมการใช้หลักสูตร และพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนให้ดียิ่งขึ้นมีความถูกต้องเหมาะสม และสอดคล้องกับหลักสูตรมากขึ้น และให้มีผู้ที่เกี่ยวข้องพร้อมทั้งผู้บริหารสถานศึกษาประกอบกับการกระทรวงศึกษาธิการ ได้กำหนดขอบข่ายการบริหารงานวิชาการไว้ คือ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา การนิเทศการศึกษา การแนะแนวการศึกษา และการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ. 2550 : 33)

จากแนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิภาพในยุคดิจิทัล สรุปได้ว่าการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก เริ่มมีการปฏิบัติกันมากขึ้น จากผลการดำเนินงานการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กมีปัญหาและอุปสรรคในด้านต่อไปนี้ คือ ผู้นิเทศขาดทักษะและความรู้ในการนิเทศ การนิเทศไม่ตรงตามความต้องการของผู้รับการนิเทศ ผู้รับการนิเทศมีความต้องการในการนิเทศสูงการไม่ยอมรับซึ่งกันและกัน ครูมีภาระมากไม่มีเวลาดำเนินการอย่างชัดเจน ขาดรูปแบบที่เหมาะสมในการดำเนินงาน ไม่มีการนำเอาผล

การประเมินมาใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอน ตลอดจนการขาดแคลนงบประมาณสนับสนุนสภาพ การปฏิบัติการนิเทศภายในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล ในปัจจุบัน กระบวนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาจึงยังไม่สามารถจัดได้อย่างมีประสิทธิภาพ สมควรได้มีการศึกษา และพัฒนาการนิเทศภายในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล เพื่อจะได้รูปแบบ ที่สอดคล้องกับภารกิจในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาตามขนาดที่แตกต่างกันต่อไป

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยซึ่งมีบทบาทหน้าที่ในการนิเทศการศึกษา เห็นว่าควรมีการศึกษาปัญหา สำคัญดังกล่าวที่ชี้เฉพาะลงไปประเด็นที่เกี่ยวกับรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน ขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัลที่เหมาะสมควรเป็นอย่างไร จึงจะทำให้การดำเนินงานนิเทศ ภายในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัลสามารถยกระดับคุณภาพการศึกษาได้ อย่างแท้จริง เพื่อนำไปเป็นแนวทางในการพัฒนาการนิเทศภายในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มี ประสิทธิภาพในยุคดิจิทัล ให้มีคุณภาพสูงยิ่งขึ้นต่อไป

คำถามของการวิจัย

1. ข้อมูลพื้นฐานการนิเทศภายในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผล ในยุคดิจิทัลมีอะไรบ้าง
2. รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล เป็นอย่างไร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

วัตถุประสงค์ทั่วไป

เพื่อพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผล ในยุคดิจิทัล

วัตถุประสงค์เฉพาะ

1. เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล
2. เพื่อสร้างรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล
3. เพื่อทดลองใช้รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัลในสภาพจริง
4. เพื่อประเมินผลการใช้รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล

ความสำคัญของการวิจัย

ผลการวิจัยครั้งนี้เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ดังนี้

1. ได้ข้อมูลพื้นฐานการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนการนิเทศภายในสถานศึกษาอื่นๆ และเป็นการเสริมสร้างและพัฒนาคุณภาพในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครู
2. ได้รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล สำหรับผู้สนใจ ผู้ที่เกี่ยวข้องได้นำรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัลไปใช้ดำเนินการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก และเป็นแนวทางสำหรับนักวิจัยอื่นๆ ทำการวิจัยเพื่อขยายผลการวิจัยในการที่จะพัฒนาระบบการนิเทศให้มีประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น
3. ได้ข้อมูลผลการทดลองใช้รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัลในสภาพจริง และเป็นแนวทางสำหรับนักวิจัยอื่นๆ ทำการวิจัยเพื่อขยายผลการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตที่จะศึกษา ดังนี้

ขอบเขตด้านเนื้อหา

รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัลครั้งนี้ มุ่งศึกษาเฉพาะองค์ประกอบสำคัญของรูปแบบ ประกอบด้วย การวางแผนการนิเทศภายในยุคดิจิทัล การให้ความรู้การนิเทศภายในยุคดิจิทัล การปฏิบัติการนิเทศภายในยุคดิจิทัล การสร้างขวัญและกำลังใจการนิเทศภายในยุคดิจิทัล และการประเมินผลการนิเทศภายในยุคดิจิทัล

ขอบเขตด้านกลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายในแต่ละระยะการวิจัย ประกอบด้วย

ระยะที่ 1 ประกอบด้วย

1. กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการสอบถามข้อมูลพื้นฐานการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 129 คน แบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่

1.1 ครูผู้สอนโรงเรียนบ้านคำโพน จำนวน 13 คน

1.2 คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 7 คน (ไม่รวมผู้แทนข้าราชการครู และเลขาธิการ)

1.3 ผู้ปกครองนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 109 คน

2. สถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กดีเด่นด้านการนิเทศภายในที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล จำนวน 3 โรงเรียน

3. ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบองค์ประกอบของรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล ซึ่งเป็นผู้ที่มีความรู้ และความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับองค์ประกอบของรูปแบบการนิเทศภายในยุคดิจิทัล ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา และศึกษานิเทศก์ จำนวน 15 คน

4. ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ ข้อมูลพื้นฐานการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล ได้แก่ การวางแผนการนิเทศภายในยุคดิจิทัล การให้ความรู้การนิเทศภายในยุคดิจิทัล การปฏิบัติการนิเทศภายในยุคดิจิทัล การสร้างขวัญและกำลังใจการนิเทศภายในยุคดิจิทัล และการประเมินผลการนิเทศภายในยุคดิจิทัล

ระยะที่ 2 กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล และประเมินความเหมาะสมของคู่มือการดำเนินการตามรูปแบบเป็นผู้เชี่ยวชาญ ประกอบด้วย นักวิชาการ ศึกษานิเทศก์ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน จำนวน 9 คน

ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ ความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล และความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของคู่มือการดำเนินการตามรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล

ระยะที่ 3 กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการทดลองใช้รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล ครั้งนี้คือ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก จำนวน 1 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนบ้านคำโพน อำเภอปทุมราชวงศา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เพื่อนำมาใช้เป็นกรณีศึกษาในเชิงคุณภาพ และเชิงปริมาณ ประกอบด้วย

1. ครูผู้สอนโรงเรียนบ้านคำโพน จำนวน 13 คน
2. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 20 คน

ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ ผลที่ได้จากการดำเนินการตามรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล และความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล

ระยะที่ 4 กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการประเมินผลการใช้รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล ได้แก่

ผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งเป็นผู้มีความรู้ และความเชี่ยวชาญ ด้านรูปแบบการนิเทศภายในยุคดิจิทัล และการนิเทศภายใน ประกอบด้วย นักวิชาการ ศึกษานิเทศก์ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน จำนวน 17 คน

ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ ข้อเสนอแนะและข้อสังเกตในการใช้รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล และความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล

ขอบเขตด้านระยะเวลา

ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 และภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564
(ตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน 2563 ถึงเดือนกันยายน 2564)

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานการนิเทศภายในสถานศึกษา
ชั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล สร้างรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน
ขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล ทดลองใช้รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานขนาดเล็ก
ที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัลในสภาพจริง และประเมินผลการใช้สถานศึกษาชั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มี
ประสิทธิผลในยุคดิจิทัล ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยจากองค์ความรู้ในเรื่อง องค์ประกอบ
ของรูปแบบ กระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษา ประสิทธิภาพ และยุคดิจิทัล ซึ่งสามารถสรุปและ
กำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยได้ดังนี้

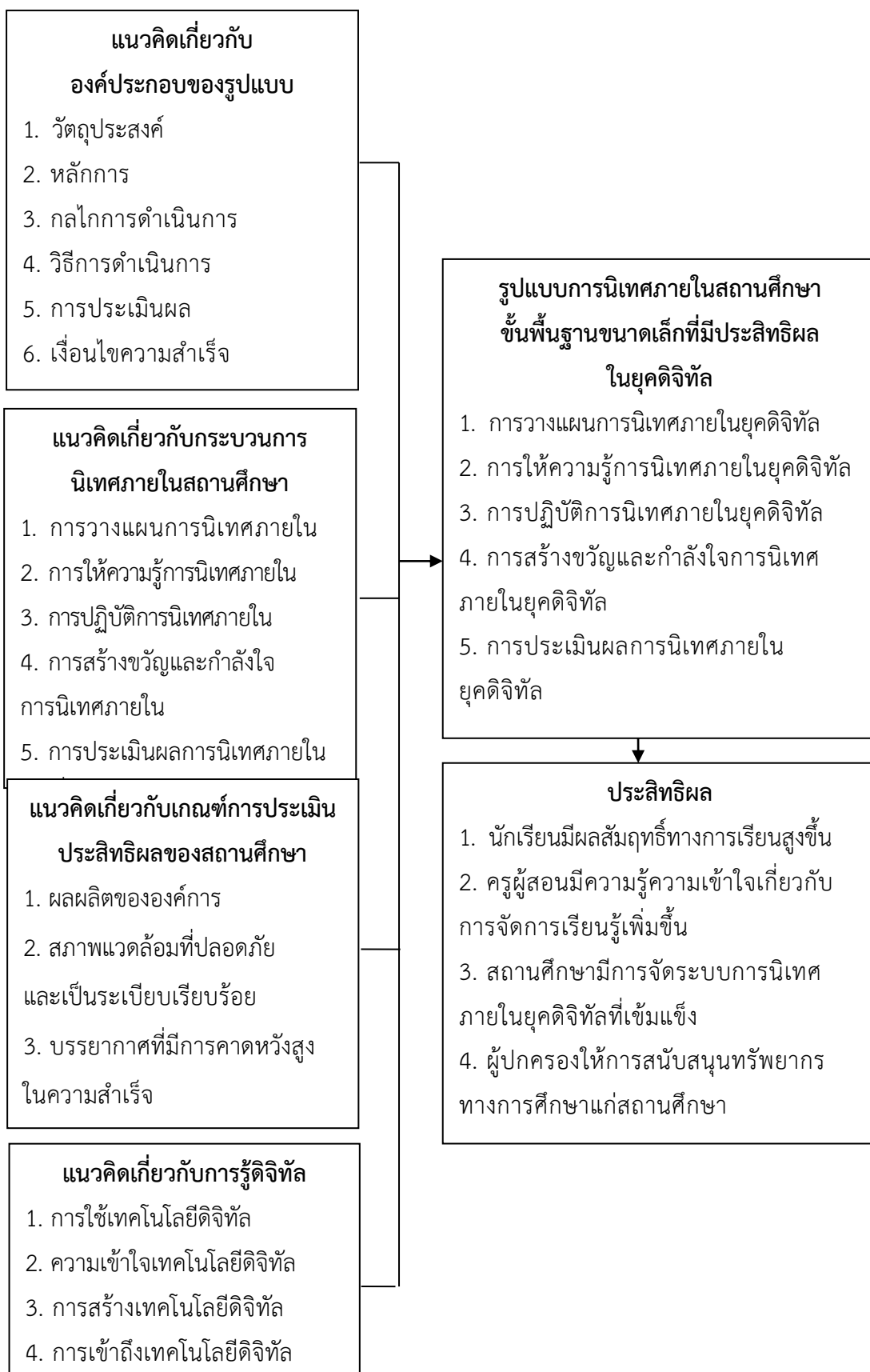
1. กรอบแนวคิดเกี่ยวกับองค์ประกอบของรูปแบบ ผู้วิจัยได้ศึกษาจากแนวคิดและหลักการ
ของ ชีระ รุญเจริญ (2550 : 90) ; สมาน อัครภูมิ (2550 : 10) ; ยุพิน ยืนยง (2553 : 249-250) ;
นันทวัน แจ่มสุข (2557 : 155) ; วิชระศักดิ์ สงค์ปาน (2558 : 21) ; สำนักงานเลขาธิการสภา
การศึกษา (2560 : 53) และ อร่าม วัฒนนะ (2561 : 199) ได้สาระสำคัญที่นำมาใช้ ได้แก่
1) วัตถุประสงค์ 2) หลักการ 3) กลไกการดำเนินการ 4) วิธีการดำเนินการ 5) การประเมินผล และ
6) เงื่อนไขความสำเร็จ

2. กรอบแนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษา ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด
และหลักการของ สงัด อุทรานันท์ (2530 : 84-87) ; อัญชลี ธรรมะวิธิกุล (2553 : 65) ; จิตติมา วรณศรี
(2557 : 113) ; วันชัย อยู่ตรง (2557 : 37-38) ; เพิ่มพูล ร่มศรี (2558 : 35) ; พิสน โพนทัน (2559 : 26) ;
เฉลิมวุฒิ โสมงาม (2562 : 18) ; Deming (1986 : 3) และ Acheson and Gall (2003 : 90)
ได้สาระสำคัญที่นำมาใช้ ได้แก่ 1) การวางแผนการนิเทศภายใน 2) การให้ความรู้การนิเทศภายใน
3) การปฏิบัติการนิเทศภายใน 4) การสร้างขวัญและกำลังใจการนิเทศภายใน และ 5) การประเมินผล
การนิเทศภายใน

3. กรอบแนวคิดเกี่ยวกับประสิทธิผล ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดเกณฑ์การประเมินประสิทธิผลของสถานศึกษา จากแนวคิดและหลักการของ จันทรานี สงวนนาม (2545 : 154) ; ภรณ์ กীরติ (2559 : 185-187) ; Robbins (1997 : 46-49) ; Gillham (2000 : 331) และ Lunenburg and Ornstein (2004 : 410) ได้สาระสำคัญที่นำมาใช้ ได้แก่ 1) ผลผลิตขององค์กร 2) สภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยและเป็นระเบียบเรียบร้อย 3) บรรยากาศที่มีการคาดหวังสูงในความสำเร็จ และ 4) ความเป็นผู้นำทางวิชาการ

4. กรอบแนวคิดเกี่ยวกับยุคดิจิทัล ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดของการรู้ดิจิทัลจากแนวคิดและหลักการของ พรชนิตร์ สีนาราช (2560 : 81) ; จินฉัตร ปะโคทั้ง (2561 : 25-26) ; สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (2561 : 35) ; อัญสุชา บุญขันตินาด (2561 : 7) ; อัคริมา บุญอยู่ (2561 : 10) ได้สาระสำคัญที่นำมาใช้ ได้แก่ 1) การใช้เทคโนโลยีดิจิทัล 2) ความเข้าใจเทคโนโลยีดิจิทัล 3) การสร้างเทคโนโลยีดิจิทัล และ 4) การเข้าถึงเทคโนโลยีดิจิทัล

จากการศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้นำมากำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังปรากฏในแผนภูมิที่ 1.1



แผนภูมิที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

รูปแบบ หมายถึง โครงสร้างการดำเนินงานนิเทศภายใน ประกอบด้วย ปัจจัยหรือวิธีการต่างๆ ที่สำคัญ ซึ่งเป็นประโยชน์ที่จะทำให้การนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กมีประสิทธิภาพในยุคดิจิทัล บรรลุผลตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการนิเทศ

การพัฒนากระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิภาพในยุคดิจิทัล หมายถึง โครงสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้นิเทศ และกระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่ส่งผลให้ครูผู้สอนสามารถจัดเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีประเด็นหลักของการนิเทศอยู่ 5 ด้าน คือ

1. การวางแผนการนิเทศภายในยุคดิจิทัล
2. การให้ความรู้การนิเทศภายในยุคดิจิทัล
3. การปฏิบัติการนิเทศภายในยุคดิจิทัล
4. การสร้างขวัญและกำลังใจการนิเทศภายในยุคดิจิทัล
5. การประเมินผลการนิเทศภายในยุคดิจิทัล

กระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษา หมายถึง การดำเนินการแนะนำ ช่วยเหลือครูผู้สอนให้สามารถจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้

1. การวางแผนการนิเทศภายใน เป็นกระบวนการที่สำคัญในการกำหนดจุดประสงค์และเป้าหมายที่ต้องการ เป็นขั้นตอนในการหนดทางเลือก แนวปฏิบัติ รายละเอียดตามขอบข่ายการนิเทศ กำหนดผู้รับผิดชอบ จะทำการประชุมปรึกษาหารือเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลพื้นฐานที่จะต้องมีการนิเทศ การจัดลำดับความสำคัญของปัญหา รวมทั้งวางแผนถึงขั้นตอนการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการนิเทศที่จะจัดขึ้นอีกด้วย

2. การให้ความรู้การนิเทศภายใน เป็นขั้นตอนของการให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการนิเทศภายใน ประชุมชี้แจงเกี่ยวกับการนิเทศภายใน กำหนดผู้รับผิดชอบในการให้ความรู้ก่อนการนิเทศภายใน สนับสนุนให้ครูผู้สอนศึกษาด้วยตนเองจากสื่อการนิเทศทางไกล ประชุมทางวิชาการ ศึกษาดูงานนอกสถานที่ รวมทั้งการจัดป๋ายนิเทศ การบริการเอกสารทางวิชาการ การสนทนาทางวิชาการ

3. การปฏิบัติการนิเทศภายใน เป็นการลงมือปฏิบัติตามแผนงานโครงการนิเทศภายใน ปฏิทินการนิเทศภายใน เริ่มจากการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน กำหนดจุดประสงค์วิธีการปฏิบัติการนิเทศ

ภายใน ดำเนินการนิเทศภายในอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง บันทึกรูปผลการนิเทศ ส่งเสริมสนับสนุน วัสดุอุปกรณ์ งบประมาณการเงิน รวมทั้งการแนะนำในการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องในการนิเทศ ภายใน

4. การสร้างขวัญและกำลังใจการนิเทศภายใน เป็นขั้นตอนของการเสริมกำลังใจของ ผู้บริหารสถานศึกษาซึ่งเป็นนิเทศ เพื่อให้ครูผู้สอนซึ่งเป็นผู้รับการนิเทศมีความมั่นใจและบังเกิด ความพึงพอใจ โดยการสนับสนุนการเข้ารับการฝึกอบรม เปิดโอกาสให้ครูผู้สอนรับผิดชอบงานนิเทศ ยอมรับฟังความคิดเห็น และยกย่องชมเชยเป็นรายบุคคล

5. การประเมินผลการนิเทศภายใน เป็นขั้นตอนที่ผู้นิเทศทำการประเมินผลการ ดำเนินการซึ่งผ่านไปแล้วว่าเป็นอย่างไร หลังจากการประเมินผลการนิเทศหากพบว่ามีปัญหาหรืออุปสรรค อย่างหนึ่งอย่างใดที่ทำให้การดำเนินงานไม่ได้ผลก็จะต้องทำการปรับปรุงแก้ไขต่อไป

การนิเทศภายในยุคดิจิทัล หมายถึง การดำเนินการแนะนำ ช่วยเหลือครูให้สามารถ ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดกลางได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้ เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม และมีผลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน ซึ่งมีขั้นตอนการวิเคราะห์สภาพ ปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการ การวางแผนการนิเทศ การให้ความรู้สิ่งที่จะทำ การปฏิบัติงาน การสร้างขวัญและกำลังใจ และการประเมินผลการปฏิบัติงาน

สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายถึง สถานศึกษาที่จัดการศึกษาระดับปฐมวัย ถึงระดับ มัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

สถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก หมายถึง สถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีจำนวนนักเรียน ตั้งแต่ 1-120 คน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

ประสิทธิผล หมายถึง การบรรลุผลการดำเนินการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก ในยุคดิจิทัล ประกอบด้วย 4 ด้าน ดังต่อไปนี้

1. นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น
2. ครูผู้สอนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เพิ่มขึ้น
3. สถานศึกษามีการจัดระบบการนิเทศภายในยุคดิจิทัลที่เข้มแข็ง
4. ผู้ปกครองให้การสนับสนุนทรัพยากรทางการศึกษาแก่สถานศึกษา

รูปแบบการนิเทศภายในยุคดิจิทัล หมายถึง วิธีดำเนินการนิเทศภายในสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล ประกอบด้วย 5 ด้าน ดังต่อไปนี้

1. การวางแผนการนิเทศภายในยุคดิจิทัล หมายถึง การที่ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน จะทำการประชุมปรึกษาหารือเพื่อให้ได้มาซึ่งปัญหาและความต้องการจำเป็นที่จะต้องมีการนิเทศภายในยุคดิจิทัล รวมทั้งวางแผนถึงขั้นตอนการปฏิบัติงานการนิเทศภายในยุคดิจิทัลที่จะจัดขึ้น อีกด้วย

2. การให้ความรู้การนิเทศภายในยุคดิจิทัล หมายถึง การให้ความรู้ ความเข้าใจ การนิเทศภายในยุคดิจิทัล โดยการประชุมชี้แจง กำหนดตัวบุคคลในการให้ความรู้ ความเข้าใจ ให้ครูผู้สอนศึกษาด้วยตนเองจากสื่อการนิเทศทางไกล จัดประชุมทางวิชาการและศึกษานอกสถานที่ จัดป้ายนิเทศ บริการเอกสารทางวิชาการ และสนทนาทางวิชาการ

3. การปฏิบัติการนิเทศภายในยุคดิจิทัล หมายถึง การดำเนินการนิเทศภายในยุคดิจิทัลตามกิจกรรมที่กำหนดในแผนปฏิบัติงาน โดยเตรียมความพร้อมก่อนจะนิเทศครูผู้สอนเกี่ยวกับการนิเทศภายในยุคดิจิทัล ดำเนินการนิเทศอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องโดยใช้เทคนิคการนิเทศอย่างหลากหลาย บันทึกผลการนิเทศตามกิจกรรมและรายงานผลต่อผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งเป็นการปฏิบัติงานใน 3 ลักษณะคือ 1) การปฏิบัติงานของผู้นิเทศ 2) การปฏิบัติงานของผู้ให้การนิเทศ 3) การปฏิบัติงานของผู้สนับสนุน

4. การสร้างขวัญและกำลังใจการนิเทศภายในยุคดิจิทัล หมายถึง การเสริมสร้างกำลังใจของผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อให้ครูผู้สอนมีความมั่นใจและบังเกิดความพึงพอใจ

5. การประเมินผลการนิเทศภายในยุคดิจิทัล หมายถึง การประเมินผลทั้งด้านบริบท ปัจจัย กระบวนการ และผลผลิต โดยวิธีการเก็บข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล อย่างเป็นระบบเพื่อตัดสินใจเกี่ยวกับการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิภาพในยุคดิจิทัลและการปรับปรุงเพิ่มคุณภาพและประสิทธิภาพให้ดียิ่งขึ้น ซึ่งเป็นขั้นตอนที่ผู้บริหารสถานศึกษาทำการประเมินผลการดำเนินการซึ่งผ่านไปแล้วว่าเป็นอย่างไร หลังจากการประเมินผลการนิเทศภายในยุคดิจิทัล หากพบว่า มีปัญหาหรืออุปสรรคอย่างหนึ่งอย่างใดที่ทำให้การดำเนินงานไม่ได้ผล ก็จะต้องทำการปรับปรุงแก้ไขต่อไป

ครูผู้สอน หมายถึง บุคลากรซึ่งทำหน้าที่หลักทางด้านการเรียนการสอนและการส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยวิธีต่างๆ ในโรงเรียนบ้านคำโพน อำเภอปทุมราชวงศา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำนาจเจริญ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 และภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564

นักเรียน หมายถึง ผู้เรียนในโรงเรียนบ้านคำโพน อำเภอปทุมราชวงศา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำนาจเจริญ ตั้งแต่ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 และภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564

ผู้ปกครองนักเรียน หมายถึง ผู้มีหน้าที่ดูแล เอาใจใส่ ให้ความช่วยเหลือ ให้คำปรึกษา นักเรียนโรงเรียนบ้านคำโพน อำเภอปทุมราชวงศา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำนาจเจริญ ตั้งแต่ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 และภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564

คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายถึง บุคคลที่ได้รับแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2543 ในโรงเรียนบ้านคำโพน อำเภอปทุมราชวงศา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำนาจเจริญ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 และภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564

ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษาหรือรักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษาในกรณีที่ตำแหน่งว่าง ในโรงเรียนบ้านคำโพน อำเภอปทุมราชวงศา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำนาจเจริญ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 และภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564

ยุคดิจิทัล หมายถึง ยุคของอิเล็กทรอนิกส์ที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีที่มีความสะดวกรวดเร็ว ในการสื่อสาร การส่งผ่านข้อมูลข่าวสารและองค์ความรู้ต่างๆ ที่มีอยู่ในสังคมไม่ว่าจะเป็นข่าวสาร ภาพหรือวิดีโอ ซึ่งทำให้ทุกๆ คนสามารถเข้าถึงแหล่งข้อมูลได้อย่างรวดเร็วทุกที่และตลอดเวลา

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและได้นำเสนอตามหัวข้อต่อไปนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบ
 - 1.1 ความหมายของรูปแบบ
 - 1.2 ประเภทของรูปแบบ
 - 1.3 องค์ประกอบของรูปแบบ
 - 1.4 ลักษณะของรูปแบบที่ดี
 - 1.5 การพัฒนารูปแบบ
 - 1.6 การตรวจสอบรูปแบบ
 - 1.7 รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษา
2. แนวคิดเกี่ยวกับการนิเทศการศึกษา
 - 2.1 ความหมายของการนิเทศการศึกษา
 - 2.2 หลักการนิเทศการศึกษา
 - 2.3 จุดมุ่งหมายของการนิเทศการศึกษา
 - 2.4 คุณลักษณะของผู้นิเทศการศึกษา
 - 2.5 การประเมินผลการนิเทศการศึกษา
3. แนวคิดเกี่ยวกับการนิเทศภายในสถานศึกษา
 - 3.1 ความหมายของการนิเทศภายในสถานศึกษา
 - 3.2 หลักการนิเทศภายในสถานศึกษา
 - 3.3 จุดมุ่งหมายของการนิเทศภายในสถานศึกษา
 - 3.4 ความสำคัญและความจำเป็นของการนิเทศภายในสถานศึกษา
 - 3.5 องค์ประกอบของการนิเทศภายในสถานศึกษา
 - 3.6 ขอบข่ายของงานนิเทศภายในสถานศึกษา
 - 3.7 กิจกรรมการนิเทศภายในสถานศึกษา

- 3.8 กระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษา
- 3.9 บทบาทและหน้าที่ของบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศภายในสถานศึกษา
- 3.10 ความสำเร็จของการปฏิบัติงานนิเทศภายในสถานศึกษา
- 4. แนวคิดเกี่ยวกับประสิทธิผล
 - 4.1 ความหมายของประสิทธิผล
 - 4.2 ความหมายประสิทธิผลของสถานศึกษา
 - 4.3 ความสำคัญของประสิทธิผลของสถานศึกษา
 - 4.4 องค์ประกอบของประสิทธิผลของสถานศึกษา
 - 4.5 เกณฑ์การประเมินประสิทธิผลของสถานศึกษา
- 5. แนวคิดเกี่ยวกับยุคดิจิทัล
 - 5.1 ความหมายของยุคดิจิทัล
 - 5.2 คุณลักษณะของยุคดิจิทัล
 - 5.3 รูปแบบของเทคโนโลยีและนวัตกรรมการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล
 - 5.4 การรู้ดิจิทัล
- 6. ข้อมูลบริบทของโรงเรียนบ้านคำโพน
- 7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 7.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 7.2 งานวิจัยต่างประเทศ

แนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบ

ความหมายของรูปแบบ

คำว่า “รูปแบบ” ซึ่งตรงกับคำในภาษาอังกฤษ “Model” ได้มีคำที่ใช้ในภาษาไทยหลายคำ เช่น แบบจำลอง ตัวแบบ หุ่นจำลอง รูปหุ่น แบบตุ๊กตา โมเดล เป็นต้น รูปแบบได้มีนักวิชาการได้ให้ความหมายไว้หลายทัศนะ ดังนี้

รัตน์ บัณฑิต (2556 : 124) กล่าวว่า ความหมายของรูปแบบมี 3 ความหมาย ดังนี้

1. แผนภาพหรือภาพร่างของสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่ยังไม่สมบูรณ์เหมือนของจริง รูปแบบมักจะเรียกทับศัพท์ในภาษาไทยว่า “โมเดล” ได้แก่ โมเดลบ้าน โมเดลรถยนต์ โมเดลเสื้อ เป็นต้น
2. แบบแผนความสัมพันธ์ของตัวแปร หรือสมการทางคณิตศาสตร์ที่รู้จักกันในชื่อที่เรียกว่า “Mathematical Model”
3. แผนภาพที่แสดงถึงองค์ประกอบการทำงานของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง รูปแบบในความหมายนี้ บางที่เรียกกันว่าภาพย่อส่วนของทฤษฎีหรือแนวคิดในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง เช่น รูปแบบการสอน รูปแบบการบริหาร รูปแบบการประเมิน เป็นต้น

สมนึก บุญใหญ่ (2556 : 18) กล่าวว่า รูปแบบ คือ เป็นแบบจำลองของจริงเป็นตัวแบบที่ใช้เป็นแบบอย่างอันแสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลเชิงสัญลักษณ์และหลักการของระบบหรือแสดงความสัมพันธ์ระหว่างส่วนต่างๆ ในระบบ

พิรดา มาลาม (2560 : 14) กล่าวว่า รูปแบบ คือ สิ่งที่เป็นโครงสร้างทางความคิด โปรแกรม แบบจำลอง หรือตัวแบบจำลองสภาพความเป็นจริงที่มีองค์ประกอบและความสัมพันธ์ขององค์ประกอบต่างๆ โดยจะต้องพิจารณาว่ามีสิ่งใดบ้างที่จะต้องนำมาศึกษา เพื่อใช้แทนแนวคิด หรือปรากฏการณ์ใดปรากฏการณ์หนึ่ง โดยสามารถอธิบายความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นนั้นได้ตามองค์ประกอบที่ศึกษาจากรูปแบบนี้ๆ

อนงค์นาถ เคนโพธิ์ (2562 : 169) กล่าวว่า รูปแบบ หมายถึง โครงสร้างทางความคิดเป็น สิ่งหรือวิธีการดำเนินงานที่เป็นต้นแบบของอย่างใดอย่างหนึ่ง เช่น รูปแบบในการพัฒนาท้องถิ่น รูปแบบการเสนอสินค้า รูปแบบการเสนอการสอนหรือการอบรม ซึ่งเป็นการแสดงหรืออธิบายความสัมพันธ์ขององค์ประกอบต่างๆ ของรูปแบบนั้นอย่างมีวัตถุประสงค์อย่างชัดเจน

Ardictionary (2008 : 1) กล่าวว่า รูปแบบ หมายถึง แบบจำลองที่เป็นสัดส่วน หรือเป็นประเภทเดียวกันกับของจริง หรือสัญลักษณ์ของการเป็นตัวแทนสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่เกิดในอนาคต หรือแบบแผนของสิ่งที่เตรียมไว้

Thinkexist dictionary (2008 : 1) กล่าวว่า รูปแบบ หมายถึง แบบจำลองระบบการปฏิบัติงาน หรือแบบแปลนของการก่อสร้างที่วาดไว้ล่วงหน้าหรือสิ่งของที่เป็นตัวแทนแสดงความคิดของสิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคตหรือสิ่งที่เตรียมเอาไว้ล่วงหน้า

สรุปได้ว่า รูปแบบเป็นเครื่องมือที่เราพัฒนาขึ้นเพื่ออธิบายคุณลักษณะของปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้น เพื่อให้ง่ายต่อการทำความเข้าใจ ช่วยให้เห็นเหตุการณ์และแสดงความสัมพันธ์ หรือแปลความหมายได้

ประเภทของรูปแบบ

นักวิชาการหลายท่าน ได้แบ่งประเภทของรูปแบบออกเป็นประเภทต่างๆ ดังเช่น

ทิตินา แชมมณี (2550 : 220) ได้อธิบายประเภทของรูปแบบไว้ 5 รูปแบบ ดังนี้

1. รูปแบบเชิงเปรียบเทียบ (analogue models) เป็นรูปแบบที่แสดงความคิดออกมาเปรียบระหว่างองค์ประกอบของรูปแบบกับองค์ประกอบที่เกิดขึ้นในสถานการณ์ที่ก่อให้เกิดปัญหาที่กำลังศึกษาอยู่ รูปแบบที่ใช้กันมากทางด้านวิทยาศาสตร์กายภาพ สังคมศาสตร์ และพฤติกรรมศาสตร์

2. รูปแบบเชิงภาษา (semantic models) เป็นรูปแบบที่แสดงความคิดออกมาผ่านภาษาพูด และเขียน รูปแบบลักษณะนี้ใช้กันมากทางด้านศึกษาศาสตร์

3. รูปแบบเชิงแผนผัง (schematic models) เป็นรูปแบบที่แสดงความคิดเชื่อมโยงระหว่างทฤษฎีกับโลกของความเป็นจริงผ่านทางแผนผัง แผนภาพ ไดอะแกรม กราฟ เป็นต้น

4. รูปแบบเชิงคณิตศาสตร์ (mathematical model) ซึ่งส่วนมากจะเกิดขึ้นหลังจากใช้รูปแบบเชิงภาษาแล้ว

5. รูปแบบเชิงสาเหตุ (causal model) เป็นรูปแบบที่แสดงความคิดผ่านออกทางความสัมพันธ์เชิงสาเหตุระหว่างตัวแปรต่างๆ ของสภาพการณ์ปัญหาใดๆ รูปแบบลักษณะนี้ใช้กันมากด้านศึกษาศาสตร์

รวี จันทะนาม (2557 : 68) กล่าวว่า ประเภทของรูปแบบมีลักษณะที่เกิดจากแนวคิดที่ต้องการจะอธิบาย ขยายความ เพื่อหาคำตอบที่เป็นลักษณะแบบจำลอง แบบแผนภูมิ แบบระบบ และเชิงสาเหตุ ประเภทของรูปแบบทั้งหมดสามารถปรับใช้ในการหาคำตอบ และการสร้างแนวคิดใหม่ๆ ที่เป็นความรู้ให้กับสังคม

วาโร เฟิงส์วัสดี (2557 : 187) ได้กล่าวถึง ประเภทของรูปแบบไว้ว่า การแบ่งประเภทของรูปแบบจะขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ในการอธิบายรูปแบบนั้นๆ

เพิ่มพูล ร่มศรี (2558 : 67) ได้กล่าวถึง ประเภทของรูปแบบไว้ว่าการแบ่งประเภทของรูปแบบหรือแบบจำลองนั้น ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ในการสร้างและสร้างขึ้นจากแนวความคิดของทฤษฎีรูปแบบแบ่งเป็น 2 ประเภท คือ 1) รูปแบบที่เป็นรูปธรรม เป็นสิ่งของที่สามารถจับต้องได้ มีรูปร่างมีขนาด เช่น รูปแบบของเครื่องบิน รูปแบบของต้นแบบผลิตภัณฑ์สินค้า เป็นต้น 2) รูปแบบที่เป็นนามธรรมโครงสร้างทางความคิดหรือองค์ประกอบของเรื่องใดเรื่องหนึ่ง เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงานต่อไป

ชลิต เพ็ชรรัตน์ (2560 : 57) ได้กล่าวถึงการใช้รูปแบบเชิงข้อความ (semantic model) เพื่อให้เข้าใจง่ายเนื่องจากรูปแบบเชิงข้อความเป็นรูปแบบที่ใช้ภาษาเป็นสื่อในการบรรยายมีองค์ประกอบหลัก คือ แผนภูมิหรือรูปภาพ เพื่อให้เห็นโครงสร้างทางความคิดขององค์ประกอบและความสัมพันธ์ขององค์ประกอบนั้นๆ และยังมีการใช้ข้อความในการอธิบายเพื่อให้เข้าใจรูปแบบได้แจ่มชัดมากขึ้น

วิชนีย์ ทศตะ (2561 : 124) ได้สรุปประเภทของรูปแบบออกเป็น 2 ประเภทตามลักษณะของการใช้ประโยชน์ คือ รูปแบบที่จำลองทางกายภาพ ซึ่งเป็นรูปแบบที่สร้างจำลองมาจากของจริงมีลักษณะรูปร่างคล้ายของจริงและรูปแบบที่จำลองมาจากกรอบความคิดที่มีทฤษฎีเป็นพื้นฐาน ซึ่งเป็นโครงสร้างความสัมพันธ์ความรู้ใหม่ให้เกิดขึ้น

สรุปได้ว่า การแบ่งประเภทของรูปแบบส่วนใหญ่จะใช้เป็นแนวคิดพื้นฐานในการเสนอรูปแบบเพื่อบรรยายหรืออธิบายปรากฏการณ์ต่างๆ ให้มีความกระจ่างยิ่งขึ้น

องค์ประกอบของรูปแบบ

จากการศึกษาตัวอย่างของรูปแบบ จากเอกสารที่เกี่ยวข้องต่างๆ พบว่าไม่ปรากฏมีลักษณะที่ตายตัวว่ารูปแบบนั้น ต้องมีองค์ประกอบอะไรบ้าง อย่างไรก็ตาม ส่วนใหญ่จะขึ้นอยู่กับลักษณะเฉพาะของปรากฏการณ์ที่ผู้สนใจดำเนินการศึกษา

ธีระ รุญเจริญ (2550 : 90) ได้เสนอองค์ประกอบของรูปแบบไว้ 6 องค์ประกอบคือ 1) หลักการของรูปแบบ 2) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ 3) ระบบและกลไกของรูปแบบ 4) วิธีการดำเนินงานของรูปแบบ 5) แนวทางการประเมินผลรูปแบบ 6) เงื่อนไขของรูปแบบ

สมาน อัสวภูมิ (2550 : 10) ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับองค์ประกอบของรูปแบบที่ดีว่า ควรจะประกอบด้วย 7 องค์ประกอบ คือ 1) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ 2) ทฤษฎีพื้นฐาน และหลักการของ

รูปแบบ 3) ระบบงานและกลไกของรูปแบบ 4) วิธีการดำเนินงานของรูปแบบ 5) แนวการประเมินรูปแบบ 6) คำอธิบายประกอบรูปแบบ และ 7) ระบุเงื่อนไขการนำรูปแบบไปใช้

ยุพิน ยืนยง (2553 : 249-250) ได้เสนอองค์ประกอบของรูปแบบการนิเทศแบบหลากหลายวิธีการเพื่อส่งเสริมสมรรถภาพการวิจัยในชั้นเรียนของครูมี 5 องค์ประกอบ คือ 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) กระบวนการนิเทศ 4) การประเมินผลการนิเทศ และ 5) เงื่อนไขการนำรูปแบบไปใช้

นันทวัน แจ่มสุข (2557 : 155) ได้เสนอองค์ประกอบของรูปแบบการบริหารงานนิเทศหรืองานอื่นๆ ว่าควรมีองค์ประกอบหลัก คือ

1. วัตถุประสงค์ของรูปแบบ
2. ทฤษฎีพื้นฐานและหลักการของรูปแบบ
3. ระบบงานและกลไกของรูปแบบ
4. วิธีการดำเนินงานของรูปแบบ
5. แนวการประเมินรูปแบบ

โดยมีคำอธิบายคำศัพท์เฉพาะประกอบรูปแบบ พร้อมมีการระบุเงื่อนไขการนำรูปแบบไปใช้ การจัดทำคู่มือการใช้รูปแบบโดยนำสาระขององค์ประกอบบรรจุไว้อย่างสมบูรณ์เอื้อประโยชน์ต่อผู้สนใจศึกษา และนำรูปแบบไปใช้ได้เป็นอย่างดี

วัชรศักดิ์ สงค์ปาน (2558 : 21) ได้สรุปองค์ประกอบของรูปแบบการบริหารโรงเรียนสำหรับการสร้างรูปแบบการวิจัยมี 4 องค์ประกอบที่สอดคล้องกัน ได้แก่ 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) ระบบงานและกลไก และ 4) เงื่อนไขการนำรูปแบบไปใช้

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2560 : 53) กล่าวว่า องค์ประกอบสำคัญของรูปแบบมีอยู่ 2 ส่วน คือ 1) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ 2) กลไกของรูปแบบ โดยได้ให้รายละเอียดในแต่ละประเด็น ดังนี้

1. วัตถุประสงค์ของรูปแบบอาจจะมิตัววัตถุประสงค์เดียวหรือหลายวัตถุประสงค์ก็ได้โดยจะมีขอบเขตกว้างหรือจำกัดก็ได้ซึ่งหมายความว่ารูปแบบที่พัฒนาขึ้นนั้น เป็นรูปแบบที่ครอบคลุมงานทั้งหมดที่องค์กรกำลังดำเนินการอยู่หรือเป็นเพียงส่วนหนึ่งของงานทั้งหมดก็ได้ในการตั้งวัตถุประสงค์ของรูปแบบนั้น อาจกำหนดออกมาในรูปของเจตนารมณ์ที่จะดำเนินการหรือผลผลิต ที่ต้องการให้เกิดขึ้นก็ได้ และวัตถุประสงค์ที่กำหนดขึ้นนี้ จะเป็นเป้าหมายในการออกแบบกลไกการทำงานเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าว

2. กลไกของรูปแบบเป็นองค์ประกอบของระบบงานที่มีความเป็นอิสระจากกันและกัน แต่ทำงานสัมพันธ์กันและพึ่งพาอาศัยกันในการทำงานตามวัตถุประสงค์ของรูปแบบ ซึ่งเปรียบเสมือนการทำงานของเครื่องยนต์ที่ออกแบบไว้เพื่อให้ส่วนประกอบต่างๆ ทำงานตามหน้าที่เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการสร้างเครื่องยนต์อย่างไรก็ตามการออกแบบรูปแบบไม่ว่าจะเป็นรูปแบบที่ครอบคลุมงานทั้งระบบขององค์การ หรืองานบางส่วนขององค์การก็ตามผู้ออกแบบไม่สามารถที่จะออกแบบองค์ประกอบย่อยของระบบนั้นๆ ได้ทั้งหมดเพราะจะมีรายละเอียดและความสลับ ซับซ้อนมากเกินไป ดังนั้นการออกแบบรูปแบบจึงกำหนดเฉพาะองค์ประกอบสำคัญของระบบนั้นๆ เท่านั้น โดยมีสมมติฐานว่าหากองค์ประกอบเหล่านั้นทำหน้าที่ตามที่ออกแบบไว้แล้วการดำเนินงานขององค์การจะเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ค่อนข้างจะแน่นอน

อร่าม วัฒนะ (2561 : 199) กล่าวว่า รูปแบบ ประกอบด้วย 3 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 ส่วนนำ ส่วนที่ 2 ส่วนเนื้อหาประกอบด้วย องค์ประกอบของรูปแบบ และกระบวนการบริหาร และ ส่วนที่ 3 เงื่อนไขความสำเร็จ

สรุปได้ว่า การกำหนดองค์ประกอบของรูปแบบขึ้นอยู่กับการศึกษา ต้องการทำนายปรากฏการณ์ด้านใด เรื่องอะไร แล้วเลือกใช้ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ เป้าหมายที่ต้องการ

จากแนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบ ผู้วิจัยได้ศึกษาจากแนวคิดองค์ประกอบของรูปแบบ เพื่อสรุปเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยจากแนวคิดและหลักการของ ชีระ รุญเจริญ (2550 : 90) ; สมาน อัครภูมิ (2550 : 10) ; ยุพิน ยืนยง (2553 : 249-250) ; นันทวัน แจ่มสุข (2557 : 155) ; วิชรสักดิ์ สงค์ปาน (2558 : 21) ; สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2560 : 53) และ อร่าม วัฒนะ (2561 : 199) ได้สาระสำคัญที่นำมาใช้ ได้แก่ องค์ประกอบของรูปแบบ ซึ่งมีลักษณะดังต่อไปนี้ 1) วัตถุประสงค์ 2) หลักการ 3) กลไกการดำเนินการ 4) วิธีการดำเนินการ 5) การประเมินผล และ 6) เงื่อนไขความสำเร็จ รายละเอียดตามตารางที่ 2.1

ตารางที่ 2.1 องค์ประกอบของรูปแบบ

องค์ประกอบของรูปแบบ	ชื่อเจ้าของ แนวคิดและหลักการ							ความถี่
	วีระ ฤกษ์เจริญ (2550 : 90)	สมาน อัครภูมิ (2550 : 10)	ยุพิน ยืนยง (2553 : 249-250)	นันทวัน แจ่มสุข (2557 : 155)	วัชรศักดิ์ สงค์ปลา (2558 : 21)	สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2560 : 53)	อร่าม วัฒนะ (2561 : 199)	
1. หลักการของรูปแบบ	/	/	/	/	/			5
2. วัตถุประสงค์ของรูปแบบ	/	/	/	/	/	/		6
3. ระบบและกลไกของรูปแบบ	/	/		/	/	/		5
4. วิธีการดำเนินงานของรูปแบบ	/	/	/	/				4
5. แนวทางการประเมินผลรูปแบบ	/	/	/	/				4
6. เงื่อนไขของรูปแบบ	/	/	/		/		/	5
7. คำอธิบายประกอบรูปแบบ		/						1
8. ส่วนนำ							/	1
9. องค์ประกอบของรูปแบบ							/	1
10 . กระบวนการบริหาร							/	1

ลักษณะของรูปแบบที่ดี

รูปแบบที่ดีจะทำให้ผู้ที่สนใจศึกษาในเรื่องที่จะศึกษา ได้มีความเข้าใจเป็นเบื้องต้นก่อนที่จะศึกษา ซึ่งมีนักวิชาการหลายท่าน ได้นำเสนอลักษณะการสร้างรูปแบบที่ดีไว้อย่างน่าสนใจ

วโร เฟ็งส์วส์ตี (2557 : 6) กล่าวว่า รูปแบบที่ดีควรมีลักษณะ ดังนี้

1. รูปแบบควรประกอบด้วยความสัมพันธ์เชิงโครงสร้างระหว่างตัวแปรมากกว่าความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงธรรมดา อย่างไรก็ตามความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงก็มีประโยชน์ในช่วงของการพัฒนารูปแบบ

2. รูปแบบควรนำไปสู่การทำนายผลที่ตามมา ซึ่งสามารถตรวจสอบได้ด้วยข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยเมื่อทดสอบรูปแบบแล้วถ้าปรากฏว่าไม่สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ รูปแบบนั้นต้องถูกยกเลิก

3. รูปแบบควรอธิบายโครงสร้างความสัมพันธ์เชิงเหตุผลของเรื่องที่ศึกษาได้อย่างชัดเจน

4. รูปแบบควรเป็นเครื่องมือในการสร้างความคิดรวบยอด (concept) ใหม่และการสร้างความสัมพันธ์ของตัวแปรใหม่ ซึ่งจะเป็นการเพิ่มองค์ความรู้ (body of knowledge) ในเรื่องที่กำลังศึกษา

5. รูปแบบในเรื่องใด จะเป็นเช่นไรขึ้นอยู่กับกรอบของทฤษฎีในเรื่องนั้นๆ

ชลิต เพ็ชรรัตน์ (2560 : 59) กล่าวว่า รูปแบบที่ดีควรมีลักษณะที่ชัดเจน คือ อธิบายแนวคิดของเรื่องที่จะศึกษาได้โดยสื่อให้เห็นถึงความสัมพันธ์อย่างมีโครงสร้างของตัวแปร สามารถทดสอบได้ด้วยข้อมูลเชิงประจักษ์ และควรใช้เป็นแนวทางในการพยากรณ์ผลที่จะเกิดขึ้นจากการใช้แบบจำลองได้

พายุ วรรัตน์ (2560 : 116) ได้สรุปไว้ว่า รูปแบบที่จะนำไปใช้ให้ได้ประโยชน์สูงสุดนั้น รูปแบบต้องประกอบด้วยลักษณะที่สำคัญคือ มีความสัมพันธ์เชิงโครงสร้าง สามารถทำนายผลได้ สามารถขยายความผลทำนายได้กว้างขวางขึ้น และสามารถนำไปสู่แนวคิดใหม่ๆ สำหรับการพัฒนารูปแบบนั้น จะต้องศึกษาแนวคิดทฤษฎีในการสร้างรูปแบบ นำเอาข้อมูลที่จัดเก็บมาวิเคราะห์ และสังเคราะห์ เพื่อกำหนดความสัมพันธ์ขององค์ประกอบของรูปแบบ กำหนดโครงสร้างและข้อเสนอของรูปแบบอย่างชัดเจน เพื่อนำไปสู่ผลสรุป เพื่ออธิบายปรากฏการณ์ที่มุ่งหวังของการวิจัย มีการทดสอบและปรับปรุงรูปแบบก่อนนำรูปแบบไปใช้งานจริง ประเมินผลหลังจากการนำรูปแบบไปใช้งานจริง

ยศสรวาดิ กริ่งไกร (2560 : 27) ได้สรุปไว้ว่า คุณลักษณะของรูปแบบที่ดีควรมีลักษณะดังนี้ 1) รูปแบบควรประกอบด้วยความสัมพันธ์อย่างมีโครงสร้างของตัวแปร 2) รูปแบบควรนำไปสู่แนวทางการพยากรณ์ผลและสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ 3) รูปแบบควรมีโครงสร้างหรือกลไกเชิงเหตุผลเพื่ออธิบายปรากฏการณ์ 4) รูปแบบควรนำไปสู่แนวคิดใหม่เพื่อสร้างความสัมพันธ์กับเรื่องที่ศึกษา และ 5) สอดคล้องกับทฤษฎีของเรื่องที่จะใช้รูปแบบ

สมประสงค์ ยมนา (2560 : 71) ได้สรุปไว้ว่า คุณลักษณะที่ดีของรูปแบบตามแนวคิดควรมีลักษณะ 4 ประการ คือ 1) ควรประกอบด้วยความสัมพันธ์ของตัวแปรแบบมีโครงสร้าง 2) มีลักษณะที่สามารถใช้เป็นแนวทางในการพยากรณ์ผล และสามารถตรวจสอบได้ด้วยข้อมูลเชิงประจักษ์

3) มีโครงสร้างหรือกลไกเพื่ออธิบายปรากฏการณ์ในเชิงเหตุผลได้อย่างชัดเจน 4) นำไปสู่การสร้างแนวคิดใหม่หรือความสัมพันธ์ใหม่ของปรากฏการณ์ที่ศึกษา

สิริพร ดีน้อย (2562 : 47) กล่าวว่า รูปแบบที่ดีจะต้องได้มาจากการสร้างและพัฒนาที่มีพื้นฐานมาจากแนวคิดและทฤษฎี แสดงความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบหรือตัวแปรต่างๆ เพื่ออธิบายโครงสร้างความสัมพันธ์ของเรื่องที่ศึกษาได้ครอบคลุมและชัดเจน ซึ่งรูปแบบที่ดีจะต้องผ่านการทดสอบหรือตรวจสอบก่อนนำไปใช้จริงว่ารูปแบบที่สร้างขึ้นมาว่ามีความถูกต้อง เหมาะสม และควรนำรูปแบบนั้นไปใช้ต่อไปหรือไม่

เสถียร วัชรนิมิต (2562 : 21) กล่าวว่า ไม่มีรูปแบบใดที่เป็นคุณลักษณะของรูปแบบที่ดีที่สุด ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสิ่งที่ต้องการศึกษาว่ามีความเหมาะสมและมีความสัมพันธ์กันมากน้อยเพียงใด อย่างไรก็ตามคุณลักษณะรูปแบบที่ดี ต้องมีทฤษฎีที่เกี่ยวข้องมารับรอง และสามารถทำนายและอธิบายปรากฏการณ์หรือความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นในเชิงเหตุผลได้ มีการต่อยอดความรู้อันจะเป็นการสร้างองค์ความรู้ใหม่ มีความชัดเจน ตรวจสอบได้ และมีกระบวนการในการสร้างหรือพัฒนารูปแบบได้อย่างไม่มีสิ้นสุด

สรุปได้ว่า ลักษณะของรูปแบบที่ดีนั้น จะต้องสามารถตรวจสอบได้มีความชัดเจนด้านกระบวนการในการพัฒนาต้องได้รับการยอมรับโดยมีแนวคิดหรือทฤษฎีเป็นแบบแผนและแสดงถึงโครงสร้างขององค์ประกอบที่ชัดเจน และครบถ้วน ได้รับการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญในด้านนั้นๆ ที่แสดงถึงความถูกต้อง ครบถ้วน สมบูรณ์ และมีความเหมาะสมก่อนนำรูปแบบไปใช้ในการดำเนินงานจริง

การพัฒนารูปแบบ

นักวิชาการหลายท่าน ได้กล่าวถึงการพัฒนารูปแบบไว้ดังนี้

สมนึก บุญใหญ่ (2556 : 23) กล่าวว่า ขั้นตอนในการพัฒนารูปแบบนั้นเริ่มจากการศึกษาองค์ประกอบของรูปแบบ สร้างรูปแบบและตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบ จัดทำคู่มือเพื่อนำรูปแบบไปทดลองใช้ และประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ของรูปแบบจากผู้เชี่ยวชาญ ในการพยากรณ์ผลที่ตรวจสอบได้โดยการสังเกตและหาข้อมูลเชิงประจักษ์ได้

เมธา สีหานาท (2558 : 89) กล่าวว่า การพัฒนารูปแบบ หมายถึง กระบวนการสร้างหรือพัฒนารูปแบบ ประกอบด้วย 1) การศึกษาองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องของรูปแบบ 2) การพัฒนารูปแบบโดยเทคนิคต่างๆ 3) การประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้หรือการทดลองใช้รูปแบบในการพัฒนารูปแบบหรือแบบจำลองจะไม่มีข้อกำหนดตายตัว แต่โดยทั่วไปการพัฒนารูปแบบจะเริ่มต้นจากการศึกษาองค์ความรู้เกี่ยวกับเรื่องที่จะพัฒนารูปแบบให้ชัดเจน จากนั้นจึงกำหนดหลักการ และ

องค์ประกอบของรูปแบบที่จะพัฒนา และสร้างรูปแบบขึ้น นำรูปแบบไปตรวจสอบหาความเหมาะสมความเป็นไปได้หรือทดลองใช้ต่อไป

ยศสรวาตี กริ่งไกร (2560 : 37) กล่าวว่า การพัฒนารูปแบบ หมายถึง กระบวนการสร้างหรือพัฒนาแบบจำลองโครงสร้างทางความคิด โดยศึกษาองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องเชื่อมโยงกับเรื่องนั้นๆ ซึ่งมีหลักการ ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ 1) การศึกษาความรู้ แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง 2) การพัฒนารูปแบบ 3) การตรวจสอบรูปแบบ 4) การปรับปรุงและนำเสนอรูปแบบ

เกรียงไกร ทานะเวช (2562 : 47) กล่าวว่า การพัฒนารูปแบบ คือ กระบวนการในการสร้างหรือพัฒนาแบบจำลองนอกจากนี้การวิเคราะห์แนวคิดเกี่ยวกับขั้นตอนการพัฒนารูปแบบพบว่าไม่สามารถกำหนดแน่นอนตายตัวได้แต่ขึ้นกับรายละเอียดของปรากฏการณ์หรือสิ่งที่เราจะพัฒนารูปแบบนี้ๆ ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้สังเคราะห์ความสอดคล้องของขั้นตอนในการพัฒนารูปแบบเพื่อใช้เป็นกรอบในการกำหนดขั้นตอนการพัฒนารูปแบบสำหรับการวิจัยในครั้งนี้ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) การสำรวจสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ ระดับความต้องการจำเป็นขององค์ประกอบและตัวชี้วัด 2) ศึกษาแนวทางที่เป็นที่ยอมรับและเป็นแบบวิธีปฏิบัติที่ดี 3) ร่างและพัฒนารูปแบบให้ชัดเจน 4) การตรวจสอบและประเมินรูปแบบโดยการสนทนากลุ่ม และ 5) ทบทวนและปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาให้สมบูรณ์

สิริพร ดิน้อย (2562 : 56) กล่าวว่า การพัฒนารูปแบบมีขั้นตอนแตกต่างกันไปตามวัตถุประสงค์ของการสร้างรูปแบบ ซึ่งได้กำหนดการพัฒนารูปแบบไว้ 6 ขั้นตอน ดังนี้ 1) ศึกษาเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องนั้นๆ 2) ศึกษาสภาพปัจจุบันของการจัดกิจกรรม 3) รวบรวมข้อมูลด้านเนื้อหา การจัดกิจกรรม ระยะเวลาที่เหมาะสมต่อการจัดกิจกรรม 4) สร้างร่างรูปแบบ 5) ตรวจสอบรูปแบบโดยผู้เชี่ยวชาญ และ 6) ปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาเป็นรูปแบบที่สมบูรณ์

เสถียร วัชรนิมิต (2562 : 25) กล่าวว่า การพัฒนารูปแบบ เป็นกระบวนการดำเนินงานของรูปแบบในหนังสือ สัญลักษณ์ต่างๆ ในการถ่ายทอดความรู้ให้แก่บุคคลตามลักษณะหรือปรากฏการณ์เฉพาะ ซึ่งอาจแสดงออกในรูปแบบจำลอง รูปแบบเชิงระบบ รูปแบบเชิงความคิด เพื่อการถ่ายทอดแนวความคิด หรือจินตภาพ การพัฒนารูปแบบอาจเป็นทั้งการสร้างรูปแบบใหม่ๆ ของลักษณะของสิ่งต่างๆ หรือปรากฏการณ์ต่างๆ และการเสริมสร้างรูปแบบเดิมที่มีอยู่แล้วให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างทันเวลา และใช้ประโยชน์ได้อย่างเต็มสมรรถนะในการพัฒนารูปแบบ ควรมีทฤษฎีรองรับและมีการวิจัยเพื่อทดสอบรูปแบบก่อนที่จะทำรูปแบบไปใช้ตามจุดมุ่งหมายของการพัฒนารูปแบบนี้ๆ

สรุปได้ว่า การพัฒนารูปแบบ เป็นการสร้างหรือปรับปรุง การดำเนินงานขององค์การ หน่วยงาน หรือองค์ประกอบที่สำคัญในเรื่องที่ต้องศึกษา ที่แสดงถึงแนวความคิด ทฤษฎี การสังเคราะห์ การสร้างรูปแบบ การศึกษาความเหมาะสมและความเป็นไปได้ หรือการตรวจสอบรูปแบบ และการนำเสนอรูปแบบ

การตรวจสอบรูปแบบ

การตรวจสอบรูปแบบมีความจำเป็นและมีความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะเป็นการตรวจสอบรูปแบบนั้นๆ ว่ามีคุณภาพ ประสิทธิภาพ ประสิทธิผลที่เที่ยงตรงเชื่อถือได้เพียงใด การตรวจสอบความเที่ยงตรงของรูปแบบมีด้วยกันหลายวิธี ซึ่งมีนักวิชาการหลายท่านได้กล่าวไว้ดังนี้

วาร์ เฟิงส์ว็สต์ (2557 : 194-195) กล่าวถึง การทดสอบความเที่ยงตรงของรูปแบบสรุปได้ว่าภายหลังจากที่มีการพัฒนารูปแบบแล้ว จำเป็นต้องมีการทดสอบความเที่ยงตรงของรูปแบบ เพราะรูปแบบที่พัฒนาขึ้นถึงแม้จะพัฒนาโดยมีรากฐานจากทฤษฎีแนวคิดรูปแบบของบุคคลอื่นและผลการวิจัยที่ผ่านมา แต่เป็นเพียงรูปแบบตามสมมติฐานซึ่งจำเป็นต้องตรวจสอบความเที่ยงตรงของรูปแบบว่ามีความเหมาะสมหรือไม่ เป็นรูปแบบที่มีประสิทธิภาพตามที่มุ่งหวังหรือไม่ ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในสถานการณ์จริงหรือทดลองใช้รูปแบบในสถานการณ์จริงจะช่วยให้ทราบอิทธิพลหรือความสำคัญขององค์ประกอบย่อยหรือตัวแปรต่างๆ ในรูปแบบผู้วิจัยอาจปรับปรุงรูปแบบใหม่โดยการตัดองค์ประกอบหรือตัวแปรที่ไม่มีอิทธิพลหรือมีความสำคัญน้อยออกจากรูปแบบ ซึ่งจะทำให้รูปแบบมีความเหมาะสม ยิ่งขึ้น การทดสอบรูปแบบอาจกระทำได้ใน 3 ลักษณะ ดังนี้

1. การทดสอบรูปแบบด้วยการประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิในบางครั้งไม่สามารถกระทำได้ โดยข้อมูลเชิงประจักษ์โดยการประเมินค่าพารามิเตอร์ของรูปแบบหรือดำเนินการประเมินรูปแบบด้วยวิธีการทางสถิติจึงมีแนวคิดหรือรูปแบบการประเมินโดยใช้ผู้ทรงคุณวุฒิมีลักษณะดังนี้

- 1.1 ผู้ทรงคุณวุฒิจะเน้นการวิเคราะห์วิจารณ์อย่างลึกซึ้งซึ่งเฉพาะในประเด็นที่ถูกนำมาพิจารณาโดยไม่จำเป็นต้องเกี่ยวกับวัตถุประสงค์หรือกับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจเสมอไป แต่อาจจะผสมผสานปัจจัยต่างๆ ในการพิจารณาเข้าด้วยกันตามวิจรรย์ญาณของผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อให้ได้ข้อสรุปเกี่ยวกับคุณภาพประสิทธิภาพหรือความเหมาะสมของสิ่งที่ทำการประเมิน

- 1.2 เป็นรูปแบบการประเมินที่เป็นความเฉพาะทางในเรื่องที่จะประเมินโดยใช้ความละเอียดอ่อน ลึกซึ้งและต้องอาศัยผู้เชี่ยวชาญระดับสูงมาเป็นผู้วิจัย เนื่องจากเป็นการใช้วิจรรย์ญาณประเมินเชิงคุณค่า ไม่มีเครื่องมือวัดแต่ใช้ความรู้ความสามารถของผู้ประเมินอย่างแท้จริง

- 1.3 เป็นรูปแบบที่ใช้ตัวบุคคลคือผู้ทรงคุณวุฒิเป็นเครื่องมือในการประเมินใช้ความเที่ยงธรรม ความน่าเชื่อถือของผู้ทรงคุณวุฒิบนพื้นฐานความเชื่อในมาตรฐานของผู้ทรงคุณวุฒิ

1.4 เป็นรูปแบบที่ยอมให้ความยืดหยุ่น โดยผู้ทรงคุณวุฒิจะกำหนดประเด็น การพิจารณาตามความถนัดและความต้องการของแต่ละคน ทั้งข้อมูลที่ต้องการการรวบรวมข้อมูล การประมวล ผลการวิจัยและวิธีการนำเสนอ

2. การทดสอบรูปแบบโดยสำรวจความคิดเห็นของบุคคลที่เกี่ยวข้องมักจะใช้กับการพัฒนา รูปแบบโดยใช้เทคนิคเดลฟาย เมื่อผู้วิจัยได้พัฒนารูปแบบโดยใช้เทคนิคเดลฟายเสร็จสิ้นแล้วผู้วิจัยจะนำ รูปแบบที่พัฒนาขึ้นในรอบสุดท้ายมาจัดทำเป็นแบบสอบถามที่มีลักษณะเป็นมาตราประมาณค่าเพื่อ สำรวจความคิดเห็นของบุคคลที่เกี่ยวข้องกับความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบ ดังนี้

2.1 มาตรฐานความเป็นไปได้เป็นการประเมินความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติจริง

2.2 มาตรฐานด้านความเป็นประโยชน์เป็นการประเมินการสนองต่อความ ต้องการของผู้ใช้บริการ

2.3 มาตรฐานด้านความเหมาะสมเป็นการประเมินความเหมาะสมทั้งในด้าน กฎหมาย และศีลธรรมจรรยา

2.4 มาตรฐานด้านความถูกต้องครอบคลุมเป็นการประเมินความน่าเชื่อถือและได้ สาระ ครอบคลุมครบถ้วนตามความต้องการอย่างแท้จริง

3. การทดสอบรูปแบบโดยการทดลองใช้รูปแบบ ผู้วิจัยจะนำรูปแบบที่พัฒนาขึ้นไป ทดลองใช้จริงกับกลุ่มเป้าหมายมีการดำเนินการตามกิจกรรมอย่างครบถ้วน ผู้วิจัยจะนำข้อค้นพบที่ได้ จากการประเมินไปสู่การปรับปรุงรูปแบบต่อไป

สมประสงค์ ยมนา (2560 : 74) กล่าวถึง การตรวจสอบรูปแบบว่า การตรวจสอบ รูปแบบที่จะใช้เป็นแนวทางในการวิจัย ควรได้ตรวจสอบความเหมาะสม และความเป็นไปได้ในการนำ รูปแบบไปใช้ โดยแบ่งการตรวจสอบรูปแบบเป็น 2 ลักษณะ คือ 1) การตรวจสอบโดยการพิสูจน์ด้วย ข้อมูลเชิงประจักษ์ มักจะใช้ในการทดลองรูปแบบ 2) การตรวจสอบรูปแบบทางสังคมศาสตร์และ พฤติกรรมศาสตร์ ซึ่งอาจทดสอบโดยวิธีการทางสถิติ หรือการประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิ

McMillan and Schumacher (2001 : 97) กล่าวว่า คณะกรรมการด้านการประเมินผล ทางการศึกษาของสหรัฐอเมริกา ได้พัฒนาและกำหนดมาตรฐานสำหรับการประเมินผลระบบแผนงาน โครงการและวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ ประกอบด้วย มาตรฐาน 4 ด้าน ดังนี้

1. มาตรฐานด้านความเป็นประโยชน์ เป็นมาตรฐานเพื่อให้แน่ใจว่า การประเมินผลจะช่วย ให้การปฏิบัติงานของผู้ประเมินผลได้ข้อมูลตามต้องการ มุ่งเน้นในด้านผลของการประเมินที่ต้องใช้ ข้อมูลหรือสารสนเทศที่ผู้ใช้ผลการประเมินต้องการและนำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนา ปรับปรุงการ ดำเนินงานได้

2. มาตรฐานความเป็นไปได้ เป็นมาตรฐานเพื่อให้แน่ใจว่าการประเมินผล จะต้องเป็น จริง ประหยัดและมีข้อความที่เหมาะสม

3. มาตรฐานด้านความเหมาะสม เป็นมาตรฐานเพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมาย ข้อบังคับ จริยธรรมและค่านิยมถึงสวัสดิการของผู้เกี่ยวข้องและผู้รับผลกระทบ

4. มาตรฐานด้านความถูกต้อง เป็นมาตรฐานที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะของการปฏิบัติ ที่กำหนดคุณค่าได้กำหนดว่า วิธีการใช้ในการประเมินต้องมีความถูกต้อง โดยผู้ให้ข้อมูลหรือ สารสนเทศที่เชื่อถือได้ต้องสามารถวัดในสิ่งที่ต้องการวัดได้จริงใช้วิธีวิเคราะห์และเสนอผลการประเมิน ที่ถูกต้อง

สรุปได้ว่า การตรวจสอบรูปแบบพบว่า การตรวจสอบรูปแบบโดยผู้ทรงคุณวุฒิ ประกอบด้วย 4 ด้าน คือ ด้านความเป็นประโยชน์ ด้านความเป็นไปได้ ด้านความเหมาะสม และด้านความถูกต้อง

รูปแบบการนิเทศภายใน

รูปแบบการนิเทศภายใน เป็นการนำเสนอการนิเทศตามลักษณะต่างๆ ซึ่งมีนักวิชาการ หลายท่าน ได้เสนอไว้ดังนี้

วรรณิ ภิรมย์คำ (2558 : 74) ได้ทำการวิจัยรูปแบบการนิเทศภายในที่มีประสิทธิผลต่อการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการนิเทศภายในที่มีประสิทธิผลต่อการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ คือ การวางแผนก่อนการนิเทศมี 6 ตัวบ่งชี้ การปฏิบัติการนิเทศมี 7 ตัวบ่งชี้ การประเมินผลและพัฒนามี 3 ตัวบ่งชี้ และการส่งเสริมการนิเทศมี 3 ตัวบ่งชี้ ข้อเสนอแนะจากการวิจัย ควรมีการศึกษารูปแบบการนิเทศภายในที่มีประสิทธิผลต่อการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดอื่นๆ เพื่อนำมาเปรียบเทียบและหารูปแบบที่เหมาะสมกับโรงเรียนทุกขนาด

จรรยา แต่งอ่อน (2559 : 58) ได้สรุปแนวคิดเกี่ยวกับ รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษา คือ การร่วมมือกันระหว่างผู้นิเทศและผู้ถูกนิเทศเพื่อพัฒนางานในสถานศึกษาในด้านหลักสูตร กระบวนการเรียนการสอน การวัดผลและประเมินผล ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการสอนของครู โดยศึกษารูปแบบการนิเทศภายใน 7 รูปแบบ คือ 1) การนิเทศแบบเพื่อนช่วยเพื่อน 2) การนิเทศแบบเพื่อนร่วมพัฒนาวิชาชีพ 3) การนิเทศแบบมีส่วนร่วม 4) การนิเทศโดยผู้บริหาร 5) การนิเทศแบบคลินิก 6) การนิเทศภายในแบบร่วมมือ 7) การนิเทศภายในแบบกัลยาณมิตร

ปาจริย หงษ์แก้ว (2563 : 150) ได้กล่าวถึง รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาสามารถดำเนินการได้หลากหลาย โดยเลือกให้เหมาะสมกับสภาพปัญหา และความต้องการของบุคลากรในสถานศึกษา และเป้าหมายในการดำเนินการนิเทศ การดำเนินการในลักษณะรายบุคคล เช่น การสังเกตการสอน การให้คำปรึกษา การเยี่ยมชั้นเรียน หรือวิธีการนิเทศเป็นกลุ่ม เช่น การอบรมสัมมนา

การประชุมเชิงปฏิบัติการ การศึกษานอกสถานที่ การสาธิตการสอน โดยคำนึงถึงสภาพปัญหาและความเหมาะสมกับสถานศึกษา

ปิยนุช เพชรวิเศษ (2563 : 40) ได้กล่าวถึง รูปแบบการนิเทศการศึกษาเป็นกระบวนการหรือเทคนิคเพื่อการดำเนินการนิเทศการศึกษาสำหรับพัฒนาบุคลากรครูให้สามารถปฏิบัติงานได้ตามขั้นตอนที่วางแผนไว้ ให้เกิดประสิทธิภาพกับผู้เรียนมากที่สุด โดยผู้รับการนิเทศจะมีรูปแบบการนิเทศของตนเองและได้รับคำแนะนำจากผู้ชำนาญหรือผู้นิเทศทำให้ผู้รับการนิเทศเกิดความรู้ ความเข้าใจ และนำไปสู่การปฏิบัติที่ดียิ่งขึ้น

Glickman (2004 : 133-134) ได้ให้แนวคิดของการนิเทศเพื่อพัฒนา ซึ่งให้ความสำคัญกับครูและสถานการณ์ที่เกิดขึ้น โดยแบ่งวิธีการนิเทศ 3 วิธี คือ

1. การนิเทศมุ่งวิธีไม่นำ (Nondirective Informational Approach) วิธีนี้จะใช้เมื่อครูมีคุณภาพสูงมีประสบการณ์และมีความสามารถ
2. การนิเทศมุ่งวิธีให้ความร่วมมือ (Collaborative Informational Approach) เป็นวิธีการที่ผู้นิเทศใช้เมื่อคุณภาพของครูมีลักษณะผสมผสานระหว่างสองแบบข้างต้น
3. การนิเทศมุ่งวิธีนำ (Directive Informational Approach) ผู้นิเทศก็เป็นผู้ชี้แนะ เมื่อครูมีความรู้และความสามารถต่ำ และยังขาดประสบการณ์

การใช้วิธีการตามสถานการณ์นี้ เนื่องจากผู้นิเทศเพื่อพัฒนามีความเห็นว่าครูเป็นผู้ที่มีความคิดอิสระและเป็นผู้ที่มีความรับผิดชอบงานของตน หากครูมีความสามารถต่ำการแนะนำสามารถชี้แนะให้ครูนำไปปฏิบัติได้ ส่วนครูที่มีความรู้ความสามารถแล้วการเสนอปัญหาสามารถช่วยให้ครูกำลังการแก้ปัญหาพร้อมกันได้

สรุปได้ว่า รูปแบบการนิเทศ สามารถดำเนินการได้หลากหลาย โดยเลือกให้เหมาะสมกับสภาพปัญหา และความต้องการของบุคลากรในสถานศึกษา และเป้าหมายในการดำเนินการนิเทศ การดำเนินการในลักษณะรายบุคคล เช่น การสังเกตการสอน การให้คำปรึกษา การเยี่ยมชั้นเรียน หรือวิธีการนิเทศเป็นกลุ่ม เช่น การอบรมสัมมนา การประชุมเชิงปฏิบัติการ การศึกษานอกสถานที่ การสาธิตการสอน โดยคำนึงถึงสภาพปัญหาและความเหมาะสมกับสถานศึกษา

แนวคิดเกี่ยวกับการนิเทศการศึกษา

ความหมายของการนิเทศการศึกษา

มีนักการศึกษาได้ให้ความหมายของการนิเทศการศึกษาไว้ ดังเช่นการนิเทศการศึกษามีความหมายตามความคิดและความเชื่อที่กำหนดขึ้นเพื่อให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายในการจัดการศึกษาในแต่ละยุคและสมัย ซึ่งมีนักการศึกษาได้ให้ความหมายของการนิเทศการศึกษาไว้ ดังนี้

รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ (2559 : 22) ได้กล่าวถึงความหมายของการนิเทศการศึกษา คือ การกระตุ้นครูให้ใช้เทคนิควิธีการใหม่ๆ ทางการสอน ให้เกิดการคิดสร้างสรรค์ การปรับปรุง ส่งเสริมลักษณะความเป็นผู้นำทางด้านบริหารและด้านวิชาการทางการศึกษาที่มีลักษณะการนำจะต้องมาจากกลุ่มคณะ มิใช่เกิดจากบุคคลหนึ่งบุคคลใด อำนาจการตัดสินใจปัญหาควรมาจากคณะบุคคล ให้เกิดความน่าเชื่อถือ เชื่อมมั่นในความสามารถ การฝึกความเป็นผู้นำให้เกิดขึ้นกับครูและบุคคลอื่น

พีรยา ทรัพย์หล้า (2562 : 27) ได้ให้ความหมายของการนิเทศการศึกษาว่า การนิเทศการศึกษา หมายถึง กระบวนการทำงานร่วมกันระหว่างผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ โดยใช้หลักประชาธิปไตยในการพัฒนาปรับปรุงการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ โดยการแนะนำช่วยเหลือปรึกษาหารือร่วมกันระหว่างผู้นิเทศกับผู้รับการนิเทศเพื่อให้การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเกิดประโยชน์สูงสุดแก่นักเรียนและบรรลุตามจุดมุ่งหมายที่กำหนด

สุภาพร แซ่ลี (2563 : 10) ได้กล่าวว่า การนิเทศการศึกษา หมายถึง กระบวนการร่วมกันระหว่าง ผู้บริหาร ผู้นิเทศ ครู และบุคลากรทางการศึกษา เพื่อดูแลช่วยเหลือให้คำแนะนำให้สามารถปรับปรุงการเรียนการสอนของครูปรับปรุงการปฏิบัติงานให้บรรลุจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษา และส่งเสริมพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนให้เป็นที่ไปตามเป้าหมาย

ปาจริย์ หงษ์แก้ว (2563 : 37) ได้กล่าวว่า การนิเทศการศึกษา หมายถึง กระบวนการในการทำงานร่วมกัน ระหว่างครูและบุคลากรทางการศึกษา ผู้บริหาร ศิษยานิเทศก์ในการปรับปรุงแก้ไขและพัฒนากระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของครูอันเป็นเป้าหมายสูงสุดในด้านการพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียนให้ดียิ่งขึ้น

สรุปได้ว่า การนิเทศการศึกษาเป็นกระบวนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ เพื่อให้เกิดความร่วมมือในการปฏิบัติงานร่วมกันในบรรยากาศแห่งความสัมพันธ์อันดีระหว่างผู้นิเทศและผู้รับนิเทศ เพื่อปรับปรุงคุณภาพการจัดการศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพและสัมฤทธิ์ผลสูงสุดแก่ผู้เรียน

หลักการนิเทศการศึกษา

หลักการนิเทศการศึกษาจะเป็นแนวทางในการปฏิบัติให้ผู้บริหารการศึกษาได้ดำเนินการ ซึ่งมีนักการศึกษาหลายท่านได้ให้หลักการสำคัญของการนิเทศการศึกษา ดังนี้

รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ (2559 : 25-27) กล่าวว่า หลักการนิเทศศึกษามีหลักการสำคัญ ดังนี้

1. หลักความถูกต้องตามหลักวิชา หมายถึง ความถูกต้องตามหลักทฤษฎีกฎเกณฑ์ตามหลักวิชาในการนิเทศ กล่าวคือ

1.1 การนิเทศควรจะเป็นไปตามค่านิยม วัตถุประสงค์และนโยบายฯ ซึ่งเกี่ยวข้องกับ การนั้นโดยเฉพาะ

1.2 การนิเทศควรจะเป็นไปตามความเป็นจริง และตามกฎเกณฑ์ของเรื่องนั้นๆ

1.3 การนิเทศควรจะวิวัฒนาการทั้งด้านเครื่องมือและกลวิธีโดยมีจุดมุ่งหมาย นโยบายที่แน่นอน

2. หลักวิทยาศาสตร์ เนื่องจากการนิเทศการศึกษาเป็นกระบวนการในการแก้ปัญหา โดยเฉพาะการแก้ปัญหาการปฏิบัติงานในชั้นเรียน จึงจำเป็นต้องมีการศึกษาทดลองวิเคราะห์ด้วยวิธีการทางวิทยาศาสตร์กล่าวคือ

2.1 การนิเทศควรเป็นไปอย่างมีลำดับ มีระเบียบและมีวิธีการในการศึกษา ปรับปรุง และประเมินผลสิ่งต่างๆ ทั้งนี้ย่อมหมายรวมทั้งด้านกระบวนการนิเทศ และบรรดาอุปกรณ์ที่จะใช้ในการนิเทศด้วย

2.2 การนิเทศควรได้มาจากการรวบรวม และสรุปผลจากข้อมูลอย่างเป็นปรนัยมีความถูกต้องแน่นอน เป็นที่เชื่อถือได้ไม่ใช้การสรุปอย่างง่ายจากสิ่งที่ปรากฏ

3. หลักประชาธิปไตย หมายถึง การให้การเคารพนับถือซึ่งกันและกันระหว่างผู้นิเทศ และครูผู้นิเทศต้องยอมรับในความเป็นมนุษย์ของครูซึ่งย่อมมีความสามารถในการคิดไตร่ตรอง และความแตกต่างกันในด้านต่างๆ หลักประชาธิปไตยจึงมีแนวคิดที่จะต้องพิจารณายึดถือปฏิบัติดังนี้

3.1 การนิเทศจะต้องเคารพในบุคคล และความแตกต่างของแต่ละบุคคล และพยายามส่งเสริมการแสดงออกของแต่ละบุคคลอย่างเต็มที่

3.2 การนิเทศจะต้องเปิดโอกาสให้มีความร่วมมือ และใช้ประโยชน์จากการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องให้มากที่สุด

3.3 การนิเทศควรใช้อำนาจให้น้อยที่สุด และอำนาจนั้นจำเป็นจะต้องได้มาจากหมู่คณะ เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติงานของหมู่คณะไปสู่เป้าหมาย

4. หลักการริเริ่มสร้างสรรค์ เนื่องจากการนิเทศการศึกษาเป็นกระบวนการในการพัฒนาการเรียนการสอนและการทำงานของครูจึงเป็นเรื่องของการแสวงหาสิ่งที่ดีกว่า ผู้นิเทศจึงควรเปิดโอกาสให้ครูได้คิดและตัดสินใจในการวางแผนและการทำงานด้วยตนเอง อีกทั้งการนิเทศจะต้องเป็นเรื่องของจุดมุ่งหมายที่จะเปลี่ยนแปลงความคิดริเริ่มสร้างสรรค์จึงมีความจำเป็นต่อการนิเทศอย่างหนึ่ง กล่าวคือ

4.1 การนิเทศควรจะแสวงหาความสามารถพิเศษของแต่ละบุคคล แล้วเปิดโอกาสให้แสดงออกและพัฒนาซึ่งความสามารถนั้นอย่างสูงสุด

4.2 การนิเทศควรมีส่วนในการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงสภาพสิ่งแวดล้อม เพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการทำงานให้มากที่สุด

5. หลักภาวะผู้นำ ผู้นิเทศเปรียบเสมือนตัวการหรือพาหะของการเปลี่ยนแปลง ผู้นิเทศจึงต้องมีคุณลักษณะที่สามารถสร้างความศรัทธา เชื่อมั่นและยอมรับจากครูผู้นิเทศจึงจำเป็นจะต้องเป็นนักวิชาการมีความรอบรู้ในวิชาการทุกด้าน กล่าวคือ

5.1 ผู้นิเทศจะต้องมีความเข้าใจในปัญหาและความต้องการของครูไม่ยึดถือความรู้สึกและความต้องการของตนเป็นหลัก

5.2 การตัดสินใจต่างๆ จะต้องเป็นเรื่องของการตัดสินใจของกลุ่ม ผู้มีข้อพิสูจนการตัดสินใจที่ดีจะต้องเป็นการตัดสินใจของสมาชิกของกลุ่ม

5.3 ผู้นิเทศจะต้องเข้าไปเกี่ยวข้องและมีปฏิสัมพันธ์กับครูให้มากที่สุด เพราะนอกจากจะเข้าใจถึงสภาพและปัญหาที่เป็นอยู่ ยังจะช่วยให้ครูมีความไว้วางใจ ยึดถือในความสัมพันธ์ด้วย

6. หลักมนุษยสัมพันธ์ หมายถึง การนิเทศการศึกษา จะต้องเน้นในเรื่องของความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความสัมพันธ์ในกลุ่ม กล่าวคือ

6.1 การนิเทศจะต้องส่งเสริมการทำงานเป็นกลุ่ม การช่วยเหลือเกื้อกูลกันมากกว่าการแข่งขันชิงดีชิงเด่น

6.2 การนิเทศจะต้องสร้างความเข้าใจที่ตรงกัน ระหว่างฝ่ายบริหารและฝ่ายปฏิบัติการ อันได้แก่ครูเพื่อก่อให้เกิดการสนับสนุนและการช่วยเหลือจากทั้งสองฝ่าย โดยสรุปหลักการนิเทศการศึกษา ดังนี้

1) จะต้องเคารพความแตกต่างระหว่างบุคคลเป็นความร่วมมือร่วมใจในการดำเนินงานใช้ความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน เพื่อให้งานนั้นไปสู่เป้าหมายที่ต้องการ

2) มุ่งให้ครูรู้จักวิธีคิดค้นการทำงานด้วยตนเอง มีความสามารถในการนำตนเอง และสามารถตัดสินใจปัญหาของตนเองได้

3) เป็นการแสวงหาความสามารถพิเศษของแต่ละบุคคล แล้วเปิดโอกาสให้ได้แสดงออกและพัฒนาความสามารถเหล่านั้นอย่างเต็มที่

4) จะต้องสร้างบรรยากาศที่เป็นกันเองและสร้างความเข้าใจอันดีต่อกัน และต้องทำให้ครูรู้สึกว่าจะช่วยให้เขาพบวิธีที่ดีกว่าในการทำงานเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์

5) การนิเทศควรเป็นไปอย่างง่าย ๆ ไม่มีพิธีรีตอง

สุภาพร แซ่ลี่ (2563 : 24) กล่าวว่า หลักการนิเทศการศึกษาถือเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพ ต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกฝ่าย จะต้องอาศัยหลักการต่างๆ ควรเป็นไปอย่างมีลำดับและดำเนินการอย่างเป็นประชาธิปไตย มีการกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ชัดเจน มีระเบียบแบบแผน มีการปรับปรุง ประเมิน และสรุปผล ส่งเสริมทักษะการทำงานกลุ่มและสร้างมนุษยสัมพันธ์ที่ดีช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

ปาจารย์ หงษ์แก้ว (2563 : 39) กล่าวว่า หลักการนิเทศการศึกษา มีหลักสำคัญ ดังนี้

1. การนิเทศการศึกษาจะต้องเกิดจากการวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ปัญหา และความ ต้องการของผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ

2. การนิเทศการศึกษาต้องมีการวางแผน และมีจุดมุ่งหมายที่ชัดเจน

3. การนิเทศการศึกษาต้องมีลักษณะการส่งเสริมอย่างสร้างสรรค์

4. การนิเทศการศึกษาต้องมีบรรยากาศที่ดีและเป็นประชาธิปไตย

สรุปได้ว่า หลักการนิเทศการศึกษาเป็นหลักการปฏิบัติงานอย่างมีระบบ มีขั้นตอนกำหนดเป้าหมาย การดำเนินงานที่ชัดเจน เน้นกระบวนการประชาธิปไตยในการส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างหมู่คณะ ให้ความสำคัญในการแก้ไขปัญหาอย่างมีเหตุผล โดยเปิดโอกาสให้บุคลากรได้สร้างสรรค์ความคิด และเจตคติที่ดีต่อกัน โดยมุ่งส่งเสริมบรรยากาศแห่งความร่วมมือการสร้างขวัญและกำลังใจของผู้ปฏิบัติงานในการพัฒนาอาชีพให้เจริญก้าวหน้าตลอดจนการส่งเสริมความร่วมมือระหว่างผู้ปฏิบัติงานในการวางแผนร่วมกัน

จุดมุ่งหมายของการนิเทศการศึกษา

การนิเทศมีความมุ่งหมายที่จะช่วยครูให้สอนดียิ่งขึ้น ช่วยเด็กให้เรียนดีขึ้น และปรับปรุงโรงเรียนให้ดียิ่งขึ้น การนิเทศการศึกษามีความละเอียดลออและสลับซับซ้อนมากกว่าการนิเทศในอาชีพอื่นๆ เพราะการพัฒนาคนจำเป็นที่จะต้องอาศัยเวลา วิธีการ ยิงบุคลากรที่จะพัฒนาเป็นเด็กอยู่ในวัยเยาว์ งานนิเทศยังเป็นสิ่งที่ละเอียดอ่อนและสลับซับซ้อนมากเท่านั้น มีนักวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการนิเทศการศึกษาไว้ดังนี้

สิริกร คำมูล (2556 : 24) ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการนิเทศการศึกษาไว้ว่า การนิเทศการศึกษาเป็นการช่วยเหลือครูผู้สอนให้ได้รับการพัฒนาการปฏิบัติงานในหน้าที่อย่างเต็มศักยภาพ โดยส่งเสริมสนับสนุนให้ครูผู้สอนมีความรู้ความสามารถในด้านการพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ รวมถึงเป็นการส่งเสริมขวัญกำลังใจและช่วยให้ครูได้มีความเจริญก้าวหน้าในวิชาชีพ

สุภาพร แซ่ลี (2563 : 12) ได้สรุปจุดมุ่งหมายของการนิเทศการศึกษาไว้ว่า เป็นกระบวนการดำเนินงานร่วมกันระหว่างผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน เพื่อการปรับปรุงพัฒนาการจัดการศึกษา ส่งเสริมความเจริญก้าวหน้าทางวิชาชีพพัฒนาคุณภาพการศึกษาของผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการศึกษาที่ตั้งไว้

ปาจริย์ หงษ์แก้ว (2563 : 41) ได้สรุปจุดมุ่งหมายของการนิเทศการศึกษาเป็นการมุ่งหวังที่จะช่วยเหลือให้คำแนะนำส่งเสริมสนับสนุน และพัฒนาคุณภาพการศึกษา ให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ โดยอาศัยความร่วมมือจากทุกฝ่ายและมีเป้าหมายร่วมกัน

สรุปได้ว่า ความมุ่งหมายของการนิเทศการศึกษาเป็นการส่งเสริมพัฒนาครูให้มีความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพมีกำลังใจในการทำงาน และสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี เพื่อร่วมกันพัฒนาโรงเรียนให้มีคุณภาพ

คุณลักษณะของผู้นิเทศการศึกษา

ผู้นิเทศเป็นผู้ที่ทำหน้าที่ให้ความรู้ แนะนำ ช่วยเหลือบุคลากรในหน่วยงานทางการศึกษา ให้มีความรู้ ความสามารถ ในการปฏิบัติงานอย่างเต็มที่ ซึ่งจะต้องมีความเข้าใจเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของงานกับเรื่องที่จะทำการนิเทศเป็นอย่างดี ดังนั้นคุณลักษณะของผู้นิเทศจึงมีความสำคัญประการหนึ่งที่มีผลต่อความสำเร็จในชีวิตในการนิเทศการศึกษามีนักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวถึงคุณลักษณะของผู้นิเทศ ดังนี้

สังกัด อุทรานันท์ (2530 : 64-66) ได้กำหนดคุณลักษณะที่พึงประสงค์เกี่ยวกับบุคลากรทางการนิเทศการศึกษา ดังนี้

1. คุณลักษณะของผู้บริหารที่เื้อื่อต่อการนิเทศการศึกษา มีคุณลักษณะดังนี้
 - 1.1 เป็นผู้ที่มีความเข้าใจว่าการนิเทศการศึกษาเป็นงานของผู้บริหาร ส่วนผู้ทำหน้าที่นิเทศนั้นจะถือว่าเป็นคณะทำงานของผู้บริหาร ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้บริหารให้ลงไปทำงานร่วมกับครู
 - 1.2 เป็นผู้มีความสนใจและให้ความสำคัญแก่งานวิชาการ โดยถือว่างานวิชาการเป็นงานหลักของการจัดการศึกษา ส่วนงานอื่นๆ นั้นถือว่าเป็นงานที่สนับสนุนและส่งเสริมงานวิชาการ
 - 1.3 ให้ความสำคัญแก่การบริหารบุคคล โดยถือว่าผลงานที่มีคุณภาพนั้นจะมาจากผู้ปฏิบัติงานที่มีคุณภาพโดยตรง
 - 1.4 ยอมรับการทำงานเป็นคณะและให้เกียรติแก่ผู้ร่วมงานทุกคน โดยถือว่าทุกคนมีเกียรติและศักดิ์ศรีเท่าเทียมกัน
2. คุณลักษณะของศึกษานิเทศก์ มีคุณลักษณะดังนี้
 - 2.1 ด้านลักษณะส่วนตัว ผู้ทำหน้าที่นิเทศควรจะเป็นผู้ที่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีความมั่นใจในตนเอง มีความอดทน กระฉับกระเฉง ว่องไว เป็นคนที่เปิดเผย ไม่เย่อหยิ่ง และมีมนุษยสัมพันธ์
 - 2.2 ด้านความรู้ความสามารถ ผู้ที่นิเทศการศึกษาควรเป็นผู้ที่มีความรู้ในระดับปริญญาตรีขึ้นไป มีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ มีเทคนิคในการพูด มีความสามารถในการสาธิต การสอน มีความสามารถด้านประเมินผลและงานวิจัย
 - 2.3 ด้านการแสดงออกทางพฤติกรรม ผู้ที่ทำหน้าที่นิเทศควรมีความเป็นประชาธิปไตย มองโลกในแง่ดี เคารพในความคิดเห็นของผู้อื่น เป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น รู้จักการยกย่องชมเชยผู้ที่ทำดี
 - 2.4 ด้านความรับผิดชอบต่อหน้าที่ ผู้ที่นิเทศการศึกษา จะต้องเป็นคนตรงต่อเวลา มีความซื่อสัตย์ สุจริต และมีความตั้งใจจริงในการทำงาน
3. คุณลักษณะของครูผู้ทำหน้าที่นิเทศ มีคุณลักษณะดังนี้
 - 3.1 เป็นผู้ที่มีประสบการณ์ และมีผลงานเป็นที่ยอมรับของเพื่อนครูภายในโรงเรียน
 - 3.2 เป็นผู้ไม่นิยมใช้อำนาจในการทำงาน
 - 3.3 มีความรู้เกี่ยวกับหลักการบริหารการศึกษา การนิเทศการศึกษา หลักสูตรและการสอน
 - 3.4 มีความสามารถในการสาธิตการสอน

3.5 มีความรู้เกี่ยวกับจิตวิทยาการสอน จิตวิทยาพัฒนาการและเข้าใจสภาพของท้องถิ่น

ชาลี มณีศรี (2538 : 63) ได้กล่าวถึงคุณลักษณะของผู้นิเทศที่ดี ดังนี้ 1) เป็นผู้ประสานงานที่ดี 2) มีความรู้ในหลักการนิเทศเป็นอย่างดี 3) มีความรู้ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ 4) เป็นผู้นำและผู้ตามที่ดีได้ 5) ตระหนักในหลักประชาธิปไตย 6) ไม่เป็นผู้คบบยาก 7) ให้คำแนะนำและเป็นที่ปรึกษาของครูได้เป็นอย่างดี 8) เป็นผู้รักษาความลับ เมื่อพบข้อบกพร่องของครูให้คำแนะนำแก่ครูโดยตรง 9) เป็นผู้มีความระมัดระวังในการวินิจฉัยปัญหาต่างๆ 10) เป็นผู้ที่คณะครูให้ความไว้วางใจ และ 11) เป็นคนเปิดเผยเข้าใจมนุษย์

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553 : 62-63) กล่าวว่า ผู้นิเทศจะต้องเป็นผู้มีคุณลักษณะและพฤติกรรมต่างๆ เพื่อใช้เป็นแนวทางดำเนินการนิเทศสถานศึกษาโดยสรุป

1. ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องเป็นผู้นำของผู้นิเทศให้ดำเนินการวางแผนพัฒนาการเรียนการสอนโดยใช้กิจกรรมการนิเทศภายในสถานศึกษา
2. ผู้นิเทศร่วมกับผู้รับการนิเทศในโรงเรียนสร้างบรรยากาศในการนิเทศด้วยการประชุมปรึกษาหารือ
3. ให้การยอมรับผู้รับการนิเทศว่าแต่ละคนมีความแตกต่างกันเปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ
4. ให้อิสระแก่ผู้รับการนิเทศได้มีความคิดสร้างสรรค์ตามความสามารถของแต่ละคน

สรุปได้ว่า คุณลักษณะที่สำคัญของผู้นิเทศการศึกษา ควรเป็นคนที่มีความกระตือรือร้น มองโลกในแง่ดี มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ เป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี มีวิถีการทำงานโดยใช้หลักประชาธิปไตย มีมนุษยสัมพันธ์ มีความจริงใจ พร้อมจะให้ความช่วยเหลือต่อผู้อื่น ในการให้คำแนะนำและเป็นที่ปรึกษาที่ดี

การประเมินผลการนิเทศการศึกษา

การประเมินผลการนิเทศการศึกษาเป็นกระบวนการหนึ่งของการทำงานเชิงระบบ (System Approach) และเป็นขั้นตอนหนึ่งของกระบวนการนิเทศการศึกษา การประเมินผลเป็นงานกำกับ ติดตาม ประเมินผล และตีค่าผลงานที่ได้ทำมาแล้วว่าบังเกิดผลดีเพียงใด และนำผลที่ได้จากการประเมินมาใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงแก้ไข การประเมินผลการนิเทศการศึกษาจึงเป็นกระบวนการที่มีความสำคัญเพื่อปรับปรุงพัฒนาการนิเทศการศึกษาให้บรรลุผลตามเจตนารมณ์ของการนิเทศการศึกษา ซึ่งมีนักวิชาการได้ให้ความหมายของการประเมินผลไว้ดังนี้

ซารี มณีศรี (2538 : 192) กล่าวว่า การประเมินผลหมายถึงการตีค่าผลงานที่ได้กระทำมาแล้วว่าบังเกิดผลดีเพียงใด การประเมินผลใช้วัดในรูปปริมาณหรือจำนวนมากน้อย แล้วนำผลมาวัดมาพิจารณาตีค่าว่าได้ผลดีเพียงใด และจะต้องสร้างเครื่องมือวัดที่เที่ยงตรง กำหนดหลักเกณฑ์หรือมาตรฐานสำหรับตัดสินคุณค่า

พยอม วงศ์สารศรี (2540 : 144) กล่าวว่า การประเมินผลเป็นกระบวนการของการตัดสินใจ การวินิจฉัย การตีราคา สิ่งใดสิ่งหนึ่งอย่างเป็นระบบและมีหลักเกณฑ์โดยอาศัยความยุติธรรม ความไม่ลำเอียง หรืออคติของผู้ประเมิน

จุไรรัตน์ สูดรุ่ง (2559 : 59) กล่าวว่า การประเมินผลการนิเทศจัดขึ้นเพื่อวัตถุประสงค์ที่สำคัญคือ ประเมินการดำเนินงาน ปรับปรุงการบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพสูงสุด และนำผลการประเมินนั้นเสนอผู้บริหารเพื่อให้ผู้บริหารตัดสินใจเรื่องที่เกี่ยวข้องได้อย่างถูกต้องในการประเมินผลการนิเทศ ควรเลือกวิธีการดังต่อไปนี้

1. การตรวจสอบผลงาน
2. การตรวจสอบความสอดคล้องในการดำเนินงานตามแผนนิเทศ
3. พิจารณาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของผู้รับผิดชอบการนิเทศ
4. พิจารณาคุณภาพและประเมินงานที่ปรากฏ
5. พิจารณาเวลาที่ใช้ในการปฏิบัติการ
6. พิจารณางบประมาณที่ใช้

สรุปได้ว่า การประเมินผลเป็นกระบวนการในการแสวงหา รวบรวมและจัดเตรียมข้อมูลสารสนเทศเพื่อตีค่าผลงานที่ได้กระทำมาแล้วว่า บังเกิดผลดีเพียงใด โดยดำเนินการอย่างเป็นระบบ และมีหลักเกณฑ์ การประเมินผลมีจุดประสงค์ที่สำคัญ คือ เพื่อการวินิจฉัยว่า การกระทำนั้นบรรลุวัตถุประสงค์มากน้อยเพียงใด เพื่อการปรับปรุง จากการที่รู้จุดแห่งการปรับปรุงและพัฒนารวมทั้ง เพื่อการจูงใจแก่ผู้ปฏิบัติงานด้วย

แนวคิดเกี่ยวกับการนิเทศภายในสถานศึกษา

ความหมายของการนิเทศภายในสถานศึกษา

การนิเทศภายในสถานศึกษา เป็นหน้าที่โดยตรงของผู้บริหารสถานศึกษาที่ต้องดำเนินการให้มีขึ้นภายในสถานศึกษา เพื่อช่วยเหลือและปรับปรุงการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ได้มีผู้ให้ความหมายของการนิเทศภายในสถานศึกษาไว้ดังนี้

รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ (2559 : 216) กล่าวถึง ความหมายของการนิเทศภายในโรงเรียน คือ กระบวนการในการปฏิบัติงานทางการศึกษาที่ผู้บริหารโรงเรียนและบุคลากรภายในโรงเรียนร่วมมือกันจัดขึ้นเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอน อันจะนำมาซึ่งสัมฤทธิ์ผลสูงสุดในการเรียนของนักเรียน และเพื่อให้เกิดการพัฒนาขึ้นในตัวผู้เรียนในทุกด้าน โดยบุคลากรในโรงเรียน รวมถึงเป็นการพัฒนาความก้าวหน้าของครูอีกทางหนึ่งด้วย

ผกาณิต บัวย้อย (2560 : 34) ได้ให้ความหมายของการนิเทศภายใน หมายถึง กระบวนการทำงานของผู้บริหารและครูทุกคนในโรงเรียนที่จัดขึ้นเพื่อพัฒนาปรับปรุงประสิทธิภาพคุณภาพการเรียนการสอนในโรงเรียนให้สูงขึ้นบรรลุตามมาตรฐานการศึกษาที่วางไว้

วิชณีย์ ทศตะ (2561 : 21) ได้สรุปหลักของการนิเทศภายในโรงเรียนเป็นการปฏิบัติงานร่วมกัน ระหว่างผู้บริหารโรงเรียนครูผู้สอนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องโดยอาศัยการร่วมมือกัน การทำงานเป็นทีม การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การเคารพความแตกต่างระหว่างบุคคล มีการวางแผน มีความยืดหยุ่น ยึดความต้องการของครูเป็นหลักซึ่งจะทำให้ครูสามารถนำประโยชน์ที่ได้รับจากการนิเทศไปใช้ปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนและพัฒนาตนเอง

เฉลิมวุฒิ โสมงาม (2562 : 12) ได้สรุปการนิเทศภายในสถานศึกษาโรงเรียน หมายถึง กระบวนการทำงานร่วมกันระหว่างผู้บริหารและบุคลากรทุกคนในโรงเรียนในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ในโรงเรียนเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนให้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้ร่วมกัน

รัศมี ภูกันดาน (2562 : 22) ได้ให้ความหมายของการนิเทศภายใน หมายถึง กระบวนการปฏิบัติงานร่วมกันของผู้บริหารและบุคลากรในโรงเรียนที่จะส่งเสริม สนับสนุน ช่วยเหลือให้คำปรึกษา แนะนำแก่ครูที่รับการนิเทศ และบุคลากรในโรงเรียนให้พัฒนาปรับปรุงแก้ไขการจัดการเรียนการสอน และการปฏิบัติงานเพื่อความงอกงามในวิชาชีพ และส่งผลต่อการเพิ่มคุณภาพของนักเรียนให้เป็นไปตามเป้าหมายการศึกษา

Glickman (2004 : 6) ได้ให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับการนิเทศภายในสถานศึกษาว่าเป็นแนวคิดเกี่ยวกับงานและหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงการเรียนการสอน ซึ่งเป็นการสอนในเรื่อง หลักสูตร การจัดครู เข้าสอน การจัดสื่อการสอน สิ่งอำนวยความสะดวก การเตรียมและพัฒนาครู รวมทั้ง การประเมินผลการเรียนการสอน

สรุปได้ว่า การนิเทศภายในสถานศึกษา หมายถึง การดำเนินการร่วมกันของผู้บริหาร ครู และบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ทั้งในด้านการพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การวัดผลประเมินผล และการจัดกิจกรรมเสริมอื่นๆ ตลอดจนเป็นการส่งเสริมให้ครูได้พัฒนาตนเองทางด้านการสอนจนเต็มศักยภาพ สร้างเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพครูและมีความตระหนักที่จะพัฒนานักเรียนให้มีคุณภาพ

หลักการนิเทศภายในสถานศึกษา

การนิเทศภายในสถานศึกษาเป็นกระบวนการที่จัดขึ้นภายในสถานศึกษาโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อปรับปรุงงานและเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนการสอนในอันที่จะทำให้ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนสูงขึ้น ดังนั้น ในการดำเนินงานนิเทศภายในสถานศึกษา ผู้นิเทศจะต้องมีหลักการดำเนินงาน เพื่อจะทำให้การนิเทศภายในสถานศึกษาบรรลุผล ซึ่งมีนักการศึกษาได้กล่าวถึงหลักการนิเทศภายในสถานศึกษาไว้ดังนี้

สุเมธ คະลิล้วน (2557 : 18) กล่าวว่า หลักการนิเทศภายในเป็นการส่งเสริม สนับสนุน หรือให้ความช่วยเหลือครูให้ประสบความสำเร็จในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อสร้างเสริมพัฒนาการของนักเรียนทุกด้านให้เต็มศักยภาพ โดยมีหลักสูตรเป็นกรอบในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

ชมพูนุช โยธี (2558 : 20) กล่าวถึง หลักการนิเทศภายในไว้ว่า ผู้บริหารโรงเรียนและบุคลากรในโรงเรียนที่มีความรู้ความสามารถจะต้องช่วยเหลือให้คำแนะนำให้คำปรึกษากับผู้อื่นในโรงเรียนที่มีปัญหาได้ เพื่อเป็นการพัฒนาคนให้ก้าวหน้า ส่งเสริมความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และพัฒนาปรับปรุงการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น

สังเวียน พิลานันท์ (2559 : 26) กล่าวถึง หลักการนิเทศภายในไว้ว่า หลักการนิเทศภายในเป็นแนวทางปฏิบัติที่ผู้นิเทศต้องนำไปปฏิบัติขณะทำการนิเทศ ซึ่งต้องมีการวางแผนดำเนินงานอย่างเป็นระบบ คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลและส่งเสริมให้ทุกคนมีส่วนร่วม เป้าหมายหลักอยู่ที่การพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน โดยมุ่งเน้นให้ครูเกิดการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดี สามารถใช้ศักยภาพของตนเองที่มีอยู่ได้อย่างเต็มความสามารถทำให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพและบรรลุวัตถุประสงค์

วิชเนีย ทศตะ (2561 : 23) ได้สรุปหลักของการนิเทศภายในโรงเรียนเป็นการปฏิบัติงานร่วมกัน ระหว่างผู้บริหารโรงเรียนครูผู้สอนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องโดยอาศัยการร่วมมือกัน การทำงานเป็นทีม การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การเคารพความแตกต่างระหว่างบุคคล มีการวางแผน มีความยืดหยุ่น ยืดความต้องการของครูเป็นหลักซึ่งจะทำให้ครูสามารถนำประโยชน์ที่ได้รับจากการนิเทศไปใช้ปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนและพัฒนาตนเอง

รัศมี ภูกันตาน (2562 : 35) ได้กล่าวถึงหลักการนิเทศภายในไว้ว่าหลักการที่สำคัญของการนิเทศภายในประกอบไปด้วยหลักการ ดังนี้ 1) หลักการวางแผน คือ กระบวนการวิเคราะห์ผล กำหนดวัตถุประสงค์ไว้ล่วงหน้าโดยเลือกทางปฏิบัติที่เหมาะสมที่สุดเพื่อให้บรรลุสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ 2) หลักความร่วมมือ คือกระบวนการทำงานร่วมกันมีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน ร่วมมือร่วมใจกันเพื่อดำเนินงานแก้ไขปัญหาและประสานงานซึ่งกันและกัน 3) หลักการบูรณาการ คือ กระบวนการนำสิ่งย่อยต่างๆ ที่มีความเหมาะสมเข้าไว้ด้วยกัน 4) หลักการประเมิน คือ กระบวนการวัดผลการดำเนินงานต่างๆ ด้วยเครื่องมือที่มีคุณภาพและมีความเหมาะสมกับบริบทนั้นๆ โดยควรเริ่มจากความถูกต้องตามหลักวิชา ความเป็นประชาธิปไตย ใช้กระบวนการวิทยาศาสตร์ มีบรรยากาศแบบสร้างสรรค์ มีการประสานงาน ทำงานเป็นหมู่คณะ ช่วยให้ผู้รับการนิเทศมีความเชื่อมั่น พึ่งตนเองและพัฒนาตนเองต่อไป

สุภาพร แซ่ลี (2562 : 28) ได้กล่าวถึง หลักการนิเทศภายในโรงเรียน เป็นการดำเนินการอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง มีขั้นตอนที่ชัดเจน กำหนดเป้าหมายอย่างชัดเจน มีการทำงานโดยมุ่งเน้นการมีส่วนร่วมของบุคลากรทุกคน ยึดครูเป็นศูนย์กลางการพัฒนาครู สร้างบรรยากาศให้เอื้อต่อการดำเนินงาน ตลอดจนมีการสร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน

สรุปได้ว่า การนิเทศภายในสถานศึกษามีหลักการที่สำคัญ คือ เป็นการดำเนินการตามกระบวนการอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง โดยส่งเสริมให้ทุกคนมีส่วนร่วมและรับผิดชอบการดำเนินงานร่วมกัน โดยมีกิจกรรมการนิเทศสอดคล้องกับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาครู สามารถจัดสภาพแวดล้อมและแหล่งวิทยาการให้เอื้ออำนวยต่อการดำเนินงาน การนิเทศภายในสถานศึกษาถือได้ว่าเป็นการสร้างมนุษยสัมพันธ์ที่ดี และให้ขวัญกำลังใจแก่บุคลากร

จุดมุ่งหมายของการนิเทศภายในสถานศึกษา

นักวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึงความมุ่งหมายของการนิเทศภายในสถานศึกษาไว้ดังนี้

จุไรรัตน์ สุดรุ่ง (2559 : 8-9) ได้สรุปจุดมุ่งหมายของการนิเทศภายใน ดังนี้

1. เพื่อพัฒนาบุคลากรในโรงเรียน ให้มีความรู้ความสามารถ มีทักษะในการปฏิบัติงาน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
2. เพื่อพัฒนาวิธีปฏิบัติงานโดยใช้วิธีการ เทคนิคในการบริหารโรงเรียน ทั้งงาน การจัดการเรียนการสอนและงานสนับสนุนอื่นๆ
3. เพื่อสร้างความเข้าใจให้ตรงกันในการทำงานอันจะนำไปสู่ความร่วมมือ ร่วมใจ และเจตคติในการทำงานภายในโรงเรียน
4. เพื่อติดตามผลการปฏิบัติงานต่างๆ ภายในโรงเรียนอย่างเป็นระบบตามโครงสร้างหรือแผนงานที่กำหนดไว้ ดำเนินการแก้ปัญหา ประสานงานและอำนวยความสะดวกอย่างสม่ำเสมอ
5. เพื่อสร้างขวัญกำลังใจและความมั่นใจของบุคลากร มีผู้ร่วมงานที่พร้อมจะช่วยให้คำปรึกษาแนะนำ

วิชเนีย ทศตะ (2561 : 25) ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการนิเทศภายในไว้ว่า การนิเทศภายในมีจุดมุ่งหมายคือ การช่วยเหลือครูให้มีความรู้ความสามารถในการปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนเพื่อให้เกิดความเจริญงอกงามแก่นักเรียนทั้งยังสร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูให้มีความก้าวหน้าในวิชาชีพและมีความสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชน

เฉลิมวุฒิ โสมงาม (2562 : 14) ได้สรุปจุดมุ่งหมายของการนิเทศภายในสถานศึกษาโรงเรียน คือการช่วยเหลือครู ให้มีความรู้ ประสบการณ์ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์เพื่อนำไปใช้ในการเรียนการสอน เพื่อให้เกิดความเจริญงอกงามแก่นักเรียนทั้งยังสร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูให้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้ร่วมกัน

รัศมี ภูกันดาน (2562 : 26) ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการนิเทศภายในไว้ว่าการนิเทศภายในมีจุดมุ่งหมาย คือ การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโดยผ่านกระบวนการนิเทศเพื่อพัฒนาครูให้มีภาวะผู้นำทางวิชาการ ในการพัฒนาปรับปรุงหลักสูตร และกระบวนการจัดการเรียนการสอน เสริมสร้างสมรรถนะด้านการสอน การปฏิบัติงานของครู ประสานความร่วมมือในการแก้ปัญหาการจัดการเรียนการสอน เสริมสร้างขวัญกำลังใจให้ครูมีความไว้วางใจและความมั่นคงในความก้าวหน้าทางวิชาชีพ เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์สูงสุดต่อการเรียนของนักเรียน

Nesgley and Evans (2004 : 45) กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการนิเทศภายในสถานศึกษาโรงเรียนสำหรับผู้บริหารคือเพื่อส่งเสริมให้ครูแต่ละคนหรือทั้งกลุ่มสามารถแสดงความสามารถออกมาอย่างอิสระเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนร่วมกับบุคคลอื่นๆ เพื่อให้การจัดการศึกษาเป็นไปตามปรัชญาพันธกิจเป้าหมายของโรงเรียนและให้เกี่ยวข้องกับชุมชน

สรุปได้ว่า การนิเทศภายในสถานศึกษา มีจุดมุ่งหมายเพื่อช่วยพัฒนาครูให้มีความรู้ ประสบการณ์มีความคิดสร้างสรรค์เพื่อนำไปใช้ในการเรียนการสอนเกิดความเจริญงอกงามเพื่อเกิดความร่วมมือในการทำงานและสามารถแก้ปัญหาได้อย่างเป็นระบบ ซึ่งจะส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น

ความสำคัญและความจำเป็นของการนิเทศภายในสถานศึกษา

การนิเทศภายในสถานศึกษามีความสำคัญ เนื่องจากการส่งเสริมคุณภาพการเรียนการสอน การนิเทศจากบุคคลภายนอกอาจจะลดลง ถ้ามีบุคคลซึ่งสามารถทำหน้าที่นิเทศภายในตลอดจน สิ่งสนับสนุนอื่นๆ ประกอบกับบุคลากรภายในโรงเรียนมีความรู้ความสามารถเพียงพอ และเป็นผู้รู้ ปัญหาการเรียนการสอนของตนเองมากที่สุด การนิเทศโดยบุคลากรในโรงเรียน จะทำให้บรรยากาศ การนิเทศภายในสถานศึกษาทำอย่างเป็นกันเองสามารถรู้ปัญหาและแก้ไขได้ตรงจุด และยังสามารถติดตาม การปฏิบัติงานหรือผลการนิเทศตลอดเวลา ได้มีนักวิชาการหลายท่านกล่าวถึงความสำคัญและความจำเป็น ของการนิเทศภายในสถานศึกษาไว้ดังนี้

แจ่มนภา ล้ำจุมจัง (2559 : 14) ได้กล่าวถึง ความจำเป็นของการนิเทศภายในสถานศึกษา ว่าการนิเทศภายในของครูทุกคนเป็นเครื่องมือสำคัญในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาที่จะ ช่วยให้ประสบความสำเร็จในการรวมพลังครูและพัฒนาครูให้มีความรู้ ความสามารถ ในการปรับปรุง การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของตนเองตามแนวปฏิรูปการศึกษา และมีความมั่นใจ มีความภูมิใจ ที่ประสบความสำเร็จในการปฏิบัติงานเกิดการพัฒนาที่ถาวร

จุไรรัตน์ สุตรุ่ง (2559 : 5-6) ได้กล่าวถึง ความจำเป็นที่ต้องมีการนิเทศภายในโรงเรียน คือการนิเทศภายในนอกไม่ทั่วถึงไม่มีกำลังเพียงพอประกอบกับครูในโรงเรียนมีความรู้ความสามารถมากขึ้น ความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของสิ่งแวดล้อมด้านต่างๆ ทำให้ครูต้องพัฒนาตนเองซึ่งจะทำให้ สามารถแก้ปัญหาได้ตรงจุดและตรงกับความต้องการของโรงเรียน

วิชนีย์ ทศตะ (2561 : 28) ได้กล่าวถึง การนิเทศภายในโรงเรียนมีความสำคัญและความ จำเป็นในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน เนื่องจากบุคลากรในโรงเรียนเป็นผู้ที่รู้ปัญหาและ แนวทางในการพัฒนาได้ดีที่สุด จึงจำเป็นต้องร่วมกันวางแผนร่วมกันปฏิบัติการนิเทศและร่วมกัน ประเมินผลการนิเทศภายในโรงเรียนเพื่อพัฒนาระบบการดำเนินงานของโรงเรียนให้เป็นไปตามเป้าหมาย ที่กำหนดขึ้น

รัศมี ภูกันดาน (2562 : 27) ได้กล่าวถึง ความจำเป็นของการนิเทศภายในสถานศึกษา เป็นกระบวนการที่มุ่งเน้นให้เกิดการพัฒนาครู และบุคลากรทางการศึกษาให้มีความรู้ความสามารถความ

ชำนาญเพิ่มพูนศักยภาพ ในการปฏิบัติงานด้านการจัดการเรียนการสอน และการพัฒนาผู้เรียนให้สอดคล้องกับบริบทของการศึกษาที่เปลี่ยนแปลง การดำเนินการดังกล่าวจะส่งผลโดยตรงต่อผู้เรียน ซึ่งสามารถแบ่งออกได้เป็นความจำเป็นในการนิเทศทางบวกกับทางลบ ความจำเป็นในทางลบ ได้แก่ ศึกษานิเทศก์มีจำนวนบุคลากรที่จำกัด การนิเทศไม่ทั่วถึง ข้อจำกัดจากสภาพโรงเรียน เป็นต้น ความจำเป็นทางบวก ได้แก่ เป็นการกระตุ้นครูผู้สอนให้มีการวางแผนในการจัดการเรียนการสอน เกิดความเชื่อมั่นในตนเอง และมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน เป็นต้น ดังนั้นการนิเทศภายในจึงมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งต่อการส่งเสริมคุณภาพการเรียนการสอน เพราะบุคลากรภายในโรงเรียนเป็นผู้รู้ปัญหาภายในโรงเรียนอย่างแท้จริง ถ้าผู้บริหารและบุคลากรในโรงเรียนได้รับการฝึกให้มีการดำเนินการนิเทศภายในโรงเรียนได้ก็จะสามารถแก้ปัญหาภายในโรงเรียนได้มากที่สุด

สรุปได้ว่า การนิเทศภายในสถานศึกษามีความสำคัญและความจำเป็นในการพัฒนาประสิทธิภาพการจัดการศึกษา เนื่องจากบุคลากรในสถานศึกษาเป็นผู้ที่รู้ปัญหาและแนวทางในการพัฒนาได้ดีที่สุด จึงจำเป็นที่ต้องร่วมกันวางแผน ร่วมกันปฏิบัติการนิเทศ และร่วมกันประเมินผลการนิเทศภายในสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

องค์ประกอบของการนิเทศภายในสถานศึกษา

ได้มีนักวิชาการหลายท่านกล่าวถึง องค์ประกอบของการนิเทศภายในสถานศึกษา ดังนี้

ไพลิน สุ่มงคล (2559 : 16) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของการนิเทศภายในสถานศึกษา ประกอบด้วยองค์ประกอบ ดังต่อไปนี้ 1) บุคลากรนิเทศ ประกอบด้วย ผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการสถานศึกษาฝ่ายวิชาการ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้และครูผู้สอน 2) กระบวนการนิเทศ ประกอบด้วย กำหนดจุดมุ่งหมายการนิเทศ กำหนดวิธีการหาข้อมูล กำหนดวิธีหรือกิจกรรมการนิเทศ 3) เครื่องมือที่ใช้ในการนิเทศ ได้แก่ แบบทดสอบ แบบสำรวจ แบบสังเกต แบบบันทึกพฤติกรรม การจัดการเรียนรู้ แบบบันทึกบรรยากาศในชั้นเรียน

วรพล ดิลกทวีวัฒนา (2560 : 78-79) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของการนิเทศภายในสถานศึกษาว่าการจัดการนิเทศภายในสถานศึกษาประกอบด้วยองค์ประกอบที่สำคัญ 3 ประการ ได้แก่

1. บุคลากรนิเทศ ประกอบด้วย ผู้บริหาร ผู้นิเทศ และผู้ได้รับการนิเทศ

1.1 ผู้บริหาร ในที่นี้หมายถึง ตำแหน่งผู้บริหารต่างๆ ในโรงเรียน ทั้งผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ หัวหน้างานหรือหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ซึ่งจะต้องมีบทบาทหน้าที่ในการส่งเสริม สนับสนุน จัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ให้แก่คุณครู ผู้บริหารสถานศึกษา จึงจำเป็นต้องมีความรู้

ความเข้าใจในการนิเทศและมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับครูในโรงเรียน สร้างระบบนิเทศ และมอบหมายงานให้
 ถูกบุคลิกภาพของบุคคล

1.2 ครู บทบาทของครู มี 2 บทบาท คือ

1.2.1 ผู้นิเทศ ได้แก่ ครูหัวหน้ากลุ่มสาระ ครูผู้นิเทศ

1.2.2 ผู้ได้รับการนิเทศ

2. ขอบข่ายงานนิเทศภายในโรงเรียน ภาระงานหลักของการศึกษาในโรงเรียน คือ

2.1 งานด้านการจัดการเรียนการสอน ที่มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน
 เป็นหน้าที่หลักของฝ่ายวิชาการ เน้นการนิเทศการเรียนการสอน การพัฒนาการเรียนการสอนของครู

2.2 งานสนับสนุนการจัดการเรียน เป็นงานของฝ่ายที่สนับสนุนการศึกษา เช่น งาน
 ด้านธุรการ ด้านการเงิน ด้านอาคารสถานที่ กิจกรรมนักเรียน เป็นงานนิเทศงานด้านอื่นๆ

3. โครงสร้างการนิเทศภายในโรงเรียนแต่ละโรงเรียนจะเลือกใช้แบบใดขึ้นขนาดบริบท
 และจำนวนบุคลากรในโรงเรียน

รัศมี ภูกันดาน (2562 : 40) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของการนิเทศภายในประกอบด้วย
 องค์ประกอบ ดังต่อไปนี้ 1) หลักการนิเทศ ประกอบด้วย หลักการวางแผน หลักความร่วมมือ หลัก
 บูรณาการ หลักการประเมิน 2) คุณลักษณะของผู้นิเทศ ประกอบด้วย ความรู้ความสามารถ ทักษะ
 การปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ทักษะเฉพาะ 3) ทักษะที่จำเป็นของการนิเทศภายใน ประกอบด้วย
 ทักษะด้านบุคคล ทักษะด้านเทคนิค ทักษะด้านการบริหารจัดการ

สุกัลยา นิยมทอง (2562 : 12) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของการนิเทศภายในที่จะส่งผลให้
 การนิเทศประสบผลสำเร็จต้องขึ้นอยู่กับความร่วมมือกันของผู้บริหารและบุคลากรในโรงเรียน ซึ่งเป็นผู้
 นิเทศและผู้รับการนิเทศ การใช้วิธีนิเทศต้องมีการกำหนดจุดมุ่งหมายในการนิเทศให้ชัดเจน และ
 เกิดผลในการนิเทศให้มากที่สุด อีกทั้งการกำหนดวิธีการหรือกิจกรรมในการนิเทศก็ต้องมีการ
 จัดเตรียมเครื่องมือที่จะใช้ในการนิเทศให้ตรงตามการนิเทศนั้นๆ มีระบบติดตามประเมินที่เน้นผลงาน
 และมีการเผยแพร่ขยายผลการนิเทศ

สรุปได้ว่า การนิเทศภายในโรงเรียนประสบผลสำเร็จได้มากหรือน้อยขึ้นอยู่กับความร่วมมือ
 กันระหว่างผู้บริหารและบุคลากรภายในโรงเรียนซึ่งเป็นทั้งผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ การใช้วิธีการ
 นิเทศของผู้นิเทศซึ่งต้องมีการกำหนดจุดมุ่งหมายในการนิเทศเพื่อให้เกิดผลในการนิเทศกำหนดวิธีการทำ
 ข้อมูลโดยหาปัญหา กำหนดวิธีหรือกิจกรรมในการนิเทศพร้อมทั้งเครื่องมือที่จะใช้ในการนิเทศ
 ผู้บริหารเป็นทั้งผู้สนับสนุนการนิเทศและทำหน้าที่เป็นผู้นิเทศ

ขอบข่ายของงานนิเทศภายในสถานศึกษา

มีนักวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึงขอบเขตของงานนิเทศภายในสถานศึกษา ดังนี้

รุ่งทิพย์ ทำนุ (2558 : 37) ได้กล่าวถึงขอบข่ายของงานนิเทศภายในสถานศึกษา มี 4 งาน ประกอบด้วย

1. งานวิชาการ เป็นงานที่รวมไปถึงหลักสูตรทุกอย่าง การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การวัดผลการประเมินผล

2. งานบุคลากร เป็นงานที่เกี่ยวข้องกับบุคคลทุกคนในองค์กรและผู้เกี่ยวข้องกับการบริหารในสถานศึกษา

3. งานงบประมาณ เป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานการเงินและพัสดุที่นำมาใช้ในการพัฒนางานในสถานศึกษา

4. งานบริหารทั่วไป เป็นงานเกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมต่างๆ ที่เป็นงานสนับสนุนงานวิชาการทั้งหมด ยกเว้นงานบุคลากรและงานงบประมาณ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2558 : 78-80) ได้กำหนดขอบข่ายการนิเทศไว้ 5 ด้าน ดังต่อไปนี้

1. ด้านการพัฒนาหลักสูตร มีขอบข่ายงาน ดังนี้

1.1 จัดให้มีหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตร

1.2 ศึกษาและวิเคราะห์หลักสูตรให้ชัดเจน

1.3 วางแผนการนำหลักสูตรไปใช้

1.4 นิเทศ ติดตามการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักสูตร

1.5 แก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นจากการใช้หลักสูตร

1.6 พัฒนาตนเองและครูผู้สอนโดยการประชุม อบรมเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร

2. ด้านการจัดการเรียนการสอน มีขอบข่ายงาน ดังนี้

2.1 จัดให้มีแผนการจัดการเรียนรู้

2.2 จัดห้องเรียนให้เหมาะสมกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

2.3 จัดสถานที่ อุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้เพื่อสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

2.4 จัดทำหรือจัดหาเอกสารประกอบหลักสูตร

2.5 จัดครูเข้าสอนตามความสามารถ ความเหมาะสม

2.6 เยี่ยมชั้นเรียน สังเกตการสอนเพื่อติดตามการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครู

- 2.7 เป็นผู้นำให้ครูปรับปรุงการสอน
3. ด้านสื่อการเรียนการสอน มีขอบข่ายงาน ดังนี้
 - 3.1 จัดหาและบริการวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอนแก่ครูอย่างเพียงพอและครบถ้วน มีการสำรวจความต้องการ
 - 3.2 ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูรู้จักทำ รู้จักใช้ รู้จักเก็บบำรุงรักษาสื่อการเรียนการสอน
 - 3.3 จัดให้มีศูนย์สื่อหรือศูนย์วิชาการของโรงเรียน
 - 3.4 ส่งเสริมให้ครูรู้จักคิดค้น สร้างสรรค์สื่อหรือวิธีการใหม่ๆ ที่จะนำมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
 - 3.5 แสวงหาแหล่งวิทยากรที่เป็นสื่อการสอนในชุมชนหรือในท้องถิ่น
 - 3.6 จัดให้มีการติดตามและประเมินผลการใช้สื่อการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ
4. ด้านการวัดผลประเมินผล มีขอบข่ายงาน ดังนี้
 - 4.1 จัดให้มีการวัดและประเมินผลการเรียนให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และระเบียบที่กำหนดไว้
 - 4.2 วางแผนและกำหนดระยะเวลาการวัดผลประเมินผลให้เพียงพอ
 - 4.3 จัดหาวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือที่จำเป็นเพื่อใช้ในการวัดผลประเมินผลให้เพียงพอ
 - 4.4 จัดสร้างเครื่องมือวัดผลที่มีคุณภาพและได้มาตรฐาน
 - 4.5 วิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
 - 4.6 จัดทำผลการประเมินแสดงความก้าวหน้า
5. ด้านการพัฒนาบุคลากรทางการศึกษา มีขอบข่ายงาน ดังนี้
 - 5.1 ศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการเพื่อวางแผนเรื่องที่จะประชุมอบรม เพื่อพัฒนาบุคลากร
 - 5.2 จัดให้มีการประชุม อบรมหรือสัมมนาเกี่ยวกับปัญหาของวิชาการโรงเรียน โดยครูที่มีความรู้ความสามารถในโรงเรียน หรือเชิญบุคลากรภายนอกมาเป็นวิทยากร
 - 5.3 สนับสนุนให้ครูมีโอกาสเข้ารับการประชุม อบรมทางวิชาการและศึกษาต่อไปในระดับที่สูงขึ้น
 - 5.4 ประเมินผล และรายงานผลการประชุม อบรมหรือสัมมนา
 - 5.5 จัดงบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์ที่จำเป็นต่อการประชุม อบรมพัฒนาบุคลากร

วิชานีย์ ทศตะ (2561 : 77) ได้กล่าวถึง ขอบข่ายของงานนิเทศภายในสถานศึกษาซึ่งประกอบด้วย 1) ด้านการพัฒนาหลักสูตร 2) ด้านการพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่ม 3) ด้านการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน 4) ด้านการจัดการเรียนการสอน 5) ด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา 6) ด้านการให้ความช่วยเหลือแก่ครูโดยตรง 7) ด้านการเสริมสร้างประสบการณ์ทางวิชาชีพ

ญาณิ ญาณะโส (2562 : 38) ได้กล่าวถึงขอบข่ายของงานนิเทศภายในสถานศึกษาเป็นการทำงานอย่างมีแบบแผน โดยเริ่มจากการวิเคราะห์งานการเรียนการสอนของครูเพื่อจะได้ทราบถึงปัญหาที่ต้องปรับปรุงแก้ไขก่อนหลัง จึงวางแผนที่จะดำเนินการโดยหาทางเลือกที่จะแก้ปัญหาที่ดีที่สุดต่อจากนั้นดำเนินการตามแนวขั้นตอนตามลำดับจนถึงขั้นการประเมินผลการปฏิบัติงานแล้วนำไปปรับปรุงแก้ไขในหลายๆ ด้าน

สรุปได้ว่า ขอบข่ายของงานนิเทศภายในสถานศึกษา เป็นงานที่จัดทำครอบคลุมทุกด้าน แต่จุดเน้นคือ งานวิชาการ และการพัฒนาคุณภาพของนักเรียน ทั้งนี้เพราะโรงเรียนเป็นสถาบันทางวิชาการย่อมมีงานวิชาการเป็นหลัก งานบริหารเป็นงานบริการและงานที่เกี่ยวข้องธุรการการเงิน กิจการนักเรียน อาคารสถานที่ และความสัมพันธ์กับชุมชน เป็นงานสนับสนุน เพื่อให้งานหลักดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุวัตถุประสงค์ตามเป้าหมายที่วางไว้

กิจกรรมการนิเทศภายในสถานศึกษา

กิจกรรมการนิเทศภายในสถานศึกษาได้มีนักการศึกษา ได้กล่าวไว้ดังนี้

ขารี มณีศรี (2538 : 204-205) กล่าวถึง กิจกรรมการนิเทศเป็นแผนปฏิบัติการนำ โครงการแต่ละโครงการสู่การปฏิบัติ คำที่ใช้มีอยู่หลายคำ เช่น กลไกการนิเทศ กลวิธีการนิเทศ กิจกรรมการนิเทศภายใน เป็นต้น การที่โรงเรียนใดจะเลือกใช้กิจกรรมการนิเทศโดยขึ้นอยู่กับโรงเรียนที่มีความพร้อมน้อย มีความพร้อมปานกลาง และมีความพร้อมมากสอดคล้องกับจุดประสงค์การนิเทศกิจกรรมการนิเทศภายในโรงเรียน อาจมีดังต่อไปนี้

1. การประชุมก่อนเปิดเรียน ประชุมปรึกษาหารือ เตรียมการด้านต่างๆ ก่อนเปิดภาคเรียน
2. การปฐมนิเทศแนะนำบุคลากรใหม่ให้คุ้นเคย สามารถปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม ระเบียบข้อปฏิบัติต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง
3. การให้คำปรึกษาแนะนำ คำปรึกษาแนะนำใช้ในระบบการนิเทศเพราะใช้เทคนิคพบปะพูดคุยมากกว่าการใช้อำนาจหรือการออกคำสั่ง
4. การประชุมปฏิบัติการ มุ่งเน้นให้เกิดความรู้ใหม่ๆ (Knowledge) ทักษะ (Skill) และเจตคติ (Attitude) ลงมือปฏิบัติมากกว่าการบรรยาย

5. การอบรม งานนิเทศมุ่งอบรมประจำการให้ผู้รับการนิเทศ เสริมความรู้ใหม่ทันต่อความเปลี่ยนแปลง
6. การสัมมนา เป็นการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ทั้งที่จัดเองภายในหน่วยงาน หรือไปร่วมซึ่งจัดโดยหน่วยงานอื่นฟังมากกว่าทำ
7. การระดมความคิด ในสังคมประชาธิปไตย การรับฟังความคิดเห็นของคนอื่นเคารพให้เกียรติศักยภาพคนอื่น เป็นสิ่งที่พึงตระหนัก การระดมความคิด (Brain Storming) มุ่งปริมาณความคิดมากกว่าถูกผิด
8. การสาธิตการสอน เป็นกิจกรรมสำคัญที่ควรจัดให้มีในโรงเรียน การเรียนรู้หรือเลียนแบบจากผู้เชี่ยวชาญ ประหยัดเวลาและได้รับประสบการณ์ตรง จัดหาแบบที่ดี
9. การศึกษาเอกสารวิชาการ การเพิ่มพูนความรู้คือต้องอ่านและวิชาชีพครูต้องอ่านมาก เพราะการอ่านจะนำไปสู่ความรอบรู้ ความคิดใหม่และทันสมัย
10. การสนทนาวิชาการ ในวงวิชาการนั้นควรมีหลายรูปแบบ เช่น การเชิญผู้เชี่ยวชาญเฉพาะเรื่องมาบรรยาย อาจใช้เวลาพักเที่ยงวัน ซึ่งไม่กระทบต่อการทำงาน ทุกคนมีเวลาว่างพอที่จะเข้าร่วมกิจกรรมได้ อาจจัดเดือนละครั้ง ในหัวข้อที่สนใจร่วมกัน
11. การเยี่ยมนิเทศชั้นเรียน เป็นเทคนิคการนิเทศเพื่อช่วยครูปรับปรุงการสอนให้ดีขึ้น มีขั้นตอนที่จะต้องปฏิบัติร่วมกันของผู้ให้และผู้รับการนิเทศ บนพื้นฐานวัตถุประสงค์ร่วมกัน คือ ทำเพื่อเด็ก ลดข้อบกพร่องเสริมให้ยิ่ง
12. การศึกษาดูงาน ผลตรงในการปรับปรุงงาน ดูคนอื่นย้อนดูตัวเอง ศึกษาข้อดี ข้อบกพร่อง ข้อจำกัดเมื่อต้องนำมาปรับปรุง ความพร้อมด้านต่างๆ
13. การสังเกตการสอน ในทางปฏิบัติอาจทำได้น้อยถือว่าทุกคนมีภาระหน้าที่ที่ต้องทำในการปฏิบัติหัวหน้าหมวดวิชาหรือกลุ่มประสบการณ์อาจเป็นผู้รับผิดชอบร่วมกับครูผู้มีความเชี่ยวชาญ (Master Teachers)
14. การวิจัยเชิงปฏิบัติการงานการเรียนการสอน หนังสือแบบเรียน สื่อการสอน หรือแม้แต่การนิเทศสามารถทำการวิจัยเชิงปฏิบัติได้ทั้งนี้ วิจัยเพื่อนำผลมาใช้ หรือวิจัยเชิงพัฒนา (Research and Development : R&D)
15. การเขียนเอกสารหรือทดสอบทางวิชาการ อาชีพครูหรือผู้นิเทศนอกจากต้องอ่านมากพูดมากแล้วยังต้องเขียนมาก มิใช่เขียนกระดาษแต่เขียนผลงานวิชาการเป็นการสร้างพรมแดนความรู้ใหม่

การเขียนเป็นเทคนิคซึ่งจะต้องเรียนรู้หลักวิธี การอ่านมากเป็นพื้นฐานของการเขียนได้เป็นอย่างดี คนที่วิญญานครูจะทำหน้าที่นี้ได้ดี

16. การจัดนิทรรศการ การเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ การนำเสนอให้เป็นที่น่าสนใจ เทคนิคการใช้เครื่องมือทางเทคโนโลยีทางการศึกษาเข้ามาช่วย มิใช่เสนอเพียงแผ่นกระดาษ คำชี้แจงซึ่งไม่น่าสนใจ เป็นได้เพียงนิทรรศการแห่ง

จันทราณี สงวนนาม (2545 : 154) ได้สรุปกิจกรรมการนิเทศภายในโรงเรียนได้ดังนี้

1) การประชุม อบรม ปฐมนิเทศ 2) การสังเกตการสอนในชั้นเรียน 3) การศึกษาเอกสารทางวิชาการ ตำรา 4) การให้คำปรึกษาหารือเป็นกลุ่มและรายบุคคล 5) การสนทนาทางวิชาการ 6) การสาธิต การสอน 7) การพาไปศึกษานอกสถานที่ 8) การสัมมนา 9) การจัดนิทรรศการ และ 10) การเยี่ยมชั้นเรียน

ภาวิดา ธาราศรีสุทธิ (2550 : 187-188) กล่าวถึงกิจกรรมการนิเทศภายในโรงเรียนไว้ดังนี้

1. การเชิญวิทยากรมาให้ความรู้
2. การเชิญสถานประกอบการโรงงานอุตสาหกรรม และบริษัทห้างร้านมาสาธิตอุปกรณ์ เครื่องมือต่างๆ ในการเรียนการสอนปัจจุบันโดยเฉพาะด้านวิชาชีพ
3. การไปศึกษาดูงานตามหน่วยงาน
4. สถานศึกษาจัดแหล่งและบริการทางวิชาการ
5. การสนทนาทางวิชาการ เป็นการจัดประชุมสัมมนาเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ โดยการ จัดกิจกรรมที่มีหัวข้อ
6. การสาธิตการสอน
7. การประชุม
8. การสังเกตการสอนในชั้นเรียน

กรองทอง จิรเดชากุล (2550 : 11) กล่าวถึง กิจกรรมการนิเทศภายในสถานศึกษาไว้ดังนี้

1) การประชุมก่อนเปิดภาคเรียน 2) การปฐมนิเทศ 3) การให้คำปรึกษาแนะนำ 4) การประชุม ปฏิบัติการ 5) การอบรม 6) การสัมมนา 7) การระดมความคิด 8) การสาธิตการสอน 9) การศึกษา เอกสารวิชาการ 10) การสนทนาวิชาการ 11) การเยี่ยมนิเทศชั้นเรียน 12) การศึกษาดูงาน 13) การสังเกต การสอน 14) การวิจัยเชิงปฏิบัติ 15) การเขียนเอกสารหรือทดสอบทางวิชาการ 16) การจัด นิทรรศการ

อารมณ ฉนวนจิตร (2551 : 82-103) กล่าวถึง กิจกรรมการนิเทศภายในโรงเรียน ไว้ดังนี้

1) การประชุมก่อนเปิดภาคเรียน 2) การปฐมนิเทศ 3) การให้คำปรึกษา 4) การจัดอบรม 5) การประชุม ปฏิบัติการ 6) การสัมมนา 7) การระดมความคิด 8) การสาธิตการสอน 9) การให้ศึกษาเอกสารทาง

วิชาการ 10) การสนทนาทางวิชาการ 11) การเยี่ยมนิเทศชั้นเรียน 12) การศึกษาดูงาน 13) การสังเกตการสอน 14) การวิจัยเชิงปฏิบัติการ 15) การเขียนเอกสาร/บทความทางวิชาการ 16) การจัดนิทรรศการ

Gwynn (1974 : 173-192) แบ่งยุทธวิธีการนิเทศออกเป็น 2 ลักษณะ คือ การนิเทศเป็นกลุ่ม และการนิเทศเป็นรายบุคคล ไว้ดังนี้การนิเทศเป็นกลุ่มมียุทธวิธีต่างๆ ดังนี้ 1) การจัดตั้งคณะทำงาน 2) การให้ไปศึกษาเพิ่มเติม 3) การจัดห้องปฏิบัติการหลักสูตรหรือห้องสมุดหลักสูตร 4) การให้อ่านเอกสารทางวิชาชีพ 5) การสาธิตการสอน 6) การจัดทัศนศึกษา 7) การจัดให้ฟังการบรรยาย 8) การอภิปรายกลุ่ม 9) การจัดห้องสมุดทางวิชาชีพ 10) การจัดตั้งองค์กรและการประชุมทางวิชาชีพ 11) การจัดป้ายนิเทศ คู่มือครูและคำแนะนำ 12) การจัดประชุมคณะครู และ 13) การฝึกปฏิบัติงาน หรือการประชุมปรึกษากัน เป็นกลุ่มการนิเทศเป็นรายบุคคล มียุทธวิธีต่าง ๆ ดังนี้ 1) การสังเกตการณ์สอนในชั้นเรียน 2) การทดลองในชั้นเรียน 3) การให้คำปรึกษาหารือ 4) การให้ไปเยี่ยมเยียนและสังเกตการสอน 5) การเลือกวัสดุอุปกรณ์การสอน และ 6) การประเมินตนเอง

Harris (1975 : 20-23) ได้เสนอแนะกิจกรรมต่างๆ ซึ่งเป็นยุทธวิธีที่สำคัญในการนิเทศ เพื่อปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมกรรมการสอนของครู ดังนี้ 1) การบรรยาย 2) การใช้สื่อประกอบการบรรยาย 3) การเสนอข้อมูลเป็นกลุ่ม 4) การดูภาพยนตร์หรือโทรทัศน์ 5) การฟังเทปบันทึกเสียง วิชญา หรือเครื่องบันทึกเสียง 6) การจัดนิทรรศการเกี่ยวกับวัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือต่างๆ 7) การสังเกตในชั้นเรียน 8) การสาธิต 9) การสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง 10) การสัมภาษณ์เฉพาะเรื่อง 11) การสัมภาษณ์ทางอ้อม 12) การอภิปราย 13) การเขียน 14) การอ่าน 15) การวิเคราะห์และการคิดคำนวณ 16) การใช้วีดิทัศน์และภาพถ่าย 17) การใช้เครื่องมือและการทดสอบ 18) การประชุมกลุ่มย่อย 19) การจัดทัศนศึกษา 20) การระดมสมอง 21) การเยี่ยมเยียนภายใน 22) การใช้บทบาทสมมติ และ 23) การแนะนำให้ปฏิบัติ

สรุปได้ว่า กิจกรรมการนิเทศภายในสถานศึกษาเป็นกิจกรรมหนึ่งส่งเสริมการเรียนการสอน ซึ่งในแต่ละกิจกรรมมีข้อที่ควรพิจารณาอยู่หลายประการ เช่น ความพร้อม ความเหมาะสม วัตถุประสงค์ เวลา งบประมาณ เป็นต้น การศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้องและเลือกกิจกรรมได้อย่างเหมาะสม จะทำให้บรรลุผลตามที่ตั้งไว้ได้

จากแนวคิดเกี่ยวกับการนิเทศภายในสถานศึกษา ผู้วิจัยได้ศึกษาจากแนวคิดกิจกรรมการนิเทศภายในสถานศึกษาเพื่อสรุปเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยจากแนวคิดและหลักการของชาลี มณีศรี (2538 : 204-205) ; จันทราณี สงวนนาม (2545 : 154) ; ภาวิดา ธาราศรีสุทธิ (2550 : 187-188) ; กรองทอง จิระเดชากุล (2550 : 11) ; อารมณ ฉนวนจิตร (2551 : 82-103) ; Gwynn (1974 : 173-192) และ Harris (1975 : 20-23) ได้สาระสำคัญที่นำมาใช้ ได้แก่ กิจกรรมการนิเทศภายในสถานศึกษา ซึ่งมีลักษณะดังต่อไปนี้ 1) การประชุมก่อนเปิดภาคเรียน 2) การปฐมนิเทศ 3) การให้คำปรึกษาแนะนำ 4) การประชุมปฏิบัติการ 5) การสัมมนา 6) การระดมความคิด 7) การสาธิตการสอน 8) การศึกษาเอกสารวิชาการ 9) การสนทนาวิชาการ 10) การเยี่ยมนิเทศชั้นเรียน 11) การศึกษาดูงาน 12) การสังเกตการสอน 13) การเขียนเอกสารหรือทดสอบทางวิชาการ และ 14) การจัดนิทรรศการ รายละเอียดตามตารางที่ 2.2

ตารางที่ 2.2 กิจกรรมการนิเทศภายในสถานศึกษา

กิจกรรมการนิเทศภายในสถานศึกษา	ชื่อเจ้าของ แนวคิดและหลักการ							ความถี่
	ชาติ มณีศรี (2538 : 204-205)	จันทร์านี สงวนนาม (2545 : 154)	ภาวิดา ธาราศรีสุทธิ (2550 : 187-188)	กรองทอง จิตรเดชากุล (2552 : 11)	อารมณ วัฒนจิตร์ (2556 : 82-103)	Gwynn (1974 : 173-192)	Harris (1975 : 20-23)	
1. การประชุมก่อนเปิดเรียน	/	/	/	/	/	/		6
2. การปฐมนิเทศ	/	/		/	/			4
3. การให้คำปรึกษาแนะนำ	/	/		/	/	/		5
4. การประชุมปฏิบัติการ	/			/	/	/	/	5
5. การอบรม	/			/	/			3
6. การสัมมนา	/	/		/	/			4
7. การระดมความคิด	/			/	/	/	/	5
8. การสาธิตการสอน	/	/	/	/	/	/	/	7
9. การศึกษาเอกสารวิชาการ	/	/	/	/	/	/		6
10. การสนทนาวิชาการ	/	/	/	/	/			5
11. การเยี่ยมนิเทศชั้นเรียน	/	/		/	/	/	/	6
12. การศึกษาดูงาน	/	/	/	/	/	/	/	7
13. การสังเกตการสอน	/		/	/	/	/	/	6
14. การวิจัยเชิงปฏิบัติการเรียนการสอน	/			/	/			3
15. การเขียนเอกสารหรือทดสอบทางวิชาการ	/			/	/		/	4
16. การจัดนิทรรศการ	/	/		/	/		/	5
17. การเชิญวิทยากรมาให้ความรู้			/					1
18. การเชิญสถานประกอบการโรงงานอุตสาหกรรม			/					1
19. การจัดตั้งคณะทำงาน						/		1
20. การเลือกวัสดุอุปกรณ์การสอน						/	/	2
21. การบรรยาย						/	/	2

กระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษา

กระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษา หมายถึง ขั้นตอนในการดำเนินงานและการปฏิบัติงาน การนิเทศอย่างมีระบบ มีการประเมินสภาพการทำงาน การจัดลำดับงานที่ต้องทำ การออกแบบงาน การประสานงาน ตลอดจนการอำนวยความสะดวกให้งานลุล่วงไป การนิเทศภายในโรงเรียนจะต้องมีกระบวนการในการนิเทศภายใน เพื่อเป็นแนวปฏิบัติและมีความเป็นระเบียบในการปฏิบัติ ได้มีนักการศึกษากล่าวถึงกระบวนการนิเทศภายในไว้ดังนี้

สัจด์ อุทรานันท์ (2530 : 84-87) ได้พัฒนากระบวนการนิเทศการศึกษาที่มีความสอดคล้องกับสภาพสังคมไทย ซึ่งมี 5 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 วางแผนการนิเทศ (Planning-P)

ขั้นที่ 2 ให้ความรู้ในสิ่งที่จะทำ (Informing-I)

ขั้นที่ 3 การปฏิบัติงาน (Doing-D)

ขั้นที่ 4 การสร้างขวัญและกำลังใจ (Reinforcing-R)

ขั้นที่ 5 การประเมินผลผลิตของการดำเนินงาน (Evaluating-E)

ขั้นที่ 1 วางแผนการนิเทศ (Planning-P) เป็นขั้นที่ผู้บริหาร ผู้นิเทศ และผู้รับการนิเทศ จะทำการประชุมปรึกษาหารือเพื่อให้ได้มาซึ่งปัญหาและความต้องการจำเป็นที่จะต้องมีการนิเทศ รวมทั้งวางแผนถึงขั้นตอนการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการนิเทศที่จะจัดขึ้นอีกด้วย

ขั้นที่ 2 ให้ความรู้ในสิ่งที่จะทำ (Informing-I) เป็นขั้นตอนของการให้ความรู้ความเข้าใจถึงสิ่งที่จะดำเนินการว่าจะต้องอาศัยความรู้ความสามารถอย่างไรบ้างจะมีขั้นตอนในการดำเนินการอย่างไร และจะอย่างไรจึงจะทำให้ได้ผลงานออกมาอย่างมีคุณภาพ ขั้นนี้จำเป็นทุกครั้งสำหรับการเริ่มการนิเทศที่จัดขึ้นใหม่ไม่ว่าจะเป็นเรื่องใดก็ตาม และก็มีความจำเป็นสำหรับงานนิเทศที่ยังเป็นไปอย่าง ไม่ได้ผล หรือได้ผลไม่ถึงขั้นที่พอใจซึ่งจำเป็นจะต้องทำการทบทวนให้ความรู้ในการปฏิบัติงานที่ถูกต้องอีกครั้งหนึ่ง

ขั้นที่ 3 การปฏิบัติงาน (Doing-D) ประกอบด้วยการปฏิบัติงานใน 3 ลักษณะ คือ

1. การปฏิบัติงานของผู้รับนิเทศ เป็นขั้นที่ผู้รับการนิเทศลงมือปฏิบัติงานตามความรู้ความสามารถที่ได้รับ มาจากการดำเนินการในขั้นที่ 2

2. การปฏิบัติงานของผู้ให้การนิเทศ ขั้นนี้ผู้ให้การนิเทศจะทำการนิเทศและควบคุมคุณภาพให้งานสำเร็จทันตามกำหนดเวลาและมีคุณภาพสูง

3. การปฏิบัติงานของผู้สนับสนุนการนิเทศ ผู้บริหารก็จะให้บริการสนับสนุนในเรื่องวัสดุอุปกรณ์ เครื่องใช้ต่างๆ ที่จะช่วยให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างได้ผล

ขั้นที่ 4 การสร้างขวัญและกำลังใจ (Reinforcing-R) ขั้นนี้เป็นขั้นของการเสริมกำลังใจของผู้บริหารเพื่อให้ผู้รับการนิเทศมีความมั่นใจและบังเกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติงานขั้นนี้ อาจจะดำเนินการไปพร้อมๆ กันกับที่ผู้รับการนิเทศกำลังปฏิบัติงานหรือการปฏิบัติงานได้เสร็จสิ้นลงไปแล้วก็ได้

ขั้นที่ 5 การประเมินผลผลิตของการดำเนินงาน (Evaluating-E) เป็นขั้นที่ผู้นิเทศทำการประเมินผลการดำเนินการซึ่งผ่านไปแล้วว่าเป็นอย่างไร หลังจากการประเมินผลการนิเทศหากพบว่ามีปัญหาหรืออุปสรรคอย่างหนึ่งอย่างใดที่ทำให้การดำเนินงานไม่ได้ผลก็สมควรจะต้องทำ การปรับปรุงแก้ไข ซึ่งการปรับปรุงแก้ไขอาจจะทำได้โดยการให้ความรู้ในสิ่งๆ ใหม่อีกครั้งหนึ่งสำหรับกรณีที่ผลงานออกมายังไม่ถึงขั้นที่พอใจ หรือดำเนินการปรับปรุงการดำเนินงานทั้งหมดสำหรับกรณีการดำเนินงานเป็นไปไม่ได้ผล และถ้าหากการประเมินผลได้พบว่าประสบผลสำเร็จตามที่ได้ตั้งไว้ หากจะดำเนินการนิเทศต่อไปก็สามารถทำไปได้เลยโดยไม่ต้องให้ความรู้ในเรื่องนั้นอีก

อัญชลี ธรรมะวิสิฎกุล (2553 : 65) กล่าวถึง กระบวนการนิเทศภายในสำหรับการศึกษา สังคมไทย มีขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 วางแผนการนิเทศ (Planning-P) เป็นขั้นที่ผู้บริหาร ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ จะทำการประชุมปรึกษาหารือ เพื่อให้ได้มาซึ่งปัญหาและความต้องการจำเป็นที่จะต้องมีการนิเทศ รวมทั้งวางแผนถึงขั้นตอนการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการนิเทศที่จะจัดขึ้นอีกด้วย

ขั้นที่ 2 ให้ความรู้ในสิ่งที่จะทำ (Informing-I) เป็นขั้นตอนของการให้ความรู้ความเข้าใจถึงสิ่งที่จะดำเนินงาน ว่าจะต้องอาศัยความรู้ความสามารถอย่างไรบ้าง จะมีขั้นตอนในการดำเนินการอย่างไรและจะทำอย่างไร จึงจะทำให้ได้ผลงานออกมามีคุณภาพ ขั้นนี้จำเป็นทุกครั้ง สำหรับการเริ่มการนิเทศที่จัดขึ้นใหม่ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องใดก็ตาม และก็มีความจำเป็นสำหรับงานนิเทศที่ยังไม่ได้ผลหรือได้ผลไม่ถึงขั้นที่พอใจ ซึ่งจำเป็นจะต้องทำการทบทวนให้ความรู้ในการปฏิบัติงานที่ถูกต้องอีกครั้งหนึ่ง

ขั้นที่ 3 การปฏิบัติงาน (Doing-D) ประกอบด้วยงานใน 3 ลักษณะคือ

1. การปฏิบัติงานของผู้รับนิเทศ เป็นขั้นที่ผู้รับการนิเทศลงมือปฏิบัติงานตามความรู้ความสามารถที่ได้รับมาจากดำเนินการในขั้นที่ 2

2. การปฏิบัติงานของผู้ให้การนิเทศขั้นนี้ผู้ให้การนิเทศจะทำการนิเทศและควบคุมคุณภาพให้งานสำเร็จออกมาทันตามกำหนดเวลาและมีคุณภาพสูง

3. การปฏิบัติงานของผู้สนับสนุนการนิเทศ ผู้บริหารก็จะให้บริการสนับสนุนในเรื่องวัสดุอุปกรณ์ตลอดจนเครื่องมือใช้ต่างๆ ที่จะช่วยให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างได้ผล

ขั้นที่ 4 การสร้างขวัญและกำลังใจ (Reinforcing-R) ขั้นนี้เป็นขั้นของการเสริมกำลังใจของผู้บริหาร เพื่อให้ผู้รับการนิเทศมีความมั่นใจ และบังเกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน ขั้นนี้อาจจะดำเนินการไปพร้อมๆ กันกับผู้รับการนิเทศกำลังปฏิบัติงานหรือการปฏิบัติงานได้เสร็จสิ้นลงไปแล้วก็ได้

ขั้นที่ 5 ประเมินผลผลิตของการดำเนินงาน (Evaluating-E) เป็นขั้นที่ผู้นิเทศทำการประเมินผลการดำเนินการซึ่งผ่านไปแล้วว่าเป็นอย่างไร หลังจากการประเมินผลการนิเทศ หากพบว่ามีปัญหาหรืออุปสรรคอย่างหนึ่งอย่างใดที่ทำให้การดำเนินงานไม่ได้ผล ก็สมควรจะต้องทำการปรับปรุงแก้ไขซึ่งการปรับปรุงแก้ไข อาจจะทำได้โดยการให้ความรู้ในสิ่งที่ทำใหม่อีกครั้งหนึ่ง สำหรับกรณีที่ผลงานออกมายังไม่ถึงขั้นที่พอใจหรือดำเนินการปรับปรุงการดำเนินงานทั้งหมด สำหรับกรณีการดำเนินงานเป็นไปไม่ได้ผลและถ้าหากการประเมินผลได้พบว่าประสบผลสำเร็จตามที่ได้ตั้งไว้หากจะได้นำดำเนินการนิเทศต่อไปก็สามารถทำได้เลยโดยไม่ต้องให้ความรู้ในเรื่องนั้นอีก

จิตติมา วรณศรี (2557 : 113) ได้อธิบายถึงกระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษาว่า นักวิชาการในและต่างประเทศได้นำเสนอกระบวนการในการดำเนินการนิเทศที่มีทั้งส่วนที่คล้ายคลึงกัน และส่วนที่แตกต่างกัน เพื่อให้สอดคล้องกับปัญหาและความต้องการนิเทศภายในสถานศึกษาตามบริบทสภาพจริงของสถานศึกษาโดยการนำกระบวนการวิจัย และกระบวนการบริหาร PDCA มาประยุกต์ใช้ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 การสำรวจสภาพและปัญหา เป็นการรวบรวมข้อมูลตามบริบทสภาพการณ์ปัจจุบันและปัญหาในการดำเนินงาน

ขั้นตอนที่ 2 การวางแผนการนิเทศ เป็นการวางระบบการร่วมมือในการพิจารณาในการวางแผนกำหนดการ แนวทาง กระบวนการ วิธีการหรือเทคนิคต่างๆ ที่ใช้ประกอบในการนิเทศภายในสถานศึกษา โดยวิธีการที่เลือกใช้ต้องมีความเหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษาด้วย

ขั้นตอนที่ 3 การดำเนินการนิเทศ เป็นการดำเนินการนิเทศภายในโดยผู้นิเทศได้รับมอบหมายให้นิเทศภายในสถานศึกษาตามปฏิทินกำหนดการของการนิเทศตามวิธีที่ได้วางแผนงานไว้

ขั้นตอนที่ 4 การประเมินผลและปรับปรุง เป็นการตรวจสอบการบรรลุตามวัตถุประสงค์ จุดมุ่งหมายและการแก้ปัญหาในการนิเทศภายในสถานศึกษา โดยใช้กระบวนการในการประชุมคณะผู้นิเทศเพื่อวิเคราะห์ข้อมูลจากการดำเนินการนิเทศภายในตามแผนที่ได้กำหนดเอาไว้อย่างชัดเจน

วันชัย อยู่ตรง (2557 : 37-38) ได้กำหนดกระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษาไว้ว่า การนิเทศภายในสถานศึกษาต้องดำเนินการอย่างเป็นระบบ มีขั้นตอนในการดำเนินการที่ชัดเจนและดำเนินการอย่างต่อเนื่องสัมพันธ์กัน 4 ขั้นตอน ได้แก่

1. การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการในการนิเทศสภาพที่เป็นจริงตามตัวบ่งชี้ด้านต่างๆ ของโรงเรียนขณะนั้นมีการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลตัวบ่งชี้คุณภาพต่างๆ ตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด มีการสำรวจและประเมินความต้องการของครู การจัดลำดับความสำคัญของปัญหาและความต้องการ ตลอดจนการวิเคราะห์สาเหตุของปัญหาและจัดลำดับความสำคัญของสาเหตุ การกำหนดทางเลือกในการแก้ปัญหาและการดำเนินการตามความต้องการ

2. การวางแผนการนิเทศ เป็นการนำข้อมูลผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ปัญหาสาเหตุของปัญหา และความต้องการ มากำหนดกิจกรรมและแนวทางการปฏิบัติงานนิเทศ การวางแผนนิเทศภายในโรงเรียนเป็นขั้นตอนที่นำเอาทางเลือกที่จะดำเนินการมารวมกันกำหนดรายละเอียดกิจกรรม และจัดลำดับขั้นตอนการปฏิบัติเขียนเป็นโครงการนิเทศภายในสถานศึกษาโรงเรียน

3. การปฏิบัติการนิเทศ เป็นการดำเนินการนิเทศตามกิจกรรมที่กำหนดในโครงการนิเทศภายในสถานศึกษาโรงเรียนโดยผู้บริหารโรงเรียนหรือผู้นิเทศจะต้องนำหลักการนิเทศ เทคนิคทักษะสื่อ กิจกรรมและเครื่องมือนิเทศไปใช้ให้เหมาะสมกับสถานการณ์และบุคลากรผู้รับการนิเทศ เพื่อให้การปฏิบัติการนิเทศภายในสถานศึกษาโรงเรียนดำเนินการไปด้วยความเรียบร้อย ผู้บริหารและผู้นิเทศควรเตรียมความพร้อมก่อนการนิเทศแล้วจึงปฏิบัติหน้าที่การนิเทศ เพื่อเสริมแรงให้กำลังใจ รับทราบปัญหา ความต้องการของผู้รับการนิเทศแล้วนำปัญหาความต้องการนั้นมาพิจารณาหาทางช่วยเหลือสนับสนุน

4. การประเมินผล เป็นการตรวจสอบความสำเร็จของโครงการกับวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่วางไว้ มีการประเมินผลสัมฤทธิ์ของโครงการ ประเมินความคิดเพื่อทราบความพึงพอใจของผู้รับการนิเทศ ประเมินกระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษาโรงเรียน สรุปรวมผลการประเมินเพื่อใช้เป็นข้อมูลสำหรับการปรับปรุงการปฏิบัติงานในอนาคตต่อไป

เพิ่มพูล รมศรี (2558 : 35) ได้สรุปกระบวนการนิเทศการศึกษาว่าเป็นขั้นตอนการปฏิบัติงานที่มีความสัมพันธ์ต่อเนื่องกันโดยตลอด มี 6 ขั้นตอน ดังนี้

1. การเตรียมการนิเทศ โดยการประเมินสภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการจำเป็น แล้ววิเคราะห์จุดเด่น จุดด้อย เพื่อกำหนดจุดพัฒนาและจัดลำดับความสำคัญ

2. การวางแผนการนิเทศ โดยหาทางเลือกในการพัฒนาออกแบบวิธีการนิเทศ และ จัดสรร ทรัพยากร

3. การจัดระบบงาน และการให้ความรู้ในสิ่งที่ทำตามแผน

4. การดำเนินงาน เป็นการปฏิบัติตามแผน

5. การประเมินผลการนิเทศ

6. การปรับปรุงแก้ไข

ซึ่งในทุกขั้นตอนจะต้องมีการจัดการ ประสานงาน การอำนวยความสะดวก การนำ การควบคุม และส่งเสริม สนับสนุนให้ขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานไปด้วย

พิสัน โพนทัน (2559 : 26) ได้กล่าวถึงกระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษาไว้ 4 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการ 2) ด้านการวางแผนการนิเทศ 3) ด้านการปฏิบัติการนิเทศ 4) ด้านการประเมินผลการนิเทศ

เฉลิมวุฒิ โสมงาม (2562 : 18) ได้สรุปกระบวนการนิเทศว่าเป็นขั้นตอนการปฏิบัติงานที่มีความสัมพันธ์ต่อกันโดยตลอด ซึ่งในทุกขั้นตอนจะต้องมีการจัดการ การประสานงาน การอำนวยความสะดวกและส่งเสริมสนับสนุนให้มีขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน ประกอบด้วย การศึกษา สภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการในการนิเทศ การวางแผนการนิเทศ การปฏิบัติการนิเทศ การประเมินผล และการปรับปรุงแก้ไข

Deming (1986 : 3) ได้นำวงจรของ Walter A. Shewhart มาปรับปรุงและอธิบายให้เห็นเป็นรูปธรรม ซึ่งประกอบด้วย 4 ขั้นตอนหลักๆ ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ดำเนินการวางแผน (Plan : P) เป็นขั้นเตรียมการนิเทศโดยศึกษาข้อมูล สารสนเทศ ประมวลสภาพปัญหาและความต้องการในการพัฒนาการศึกษา กำหนดจุดมุ่งหมายการนิเทศ จัดทำแผนการนิเทศ กำหนดเนื้อหาการนิเทศ ออกแบบการนิเทศ สื่อนิเทศ จัดเตรียม เครื่องมือนิเทศ กำหนดกรอบการประเมิน วิธีการติดตามและการรายงานผลการนิเทศ และขออนุมัติ โครงการ งบประมาณ

ขั้นตอนที่ 2 ดำเนินการตามแผนนิเทศ (Doing : D) โดยประชุมเพื่อทบทวน จุดมุ่งหมายการนิเทศ แบ่งหน้าที่ภาระงานในการนิเทศ ประสานงานบุคคลที่เกี่ยวข้องและนิเทศตาม แผนด้วยรูปแบบเทคนิควิธีการที่กำหนด

ขั้นตอนที่ 3 ดำเนินการตรวจสอบและประเมินผล (Check : C) เพื่อประเมินผลการ ปฏิบัติงานว่าเป็นไปตามจุดมุ่งหมายหรือไม่ และมีสภาพการจัดการเรียนการสอนที่ครูปฏิบัติจริง ปัญหา อุปสรรคที่เป็นข้อมูลสารสนเทศที่ต้องตรวจสอบดูใหม่ แล้วปรับปรุงการนิเทศต่อไป

ขั้นตอนที่ 4 การนำผลการประเมินมาปรับปรุง (Action : A) เมื่อสิ้นสุดผลการนิเทศ แต่แต่ละครั้งควรรายงานผลให้ผู้บังคับบัญชาทราบโดยทำเป็นบันทึกข้อความ หรือแบบรายงานที่กำหนดไว้ในหัวข้อประเด็นต่างๆ เช่น ผู้นิเทศ ผู้รับการนิเทศ วันเดือนปีที่นิเทศ กิจกรรมที่นิเทศ เนื้อหาสาระที่นิเทศ การประเมินผลของผู้รับการนิเทศ และข้อควรพัฒนา

Acheson and Gall (2003 : 90) ได้สรุปกระบวนการนิเทศเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 จัดประชุมเพื่อวางแผน (Planning)

ขั้นที่ 2 การสังเกตการสอน (Observation)

ขั้นที่ 3 ประชุมให้ข้อมูลย้อนกลับ (Feedback Conference)

สรุปได้ว่า กระบวนการนิเทศภายในเป็นขั้นตอนการปฏิบัติงานที่มีความสัมพันธ์ต่อเนื่องกัน โดยตลอด เริ่มจากการศึกษาข้อมูล การวางแผน การปฏิบัติตามแผน และการประเมินผล กระบวนการดังกล่าวเป็นกระบวนการร่วมกันระหว่างผู้บริหาร และครูทุกคนในโรงเรียน เพื่อแก้ปัญหาหรือพัฒนาการเรียนการสอนให้เกิดผลและประสิทธิภาพสูงสุด

จากแนวคิดเกี่ยวกับการนิเทศภายในสถานศึกษา ผู้วิจัยได้ศึกษาจากแนวคิดกระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษา เพื่อสรุปเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยจากแนวคิดและหลักการของ สงัด อุทรานันท์ (2530 : 84-87) ; อัญชลี ธรรมะวิธิกุล (2553 : 65) ; จิตติมา วรณศรี (2557 : 113) ; วันชัย อยู่ตรง (2557 : 37-38) ; เพิ่มพูล รัมย์ศรี (2558 : 35) ; พิสน โพนทัน (2559 : 26) ; เฉลิมวุฒิ โสมงาม (2562 : 18) ; Deming (1986 : 3) และ Acheson and Gall (2003 : 90) ได้สาระสำคัญที่นำมาใช้ ได้แก่ กระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษา ซึ่งมีลักษณะดังต่อไปนี้ 1) การวางแผนการนิเทศภายใน 2) การให้ความรู้การนิเทศภายใน 3) การปฏิบัติการณ์นิเทศภายใน 4) การสร้างขวัญและกำลังใจการนิเทศภายใน และ 5) การประเมินผลการนิเทศภายใน รายละเอียดตามตารางที่ 2.3

ตารางที่ 2.3 กระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษา

กระบวนการนิเทศภายใน สถานศึกษา	ชื่อเจ้าของ แนวคิดและหลักการ									ความ ถ.
	สิงโต อุทรานันท์ (2530 : 84-87)	อัญชลี ธรรมะวิจิตร (2553 : 65)	จิตมา วรธรรมศรี (2557 : 113)	วินัย อยู่ตรง (2557 : 37-38)	เพิ่มพูล รมศรี (2558 : 35)	พิสน โพนทัน (2559 : 26)	เฉลิมภูดี โสมงาม (2562 : 18)	Deming (1986 : 3)	Acheson and Gall (2003 : 90)	
1. การวางแผนการนิเทศ ภายใน	/	/	/	/	/	/	/	/	/	9
2. การให้ความรู้การนิเทศ ภายใน	/	/			/					3
3. การปฏิบัติการนิเทศภายใน	/	/	/	/	/	/	/	/	/	9
4. การสร้างขวัญและกำลังใจ การนิเทศภายใน	/	/								2
5. การประเมินผลการนิเทศ ภายใน	/	/	/	/	/	/	/	/		8
6. การสำรวจสภาพและปัญหา			/	/	/	/	/			5
7. การปรับปรุงแก้ไข					/		/	/	/	4

จากตารางที่ 2.3 พบว่า กระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษา ประกอบด้วย 5 ด้าน ดังนี้
 1) การวางแผนการนิเทศภายใน 2) การให้ความรู้การนิเทศภายใน 3) การปฏิบัติการนิเทศภายใน
 4) การสร้างขวัญและกำลังใจการนิเทศภายใน และ 5) การประเมินผลการนิเทศภายใน ซึ่งมีนักวิชาการ
 และนักการศึกษาได้สรุปรายละเอียดของกระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษาแต่ละด้าน ดังต่อไปนี้

การวางแผนการนิเทศภายใน

ศิริรัตน์ ชุมสาย ณ อยุธยา (2554 : 15) ได้กล่าวถึง การวางแผนและกำหนดทางเลือก
 การวางแผนการนิเทศไว้ว่า การวางแผนที่ดำเนินงานสำเร็จแล้วครั้งหนึ่ง การวางแผนนับว่าเป็นส่วนสำคัญ
 ของความสำเร็จหรือความล้มเหลวของงาน ฉะนั้นการวางแผนเป็นจุดเริ่มต้นของการกำหนดวัตถุประสงค์
 นโยบาย หลักวิธีการทำงาน

ชฎาภรณ์ ไชยยา (2555 : 1) ได้นำเสนอการวางแผนการนิเทศภายในสถานศึกษาโดยมีลักษณะดังนี้

1. ผู้บริหารสถานศึกษาประชุมปรึกษาคณะกรรมการเตรียมการวางแผนการนิเทศภายในสถานศึกษา
2. ผู้บริหารสถานศึกษาแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานนิเทศภายในสถานศึกษา
3. คณะกรรมการดำเนินงานนิเทศภายในสถานศึกษาวิเคราะห์สภาพปัญหาและความต้องการในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา
4. คณะกรรมการดำเนินงานนิเทศภายในสถานศึกษาเสนอแผนการดำเนินงานการนิเทศภายในสถานศึกษา
5. ผู้บริหารสถานศึกษาประสานศึกษานิเทศก์ของหน่วยงานต้นสังกัดให้ความรู้คณะกรรมการดำเนินการนิเทศภายในด้านเทคนิคการนิเทศภายในสถานศึกษา
6. คณะกรรมการดำเนินงานนิเทศภายในสถานศึกษาเข้ารับการพัฒนาความรู้เกี่ยวกับการนิเทศภายในสถานศึกษา
7. คณะกรรมการดำเนินงานนิเทศภายในสถานศึกษาร่วมกันกำหนดจุดมุ่งหมายเนื้อหา ออกแบบการนิเทศ จัดทำแผน สื่อ และเครื่องมือการนิเทศ
8. คณะกรรมการดำเนินงานนิเทศภายในสถานศึกษากำหนดปฏิทินการนิเทศและกรอบการประเมินการนิเทศภายในสถานศึกษา

จิตติมา วรณศรี (2557 : 113-114) ได้กล่าวถึง การวางแผนการนิเทศภายในว่า เป็นการร่วมกันพิจารณาวางแผนกำหนดแนวทางวิธีการหรือเทคนิคต่างๆ ที่จะใช้ในการนิเทศภายในสถานศึกษาโดยเลือกใช้วิธีการนิเทศภายในให้เหมาะสมกับการแก้ไขปัญหาและสอดคล้องกับความต้องการของครู เพื่อปรับปรุงพัฒนาการจัดการเรียนการสอน และจัดทำกำหนดการและปฏิทินการนิเทศภายใน มอบหมายหน้าที่ความรับผิดชอบในการนิเทศอย่างชัดเจน โดยการกำหนดผู้นิเทศ ผู้รับการนิเทศ รวมทั้งการจัดเตรียมเครื่องมือที่จะใช้ในการนิเทศ

ชฎากาญจณ์ ศรีเนตร (2558 : 8) ได้กล่าวถึง การวางแผนการนิเทศ หมายถึง การเตรียมการในการปฏิบัติงานการนิเทศที่สอดคล้องกับสภาพปัญหา และนโยบายของสถานศึกษาล่วงหน้าว่าจะทำอะไร ใครทำ ทำที่ไหน ทำเมื่อไร และทำอย่างไร ได้แก่ การวางแผนในการกำหนดขั้นตอนและแผนการนิเทศโดยกำหนดกิจกรรมและรายละเอียดกิจกรรมเขียนเป็นโครงการนิเทศในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

เพิ่มพูล ร่มศรี (2558 : 12) ได้กล่าวถึง การวางแผนการนิเทศ หมายถึง การวางแผนการนิเทศภายในอย่างเป็นขั้นตอนตลอดจนการสร้างเงื่อนไขเพื่อกระตุ้นและผลักดันให้องค์ประกอบอื่นๆ ดำเนินการไปได้ด้วยดี ประกอบด้วย การวางแผนการนิเทศภายใน เป็นการดำเนินการศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหา และความต้องการของบุคลากร แล้วมากำหนดนโยบาย เป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจ การนิเทศการจัดทำกลยุทธ์ การจัดทำโครงการ การจัดองค์การการนิเทศซึ่งเป็นการจัดโครงสร้างการทำงาน การจัดสรรงบประมาณเพื่อสนับสนุน และการกำหนดปฏิทินปฏิบัติงาน และการกำหนดมาตรการและการทำบันทึกข้อตกลงร่วม (MOU) เพื่อกระตุ้นและผลักดันให้ทุกองค์ประกอบของการนิเทศภายในดำเนินการไปได้ด้วยดี

พิริยา ททรัพย์หล้า (2562 : 48) ได้กล่าวถึง การวางแผนการนิเทศภายในเป็นการนำผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ปัญหา สาเหตุของปัญหามากำหนดเป็นกิจกรรม กำหนดทางเลือก แนวทางการปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการของสถานศึกษา โดยจัดทำปฏิทินการนิเทศ การกำหนดเกณฑ์มาตรฐานในการนิเทศ ตลอดจนการจัดสรรงบประมาณ

ปาจารย์ หงษ์แก้ว (2563 : 115) ได้กล่าวถึง การวางแผนการนิเทศ หมายถึง การกำหนดแผนงานโครงการกิจกรรมการปฏิบัติงานการนิเทศภายใน โดยระหว่างผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศมาร่วมกัน กำหนดเป้าหมาย วัตถุประสงค์ แนวทางรายละเอียดกิจกรรมและจัดขั้นตอนการปฏิบัติ เขียนเป็นโครงการนิเทศภายใน แผนดำเนินการกิจกรรมสำคัญปฏิทินปฏิบัติงาน การกำหนดผู้รับผิดชอบโครงการนิเทศภายใน การประชุมเพื่อทบทวนการปฏิบัติงาน และการแก้ปัญหาอุปสรรค การประเมินผลที่คาดว่าจะได้รับโดยพิจารณาจากสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการการนิเทศภายในโรงเรียนให้เหมาะสม เพื่อพัฒนาและแก้ไขปัญหา เพื่อให้ได้มาซึ่งแนวทางของการดำเนินงานนิเทศภายในที่ดีที่สุด

สรุปได้ว่า การวางแผนการนิเทศภายใน หมายถึง กระบวนการที่สถานศึกษามีการสร้างความรู้ความเข้าใจแก่บุคลากรในสถานศึกษาก่อนดำเนินการนิเทศภายในมีการกำหนดโครงการนิเทศภายในไว้ในแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษาและจัดทำแผนการนิเทศโดยระบุขั้นตอน รายละเอียดกิจกรรมคณะนิเทศ วัตถุประสงค์และเป้าหมายการนิเทศภายในให้ชัดเจน กำหนดขอบเขตและความรับผิดชอบของผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศประสานงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการนิเทศภายในสถานศึกษาและสถานศึกษาแต่งตั้งคณะทำงานเพื่อประเมินผลในการนิเทศภายในสถานศึกษา

การให้ความรู้การนิเทศภายใน

สัจด์ อุทรานันท์ (2530 อ้างถึงใน ปราณีตรา พิษเนาวรัตน์, 2546 : 60) กล่าวว่า การให้ความรู้ก่อนการนิเทศ ประกอบด้วยขั้นตอนดังนี้

1. อาจดำเนินการโดยเชิญผู้เชี่ยวชาญจากภายนอกมาให้ความรู้หรือมอบให้บุคลากรในโรงเรียนที่มีความรู้และประสบการณ์เป็นผู้ให้ความรู้แทน หรือร่วมกันระหว่างบุคลากรจากภายนอก และภายในโรงเรียน
2. ผู้บริหารควรร่วมกันฟังวิทยากรใหม่ๆ จากวิทยากรพร้อมกับผู้ร่วมโครงการนิเทศด้วย
3. จัดทำข้อตกลงในการปฏิบัติงานหลังจากให้ความรู้แก่ผู้รับการนิเทศและผู้เกี่ยวข้อง ซึ่งจะก่อให้เกิดความตั้งใจและจริงจังต่อการปฏิบัติงานของบุคลากรต่อไป

ชัยยุทธ หิรัญวิบูลย์ (2549 : 21) กล่าวว่า การให้ความรู้ก่อนการนิเทศเป็นการดำเนินการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมบุคคลหรือพัฒนาบุคคลให้ดีกว่าที่เป็นอยู่ จำเป็นต้องสร้างความรู้ความเข้าใจให้แก่ผู้รับการนิเทศ ซึ่งเป็นขั้นตอนที่จะต้องดำเนินการภายหลังจากมีการวางแผนการดำเนินงานไว้เป็นที่เรียบร้อยแล้ว

สรุปได้ การให้ความรู้การนิเทศภายใน หมายถึง การให้ความรู้ความเข้าใจถึงสิ่งที่จะต้องดำเนินงานว่าจะต้องอาศัยความรู้ความสามารถอย่างไรบ้าง จะมีขั้นตอนในการดำเนินการอย่างไรและจะอย่างไรจึงจะทำให้ได้ผลงานออกมาอย่างมีคุณภาพ ขั้นนี้จำเป็นทุกครั้งที่สำหรับการเริ่มการนิเทศที่จัดขึ้นใหม่ไม่ว่าจะเป็นเรื่องใดก็ตาม และก็มีผลจำเป็นสำหรับงานนิเทศที่ยังไม่ได้ผล หรือได้ผลไม่ถึงขั้นที่พอใจซึ่งจำเป็นจะต้องทำการทบทวนให้ความรู้ในการปฏิบัติงานที่ถูกต้องอีกครั้งหนึ่ง

การปฏิบัติการนิเทศภายใน

ศิริรัตน์ ชุมสาย ณ อยุธยา (2554 : 32) ได้กล่าวว่า การปฏิบัติการนิเทศ เป็นการปฏิบัติตามแผนที่ครูและผู้นิเทศได้ร่วมกันกำหนดไว้คือ การทำความเข้าใจร่วมกัน การจัดสรรทรัพยากร การสร้างและใช้เครื่องมือการปฏิบัติการนิเทศจะเป็นไปตามเงื่อนไขต่างๆ ที่ได้วางแผนการนิเทศไว้แล้ว หากมีการเปลี่ยนแปลงใดๆ เกิดขึ้นบุคคลที่เกี่ยวข้องทุกคนโดยเฉพาะครูกับผู้นิเทศจะต้องรับรู้ร่วมกันภายในเวลาอันรวดเร็ว ผู้นิเทศจะต้องแก้ปัญหา และทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในเชิงสร้างสรรค์ การยืดหยุ่นเป็นสถานการณ์ที่เกิดขึ้นได้ตามความจำเป็น

ชฎาภรณ์ ไชยยา (2555 : 41) ได้กล่าวถึงขั้นตอนการปฏิบัติการนิเทศภายในสถานศึกษาไว้ว่าเป็นรูปธรรมว่า

1. ผู้บริหารสถานศึกษาประชุมคณะกรรมการดำเนินการนิเทศภายในสถานศึกษาและครูผู้สอนทบทวนจุดมุ่งหมายการนิเทศภายในสถานศึกษา และสร้างความตระหนักต่อการนิเทศภายในสถานศึกษา

2. คณะกรรมการดำเนินการนิเทศภายในสถานศึกษา ดำเนินการนิเทศตามแผน และปฏิทินการนิเทศภายในสถานศึกษาและวิธีการที่กำหนดร่วมกันไว้โดยใช้เครื่องมือและสื่อในการนิเทศภายใน

3. ครูผู้สอนได้รับการนิเทศอย่างน้อย 4 ครั้งต่อปีการศึกษา (ภาคเรียนละ 2 ครั้ง)

4. ครูผู้สอนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นต่อการนิเทศภายในสถานศึกษา

5. ผู้บริหารสถานศึกษาให้ข้อมูลย้อนกลับและให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ระหว่างการดำเนินการนิเทศภายในสถานศึกษา

วีชรา เลาเรียนดี (2556 : 229) ได้กล่าวว่า การปฏิบัติการนิเทศหรือวิธีการนิเทศคือ การให้การช่วยเหลือสนับสนุนส่งเสริมเพื่อการปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนแก่ผู้รับการนิเทศด้วยวิธีการพูด ชี้แนะ แนะนำ ร่วมปฏิบัติ ร่วมปรึกษาหารือ ร่วมแก้ปัญหาหรือคอยให้ความช่วยเหลือเมื่อครูต้องการเท่านั้น โดยทั่วไปกระบวนการนิเทศการสอนประกอบด้วย การสังเกตการสอนในชั้นเรียน การประชุมปรึกษาหารือเพื่อร่วมกันหาแนวทางในการพัฒนา หรือด้วยวิธีดำเนินการตามกระบวนการนิเทศแบบต่างๆ เช่น การนิเทศแบบคลินิก การนิเทศแบบเพื่อนช่วยเพื่อนหรือการโค้ชแบบเพื่อนช่วย เป็นต้น

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 2 (2556 : 15) กำหนดให้การปฏิบัติการนิเทศ มีขั้นตอนดังนี้

1. กำหนดรายละเอียดขั้นตอนการดำเนินการ
2. กำหนดสิ่งสนับสนุนในการดำเนินการ
3. กำหนดระยะเวลาในการดำเนินการ
4. วางแผนติดตามประเมินผลการดำเนินการ
5. จัดทำแผนนิเทศของโรงเรียน
6. ประชุมชี้แจง และมอบหมายงานให้ตรงตามความสามารถของผู้นิเทศ
7. ผู้นิเทศประสานนิเทศกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง
8. ผู้นิเทศจัดกิจกรรมนิเทศตามแผนนิเทศที่ได้รับมอบหมายตามปฏิทินนิเทศที่กำหนดไว้
9. ผู้นิเทศบันทึกการนิเทศและผลการนิเทศตามกิจกรรมที่ได้รับมอบหมายและรายงาน

ผลการนิเทศให้ผู้บริหารโรงเรียนทราบ

ชญาภาณูจร์ ศรีเนตร (2558 : 8) ได้กล่าวถึง การปฏิบัติการณ์เทศ หมายถึง การปฏิบัติงานตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ตามขั้นตอนการวางแผนการปฏิบัติงานที่เกี่ยวกับการนิเทศภายในสถานศึกษา ด้วยการกระตุ้น ผลักดัน เร่งรัด นิเทศ กำกับ เผื่อระวังติดตาม สร้างขวัญกำลังใจแก่บุคลากรทุกฝ่าย ทุกกลุ่มสาระวิชา ทุกงานอย่างเป็นระบบ และต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดผลตามวัตถุประสงค์

วิไลพร อ่อนภูเขา (2561 : 37) ได้กล่าวถึง การปฏิบัติการณ์เทศ หมายถึง การดำเนินการนิเทศตามแผนที่กำหนดไว้มีการสังเกตการสอน การให้ข้อมูลย้อนกลับ และให้คำแนะนำในการปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนรู้

พีรยา ทรัพย์หล้า (2562 : 51) ได้กล่าวถึง การดำเนินกิจกรรมการนิเทศร่วมกันของบุคลากรในสถานศึกษาอย่างเป็นระบบและมีลำดับขั้นตอนสอดคล้องกับสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการโดยมีวัตถุประสงค์และกิจกรรมตามที่กำหนดไว้ในขั้นตอนการดำเนินการนิเทศภายในของสถานศึกษา โดยมีผู้นิเทศคอยให้คำแนะนำ ชี้แนะในการออกแบบการจัดการเรียนการสอนของครู และมีผู้บริหารทำหน้าที่ในการส่งเสริมสนับสนุนในด้านต่างๆ เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนบรรลุตามวัตถุประสงค์

สรุปได้ว่า การปฏิบัติการณ์เทศภายใน หมายถึง การที่สถานศึกษาประชุมชี้แจงให้ครูเข้าใจบทบาทของผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศที่และปฏิบัติตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ในแผนการนิเทศมีการดำเนินการนิเทศภายในอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง พร้อมทั้งมีนโยบายให้บุคลากรทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานนิเทศภายในมีการประชุมปรึกษาหารือหลังการจัดการนิเทศ การจัดบรรยากาศการนิเทศภายในที่มีลักษณะเป็นกัลยาณมิตรสร้างขวัญและกำลังใจแก่บุคลากรในการปฏิบัติงานนิเทศภายในอย่างสม่ำเสมอให้คำปรึกษาและข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงานนิเทศภายใน กำกับ ติดตาม ให้การนิเทศภายในเป็นไปตามวัตถุประสงค์และแผนการนิเทศที่สถานศึกษาได้กำหนดไว้

การสร้างขวัญและกำลังใจการนิเทศภายใน

เนตรนภิส เลิศเดชาพันธ์ (2554 : 38) ได้กล่าวถึงขวัญและกำลังใจเป็นปัจจัยสำคัญในการปฏิบัติงานของบุคลากรในหน่วยงาน ซึ่งทุกหน่วยงานล้วนต้องการให้ผู้ปฏิบัติงานมีขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานสูง ก่อให้เกิดความร่วมมือในการทำงาน เกิดความจงรักภักดีและซื่อสัตย์ต่อองค์กร เกิดการสร้างสรรค์เพื่อพัฒนาองค์กร และสุดท้ายทำให้ผู้ปฏิบัติงานเกิดความเชื่อมั่นต่อองค์กรของตนเอง ผลที่ตามมาคือ ความสำเร็จของงานที่มีประสิทธิภาพ

ธนากร รุจิมาลัย (2559 : 10) ได้กล่าวถึงขวัญและกำลังใจไว้ว่า ความหมายและความสำคัญของขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานคือ ความเป็นนามธรรมที่ไม่มีรูปร่างไม่สามารถ

มองเห็นได้ แต่เป็นพฤติกรรมซึ่งแสดงออกมาในรูปของความรู้สึกที่มีต่อผู้บังคับบัญชา ผู้ร่วมงาน ผู้ใต้บังคับบัญชา ซึ่งนั่นก็คือพลังรวมกลุ่มที่จะทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กรด้วยดี หากองค์กรใดมีบุคลากรที่มีขวัญและกำลังใจดีจะช่วยให้งานมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

วันวิสาข สิงห์อูน (2560 : 23) ได้กล่าวถึง การสร้างขวัญและกำลังใจการนิเทศ หมายถึง การขยายผลต่อยอดและยกย่องเชิดชูเกียรติ หมายถึงการนำเสนอผลงานที่ได้รับเพื่อขยายผลและต่อยอดแนวความคิดเพื่อให้เกิดการพัฒนาต่อไป รวมทั้งการยกย่องและเชิดชูเกียรติผลงานที่ได้รับ การนำเสนอเพื่อให้เป็นไปแบบอย่างที่ดีต่อไป

สรุปได้ว่า การสร้างขวัญและกำลังใจในการนิเทศภายใน เป็นการทำให้สภาวะจิตใจหรือความรู้สึกของผู้ปฏิบัติงานหรือสิ่งเร้าจากปัจจัย สร้างวัฒนธรรมองค์กรด้านบวกที่สามารถสร้างแรงบันดาลใจให้แก่บุคลากร ตลอดจนทัศนคติความพึงพอใจของบุคคลในองค์กรที่มีผลต่อการทำงาน ความพึงพอใจต่อวัตถุประสงค์หลักและประสิทธิผลขององค์กร และความพึงพอใจในหน้าที่การงานที่ปฏิบัติอยู่

การประเมินผลการปฏิบัติการนิเทศภายใน

ชฎาภรณ์ ไชยยา (2555 : 51) ได้กล่าวถึงขั้นตอนการประเมินผลการนิเทศภายใน โรงเรียน

1. ผู้บริหารโรงเรียนแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินผลการนิเทศภายในโรงเรียน
2. คณะกรรมการดำเนินการนิเทศภายในโรงเรียนจัดทำข้อมูลสภาพการจัดการเรียนการสอนที่ปฏิบัติจริง และรายงานผลการดำเนินงานการนิเทศภายในให้คณะกรรมการประเมินผลการนิเทศภายในทราบ
3. คณะกรรมการประเมินผลการนิเทศภายในโรงเรียนนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ สังเคราะห์ และนำเสนอต่อผู้บริหารโรงเรียน
4. ผู้บริหารโรงเรียนให้ข้อมูลย้อนกลับ/ข้อเสนอแนะต่อคณะครูและผู้เกี่ยวข้อง
5. คณะกรรมการประเมินผลการนิเทศภายในโรงเรียนจัดทำเอกสารสรุปผลการดำเนินงานตามแผนการนิเทศภายในโรงเรียน

วัชราน เล่าเรียนดี (2556 : 229) ได้กล่าวว่า การประเมินผลการนิเทศจะต้องมีการประเมินผลเพื่อการปรับปรุงและพัฒนาทั้งตัวโครงการ วิธีนิเทศของผู้นิเทศ และผลลัพธ์หรือผลผลิตของนิเทศด้วย ซึ่งเทคนิควิธีการประเมินผลนั้นผลสำเร็จของกระบวนการการนิเทศแต่ละโครงการอาจจะประเมินโดยวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนวัดผลการเรียนรู้หลายด้านวัดและประเมินสมรรถภาพทางการ

จัดการเรียนการสอนของครูด้วยวิธีต่างๆ และแบบประเมินผลโครงการ แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้อง

ชฎากาญจณ์ ศรีเนตร (2558 : 8) ได้ให้ความหมาย การประเมินผลการนิเทศ หมายถึง การตรวจสอบติดตามความก้าวหน้าของโครงการและวัดผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติการนิเทศการศึกษา ภายในสถานศึกษาทั้งในระดับสถานศึกษาและระดับหมวดวิชา รวมทั้งการนำผลการประเมินเพื่อเป็นข้อมูลย้อนกลับไปปรับปรุงพัฒนาต่อไป

เพิ่มพูล ร่มศรี (2558 : 12) ได้ให้ความหมาย การประเมินผลการนิเทศ หมายถึง การแสวงหารวบรวมและจัดเตรียมข้อมูลเพื่อตีค่าผลการนิเทศว่าบังเกิดผลดีเพียงใด โดยใช้เครื่องมือประเมินผลการนิเทศ แล้วสรุปรายงานผลการประเมิน และนำผลที่ได้ไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาปรับปรุงการนิเทศต่อไป

ณัฐพงศ์ ทับสุลี (2559 : 42) ได้กล่าวถึง การประเมินผลการนิเทศ หมายถึง การประเมินผลการดำเนินการนิเทศภายในสถานศึกษา เป็นการตรวจสอบผลการดำเนินการว่าเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้หรือไม่อย่างไรหากมีปัญหาอุปสรรคในการดำเนินการก็จะได้นำมาปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้นต่อไป

วิไลพร อ่อนภูเขา (2561 : 35) ได้กล่าวถึง การประเมินผลการนิเทศ หมายถึง เป็นขั้นตอนของการกำหนดเกณฑ์และวิธีการประเมินผล มีการประเมินผลการนิเทศ สรุปผลและจัดทำรายงานผลการนิเทศการประเมินผลการนิเทศ

พีรยา ทรัพย์หล้า (2562 : 53) ได้กล่าวถึง การประเมินผลการนิเทศ หมายถึง การตรวจสอบความสำเร็จของการดำเนินงานนิเทศศึกษากับวัตถุประสงค์เป้าหมายที่กำหนด แสดงให้เห็นว่ากระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษาเป็นกระบวนการทำงานร่วมกันระหว่างบุคลากรในสถานศึกษาโดยมีวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่จะพัฒนาคุณภาพนักเรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ซึ่งการพัฒนาดังกล่าวจะประสบผลสำเร็จ บรรลุวัตถุประสงค์หรือไม่นั้น ผู้บริหารจะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจและความสามารถในการปฏิบัติเกี่ยวกับการนิเทศภายในสถานศึกษาให้เป็นไปตามขั้นตอนของกระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษาเพื่อแก้ปัญหาปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนในสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุดต่อไป

สรุปได้ว่า การประเมินผลการนิเทศภายใน หมายถึง การที่สถานศึกษาตรวจสอบปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงานนิเทศภายใน กำกับ ติดตาม ความก้าวหน้าในการดำเนินงานนิเทศภายในตามแผนการนิเทศและโครงการนิเทศ ประเมินผลการปฏิบัติงานการนิเทศภายในตามขั้นตอนที่

ระบุไว้ในแผนการนิเทศรายงานผลการนิเทศภายใน และแจ้งให้ครูในสถานศึกษาทราบโดยทั่วกัน นำผลการนิเทศไปใช้ในการปรับปรุงการนิเทศภายในให้มีประสิทธิภาพ สถานศึกษาอาจนำผลข้อมูลการนิเทศภายในและเป็นส่วนหนึ่งของพิจารณาความดีความชอบโดยเน้นการประเมินผลตามสภาพจริง

บทบาทและหน้าที่ของบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศภายในสถานศึกษา

ผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทต่อการนิเทศภายในสถานศึกษา ความสำเร็จของการนิเทศส่วนหนึ่งขึ้นอยู่กับ การสนับสนุนและการเห็นความสำคัญของการนิเทศของผู้บริหารการนิเทศ จึงเป็นหน้าที่โดยตรงของผู้บริหารสถานศึกษา ในการปรับปรุงคุณภาพการศึกษาแม้ผู้บริหารจะไม่ได้เป็นผู้นิเทศโดยตรงก็สามารถพิจารณาจากบุคคลอื่น ที่มีความสามารถร่วมงานกับบุคคลอื่นเพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพของการเรียนการสอนโดยให้ความช่วยเหลือ สนับสนุนมากกว่าการชี้แนะ หรือสั่งการ โดยมีผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ หัวหน้าหมวดวิชาต่างๆ ครู อาจารย์ที่ทำหน้าที่สอน แต่มีความรู้ความสามารถเฉพาะด้าน มีประสบการณ์ในการสอน สามารถสาธิตหรือให้คำปรึกษา แนะนำเพื่อนร่วมงานได้ และผู้เชี่ยวชาญที่เชิญมาเป็นวิทยากรเฉพาะด้านมาเป็นผู้นิเทศร่วมกับผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อมุ่งพัฒนาครู อาจารย์ ให้รู้จักวิธีการพัฒนาและปรับปรุงการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ดีขึ้น มีนักวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึง บทบาทและหน้าที่ของบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศภายในสถานศึกษา ดังนี้

ปนัดดา ศิริพัฒน์กุล (2558 : 5) ได้กล่าวถึง บทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด ดังนี้ 1) การให้ความช่วยเหลือครูโดยตรง 2) การเสริมสร้างประสบการณ์ทางวิชาชีพ 3) การพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่ม 4) การพัฒนาหลักสูตร และ 5)การวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2560 : 76) ได้กล่าวถึงบทบาทของบุคลากรการนิเทศ หมายถึง ผู้บริหารและคณะกรรมการนิเทศของสถานศึกษาแต่ละแห่ง มีบทบาทและภารกิจสำคัญ ดังนี้

1. บทบาทในการส่งเสริมและจัดให้มีการนิเทศภายในโรงเรียน เพื่อให้เกิดการพัฒนาตนเองสามารถดำเนินงานตามนโยบายได้ถูกต้องทำหน้าที่นิเทศภายในโรงเรียนได้อย่างสมบูรณ์
2. บทบาทในการใช้นวัตกรรม เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา เพื่อพัฒนาศักยภาพครู โดยเฉพาะการจัดการเรียนรู้ให้ดีขึ้น ส่งเสริมให้มีการใช้นวัตกรรม เทคโนโลยีที่มีประสิทธิภาพ นำมาปรับใช้ให้เหมาะสมกับครูในโรงเรียน

3. บทบาทในการจัดประชุมอบรม มีการจัดประชุมอบรมในรูปแบบต่างๆ เช่น การประชุมปฏิบัติการ การสัมมนา อภิปรายกลุ่ม เป็นต้น นอกจากนี้ยังต้องส่งเสริมให้ครูมีโอกาสเข้ารับการอบรมในการพัฒนาวิชาชีพนำทักษะความรู้มาปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4. บทบาทในการติดตามประเมินผล ซึ่งจะช่วยให้ครูพัฒนาศักยภาพได้ดีขึ้นการประเมินเพื่อนำผลที่ได้มาปรับปรุงแก้ไขให้เกิดการพัฒนาเชิงสร้างสรรค์

5. บทบาทในการใช้กลุ่มโรงเรียน สมาคมวิชาชีพหรือเครือข่ายเป็นแนวทางเพื่อก่อให้เกิดประโยชน์แก่ครูในโรงเรียน โดยใช้กลุ่มหรือเครือข่ายช่วยเหลือด้วยวิธีการต่างๆ เช่น การจัดประชุมทางวิชาการ การศึกษาเอกสาร การศึกษาดูงาน เป็นต้น

6. บทบาทในการสร้างครุต้นแบบในสาขาวิชาต่างๆ ซึ่งจะก่อให้เกิดผลในการพัฒนาและเป็นแบบอย่างแก่ครูทั่วไปได้

ชอลัดดา สิมมา (2562 : 47) ได้กล่าวถึง บทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษามี 9 ด้าน 1) ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2) ด้านการเป็นผู้นำในการจัดการเรียนการสอน 3) ด้านการเป็นผู้นำในการประเมินผลการสอน 4) ด้านมนุษยสัมพันธ์ 5) ด้านฐานะผู้นำ 6) ด้านการจัดและดำเนินงานในหน่วยงาน 7) ด้านการคัดเลือกและการใช้ประโยชน์บุคลากร 8) ด้านการสร้างขวัญของครู และ 9) ด้านการพัฒนาบุคลากร

สรุปได้ว่า บทบาทและหน้าที่ของบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศภายในสถานศึกษาประกอบด้วย ผู้ให้การนิเทศการศึกษา ผู้รับการนิเทศ ผู้สนับสนุนการนิเทศ ซึ่งบุคลากรทั้ง 3 ฝ่ายต้องทำงานร่วมกันเพื่อผลสำเร็จของการนิเทศการศึกษา บทบาทในการนิเทศการศึกษาของบุคลากรทั้ง 3 ฝ่าย มีจุดประสงค์ คือ การพัฒนาจัดการเรียนการสอนของครูเพื่อเพิ่มผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนให้สูงขึ้น

ความสำเร็จของการปฏิบัติงานนิเทศภายในสถานศึกษา

การนิเทศภายในโรงเรียนถือเป็นหน้าที่และความรับผิดชอบของผู้บริหารที่จะต้องปฏิบัติ เพื่อให้การจัดการศึกษาในโรงเรียนประสบความสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ กระบวนการนิเทศเป็นกระบวนการเสริมที่ทำให้งานสำเร็จ ไม่ใช่กระบวนการหลักในการผลิต แต่การนิเทศต้องควบคู่ไปกับการปฏิบัติและการผลิตอยู่เสมอ เพราะความสำเร็จของการทำงานใดๆ ก็ตามย่อมขึ้นอยู่กับองค์ประกอบ 2 ประการ ประการแรก คือ การวางแผนที่ดีอย่างมีความคิดสร้างสรรค์ในงาน วางจุดในการปฏิบัติอย่างดีเหมาะสมและชัดเจน ได้แก่ การมีภาพของงานตลอดแนวทั้งผู้ปฏิบัติและผู้วางแผน ประการที่สอง คือ ผู้ปฏิบัติลงมือปฏิบัติตามแผนอย่างรัดกุมและถูกต้อง จนนำไปสู่ผลที่ต้องการ การที่ผู้รับการนิเทศจะเปลี่ยน

พฤติกรรมการสอน ปรับปรุงพัฒนางานการสอน จะต้องเห็นความสำคัญของงานนั้นๆ เสียก่อน นั่นคือ ต้องให้ผู้รับการนิเทศมองเห็นภาพความสำเร็จของการปฏิบัติงานนั้นๆ นั่นเอง สภาพความสำเร็จของงานสามารถให้ผู้ปฏิบัติงานการนิเทศได้มองเห็นทิศทาง และสามารถนำไปเป็นเครื่องมือประเมินตนเอง เพื่อการปรับปรุงงานได้เป็นอย่างดี

นอกจากนี้ กรองทอง จิตรเดชากุล (2550 : 10) ได้กล่าวถึงการนิเทศภายในโรงเรียน ใน 2 ด้าน ทั้งสภาพความสำเร็จ และความล้มเหลว ดังนี้

1. สภาพความสำเร็จ การนิเทศภายในโรงเรียน เป็นกระบวนการที่สำคัญและจำเป็นอย่างยิ่ง ที่ทุกสถานศึกษา ต้องกำหนดเป็นนโยบาย และดำเนินการตามบทบาทภารกิจของการจัดการศึกษายุคใหม่ ซึ่งสภาพตัวบ่งชี้ที่แสดงถึงความสำเร็จมีดังนี้ 1) ผู้บริหารตระหนักอยู่เสมอว่าการนิเทศภายในโรงเรียนเป็นภารกิจหลักอย่างหนึ่งของการบริหารโรงเรียนที่ต้องให้ความสำคัญ โดยกำหนดเป็นนโยบายสู่การปฏิบัติที่ชัดเจน 2) ผู้บริหารสามารถแสดงให้เห็นถึงสภาพความเป็นผู้นำ มีวิสัยทัศน์กว้างไกลมีความกระตือรือร้น ตลอดจนเป็นผู้นำทางความคิดและการเปลี่ยนแปลง 3) ครูมีขวัญกำลังใจในการทำงาน อุทิศเวลาและเสียสละเพื่องานการจัดการเรียนรู้ตามความสามารถและศักยภาพของแต่ละบุคคล 4) ห้องเรียน สิ่งอำนวยความสะดวก และสภาพแวดล้อม มีความพร้อมเพื่อรองรับการปรับเปลี่ยนทางการจัดการศึกษายุคใหม่ 5) ชุมชน ท้องถิ่นและผู้มีส่วนร่วมให้ความร่วมมือในการพัฒนาโรงเรียนทุกๆ โอกาส 6) เกิดการคิดค้นและพัฒนานวัตกรรมใหม่ๆ ในการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ 7) โรงเรียนมีเส้นแนวโน้มของการพัฒนาที่สูงขึ้น เป็นองค์กรต้นแบบ มีความเป็นมาตรฐานด้านการเรียนรู้ มุ่งสู่องค์กรแห่งความเป็นเลิศในอนาคต

2. สภาพความล้มเหลว 1) ผู้บริหารไม่ให้ความสำคัญของการนิเทศภายในโรงเรียนโลกทัศน์แคบไม่สามารถสร้างภาวะผู้นำให้เกิดขึ้นได้ อาจมาจากหลายสาเหตุ เช่น ขาดความรู้ ความสามารถ และขาดทักษะ มีเจตคติเชิงลบต่อการนิเทศภายในโรงเรียน 2) ครูในโรงเรียนขาดความกระตือรือร้น ขาดความรับผิดชอบต่อการพัฒนางาน ขาดความร่วมมือในองค์กร เกิดความแตกแยกไม่มีความสามัคคีในหมู่คณะ 3) เกิดภาวะการณ์ขาดแคลนปัจจัยเสริมสร้างการเรียนรู้ในทุกๆ ด้าน เช่น สื่อไม่พร้อม เครื่องมือไม่มีหรือไม่เพียงพอ สภาพแวดล้อมไม่เอื้ออำนวยที่จะรองรับการเปลี่ยนแปลง 4) ขาดความร่วมมือจากชุมชนและท้องถิ่น ที่จะให้การสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษา 5) แนวโน้มของการพัฒนาต่ำลง ไม่เกิดผลผลิตตามที่คาดหวัง

สรุปได้ว่า ผู้มีหน้าที่ในการนิเทศภายในโรงเรียนจะต้องมีความรู้ ความสามารถทางวิชาการตามหลักสูตรและทักษะที่จำเป็น ซึ่งจะต้องตระหนักในหน้าที่ว่าการนิเทศเป็นภารกิจหลักที่สำคัญ

เพื่อจะได้ยึดเป็นแนวทางปฏิบัติได้ถูกต้องอันได้แก่ การช่วยเหลือครูในการพัฒนา และการปรับปรุงตนเอง ส่งเสริม และมีส่วนร่วมในการปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน สร้างขวัญและกำลังใจให้แก่คณะครู และก่อให้เกิดความรู้สึกปลอดภัยในการทำงาน ถ้าหากผู้ปฏิบัติการณ์เทศภายในโรงเรียนทำได้ดังที่กล่าวมาแล้ว ย่อมจะก่อให้เกิดความร่วมมือร่วมใจในการปฏิบัติงานให้บรรลุจุดมุ่งหมายการพัฒนา คุณภาพการศึกษาของโรงเรียนให้มีความสามัคคี เป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน มีความรักและภูมิใจในอาชีพ ที่ตนกำลังปฏิบัติอยู่

แนวคิดเกี่ยวกับประสิทธิผล

ความหมายของประสิทธิผล

มีผู้ให้ความหมายของคำว่า “ประสิทธิผล” ไว้แตกต่างกันไปหลายลักษณะ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับลักษณะขององค์การ และมุมมองของนักวิชาการ ส่วนใหญ่มุ่งผลสำเร็จของงาน หรือการทำงานให้บรรลุวัตถุประสงค์

นันทยาภรณ์ หงส์เวียงจันทร์ (2559 : 54) กล่าวว่า ประสิทธิผล หมายถึง การปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่วางไว้โดยมีตัวบ่งชี้ความมีประสิทธิภาพที่ชัดเจน ได้แก่ ความสามารถในการผลิต การปฏิบัติตามแบบอย่าง การปรับตัวและความเป็นปึกแผ่นขององค์การ

พรพิลาศ สุนทรหงส์ (2560 : 35) กล่าวว่า ประสิทธิผล หมายถึง ความสามารถขององค์การในการที่จะบรรลุถึงวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายต่างๆ ที่องค์การได้กำหนดไว้

วิทยา แสนแป้ (2560 : 7) กล่าวว่า ประสิทธิผล หมายถึง ความสำเร็จขององค์กรที่เกิดจากการใช้ความรู้ความสามารถของผู้บริหารและความร่วมแรงร่วมใจของทีมงานในการนำทรัพยากรที่มีอยู่มาดำเนินกิจกรรมให้องค์กรมีผลงานตามวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายที่กำหนด

ศราวุธ สุขจินดา (2562 : 70) กล่าวว่า ประสิทธิผล หมายถึง การประเมินการปฏิบัติงานหรือความสามารถในการดำเนินการขององค์การในการดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่ง ให้บรรลุตามวัตถุประสงค์หรือเป้าหมาย ซึ่งประกอบด้วยเป้าหมายเชิงปริมาณ เป้าหมายเชิงคุณภาพ หรือมุ่งเน้นที่จุดสิ้นสุดของการดำเนินงานตามตัวชี้วัด

สรุปได้ว่าประสิทธิผล หมายถึง การทำงานหรือกระบวนการของบุคคล กลุ่มบุคคลเพื่อตอบสนองวัตถุประสงค์ขององค์การ โดยใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าและมีวิธีการที่เหมาะสม

ความหมายของประสิทธิผลของสถานศึกษา

นักการศึกษาได้ให้ความหมายของประสิทธิผลของสถานศึกษาไว้แตกต่างกันไปหลายลักษณะตามทฤษฎีที่ใช้อ้างอิงและแนวทางที่มุ่งศึกษา เช่น

ภารตี อนันต์นาวิ (2553 : 216) กล่าวถึง ประสิทธิผลของสถานศึกษาว่าพิจารณาได้จาก 4 มิติ ดังนี้ 1) ความสามารถในการผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง 2) ความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก 3) ความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียน 4) ความสามารถในการแก้ปัญหาภายในสถานศึกษา

เสาวลักษณ์ โสมะทัต (2553 : 25) กล่าวว่า ประสิทธิผลของสถานศึกษา หมายถึง การบรรลุเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษา โดยพิจารณาตัวชี้วัดจากความสามารถของโรงเรียนในการพัฒนานักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง พัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก ตลอดจนสามารถปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอก รวมทั้งสามารถแก้ปัญหาภายในโรงเรียน จนทำให้เกิดความพอใจในการทำงาน และสามารถใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุด ซึ่งเป็นการมองประสิทธิผลในภาพรวมทั้งระบบ

นนทกร อรุณโน (2559 : 24) กล่าวว่า ประสิทธิผลของสถานศึกษา หมายถึง การดำเนินการของสถานศึกษาที่บรรลุวัตถุประสงค์ของสถานศึกษา การจัดการศึกษาที่ทำให้ครูและนักเรียนเกิดการเรียนรู้และความพึงพอใจ ความสามารถในการแสวงหาผลประโยชน์จากสิ่งแวดล้อม เพื่อให้ได้ทรัพยากรในการนำไปสนับสนุนการดำเนินงานขององค์กร การใช้ทรัพยากรต่างๆ จนเกิดผลสำเร็จ บรรลุเป้าหมายที่องค์กรตั้งไว้ ความมีประสิทธิภาพในการทำงาน การปรับตัวขององค์กรให้เข้ากับสภาพแวดล้อม ความยืดหยุ่นในการดำเนินการต่างๆ ให้เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา

เฉลิมวุฒิ โสมงาม (2562 : 40) กล่าวว่า ประสิทธิผลของสถานศึกษา หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารและครูในการปฏิบัติงานร่วมกันเพื่อให้บรรลุเป้าหมายของโรงเรียนที่ตั้งไว้ โดยพิจารณาจากความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง พัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก สามารถปรับเปลี่ยนและพัฒนาสถานศึกษา และรวมถึงความสามารถในการแก้ปัญหาภายในโรงเรียนจนทำให้เกิดความพอใจในการทำงาน

สาวิตรี บุญนุกูล (2562 : 17) กล่าวว่า ประสิทธิผลของสถานศึกษา หมายถึง การบรรลุเป้าหมาย หรือวัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษา โดยพิจารณาจากข้อบ่งชี้ 4 ด้าน คือ การผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง การพัฒนานักเรียนให้มีเจตคติทางบวก การปรับเปลี่ยนและพัฒนาสถานศึกษาให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม และการแก้ปัญหาภายในสถานศึกษา

Hoy and Miskel (2008 : 51) กล่าวว่า ประสิทธิภาพของสถานศึกษา หมายถึง ผู้บริหารสามารถใช้ภาวะผู้นำเป็นศูนย์กลางในการจัดการศึกษา ทำให้ครูและนักเรียนเกิดความพึงพอใจ เป็นผลทำให้การดำเนินการของสถานศึกษามีประสิทธิผลบรรลุวัตถุประสงค์

สรุปได้ว่า ประสิทธิภาพของสถานศึกษา หมายถึง การที่สถานศึกษาสามารถปรับตัวและบูรณาการทรัพยากรที่มีอยู่และสามารถจัดการศึกษาให้สำเร็จโดยสามารถผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง และครูมีความพึงพอใจในงาน

ความสำคัญของประสิทธิผลของสถานศึกษา

นักการศึกษาได้ให้ความสำคัญของประสิทธิผลของสถานศึกษาไว้แตกต่างกันไปหลายลักษณะ ดังนี้

บุชรา จีนอำนาจ (2551 : 169) ได้กล่าวถึงความสำคัญของประสิทธิผลของสถานศึกษาไว้ว่า ความสำคัญของประสิทธิผลของสถานศึกษาเปรียบเทียบกับให้เห็นอย่างชัดเจนว่าประสิทธิผลหมายถึง ผลสำเร็จหรือผลที่เกิดขึ้นของงานส่วนประสิทธิภาพ หมายถึง ความสามารถที่ทำงานให้เกิดความสำเร็จ การที่จะกล่าวว่างค์การมีประสิทธิผลโดยคำนึงถึงแต่ผลสำเร็จที่จะเกิดขึ้นของงานเพียงอย่างเดียวย่อมไม่ถูกต้อง จะต้องพิจารณาลึกลงไปอีกว่าผลสำเร็จของงานนั้นสนองตอบหรือ บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์การหรือไม่ เพราะบางครั้งพบว่าองค์การประสบความสำเร็จหรือมีผลงานชัดเจนแต่ปรากฏว่าผลสำเร็จนั้นมีการใช้ทรัพยากรทั้งในด้านเงินลงทุน ระยะเวลา และบุคลากรมากเกินไป ความจำเป็น

ภารตี อนันต์นาวิ (2553 : 204) ได้กล่าวถึงความสำคัญของประสิทธิผลของสถานศึกษาไว้ว่า ประสิทธิภาพมีความสำคัญต่อองค์การ ดังนี้

1. ช่วยตรวจสอบวัตถุประสงค์กับการจัดตั้งองค์การ การจัดตั้งองค์การย่อมกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายไว้อย่างชัดเจน เพื่อดำเนินงานให้เป็นไปตามความต้องการหรือไม่
2. ประเมินผลการดำเนินงานกับแผนงานที่กำหนด การดำเนินงานในแต่ละกิจกรรมย่อมต้องมีการวางแผนกำหนดหน้าที่ ความรับผิดชอบ การจัดสรรทรัพยากร การใช้อำนาจหน้าที่ การบริหาร การปฏิบัติงานให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลของงาน
3. ประเมินผลสำเร็จกับวัตถุประสงค์ เปรียบเทียบผลงานที่ดำเนินการได้ตามแผนงานกับวัตถุประสงค์ขององค์การที่คาดหวัง ถ้าผลของงานบรรลุผลตามวัตถุประสงค์และความคาดหวังขององค์การ แสดงว่าองค์การมีประสิทธิผล

วรณารถ แสงมณี (2553 : 92) ได้กล่าวถึงความสำคัญของประสิทธิผลของสถานศึกษาไว้ว่า ความสำคัญของประสิทธิผลขององค์การนั้นมีอยู่หลายประการ ประการแรก คือ ด้านการตลาด ประสิทธิภาพจะเป็นแนวทางให้ผู้จัดการขยายตลาด เพิ่มส่วนแบ่งทางการตลาดได้ดียิ่งขึ้น ประการ

ที่สอง ด้านการเงิน ประสิทธิภาพจะช่วยให้ผู้จัดการใช้เงินทุนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และประการที่สาม ด้านบัญชี ความมีประสิทธิภาพขององค์กร จะช่วยให้ผู้บริหารได้ข้อมูลที่สามารถช่วยสนับสนุนการตัดสินใจเพื่อการบริหารจัดการได้ดียิ่งขึ้น

Price (1993 : 318) ได้กล่าวถึงความสำคัญของประสิทธิภาพของสถานศึกษาไว้ว่า ประสิทธิภาพมีความสามารถในการดำเนินการให้เกิดผลตามเป้าหมายที่ตั้งไว้

สรุปได้ว่า ความสำคัญประสิทธิภาพของสถานศึกษา คือ การที่จะกล่าวว่างค์การมีประสิทธิภาพ โดยคำนึงถึงแต่ผลสำเร็จที่จะเกิดขึ้นของงานเพียงอย่างเดียวไม่ถูกต้อง จะต้องพิจารณาถึงไป อีกว่าผลสำเร็จของงานนั้นสนองตอบหรือบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กรหรือไม่ การดำเนินงานในแต่ละกิจกรรมย่อมต้องมีการวางแผนกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบ การจัดสรรทรัพยากร การใช้ อำนาจหน้าที่การบริหาร การปฏิบัติงานให้เกิดประสิทธิภาพของงาน

องค์ประกอบของประสิทธิภาพของสถานศึกษา

นักการศึกษาได้กำหนดองค์ประกอบของประสิทธิภาพของสถานศึกษาไว้แตกต่างกันไป หลายลักษณะ ดังนี้

วันเพ็ญ บุรีสูงเนิน (2552 : 206) ได้กำหนดองค์ประกอบของประสิทธิภาพของสถานศึกษาไว้ดังนี้

1. พฤติกรรมผู้นำของผู้บริหาร
2. วิสัยทัศน์ของผู้บริหาร
3. บรรยากาศสถานศึกษา
4. คุณภาพการสอนของครู
5. ความพึงพอใจในการทำงานของครู
6. การได้รับการสนับสนุนทางสังคมของครู
7. พฤติกรรมการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา
8. เจตคติต่อสถานศึกษา
9. การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา

ภารดี อนันต์นาวิ (2553 : 216) ได้กำหนดองค์ประกอบของประสิทธิภาพของสถานศึกษาไว้ดังนี้

1. ความสามารถในการผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง
2. ความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก
3. ความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียน
4. ความสามารถในการแก้ปัญหาภายในสถานศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2554 : 11-12) ได้กำหนดองค์ประกอบของประสิทธิผลของสถานศึกษา ไว้ดังนี้

1. ผู้เรียนมีสุขภาวะที่ดีและมีสุนทรียภาพ
2. ผู้เรียนมีคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์
3. ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองรักการเรียนรู้และพัฒนาตนเอง

อย่างต่อเนื่อง

4. ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดอย่างเป็นระบบคิดสร้างสรรค์ตัดสินใจแก้ปัญหาได้

อย่างมีสติสมเหตุผล

5. ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร
6. ผู้เรียนมีทักษะในการทำงานรักการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ และมี

เจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต

ลัดดา อ่ำสอาด (2555 : 39) ได้กำหนดองค์ประกอบของประสิทธิผลของสถานศึกษาไว้ดังนี้

1. ความสำเร็จด้านผู้รับบริการ
2. ความสำเร็จด้านการเงิน
3. ความสำเร็จด้านการเรียนรู้ และพัฒนา
4. ความสำเร็จด้านกระบวนการภายใน

ปาริชาติ สมใจ (2556 : 11-12) ได้กำหนดองค์ประกอบของประสิทธิผลของสถานศึกษาไว้ดังนี้

1. ผลสัมฤทธิ์
2. ความพึงพอใจในการทำงาน
3. การขาดงาน
4. อัตราการออกกลางคัน
5. คุณภาพโดยรวมทั่วไป

เอกชัย คำผล (2558 : 97) ได้กำหนดองค์ประกอบของประสิทธิผลของสถานศึกษาไว้ดังนี้

1. ผู้เรียนมีสุขภาวะที่ดีและมีสุนทรียภาพ
2. ผู้เรียนมีคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์
3. ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองรักการเรียนรู้และพัฒนาตนเอง

อย่างต่อเนื่อง

4. ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดอย่างเป็นระบบคิดสร้างสรรค์ตัดสินใจแก้ปัญหาได้

อย่างมีสติสมเหตุผล

5. ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร

6. ผู้เรียนมีทักษะในการทำงานรักการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต

Mott (1972 : 188) ได้กำหนดองค์ประกอบของประสิทธิผลของสถานศึกษาไว้ดังนี้

1. ความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง
2. ความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก
3. ความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม
4. ความสามารถในการแก้ปัญหาภายในสถานศึกษา

Gibson (1979 : 27) ได้กำหนดองค์ประกอบของประสิทธิผลของสถานศึกษาไว้ดังนี้

1. ความสามารถในการผลิต
2. ประสิทธิภาพ
3. ความพึงพอใจ
4. ความสามารถในการปรับตัว
5. การพัฒนาและการอยู่รอด

Hoy and Furguson (1985 : 117-134) ได้กำหนดองค์ประกอบของประสิทธิผลของสถานศึกษาไว้ดังนี้

1. นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง
2. มีการจัดสรรทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ
3. มีความสามารถในการปรับเปลี่ยนต่อสภาวะแวดล้อมที่มากกระทบทั้งภายในและ

ภายนอก

4. สามารถสร้างความพึงพอใจแก่ครู

Hoy and Miskel (1991 : 373) ได้กำหนดองค์ประกอบของประสิทธิผลของสถานศึกษาไว้ดังนี้

1. ความสามารถในการผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง
2. การมีทัศนคติทางบวกของนักเรียน
3. ความสามารถในการปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม
4. การแก้ไขปัญหาภายในสถานศึกษา

สรุปได้ว่า องค์ประกอบประสิทธิผลของสถานศึกษา หมายถึง ระดับความสำเร็จหรือการบรรลุผลตามเป้าหมายของสถานศึกษามีผู้บริหาร ครูและบุคลากรที่ร่วมมือกันในการพัฒนาคุณภาพการศึกษามีประสิทธิภาพและทีมงานเครือข่ายภายในเข้มแข็งในการพัฒนางานด้านวิชาการ

ผลงานด้านวิชาการและเป็นที่รู้จักแก่สาธารณชน มีการจัดการนิเทศภายในที่เป็นระบบ มีการติดตาม ตรวจสอบ ปรับปรุง และพัฒนางานอย่างต่อเนื่อง ส่งผลต่อคุณภาพการจัดการเรียนการสอน

เกณฑ์การประเมินประสิทธิผลของสถานศึกษา

ในการประเมินประสิทธิผลของสถานศึกษานั้น ได้มีการสร้างเกณฑ์ขึ้นมาเพื่อประเมิน ประสิทธิภาพองค์การจนเป็นที่นิยมอย่างมาก โดยเป็นการประเมินประสิทธิผลขององค์การที่ครอบคลุม เกณฑ์ต่างๆ ตามประเภทของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholder) ซึ่งมีนักวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึง เกณฑ์ดังต่อไปนี้

จันทรานี สงวนนาม (2545 : 112-114) สรุปเกณฑ์ที่ใช้ประเมินเพื่อตัดสินความมีประสิทธิภาพ ขององค์การมีหลายรูปแบบทั้งเกณฑ์เดี่ยวและเกณฑ์รวม เกณฑ์เดี่ยว (Single Criterion) เกณฑ์เหล่านี้ มักได้รับการยอมรับจากบุคคลโดยทั่วไป เกณฑ์เหล่านี้ ได้แก่ การมีผลกำไรสูง ความพึงพอใจ ผลการปฏิบัติงานในภาพรวม ผลผลิตขององค์การ การลาออก ฯลฯ ส่วนเกณฑ์รวม (Multiple Criterion) การที่ใช้หลายเกณฑ์เพราะองค์การต่างๆ มักจะมีการกำหนดเป้าหมายไว้หลายประการ ดังนั้น เกณฑ์ ในการประเมินประสิทธิผลขององค์การจึงต้องมีหลายประการ จึงมักจะมีการใช้เกณฑ์เดี่ยวหลายๆ เกณฑ์เดี่ยวรวมกันเพื่อให้สอดคล้องกับเป้าหมายขององค์การ

ภรณ์ กิริติ (2559 : 185-187) ได้แสดงความเห็นถึงเกณฑ์การประเมินประสิทธิผลของ โรงเรียนในแง่ของความสามารถ 3 ประการดังนี้

1. การประเมินประสิทธิผลในแง่ของเป้าหมาย (Goal Model of Organizational Effectiveness) เป็นการพิจารณาว่าองค์การจะมีประสิทธิผลหรือไม่ขึ้นอยู่กับผลที่ได้รับว่าบรรลุ เป้าหมายขององค์การหรือไม่หรือกล่าวอีกนัยหนึ่ง คือ การใช้เป้าหมายองค์การเป็นเกณฑ์ซึ่งเป็นการใช้หลักเกณฑ์อันใดอันหนึ่งในการพิจารณาประสิทธิผลขององค์การ เช่น วัดจากความสามารถในการผลิตวัดจากผลกำไร

2. การประเมินประสิทธิผลในแง่ของระบบทรัพยากร (The System Resource Model of Organization Effectiveness) เป็นการประเมินโดยพิจารณาความสามารถขององค์การในการ บรรลุเป้าหมายขององค์การ รวมทั้งเป็นความสามารถขององค์การที่จะนำทรัพยากรที่มีอยู่จำนวน จำกัด และมีคุณค่าจากสภาพแวดล้อมมาใช้ประโยชน์เพื่อสนับสนุนการดำเนินการขององค์การ

3. การประเมินประสิทธิผลโดยใช้เกณฑ์หลายเกณฑ์ (The Multiple Criteria of Organization Effectiveness) เป็นการวิเคราะห์ประสิทธิผลโดยใช้เกณฑ์หลายอย่างในการประเมินผล ที่มีความสัมพันธ์กัน ซึ่งพิจารณาจากตัวแปรหลักที่อาจมีผลกระทบต่อความสำเร็จขององค์การ และ พยายามแสดงให้เห็นว่าตัวแปรต่างๆ มีความสัมพันธ์กัน

Robbins (1997 : 46-49) สรุปเกณฑ์เกี่ยวกับการประเมินประสิทธิผลขององค์การ ดังนี้

1. การวัดผลทางการเงิน
2. ผลผลิต
3. ความเจริญเติบโตขององค์การ
4. ความพึงพอใจของลูกค้า
5. คุณภาพของสินค้า
6. ความยืดหยุ่น
7. ความก้าวหน้า และความพึงพอใจของพนักงาน
8. การให้การยอมรับของสังคม

Gillham (2000 : 331) เสนอเกณฑ์การวัดประสิทธิผลของโรงเรียน ดังนี้

1. มีพันธกิจชัดเจน
2. สภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยและเป็นระเบียบเรียบร้อย
3. บรรยากาศที่มีการคาดหวังสูงในความสำเร็จ
4. โอกาสและเวลาในการเรียนรู้
5. ความเป็นผู้นำทางวิชาการ
6. การส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างบ้านกับโรงเรียน

Lunenburg and Ornstein (2004 : 410) เสนอว่าการจะพิจารณาว่าโรงเรียนที่มีประสิทธิผลหรือไม่นั้น เกณฑ์ที่ใช้เป็นหลักของการวัดประสิทธิผลของโรงเรียน คือ ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน โดยมีตัวชี้วัดโดยทั่วๆ ไปคือ 1) การเปรียบเทียบระหว่างผลสัมฤทธิ์ที่คาดหวังกับผลสัมฤทธิ์ที่เป็นอยู่ของนักเรียน 2) วิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนด้วยเกรดว่าเพิ่มขึ้นหรือไม่ 3) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ของคะแนนระหว่างโรงเรียนประเภทเดียวกัน เมื่อผู้ปกครองมีรายได้และชนชั้นทางสังคมไม่แตกต่างกัน 4) เปรียบเทียบกลุ่มของนักเรียนโดยจำแนกตาม เพศ และชนชั้นทางสังคม 5) วิเคราะห์เกี่ยวกับเกรดที่มีอัตราเพื่อสูงของระดับผลสัมฤทธิ์ นอกจากนี้ยังสามารถใช้เกณฑ์ต่อไปนี้วัดประสิทธิผลของโรงเรียนได้อีกด้วย คือ

1. ความปลอดภัยและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน
2. การเข้าใจในภารกิจของโรงเรียน คือ การที่คณะครูทั้งหมดในโรงเรียน มีความรู้สึกผูกพัน

และรู้ถึงวัตถุประสงค์ขององค์การ การจัดลำดับงาน กระบวนการวัดและประเมิน และมีความรับผิดชอบร่วมกัน

3. การมีภาวะผู้นำทางวิชาการ คือ การที่ครูใหญ่เป็นคนที่เข้าใจในงานวิชาการและมีคุณลักษณะที่จะประยุกต์งานไปสู่ประสิทธิผล

4. บรรยากาศที่มีความคาดหวังสูง คือ การที่บุคคลในคณะมีความสามารถที่จะนำนักเรียนไปสู่การเรียนรู้เพื่อรอบรู้ในทักษะต่างๆ ที่จำเป็น

5. การให้เวลามากๆ ในการปฏิบัติภารกิจของโรงเรียน คือ การมีเวลาที่จะให้กับนักเรียนในการวางแผนการจัดกิจกรรม และฝึกทักษะต่างๆ

6. ความถี่ในการตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน คือ การใช้เวลาในการปรับปรุงผลสัมฤทธิ์นักเรียนเป็นรายบุคคล และมีโปรแกรมเพื่อการช่วยเหลือ นำแนะนำนักเรียนเป็นรายบุคคล

7. การมีความสัมพันธ์ระหว่างบ้านกับโรงเรียนในเชิงบวก คือ การที่มีการส่งเสริมให้ผู้ปกครองสนับสนุนในภารกิจ และกิจกรรมของโรงเรียนเป็นสำคัญ ซึ่งจะช่วยให้ผลสัมฤทธิ์นักเรียนดีขึ้น

สรุปได้ว่า เกณฑ์การประสิทธิผลของสถานศึกษานั้น มีหลายรูปแบบทั้งเกณฑ์เดี่ยวและเกณฑ์รวม มักจะมีการใช้เกณฑ์เดี่ยวหลายๆ เกณฑ์เดี่ยวรวมกัน เพื่อให้สอดคล้องกับเป้าหมายของสถานศึกษาและเกณฑ์ที่ใช้เป็นหลักของการวัดประสิทธิผลของโรงเรียน คือ ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน

จากแนวคิดเกี่ยวกับประสิทธิผล ผู้วิจัยได้ศึกษาจากแนวคิดเกณฑ์การประเมินประสิทธิผลของสถานศึกษา เพื่อสรุปเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยจากแนวคิดและหลักการของ จันทรานี สงวนนาม (2545 : 154) ; ภาณี กิรีติ (2559: 185-187) ; Robbins (1997 : 46-49) ; Gillham (2000 : 331) และ Lunenburg and Ornstein (2004 : 410) ได้สาระสำคัญที่นำมาใช้ ได้แก่ เกณฑ์การประเมินประสิทธิผลของสถานศึกษา ซึ่งมีลักษณะดังต่อไปนี้ 1) ผลผลิตขององค์กร 2) สภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยและเป็นระเบียบเรียบร้อย 3) บรรยากาศที่มีการคาดหวังสูงในความสำเร็จ 4) ความเป็นผู้นำทางวิชาการ รายละเอียดตามตารางที่ 2.4

ตารางที่ 2.4 เกณฑ์การประเมินประสิทธิผลของสถานศึกษา

เกณฑ์การประเมินประสิทธิผลของสถานศึกษา	ชื่อเจ้าของ แนวคิดและหลักการ					ความถี่
	จันทร์านิ สงวนนาม (2545 : 154)	ภรณ์ กীরดี (2559: 185-187)	Robbins (1997 : 46-49)	Gillham (2000 : 331)	Lunenburg and Ornstein (2004 : 410)	
1. การมีผลกำไรสูง	/		/			2
2. ความพึงพอใจ	/		/			2
3. ผลการปฏิบัติงานในภาพรวม	/	/				2
4. ผลผลิตขององค์กร	/	/	/			3
5. การลาออก	/					1
6. การวัดผลทางการเงิน			/			1
7. ความเจริญเติบโตขององค์กร		/	/			2
8. คุณภาพของสินค้า			/			1
9. ความยืดหยุ่น			/			1
10. การให้การยอมรับของสังคม			/			1
11. มีพันธกิจชัดเจน				/		1
12. สภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยและเป็นระเบียบเรียบร้อย				/	/	2
13. บรรยากาศที่มีการคาดหวังสูงในความสำเร็จ				/	/	2
14. โอกาสและเวลาในการเรียนรู้				/		1
15. ความเป็นผู้นำทางวิชาการ				/	/	2
16. การส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างบ้านกับโรงเรียน				/	/	2
17. การเข้าใจในภารกิจของโรงเรียน					/	1
17. การให้เวลามากๆ ในการปฏิบัติภารกิจของโรงเรียน					/	1
18. ความถี่ในการตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน					/	1

แนวคิดเกี่ยวกับยุคดิจิทัล

การปฏิวัติวงการสื่อดิจิทัลถือเป็นเหตุการณ์สำคัญที่ทำให้โลกแปลงสภาพโครงสร้างทางสังคม เศรษฐกิจอย่างต่อเนื่อง คอมพิวเตอร์ได้กลายเป็นเครื่องมืออันทรงพลังที่ประชาชนทุกคน หน่วยงาน และองค์กรต่างๆ ได้ใช้ในกิจกรรมต่างๆ ที่สะดวกสบายมากขึ้น มีการคิดค้นสิ่งใหม่ๆ ทำให้เกิดการกระจายเศรษฐกิจไปอย่างกว้างขวางรวมถึงการที่ภาครัฐได้เริ่มปรับเปลี่ยนวิธีให้บริการประชาชนอย่างมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น

ความหมายของยุคดิจิทัล

นักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายของยุคดิจิทัล ไว้ดังนี้

เพ็ญจันทร์ สินธุเขต (2560 : 3) กล่าวว่า ยุคดิจิทัล หมายถึง ยุคเทคโนโลยีดิจิทัลที่มีความเกี่ยวข้องกับสิ่งต่างๆ ที่เป็นดิจิทัลด้วยรูปแบบและช่องทางได้อย่างง่ายรวดเร็ว ในทุกที่และทุกเวลาที่ต้องการ

ปณิตทัต กาญจนะวสิต (2561 : 53) กล่าวว่า ยุคดิจิทัล 4.0 หมายถึง ยุคที่มีการพัฒนาเทคโนโลยีทำให้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ต่างๆ มีความฉลาดสามารถติดต่อสื่อสารและสั่งการให้ทำงานเองได้อย่างอัตโนมัติสามารถเปิด-ปิดหรือสั่งงานผ่านแอปพลิเคชันได้โดยไม่ต้องกดสวิตช์ที่ตัวอุปกรณ์ การสั่งงานด้วยคำพูดในโทรศัพท์แบบสมาร์ตโฟนให้ถ่ายภาพหรือเขียนข้อความโดยอัตโนมัติในยุคนี้ เทคโนโลยีดิจิทัล เช่น Mobile Platform, AI หรือปัญญาประดิษฐ์, 3D Printing, Internet of Things, Fintech จะมาเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของการใช้ชีวิตประจำวันของคนในสังคมอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

พระราชวร ปณญาวิโร (เพชรไพร) (2561 : 23) ยุคดิจิทัล หมายถึง ยุคของอิเล็กทรอนิกส์ที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีที่มีความสะดวกรวดเร็วในการสื่อสาร การส่งผ่านข้อมูลข่าวสารและองค์ความรู้ต่างๆ ที่มีอยู่ในสังคม ไม่ว่าจะเป็นข่าวสาร ภาพหรือวิดีโอ ซึ่งทำให้ทุกๆ คน สามารถเข้าถึงแหล่งข้อมูลได้อย่างรวดเร็วทุกที่ และตลอดเวลา

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (2561 : ออนไลน์) กล่าวว่า ทักษะความเข้าใจ และใช้เทคโนโลยีดิจิทัล หรือ Digital literacy หมายถึง ทักษะในการนำเครื่องมือ อุปกรณ์และเทคโนโลยีดิจิทัลที่มีอยู่ในปัจจุบัน เช่น คอมพิวเตอร์ โทรศัพท์ แท็บเล็ต โปรแกรมคอมพิวเตอร์ และสื่อออนไลน์ มาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการสื่อสาร การปฏิบัติงาน และการทำงานร่วมกัน หรือใช้เพื่อพัฒนากระบวนการทำงาน หรือระบบงานในองค์กรให้มีความทันสมัยและมีประสิทธิภาพ

โดยทักษะดังกล่าวทักษะดังกล่าวครอบคลุมความสามารถ 4 มิติ คือ การใช้ (Use) เข้าใจ (Understand) การสร้าง (Create) และเข้าถึง (Access) เทคโนโลยีดิจิทัลได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สำนักงานรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ (2561 : 1) ยุคดิจิทัล หมายถึง ยุคสมัยที่หน่วยงานภาครัฐจำเป็นต้องมีแผนการพัฒนารัฐบาลดิจิทัลเพื่อให้มีความชัดเจนเกี่ยวกับทิศทางการพัฒนาในระดับประเทศที่สอดคล้องกันระหว่างหน่วยงาน

เอกชัย กี่สุขพันธ์ (2561 : ออนไลน์) กล่าวว่า ยุคดิจิทัล (Digital Era) หมายถึง ยุคของอิเล็กทรอนิกส์ที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีที่มีความรวดเร็วในการสื่อสารการส่งผ่านข้อมูลความรู้ต่างๆ ที่มีอยู่ในสังคมไม่ว่าจะเป็นข่าวสาร ภาพหรือวิดีโอ ที่ทุกคนสามารถเข้าถึงได้อย่างรวดเร็วทุกที่และทุกเวลา

สุกัญญา แซ่มซ้อย (2562 : 14) กล่าวว่า ยุคดิจิทัล หมายถึง ยุคที่เทคโนโลยีมีความเจริญก้าวหน้า ทำให้มีความสะดวกรวดเร็วในการสื่อสาร การส่งผ่านข้อมูลข่าวสารและองค์ความรู้ต่างๆ ที่มีอยู่ในสังคมไม่ว่าจะเป็นข้อความ ภาพ เสียง หรือคลิปวิดีโอ ทำให้คนทุกคนสามารถเข้าถึง แหล่งข้อมูลได้อย่างรวดเร็วทุกที่และตลอดเวลา

LEAD Research Series (2015 : 4) ให้ความหมายว่า ยุคดิจิทัลเป็นยุคที่มีการเปลี่ยนแปลง โครงสร้างพื้นฐาน สิ่งแวดล้อม ธุรกิจ และข้อมูลข่าวสารกระจายไปอย่างรวดเร็ว มีการเชื่อมต่อของโลกเพิ่มมากขึ้นอย่างต่อเนื่องและชัดเจน มีรูปแบบธุรกิจใหม่ๆ เกิดขึ้น และธุรกิจบางอย่างได้หมดไป กลุ่มผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องสร้างข้อเรียกร้องและแสดงความต้องการขึ้นในองค์กร หมายความว่าผู้นำ จะต้องวางแผนมีกลยุทธ์มากกว่าเดิมเพื่อเตรียมความพร้อมในอนาคตขององค์กร และผู้นำต้องทำการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างและวัฒนธรรมขององค์กรด้วย ในขณะเดียวกันผู้นำก็จะตกอยู่ในสภาวะภายใต้แรงกดดันเช่นกัน

Bank Alfalah (2017 : 1) ให้ความหมายว่า ยุคดิจิทัลเป็นยุคที่คนส่วนใหญ่เข้าใจว่าเป็นสิ่งใหม่ๆ ที่เกี่ยวข้องกับปัจจุบัน เช่น อินเทอร์เน็ต (Internet) อีเมล (Email) แอปพลิเคชันมือถือ (Mobile Apps) การติดต่อสื่อสารทางโทรศัพท์เคลื่อนที่ (Mobile Communication) การส่งข้อความ (Texting) การเรียนรู้ด้วยตนเองของคอมพิวเตอร์ (Machine Learning) ซึ่งเป็นการรวมของศาสตร์หลายแขนงและวิทยาการคอมพิวเตอร์ วิศวกรรม สถิติ เป็นต้น การแฮกข้อมูล (Hacking) พาณิชยกรรม อิเล็กทรอนิกส์ (E-Commerce) การบริหารจัดการภาครัฐผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (E-Governance) และสื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) เป็นต้น ซึ่งเป็นยุคที่มีลักษณะการเชื่อมโยงที่กว้างขวางขึ้น มีข้อมูลข่าวสารมากขึ้นและกระจายได้รวดเร็วขึ้น ลดลำดับขั้นในการติดต่อสื่อสาร ทำให้การทำงานใช้เวลาสั้นลง และลดข้อจำกัดในเรื่องสถานที่ด้วย

สรุปได้ว่า ยุคดิจิทัล หมายถึง ยุคของอิเล็กทรอนิกส์ที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีที่มีความสะดวกรวดเร็วในการสื่อสาร การส่งผ่านข้อมูลข่าวสารและองค์ความรู้ต่างๆ ที่มีอยู่ในสังคม ไม่ว่าจะเป็นข่าวสาร ภาพหรือวิดีโอ ซึ่งทำให้ทุกๆ คนสามารถเข้าถึงแหล่งข้อมูลได้อย่างรวดเร็วทุกที่ และตลอดเวลา

คุณลักษณะของยุคดิจิทัล

มณีรัตน์ สุดเต้ (2563 : 39) กล่าวถึง คุณลักษณะยุคดิจิทัลที่สำคัญ มี 3 ประการคือ

1. ความรวดเร็วในการสื่อสารไม่ว่าจะเป็นการจัดเก็บ หรือการเข้าถึงแหล่งข้อมูล ข่าวสาร ความรู้ต่างๆ ของผู้ใช้
2. การใช้เทคโนโลยีการสื่อสารที่ไม่มีขอบเขตหรือข้อจำกัดในเรื่องเวลาหรือสถานที่ ทำให้สามารถเข้าถึง รับรู้ และเรียนรู้ได้ทุกที่ และทุกเวลา
3. การใช้เทคโนโลยีมาบูรณาการเชื่อมโยงเครือข่ายต่างๆ ให้ทุกคนสามารถจัดเก็บ เข้าถึง ใช้พัฒนาความรู้ เผยแพร่และแบ่งปันความรู้ได้อย่างทั่วถึง การบริหารเทคโนโลยีสำหรับสถานศึกษาในยุคดิจิทัล

Sheninger (2014) ได้นำเสนอเสาหลักของผู้นำในยุคดิจิทัล (The Pillars of Digital Leadership) ซึ่งก็คือแนวทางการนำเทคโนโลยีมาใช้สำหรับสถานศึกษาในยุคดิจิทัลที่สำคัญๆ ว่า ประกอบด้วย การนำเทคโนโลยีมาใช้ ดังต่อไปนี้ 1) การสื่อสาร (Communication) ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับครู ผู้เรียนหรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในเวลาจริงผ่านอุปกรณ์ที่หลากหลายและไม่เป็นการสื่อสารทางเดียวหรือสองทาง โดยสามารถประชาสัมพันธ์หรือรายงานการดำเนินงานต่างๆ ผ่านทางช่องทางในการสื่อสารผ่านสื่อสังคมออนไลน์ต่างๆ ที่มีความหลากหลาย ไม่มีค่าใช้จ่าย และเป็นช่องทางสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ เช่น เว็บไซต์ (Website) เฟซบุ๊ก (Facebook) ไลน์ (Line) ทวิตเตอร์ (Twitter) เป็นต้น ซึ่งเป็นการสื่อสารกับสาธารณชนด้วยกลยุทธ์การดำเนินงานที่เรียบง่าย ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถให้ข้อมูลข่าวสารกับบุคคลที่เกี่ยวข้องและตอบสนองความต้องการของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในยุคดิจิทัลได้อย่างทันทีทันใด 2) ประชาสัมพันธ์ (Public Relations) ข้อเท็จจริงประการหนึ่งเกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์ก็คือ หากเราไม่ดำเนินการบอกเล่าเรื่องราวของเราเอง คนอื่นก็จะทำการบอกเล่าเรื่องราวต่างๆ ให้เราและบ่อยครั้งมักจะเล่าเรื่องราวที่ไม่ตรงกับสิ่งที่เราต้องการ ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องทำหน้าที่เป็นแกนนำในการนำเสนอหรือประชาสัมพันธ์เรื่องราวต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับสถานศึกษา ในส่วนนี้เน้นที่ผู้บริหารสถานศึกษาต้องสามารถกำหนดรูปแบบที่เป็นรากฐานในการประชาสัมพันธ์เชิงบวก โดยใช้เครื่องมือสื่อสังคมออนไลน์ที่ให้บริการฟรีต่างๆ ในการที่

จะทำเช่นนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องสร้างเครื่องมือหรือช่องทางที่จะทำให้ครู ผู้เรียนหรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องได้มีโอกาสแบ่งปันเรื่องราวในเชิงบวกเกี่ยวกับสถานศึกษาด้วย เช่น เว็บไซต์หรือเฟซบุ๊กของสถานศึกษา 3) การสร้างภาพลักษณ์ (Branding) ในโลกธุรกิจมีความเข้าใจถึงคุณค่าของภาพลักษณ์หรือแบรนด์ และผลกระทบต่อผู้บริโภค สำหรับสถานศึกษาแล้ว ภาพลักษณ์หรือแบรนด์คือความเชื่อมั่นในคุณภาพมาตรฐานการศึกษาของผู้ปกครอง ชุมชน และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งหมดทั้งในปัจจุบันและในอนาคต ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องสามารถใช้ประโยชน์จากเครื่องมือสื่อสังคมออนไลน์ในการสร้างภาพลักษณ์หรือแบรนด์ในเชิงบวกที่เน้นมุมมองด้านบวกของวัฒนธรรมในสถานศึกษาเพิ่มความภาคภูมิใจให้กับชุมชนและช่วยดึงดูด หรือรักษาความเชื่อมั่นให้กับผู้ปกครอง เมื่อมองหาสถานที่ที่จะส่งบุตรหลานไปเรียนแล้วต้องนึกถึงสถานศึกษาของเราเป็นอันดับแรกๆ สิ่งต่างๆ เหล่านี้มีความจำเป็นอย่างยิ่ง สำหรับสถานศึกษาเอกชนที่มีการแข่งขันกันค่อนข้างสูง สถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเองก็มีความจำเป็นไม่น้อยเช่นกัน ในการสร้างภาพลักษณ์หรือแบรนด์ของสถานศึกษา 4) ความผูกพันและการเรียนรู้ของผู้เรียน (Student Engagement or Learning) ความสำเร็จของการจัดการศึกษา คือ การที่ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และการมีส่วนร่วม คือ แนวทางการเรียนรู้ที่สำคัญ สำหรับผู้เรียนในยุคดิจิทัล ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาต้องทำความเข้าใจว่าการจัดการศึกษาควรสะท้อนถึงชีวิตจริงและเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และประยุกต์ใช้สิ่งที่พวกเขาได้เรียนรู้มาให้สามารถนำไปใช้ในชีวิตจริงได้ตั้งแนวความคิดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ซึ่งการเรียนรู้และการมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ของผู้เรียนได้กลายมาเป็นความจำเป็นที่ครูต้องเปลี่ยนแปลงวิธีการสอนโดยมุ่งเน้นไปที่การเสริมสร้างชุดทักษะที่จำเป็นในการใช้ชีวิตประจำวัน และโลกอนาคต ทั้งการสื่อสารการทำงานร่วมกัน ความคิดสร้างสรรค์ การรู้เท่าทันสื่อ การเชื่อมโยงกับโลก การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการแก้ปัญหาที่ตรงกับความต้องการของสังคม 5) การพัฒนาสู่ความเป็นมืออาชีพ (Professional Growth or Development) ด้วยการเพิ่มขึ้นของสื่อสังคมออนไลน์ สถานศึกษาไม่จำเป็นต้องเป็นโกดังเก็บข้อมูล ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ได้เอง เพื่อตอบสนองความต้องการการเรียนรู้ที่หลากหลาย การจัดหาทรัพยากร การเข้าถึงความรู้ การรับความคิดเห็น การติดต่อกับผู้เชี่ยวชาญทั้งนักการศึกษาและนักปฏิบัติ เพื่ออภิปรายเกี่ยวกับกลยุทธ์ในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และการพัฒนาความเป็นครูและผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพ 6) การปรับวิสัยทัศน์สิ่งแวดล้อมและพื้นที่การเรียนรู้ (Re-envisioning Learning Spaces and Environments) เมื่อผู้บริหารสถานศึกษาเข้าใจบทบาทหลักของการนำเทคโนโลยีมาใช้ในสถานศึกษาแล้ว การเริ่มต้นกระบวนการเปลี่ยนแปลงที่ยั่งยืนขั้นตอนต่อไป คือการริเริ่มเปลี่ยนแปลงพื้นที่การเรียนรู้ และสภาพแวดล้อมที่สนับสนุนต่อ

การพัฒนาทักษะที่จำเป็นและมีความสอดคล้องกับโลกแห่งความจริงโดยผู้บริหารสถานศึกษาจะต้อง กำหนดวิสัยทัศน์และแผนกลยุทธ์ในการสร้างพื้นที่การเรียนรู้และปรับสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา ทั้งหมดโดยการจัดหาและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ที่เหมาะสม ไม่ว่าจะเป็นแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา เช่น ห้องสมุดอัตโนมัติ ห้องเรียนอัจฉริยะ สื่อ เทคโนโลยีทางการศึกษา หรือวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ ที่ กระตุ้นหรือสร้างแรงบันดาลใจให้ผู้เรียนอยากเรียนรู้ และลงมือค้นหาความรู้เพื่อนำมาต่อยอดด้วย กระบวนการคิดวิเคราะห์ สร้างสรรค์ จนสามารถนำมาต่อยอดเป็นองค์ความรู้ใหม่หรือนวัตกรรมได้ หรือแหล่งเรียนรู้ภายนอกสถานศึกษาที่ผู้บริหารสถานศึกษาต้องอาศัยความร่วมมือกับผู้ปกครอง ชุมชน หรือหน่วยงาน หรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมกันพัฒนาแหล่งเรียนรู้ภายในชุมชน เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ ตลอดชีวิตตามหลักการพัฒนาอย่างยั่งยืน 7) การสร้างโอกาส (Opportunity) เป็นสิ่งสำคัญสำหรับ ผู้บริหารสถานศึกษาที่จะค้นหาวิธีการปรับปรุงสถานศึกษา และการพัฒนาความเป็นมืออาชีพของตนเอง ครูและบุคลากรอย่างต่อเนื่องโดยเน้นที่การใช้ประโยชน์การเชื่อมต่อเทคโนโลยีเพิ่มโอกาสในการปรับปรุง วิธีการทำงานหรือวัฒนธรรมของสถานศึกษาหลายๆ ด้านดิจิทัลเทคโนโลยีมีผลกระทบต่อการบริหารงาน ของสถานศึกษาในด้านต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นการบริหารงานวิชาการ การจัดการเรียนการสอนการบริหาร ทรัพยากรบุคคล การบริหารอาคาร สถานที่และสภาพแวดล้อม การบริหารกิจการนักเรียน และการ สร้างความสัมพันธ์กับชุมชนซึ่งงานของสถานศึกษาในทุกด้านจะต้องมีระบบจัดการฐานข้อมูลของ สถานศึกษา เพื่อการตัดสินใจในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง ที่ต้องใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มาใช้การเพื่อสร้างระบบฐานข้อมูลเพื่อการบริหารและ การจัดการความรู้ในงานด้านต่างๆ ตามที่กล่าวมาแล้วของสถานศึกษา

รูปแบบของเทคโนโลยีและนวัตกรรมการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล

ปัจจุบันเทคโนโลยีสารสนเทศจะเข้ามามีบทบาทและอิทธิพลต่อชีวิตมนุษย์เพิ่มขึ้น ดังนั้น ครูควรต้องพยายามติดตาม ศึกษา และทำความเข้าใจแนวทางและพัฒนาการที่เกิดขึ้น เพื่อที่จะนำ เทคโนโลยีสารสนเทศไปประยุกต์ใช้ให้เป็นประโยชน์ในการเรียนการสอนและการดำรงชีวิตอย่างเหมาะสม รวมถึงครูจะต้องมีคุณธรรมและจริยธรรม เพื่อเป็นผู้อบรมสั่งสอนควบคู่กันไปกับการเรียนรู้เพื่อ การดำรงชีวิตอยู่อย่างเหมาะสม และพัฒนานักเรียนให้มีความรู้ทางด้านไอที ควบคู่กับการมีคุณธรรม จริยธรรมได้แล้วก็จะถือว่าครูยุคดิจิทัลได้ประสบผลสำเร็จในการพัฒนานักเรียน

วณิชชา แม่นยำ และคนอื่นๆ (2557 : 198-199) กล่าวว่า การออกแบบระบบการ สอนในศตวรรษที่ 21 ต้องออกแบบให้นักเรียนได้เป็นผู้สร้างความรู้ด้วยตนเองมากกว่าการรับการ ถ่ายทอดจากครูผู้สอน โดยออกแบบให้นักเรียนได้ค้นหาความรู้ด้วยตนเอง วิเคราะห์ข้อมูล ตรวจสอบ

ข้อมูล และสรุปเป็นองค์ความรู้ รูปแบบการเรียนการสอนแบบนี้ เช่น การสอนแบบสืบเสาะ การสอนแบบปัญหาเป็นฐาน การสอนแบบวิจัยเป็นฐาน เป็นต้น และหากต้องการให้นักเรียนสามารถจดจำความรู้เหล่านั้นได้ดีขึ้นและเกิดทักษะต่างๆ จากการปฏิบัติ ครูควรออกแบบการสอนให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง ด้วยการสร้างสรรค์ชิ้นงานและเผยแพร่ความรู้และนวัตกรรมที่ได้สู่สาธารณชนโดยอาศัยเทคโนโลยีเข้ามาใช้ในการเรียนการสอนและการปฏิบัติกิจกรรมรูปแบบการสอนแบบนี้ เช่น การสอนแบบโครงงานเป็นฐาน เป็นต้น การออกแบบตามรูปแบบการสอนเหล่านี้ จะส่งผลให้ผู้เรียนเกิดทักษะต่างๆ ที่สำคัญ เช่น ทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเอง ทักษะการเรียนรู้และทำงานร่วมกัน ทักษะการสื่อสาร ทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ทักษะการคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม เป็นต้น ซึ่งทักษะต่างๆ เหล่านี้ล้วนเป็นทักษะที่จำเป็นในการดำรงชีวิต ในศตวรรษที่ 21 การเรียนการสอนในยุคสมัยใหม่ ครูจะต้องเรียนรู้และทำงานเป็นทีม คือ ครูเป็นผู้เรียนรู้ไปด้วย โดยเรียนรู้ร่วมกันกับครูท่านอื่นๆ เพื่อร่วมกันวางแผนออกแบบการสอน พูดคุย ปรึกษาหารือ เสนอแนะซึ่งกันและกัน การเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีมของครูนี้ เรียกว่า Professional Learning Community (PLC) สถานศึกษาบางแห่งจัดให้มี PLC ทุกสัปดาห์ ซึ่งจะช่วยให้ครูสามารถวางแผนการสอน การประเมินและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สุกัญญา แซ่มซ้อย (2561 : 34-37) กล่าวว่า รูปแบบของเทคโนโลยีและนวัตกรรม การเรียนรู้ที่สำคัญและถูกนำมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัลที่สำคัญ มีดังนี้

1. อินเทอร์เน็ตที่ไฟท์บอร์ด (Interactive White Boards: IWBs) เป็นอุปกรณ์ที่เป็นมาตรฐานในหลายโรงเรียน IWBs ใช้ในการนำเสนอที่เชื่อมต่อกับคอมพิวเตอร์และเครื่องฉายภาพ
2. แท็บเล็ต (tablet) เป็นอุปกรณ์ที่มีขนาดเล็กและสะดวกต่อการพกพา ในปัจจุบันหนังสือตำราได้จัดทำเป็นสิ่งพิมพ์อิเล็กทรอนิกส์ทำให้สะดวกต่อการเข้าถึง
3. เครื่องถ่ายภาพสามมิติ (document Cameras) เป็นอุปกรณ์ที่คล้ายกับเครื่องฉายแผ่นทึบสามารถแสดงภาพที่วางอยู่ใต้กล้องไปยังจอภาพ และสามารถบันทึกทั้งภาพ และเสียง
4. โครมบุ๊ก (chromebook) ได้พัฒนาอุปกรณ์ที่ประกอบด้วยระบบปฏิบัติการและหน่วยความจำซึ่งเมื่อเปิดเครื่องแล้วติดต่อกับอินเทอร์เน็ตในเวลาเพียง 10 วินาที
5. แอปเปิลทีวี (Apple TV) ความสามารถในการแสดงภาพจากอุปกรณ์ของ Apple อื่นๆ ไปยังเครื่องฉายภาพหรือโทรทัศน์

6. เนื้อหาสามมิติ (3-D content) ได้เสริมสร้างการเรียนรู้การสอนจากเครื่องฉายภาพ และวิธีการเรียนด้วยภาพ ผู้ผลิตเนื้อหาได้สร้างผลิตภัณฑ์ให้เข้ากับสภาพแวดล้อมการเรียนรู้เสมือนที่ไม่เพียงแต่เห็นภาพแต่ได้ยินเสียงและรู้สึกได้

7. การบริการพื้นที่เก็บรวบรวมข้อมูลบนอินเทอร์เน็ต (Cloud Computing) เป็นการอ้างถึงการบริการพื้นที่ในการเก็บข้อมูลที่สามารถเข้าถึงได้ผ่านอินเทอร์เน็ต

8. เว็บไซต์ 2.0 (Web 2.0 Applications) ในคลาวด์ (Cloud) หลากๆ แอปพลิเคชัน (Application)

9. โมบายล์เทคโนโลยี (Mobile Technology) ยุคสมัยที่เปลี่ยนไปทำให้โมบายล์เทคโนโลยีเข้ามามีบทบาทมากขึ้น

10. การประชุมทางไกล (Video Conferencing) ปัจจุบันสามารถทำได้อย่างง่ายดาย ต้องการเพียงอุปกรณ์ที่มีกล้อง

11. คลังทรัพยากรการศึกษาแบบเปิด (Open Course Ware : OCW) และระบบบริหารจัดการเรียนการสอนออนไลน์แบบเปิดสำหรับมหาชน (Massive Open Online Courses : MOOCS)

12. โรงเรียนเสมือน (Virtual Schooling) อาจถูกเรียกว่า โรงเรียนไซเบอร์หรือการศึกษาทางไกล โดยสถานศึกษาสามารถลงทุนให้ผู้เรียนสามารถเรียนที่ไหนหรือเมื่อไรก็ได้ สถานศึกษาสามารถเพิ่มหลักสูตรใหม่ๆ ที่ตรงกับความสนใจของผู้เรียนได้เสมอ

13. เกม (Gaming) หลายงานวิจัยในปัจจุบันแสดงให้เห็นถึงมุมมองที่แตกต่างของเกมเพื่อการศึกษา เกมสามารถพัฒนา IQ และความสามารถในการจดจำทักษะบางอย่างที่หนังสือไม่สามารถบ่มเพาะได้

จิณฉัตร ปะโคทั้ง (2561 : 109-110) รูปแบบของเทคโนโลยีและนวัตกรรมการเรียนรู้ที่สำคัญและถูกนำมาใช้ในการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลที่สำคัญๆ มีดังนี้

1. Cloud Computing เป็นเสมือนมีบริการ Server บน Internet สถานศึกษาไม่จำเป็นต้องวางระบบ Server ของตนเองในสถานศึกษาซึ่งเป็นการประหยัดงบประมาณของสถานศึกษาในการใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ที่เกี่ยวข้องกับการจัดเก็บข้อมูล (Storage) การใช้ software และการลงทุนด้าน Hardware รวมทั้งการลงทุนด้านบุคลากร ผู้ดูแลระบบ เนื่องจากผู้ให้บริการ Cloud จะเป็นผู้รับผิดชอบเอง เอกชนที่ให้บริการ Cloud เช่น Amazon Web Services (AWS), Microsoft Azure, IBM/Soft Layer and Google Compute Engine ค่าใช้จ่ายในการใช้บริการ Cloud ขึ้นกับ

Applications หรือ Software ที่จะใช้ขนาดความจุที่ต้องการในการเก็บข้อมูล (Storage) และการเชื่อมต่อ (Connectivity)

2. Mobility Devices ได้แก่ อุปกรณ์พกพาที่ใช้งานได้ทุกสถานที่ เช่น โทรศัพท์มือถือ Smartphones Tablet PC และอุปกรณ์คอมพิวเตอร์อื่นๆ มีความสามารถเข้าถึงอย่างอิสระเพื่อการใช้งานแบบเคลื่อนที่ได้ เพราะอุปกรณ์เหล่านี้มี Applications ที่ช่วยให้ผู้ใช้ไม่ว่าจะเป็นครู อาจารย์ และบุคลากรในสถานศึกษาหรือแม้แต่ผู้เรียนเองก็สามารถเข้าถึงแหล่งข้อมูลความรู้ต่างๆ ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา จากสถิติผู้ใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่ในปี ค.ศ. 1990 มีเพียงร้อยละ 0.2 ของประชากร แต่ในปี ค.ศ. 2015 เพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 50 ของประชากรในขณะที่อดีตใช้ได้เพียงการโทรศัพท์อย่างเดียว (Single Purpose) แต่ปัจจุบันนี้เป็นแบบเอนกประสงค์ (Multipurpose)

3. Social Network ในยุคที่สื่อสังคมออนไลน์มีอิทธิพลต่อทัศนคติ พฤติกรรม และความเชื่อของคนในสังคมเป็นอย่างมากไม่ว่าจะเป็น Line Facebook Twitter WeChat หรือ Instagram ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาต้องสามารถที่จะเลือกใช้สื่อสังคมออนไลน์เหล่านั้นอย่างถูกต้องเหมาะสมกับลักษณะงานการบริหารของสถานศึกษา เช่น ใช้กลุ่ม Line เพื่อการสื่อสารที่รวดเร็วทั่วถึงเฉพาะกลุ่มในการสื่อสารข้อมูล ความรู้ความเข้าใจในการทำงานที่ไม่เป็นทางการ แต่ไม่ควรใช้ในการสั่งงานหรือการบริหารที่เป็นทางการ เป็นต้น ปัจจุบันนี้สื่อสังคมออนไลน์สามารถใช้เป็นเครื่องมือที่ช่วยสนับสนุนการบริหารงานหรือทำลายบรรยากาศการบริหารงานของสถานศึกษาได้เช่นกัน

4. Internet of Things (IoT) ปัจจุบันและในอนาคตอันใกล้นี้ การใช้อุปกรณ์ต่างๆ ในชีวิตประจำวันจะใช้การเชื่อมต่อผ่าน Internet เป็นหลักไม่ว่าจะเป็นอุปกรณ์ข้าวของเครื่องใช้สำนักงานในบ้าน เช่น Smartphones Tablet PC หรือแม้กระทั่งนาฬิกาของผู้ส่วนบุคคล IoT นี้ จะสามารถนำมาใช้ในการสร้างนวัตกรรมการจัดการเรียนการสอน การจัดโครงสร้างและระบบการบริหารให้เป็น Smart Office) ได้หรือแม้แต่การนำแนวคิดการทำงานที่บ้าน (Work at Home) มาใช้ในอนาคต

สัญญา องค์กรลอย (2562 : ออนไลน์) กล่าวว่า ครูในยุคดิจิทัล ต้องปรับตัวให้เข้ากับการเรียนรู้ ให้เท่าทันยุคสมัยที่เปลี่ยนแปลงไปด้วย ทั้งนี้ต้องพัฒนาทักษะ บทบาทหน้าที่ มาตรฐานความสามารถและรูปแบบการใช้สื่อในการสอนอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สามารถชี้แนะและส่งเสริมให้นักเรียนเรียนรู้ได้ด้วยตนเองตลอดเวลา ครูในยุคดิจิทัลต้องดำเนินการทั้งด้านนโยบาย และด้านการพัฒนาตนเองของครูควบคู่กันไป โดยรูปแบบการจัดการเรียนการสอนต้องเน้นการเรียนรู้ในห้องเรียนออนไลน์ยุคใหม่ เป็นการศึกษาการศึกษาทางไกล มุ่งส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต การจัดการทรัพยากรการเรียนรู้ร่วมกัน และการสื่อสารการแลกเปลี่ยนเรียนรู้โดยใช้สื่อสังคมออนไลน์ เช่น Facebook Google Twitter Wikipedia ซึ่งเป็นแหล่งรวมกลุ่มผู้คนในลักษณะเครือข่าย หรือชุมชน

เสมือนแหล่งของความรู้ที่เปิดสาธารณะ ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงความสัมพันธ์ทางสังคมในกลุ่มคนที่มี ความสนใจในสิ่งต่างๆ ร่วมกัน และรูปแบบการสอนโดยใช้ Google App โดยผ่านแอปพลิเคชันที่ถูก พัฒนาขึ้นมาโดย Google ทำให้ครูผู้สอนมีเวลามากขึ้นในการเตรียมการสอนได้เต็มที่ การสอนง่ายขึ้น ลดเวลาในการสอนน้อยลงสามารถเพิ่มเนื้อหาและจุดมุ่งหมายในการสอนมากขึ้น

สรุปได้ว่า รูปแบบของเทคโนโลยีและนวัตกรรมการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล มีดังนี้ 1) รูปแบบ การสอนที่ใช้วิดีโอหรือหนังสือออนไลน์เป็นสื่อการเรียนรู้ที่มีภาพเคลื่อนไหวและเสียงประกอบกำลังได้รับความ นิยม เพราะเป็นแหล่งหาความรู้ที่เข้าใจง่าย และดึงความสนใจจากผู้เรียนได้จำนวนมาก 2) รูปแบบ การสอนโดยใช้ Google App โดยผ่านแอปพลิเคชันที่ถูกพัฒนาขึ้นมาโดย Google ทำให้ครูผู้สอนมี เวลามากขึ้นในการเตรียมการสอนได้เต็มที่ 3) การเรียนการสอนออนไลน์เป็นการเรียนการสอนที่ ไม่จำกัดว่าต้องอยู่ในห้องเรียนอีกต่อไป โดยสามารถเรียนหรือค้นหาความรู้ได้ทุกที่ทุกเวลา เรียกได้ว่า สะดวกและกำลังมาแรงในปัจจุบัน ซึ่งเป็นรูปแบบของ E-Learning เว็บไซต์ให้ความรู้ หรือคอร์สสอน ไลน์ของสถาบันการสอนพิเศษต่างๆ

การรู้ดิจิทัล

มีนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายของการรู้ดิจิทัล ไว้ดังนี้

พรชนิตว์ สีนาราช (2560 : 81) การรู้ดิจิทัล คือ ความรู้ ความเข้าใจต่อการใช้เครื่องมือทาง เทคนิคความรู้ความสามารถพื้นฐานการใช้ในการทำงานกับเทคโนโลยีสารสนเทศและเครือข่ายสารสนเทศ ได้แก่ ความสามารถในการค้นคืน การจัดการ การแบ่งปันรวมถึงการสร้างสารสนเทศและความรู้ ทักษะการเรียนรู้ในการทำงานกับสารสนเทศที่นำเสนอผ่านคอมพิวเตอร์ในรูปแบบ และจากแหล่ง ที่หลากหลาย ทักษะการคิดเชิงวิพากษ์และทักษะทางด้านอารมณ์และทางสังคม โดยการมีตรรกะ การคิดที่ถูกต้องและไม่ใช้อารมณ์แต่ให้ความสำคัญกับเนื้อหา นอกจากนี้ยังต้องมีการมีทักษะการ แก้ปัญหา ทักษะการสื่อสาร การร่วมมือกับผู้อื่น รวมถึงมีการตระหนักด้านจริยธรรมและมารยาท บนอินเทอร์เน็ต

จิณณวัตร ปะโคทัง (2561 : 25-26) กล่าวว่า ทักษะการเรียนรู้ของครูในศตวรรษที่ 21 แบบ E-Teacher ที่ครูควรปฏิบัติ มีดังนี้

1. Experience มีประสบการณ์ในการจัดการเรียนรู้แบบใหม่
2. Extended มีทักษะการแสวงหาความรู้
3. Expended มีความสามารถในการถ่ายทอดหรือขยายความรู้ของตนสู่นักเรียน ผ่านสื่อ เทคโนโลยีได้อย่างมีประสิทธิภาพ
4. Exploration มีความสามารถในการเสาะหาและคัดเลือกเนื้อหาความรู้ หรือเนื้อหาที่ ทันสมัย เหมาะสมและเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียนผ่านทางสื่อเทคโนโลยี

5. Evaluation มีความสามารถในการเป็นผู้ประเมินที่ดี มีความยุติธรรมและสามารถนำเทคโนโลยีมาใช้ในการประเมินได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม

6. End-User เป็นผู้ใช้เทคโนโลยี (User) อย่างคุ้มค่าและใช้ได้อย่างหลากหลาย

7. Enabler มีความสามารถใช้เทคโนโลยีสร้างบทเรียนได้

8. Engagement ต้องร่วมมือและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันผ่านสื่อเทคโนโลยี จนพัฒนาเป็นเครือข่ายความร่วมมือ เช่น ชุมชนครูบนเว็บไซต์

9. Efficient and Effective มีความสามารถใช้สื่อเทคโนโลยีอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ทั้งในฐานะที่เป็นผู้สร้างองค์ความรู้ ผู้เผยแพร่และผู้ใช้องค์ความรู้

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (2561 : 35) กล่าวว่า ความหมายของการรู้ดิจิทัล (Digital literacy) คือ ทักษะในการนำเครื่องมือ อุปกรณ์และเทคโนโลยีดิจิทัลที่มีอยู่ในปัจจุบัน เช่น คอมพิวเตอร์ สมาร์ทโฟน แท็บเล็ต โปรแกรมคอมพิวเตอร์ และสื่อออนไลน์ มาใช้ในการทำงานให้เกิดประโยชน์สูงสุด ทันท่วงที และมีประสิทธิภาพ

อัญสุชา บุญขันตินาด (2561 : 7) กล่าวว่า Digital literacy หรือ ทักษะความเข้าใจและใช้เทคโนโลยี ดิจิทัล หมายถึงทักษะในการนำเครื่องมืออุปกรณ์และเทคโนโลยีดิจิทัลที่มีอยู่ในปัจจุบัน อาทิ คอมพิวเตอร์ โทรศัพท์ แท็บเล็ต โปรแกรมคอมพิวเตอร์ และสื่อออนไลน์ มาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ในการสื่อสารการปฏิบัติงานและการทำงานร่วมกันหรือใช้ เพื่อพัฒนากระบวนการทำงานหรือระบบงาน ในองค์กรให้มีความทันสมัยและมีประสิทธิภาพ โดย ก.พ. ได้กำหนดให้ข้าราชการและบุคลากรภาครัฐ ทุกคนจะต้องมีทักษะด้านดิจิทัลสำหรับการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งทักษะดังกล่าวครอบคลุมความสามารถ 4 มิติ คือ 1) การใช้ (Use) 2) เข้าใจ (Understand) 3) การสร้าง (Create) และ 4) การเข้าถึง (Access) เทคโนโลยีดิจิทัลได้อย่างมีประสิทธิภาพ

อัคริมา บุญอยู่ (2561 : 10) กล่าวว่า การรู้ดิจิทัล (Digital literacy) หมายถึง ทักษะความเข้าใจและใช้เทคโนโลยีดิจิทัลที่มีอยู่ในปัจจุบัน เช่น คอมพิวเตอร์ โทรศัพท์ แท็บเล็ต โปรแกรมคอมพิวเตอร์อินเทอร์เน็ตและสื่อสังคมออนไลน์ให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการสื่อสารการปฏิบัติงาน และการทำงานร่วมกันหรือใช้เพื่อพัฒนากระบวนการทำงาน หรือระบบงานในองค์กรให้มีความทันสมัยและมีประสิทธิภาพมากที่สุดโดยทักษะต่างๆ นั้นมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการใช้ชีวิตในสังคมยุคปัจจุบัน ซึ่งเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ที่นับวันจะมีความยุ่งยาก และซับซ้อนมากยิ่งขึ้น แต่ถ้าเราเข้าใจ และใช้เทคโนโลยีอย่างสร้างสรรค์ ใช้ความรู้ด้านไอทีให้ได้มากกว่าแค่ความบันเทิงก็จะเป็นประโยชน์ต่อตนเองและสังคม ทั้งนี้ เพื่อเตรียมความพร้อมก้าวสู่การเป็นประเทศไทย 4.0

สรุปได้ว่า การรู้ดิจิทัล คือ ทักษะในการรู้และเข้าใจต่อการใช้หรือสร้างเทคโนโลยีดิจิทัลต่างๆ ที่มีอยู่ในปัจจุบันให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการสื่อสารการทำงานของตนเองหรือร่วมกับผู้อื่นหรือพัฒนากระบวนการทำงาน หรือระบบงานในองค์กรให้มีความทันสมัยและมีประสิทธิภาพมากที่สุด โดยการรู้

ดิจิทัลนี้เป็นความหลากหลายของทักษะที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กันซึ่งทักษะเหล่านั้นอยู่ภายใต้ การรู้สื่อ (Media literacy) การรู้เทคโนโลยี (Technology literacy) การรู้สารสนเทศ (Information literacy) การรู้เกี่ยวกับสิ่งที่เห็น (Visual literacy) การรู้การสื่อสาร (Communication literacy) และการรู้สังคม (Social literacy) โดยมีทักษะครอบคลุมความสามารถ 4 มิติ คือ 1) การใช้ (Use) 2) เข้าใจ (Understand) 3) การสร้าง (Create) และ 4) การเข้าถึง (Access) เทคโนโลยีดิจิทัลได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จากแนวคิดเกี่ยวกับยุคดิจิทัล ผู้วิจัยได้ศึกษาจากแนวคิดของการรู้ดิจิทัล เพื่อสรุปเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยจากแนวคิดและหลักการของ พรชนิตว์ ลีนาราช (2560 : 81) ; จินฉนวนัตร์ ปะโคทัง (2561 : 25-26) ; สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (2561 : 35) ; อัญสุชา บุญขันตินาถ (2561 : 7) ; อัคริมา บุญอยู่ (2561 : 10) ดัสาระสำคัญที่นำมาใช้ ได้แก่ การรู้ดิจิทัล ซึ่งมีลักษณะดังต่อไปนี้ 1) การใช้เทคโนโลยีดิจิทัล 2) ความเข้าใจเทคโนโลยีดิจิทัล 3) การสร้างเทคโนโลยีดิจิทัล และ 4) การเข้าถึงเทคโนโลยีดิจิทัล รายละเอียดตามตารางที่ 2.5

ตารางที่ 2.5 การรู้ดิจิทัล

การรู้ดิจิทัล	ชื่อเจ้าของ แนวคิดและหลักการ					ความถี่
	พรชนิตร์ ลีนาราช (2560 : 81)	จิณฉัตร ปะโคทั่ง (2561 : 25-26)	อัญสุชา บุญชื่นดินาด (2561 : 7)	อัคริมา บุญอยู่ (2561 : 10)	สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (2562 : 35)	
1. ความสามารถในการค้นคืน การจัดการ	/		/			2
2. การสร้างสารสนเทศและความรู้	/		/			2
3. การมีทักษะการแก้ปัญหา	/					1
4. ทักษะการสื่อสาร	/		/			2
5. การร่วมมือกับผู้อื่น	/		/			2
6. มีประสบการณ์ในการจัดการเรียนรู้แบบใหม่		/	/			2
7. ทักษะการแสวงหาความรู้		/				1
8. มีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้		/	/			2
9. ความสามารถในการเสาะหาและคัดเลือกเนื้อหาความรู้		/	/			2
10. มีความสามารถในการเป็นผู้ประเมินที่ดี		/	/			2
11. เป็นผู้ที่ใช้เทคโนโลยีอย่างคุ้มค่า		/	/			2
12. มีความสามารถใช้นโยบายดิจิทัล		/	/	/	/	4
13. มีความเข้าใจเทคโนโลยีดิจิทัล			/	/		2
14. การสร้างเทคโนโลยีดิจิทัล		/	/	/	/	4
15. การเข้าถึงเทคโนโลยีดิจิทัล			/	/		2

ข้อมูลบริบทของโรงเรียนบ้านคำโพน

ประวัติของโรงเรียนบ้านคำโพน

โรงเรียนโรงเรียนบ้านคำโพน ตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 15 มีนาคม พ.ศ.2462 โดยขุนสุวรรณ ประศาสตร์ ปลัดอำเภอประจำกิ่งอำเภอกันทรวิชัยศาลาวัดบ้านคำโพนเป็นสถานที่เรียน โดยมี นายคำ บัวภา เป็นครูใหญ่คนแรก เป็นโรงเรียนที่ตั้งขึ้นก่อนโรงเรียนใดๆ ในตำบลหนองข่า จึงได้ชื่อว่าโรงเรียนประชาบาลตำบลหนองข่า (วัดบ้านคำโพน) ปี พ.ศ.2501 นายแสน ไชยะโอชะ ครูใหญ่พร้อมด้วยชาวบ้านคำโพนได้ย้ายโรงเรียนมาตั้งอยู่ที่สถานที่ปัจจุบัน และเปลี่ยนชื่อโรงเรียนใหม่เป็น “โรงเรียนบ้านคำโพน” ปี พ.ศ. 2540 โรงเรียนบ้านคำโพน ได้เข้าร่วมโครงการปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ และได้เปิดสอนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เมื่อวันที่ 13 พฤษภาคม พ.ศ. 2540 ตามโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา

ปัจจุบันโรงเรียนบ้านคำโพนขึ้นตรงต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำนาจเจริญ โดยเปิดสอนตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาล 2 ถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีจำนวนนักเรียนทั้งหมด 109 คน เป็นนักเรียนชาย 55 คน นักเรียนหญิง 54 คน มีข้าราชการครู 9 คน ครูอัตราจ้าง 2 คน ครูช่วยสอน 1 คน และพี่เลี้ยงเด็กพิการ 1 คน มีนางวาสนา ต่อชาติ ดำรงตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา คนปัจจุบัน

ขนาดและที่ตั้ง โรงเรียนบ้านคำโพน ตั้งอยู่หมู่ที่ 3 ตำบลคำโพน อำเภอบุณฑลราชวงศา จังหวัดอำนาจเจริญ รหัสไปรษณีย์ 37110 โทรศัพท์ 089-9457382 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำนาจเจริญ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ มีเขตพื้นที่บริการ 2 หมู่บ้าน ได้แก่ บ้านคำโพนหมู่ที่ 3 และหมู่ที่ 9 มีเนื้อที่ 33 ไร่ 2 งาน 46.1 ตารางวา

โครงสร้างการบริหาร โรงเรียนจัดโครงสร้างการบริหาร ออกเป็น 4 ฝ่าย ได้แก่ การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไป กระจายอำนาจการบริหารและความรับผิดชอบให้เกิดความคล่องตัวในการปฏิบัติงานให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม ผ่านคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรสถานศึกษา

สภาพชุมชน มีลักษณะเป็นหมู่บ้านในชนบทห่างไกล คือ บ้านคำโพน หมู่ที่ 3 และหมู่ที่ 9 ตำบลคำโพน อำเภอบุณฑลราชวงศา จังหวัดอำนาจเจริญ เป็นชุมชนเผ่าภูไท มีภาษาของตัวเอง และส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม

วิสัยทัศน์ของโรงเรียนบ้านคำโพน

ภายในปีการศึกษา 2563 โรงเรียนบ้านคำโพน มุ่งเน้นให้ผู้เรียนอ่านคล่อง เขียนคล่อง คิดเลขเก่ง คิดวิเคราะห์ได้ เน้นกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อเตรียมคนเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ดำรงชีวิตอย่างมีความสุขด้วยปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

พันธกิจ

1. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นให้ผู้เรียนอ่านและเขียนภาษาไทยได้อย่างคล่องแคล่ว ปลอดภัยไม่รู้หนังสือ 100 %
2. จัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ให้ผู้เรียนคิดเลขเป็นและนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้
3. จัดกิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักคิดวิเคราะห์อย่างมีระบบโดยผ่านการทำโครงงาน
4. ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ภาษาอังกฤษอย่างเต็มศักยภาพ สามารถติดต่อสื่อสารได้ในระดับอาเซียนได้
5. ส่งเสริมการเรียนรู้อาเซียนศึกษา
6. จัดกิจกรรมส่งเสริมให้ผู้เรียนบูรณาการหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในชีวิตประจำวันได้
7. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ

เป้าหมาย

1. ผู้เรียนมีความรู้และทักษะจำเป็นตามหลักสูตร
2. ผู้เรียนมีความสามารถในการคิด วิเคราะห์ อย่างมีระบบและแก้ปัญหาได้
3. ผู้เรียนมีความสามารถในการใช้ภาษาไทย ได้อย่างคล่องแคล่ว
4. ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารได้ ทั้งทักษะการฟัง พูด อ่าน เขียน
5. ผู้เรียนสามารถนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้
6. ผู้เรียนมีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนเป็นอย่างดี
7. ครูจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
8. สถานศึกษาจัดให้มีแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียนอย่างหลากหลาย
9. นักเรียนมีโอกาสได้เรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ภายนอก

กลยุทธ์ของโรงเรียนบ้านคำโพน

1. กลยุทธ์: พัฒนาคุณภาพผู้เรียน
2. กลยุทธ์: พัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา
3. กลยุทธ์: สร้างเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้
4. กลยุทธ์: ส่งเสริมอัตลักษณ์ของสถานศึกษาให้โดดเด่น
5. กลยุทธ์: ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษา (โรงเรียนบ้านคำโพน. 2563 : 1-14)

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

งานวิจัยในประเทศที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล ได้มีนักการศึกษาหลายท่านได้ทำการวิจัยไว้ ดังต่อไปนี้

คัมภีร์ สุดแท้ (2553 : 177-178) ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก ผลการวิจัยพบว่า

1. รูปแบบการบริหารงานวิชาการสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก มี 2 องค์ประกอบ คือ องค์ประกอบที่ 1 ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก และองค์ประกอบที่ 2 กระบวนการพัฒนาการบริหารงานวิชาการสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก

2. ผลการทดลองใช้รูปแบบการบริหารงานวิชาการสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก พบว่าโรงเรียนได้นำกระบวนการพัฒนาการบริหารงานวิชาการสำหรับโรงเรียนขนาดเล็กไปใช้ในขอบข่ายการบริหารงานวิชาการสำหรับโรงเรียนขนาดเล็กอย่างครอบคลุม ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมดำเนินตามขั้นตอนที่ระบุเป้าหมาย จัดทำแผนกลยุทธ์ แผนงานโครงการ ปฏิบัติงานตามแผนกลยุทธ์ แผนงานโครงการ ส่งเสริม ควบคุม กำกับ ติดตาม นิเทศ ตรวจสอบ ประเมินผล สะท้อนผล รายงานผล และนำผลการประเมินไปใช้ทำให้การบริหารงานวิชาการโรงเรียนขนาดเล็กเป็นไปอย่างเป็นระบบ มีคุณภาพ

3. ผลการประเมินการใช้รูปแบบการบริหารงานวิชาการสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก พบว่า

3.1 ผลการใช้รูปแบบการบริหารงานวิชาการสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก ทั้งโดยรวมและองค์ประกอบทั้ง 2 องค์ประกอบ มีผลการประเมินอยู่ในระดับคุณภาพดีมาก

3.2 ผลการประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารงานวิชาการสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก โดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด

3.3 ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการนำรูปแบบการบริหารงานวิชาการสำหรับโรงเรียนขนาดเล็กไปใช้ พบว่า มีปัญหาคือ ครูไม่สามารถจัดแผนการจัดการเรียนรู้ได้ ไม่สามารถพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลให้ได้มาตรฐาน มีข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาคือ โรงเรียนควรจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้สำเร็จรูปที่มีคุณภาพดี และส่งเสริมให้ครูพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลให้ได้มาตรฐาน

วรรณิ ภิรมย์คำ (2558 : 154-155) ได้วิจัยเรื่องรูปแบบการนิเทศภายในที่มีประสิทธิผลต่อการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการนิเทศภายในที่มีประสิทธิผล

ต่อการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก ประกอบด้วยองค์ประกอบ 4 องค์ประกอบ คือ การวางแผนก่อนการนิเทศมี 6 ตัวบ่งชี้ การปฏิบัติการนิเทศมี 7 ตัวบ่งชี้ การประเมินและพัฒนา มี 3 ตัวบ่งชี้ และการส่งเสริมการนิเทศมี 3 ตัวบ่งชี้

เพิ่มพูล ร่มศรี (2558 : 208) ได้วิจัยเรื่องการพัฒนาารูปแบบการนิเทศภายในที่มีประสิทธิผล สำหรับโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 พบว่า ผลการศึกษา สภาพปัญหา ความต้องการ และแนวทางการนิเทศภายในโรงเรียน คือ ผู้บริหารไม่ให้ความสนใจและไม่เห็นความสำคัญของการนิเทศภายในขาดการศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการการนิเทศภายใน โดยการมีส่วนร่วมของบุคลากรทุกฝ่าย ระบบข้อมูลสารสนเทศไม่ครบทุกด้าน ขาดการปรับปรุงถูกต้องทันสมัย ไม่ดำเนินการนิเทศตามแผนที่กำหนดไว้ มีวิธีการนิเทศไม่หลากหลายไม่ต่อเนื่อง การประเมินผลขาดผู้รับผิดชอบขาดการประเมินผลการนิเทศอย่างต่อเนื่อง และเป็นระบบด้วยวิธีการที่หลากหลาย จากสภาพปัญหา สรุปแนวทางการนิเทศภายในโรงเรียน ได้ดังนี้ ควรแต่งตั้งผู้นิเทศให้ตรงกับความรู้ความสามารถ ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศผู้สนับสนุนการนิเทศควรมีคณะกรรมการสถานศึกษา และศึกษานิเทศก์เข้ามามีส่วนร่วมด้วย ควรกำหนดนโยบาย เป้าหมายการนิเทศภายในให้ชัดเจน ใช้ระบบข้อมูลสารสนเทศ ในด้านระบบข้อมูลและสารสนเทศ ควรใช้ระบบเทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการจัดระบบข้อมูลสารสนเทศให้สะดวกรวดเร็วและกระชับ ใช้การนิเทศทั้งแบบเป็นทางการและแบบไม่เป็นทางการควรจัดหาสื่อและเครื่องมือที่ใช้ในการนิเทศภายในให้เหมาะสมกับจุดมุ่งหมายของการนิเทศ แต่งตั้งผู้รับผิดชอบประเมินผลการนิเทศ โดยอาจให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในบางเรื่อง แล้วปรับปรุงแก้ไขตามผลการประเมิน

นิรุทธ์ นันทมาศวังนรา (2560 : 68) ได้วิจัยเรื่องการนิเทศภายในสถานศึกษาที่มีประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาที่มีประสิทธิผลประกอบด้วยกระบวนการนิเทศภายใน 4 ด้าน และหลักการส่งเสริมประสิทธิภาพ 4 หลักการ กระบวนการนิเทศภายใน ได้แก่ การวางแผนการนิเทศภายใน การให้ความรู้ การสร้างขวัญและกำลังใจ และการปฏิบัติงานและการประเมินผล ส่วนหลักการส่งเสริมประสิทธิภาพ ได้แก่ การใช้ภาวะผู้นำ การส่งเสริมการคิดสร้างสรรค์ การตระหนักในความมีมนุษยสัมพันธ์ และการมีส่วนร่วม

อนุตรศักดิ์ วิชัยรัตน์ (2560 : 89-94) ได้วิจัย เรื่อง การพัฒนารูปแบบการนิเทศการสอนที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการนิเทศภายในมี 4 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) ปัจจัยสนับสนุนการนิเทศ 1.1) ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา 1.2) ความรู้ ทักษะและเจตคติของผู้นิเทศ 1.3) สื่อและเครื่องมือในการนิเทศ 1.4) บรรยากาศในการนิเทศ 1.5) แรงจูงใจและพฤติกรรมของผู้รับการนิเทศ

2) กระบวนการนิเทศการสอนในขอบข่ายการนิเทศการสอน 2.1) การพัฒนาหลักสูตร 2.2) การจัดการเรียนการสอน 2.3) การผลิตและการใช้สื่อการเรียนการสอน 2.4) การวัดและประเมินผล สำหรับกระบวนการนิเทศการสอนในรูปแบบการนิเทศ การสอนที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษา มี 3 ชั้น ดังนี้ ชั้นการวางแผนการนิเทศ ชั้นดำเนินการนิเทศ ชั้นประเมินผลการนิเทศ 3) ผลของการนิเทศการสอน 3.1) การปรับปรุงการเรียนการสอนของครู 3.2) ขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน 3.3) เจตคติที่ดีต่อการนิเทศ 4) คุณภาพผู้เรียน 4.1) คุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ 4.2) ทักษะการคิด 4.3) ทักษะการแสวงหาความรู้ 4.4) ทักษะการทำงาน 4.5) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 4.6) สุขภาพกาย และสุขภาพจิตที่ดี

ธนวรรธ วัชโสภ (2561 : 107-108) ได้วิจัยเรื่อง การสร้างรูปแบบการนิเทศเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กาฬสินธุ์ เขต 1 โดยสามารถสังเคราะห์องค์ประกอบและตัวบ่งชี้ ได้ 3 องค์ประกอบ 40 ตัวบ่งชี้ คือ การวางแผนการนิเทศ การปฏิบัติการนิเทศ และการประเมินผลการนิเทศ โดยกำหนดร่างรูปแบบเป็นชุดเอกสารตามการวิจัยตามองค์ประกอบของรูปแบบ แล้วนำรูปแบบไปประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่ารูปแบบมีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน และมีความเหมาะสมมากที่สุดรองลงมา คือ ด้านความเป็นประโยชน์ และน้อยที่สุดคือ ด้านความเป็นไปได้

วิชนีย์ ทศตะ (2561 : 326-327) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการนิเทศภายใน สำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลการวิจัยพบว่า 1) รูปแบบการนิเทศภายในสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบหลัก ได้แก่ 1.1) ปัจจัยที่เอื้อต่อการนิเทศภายในโรงเรียน 1.2) ขอบข่ายนิเทศภายในโรงเรียน 1.3) กระบวนการนิเทศแบบ NPSFE และ 1.4) ผลของการนิเทศภายในโรงเรียน 2) รูปแบบการนิเทศภายในสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีความถูกต้องความเหมาะสม และเป็นประโยชน์ โดยรวมในระดับมาก 3) คู่มือการใช้รูปแบบการนิเทศภายในสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีความเหมาะสม โดยรวม อยู่ในระดับมาก

จรัญ น่วมมะโน (2562 : 182-183) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการนิเทศภายใน เพื่อพัฒนาสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ สำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพปัจจุบันของสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ สำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และสภาพที่พึงประสงค์ของสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษสำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 2) ผลการพัฒนา

รูปแบบการนิเทศภายในเพื่อพัฒนาสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษสำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า รูปแบบการนิเทศ ภายในเพื่อพัฒนาสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ สำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมี 7 องค์ประกอบ คือ องค์ประกอบที่ 1 หลักการของรูปแบบ องค์ประกอบที่ 2 วัตถุประสงค์ของรูปแบบ องค์ประกอบที่ 3 กลไกการดำเนินงาน องค์ประกอบที่ 4 เนื้อหาการนิเทศภายใน องค์ประกอบที่ 5 กระบวนการนิเทศภายใน ประกอบด้วย การศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน การวางแผนการนิเทศ การปฏิบัติการนิเทศและประเมินผลการนิเทศ องค์ประกอบที่ 6 การประเมินรูปแบบ และองค์ประกอบที่ 7 เงื่อนไขความสำเร็จในการนำรูปแบบไปใช้ 3) ผลการประเมินการใช้รูปแบบการนิเทศภายในเพื่อพัฒนาสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ สำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า 1) ผลการทดสอบความรู้ความเข้าใจของครูผู้รับการนิเทศในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ครูผู้รับการนิเทศมีความรู้สูงกว่าก่อนได้รับการนิเทศภายใน 2) ผลการประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของครูผู้รับการนิเทศ หลังได้รับการนิเทศภายใน มีความสามารถในการจัดการเรียนรู้สูงกว่าก่อนได้รับการนิเทศภายในและครูผู้รับการนิเทศมีความสามารถในการจัดการเรียนรู้อยู่ในระดับดีมาก 3) ผลการประเมินความพึงพอใจของครูผู้รับการนิเทศที่มีต่อการนิเทศภายในเพื่อพัฒนาสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 4) ผลการประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และ 5) ผลการประเมินผลการใช้รูปแบบการนิเทศภายใน เพื่อพัฒนาสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษสำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

รัศมี ภูกันดาน (2562 : 263-265) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในโดยใช้ทีมเป็นฐานในโรงเรียนมัธยมศึกษา ผลการวิจัยพบว่า 1) องค์ประกอบของการนิเทศภายในโดยใช้ทีมเป็นฐานในโรงเรียนมัธยมศึกษา สามารถแบ่งออกเป็น 5 องค์ประกอบหลัก 17 องค์ประกอบย่อย ประกอบด้วย ด้านหลักการ 4 องค์ประกอบย่อย ด้านจุดมุ่งหมาย 3 องค์ประกอบย่อย ด้านกระบวนการ 6 องค์ประกอบย่อย ด้านผลลัพธ์ 3 องค์ประกอบย่อย และด้านข้อมูลย้อนกลับ 1 องค์ประกอบย่อย 2) การพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในโดยใช้ทีมเป็นฐานในโรงเรียนมัธยมศึกษาที่พัฒนาขึ้น ประกอบด้วย ด้านหลักการนิเทศภายใน ด้านจุดมุ่งหมายการนิเทศภายใน ด้านกระบวนการนิเทศภายใน ด้านปัจจัยความสำเร็จของการนิเทศภายใน ด้านผลลัพธ์ และด้านข้อมูลย้อนกลับ 3) ผลการใช้รูปแบบการนิเทศภายในโดยใช้ทีมเป็นฐานในโรงเรียนมัศึกษามีผลการใช้อยู่ในระดับมากที่สุด และครูผู้รับการนิเทศภายใน มีความพึงพอใจต่อรูปแบบการนิเทศภายในโดยใช้ทีมเป็นฐาน

สมหวัง พันธะลี (2562 : 108-109) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนาระบบการนิเทศการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการสอนแนะและการเป็นพี่เลี้ยงครูสำหรับศึกษานิเทศก์ ผลการวิจัยพบว่า 1) องค์ประกอบของระบบการนิเทศการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการสอนแนะและการเป็นพี่เลี้ยงครูของศึกษานิเทศก์มี 6 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) จุดมุ่งหมายการนิเทศ 2) บุคลากรนิเทศ 3) วิธีนิเทศ 4) ความรู้วิชาการ 5) เครื่องมือนิเทศ และ 6) การประเมินผล ประเมินองค์ประกอบโดยผู้ทรงคุณวุฒิอยู่ในระดับมากที่สุด 2) สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในการนิเทศการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการสอนแนะ และการเป็นพี่เลี้ยงครูสำหรับศึกษานิเทศก์พบว่า สภาพปัจจุบันอยู่ในระดับปานกลาง สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก 3) ระบบการนิเทศการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการสอนแนะและการเป็นพี่เลี้ยงครูสำหรับศึกษานิเทศก์ประกอบด้วย ด้านปัจจัย ด้านผลผลิต 4) ผลการนำระบบการนิเทศการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการสอนแนะ และการเป็นพี่เลี้ยงครูสำหรับศึกษานิเทศก์ไปใช้พบว่า ศึกษานิเทศก์ผู้ร่วมวิจัยมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการสอนแนะ และการเป็นพี่เลี้ยงครูหลังการพัฒนาสูงกว่าก่อนพัฒนาเพิ่มขึ้น ร้อยละ 22.60 ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีความพึงพอใจต่อความสามารถในการนิเทศการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการสอนแนะ และการเป็นพี่เลี้ยงครูสำหรับศึกษานิเทศก์ อยู่ในระดับมากที่สุด

อติศ ไชยศิริรินทร์ (2562 : 115-117) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในโดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพสำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษาผลการวิจัยพบว่า 1) การศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพพึงประสงค์ของการดำเนินการนิเทศภายในและการใช้กระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนมัธยมศึกษาพบว่า สภาพปัจจุบันโดยรวมอยู่ในระดับมาก และสภาพที่พึงประสงค์ของการนิเทศภายในสถานศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก 2) รูปแบบการนิเทศภายในโดยใช้กระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพสำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษาพบว่า รูปแบบการนิเทศภายใน ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ คือ การเตรียมการ การวางแผน การปฏิบัติการ การสะท้อนผล ปรับปรุงและประเมินผลและการสรุปและการรายงานผลส่วนกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ คือ ด้านวิสัยทัศน์ร่วม ทีมร่วมแรงร่วมใจ ภาวะผู้นำร่วมการเรียนรู้พัฒนาวิชาชีพ ชุมชนกัลยาณมิตร และโครงสร้างสนับสนุนชุมชน และรูปแบบฯ มีความสมเหตุสมผลเชิงทฤษฎีและความเป็นไปได้โดยรวมอยู่ในระดับมาก 3) รองผู้อำนวยการโรงเรียนกลุ่มบริหารงานวิชาการ และครูหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้มีคะแนนความรู้เกี่ยวกับการนิเทศภายใน และชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพหลังการพัฒนามากกว่าก่อนการพัฒนาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.001$) โดยมีคะแนนความรู้เพิ่มขึ้นเท่ากับ 9.57 คะแนน มีคะแนนการดำเนินงานตามรูปแบบโดยรวมหลังการพัฒนามากกว่าก่อนการพัฒนาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.001$) และมีความพึงพอใจต่อรูปแบบโดยรวมอยู่ในระดับมาก

อนงค์นาถ เคนโพธิ์ (2562 : 270-273) ได้วิจัยการพัฒนารูปแบบการนิเทศเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนประถมศึกษา ผลการวิจัยพบว่า 1) องค์ประกอบและตัวชี้วัดของการนิเทศเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนประถมศึกษาแบ่งได้ 4 องค์ประกอบหลัก 12 ตัวชี้วัด ได้แก่ 1) ด้านการสร้างปฏิสัมพันธ์ มี 3 ตัวชี้วัด 2) ด้านวัฒนธรรมองค์กรมี 3 ตัวชี้วัด 3) ด้านการปฏิบัติมี 3 ตัวชี้วัด และ 4) การประเมินสู่การพัฒนา มี 3 ตัวชี้วัด ได้เป็นรูปแบบการนิเทศแบบ ROAD 2) รูปแบบการนิเทศเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนประถมศึกษาที่พัฒนาขึ้นแบบ ROAD มีความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับมาก 3) ผลการใช้รูปแบบการนิเทศเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนประถมศึกษาที่พัฒนาขึ้นแบบ ROAD ดังนี้ 3.1) ผลการเรียนรู้โดยการอบรมเชิงปฏิบัติการ พบว่า ผู้ร่วมพัฒนามีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการนิเทศการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้น ผ่านเกณฑ์การประเมินทุกคน ซึ่งมีคะแนนหลังการพัฒนาสูงกว่าก่อนการพัฒนา 3.2) การสังเกตชั้นเรียน ที่ส่งผลต่อความสามารถของผู้สอน ภาพรวมอยู่ในระดับปรับปรุง และส่งผลถึงความสามารถของผู้นิเทศ ภาพรวมอยู่ในระดับดี 3.3) ผลของการใช้รูปแบบการนิเทศแบบ ROAD ภาพรวมอยู่ในระดับมาก รูปแบบการนิเทศแบบ ROAD ตั้งอยู่บนหลักการกระบวนการนิเทศอย่างเป็นระบบภายใต้วัฒนธรรมองค์กรแห่งความช่วยเหลือ เกื้อกูลและศรัทธาซึ่งกันและกันอย่างเป็นระบบ ทำให้เกิดสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ด้านภาษา

ปิยนุช เพชรวิเศษ (2563 : 94-95) ได้วิจัยแนวทางการพัฒนาการนิเทศภายในโรงเรียนสำหรับผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า สภาพการนิเทศภายในโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการส่งเสริมการจัดการความรู้ รองลงมาคือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรและการสอน ด้านการบริหารจัดการระบบคุณภาพ ด้านการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน และด้านการสร้างภาคีเครือข่ายร่วมพัฒนาตามลำดับ

วันทนา สมภักดี (2563 : 195-196) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการนิเทศเพื่อสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพครู โรงเรียนในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพปัจจุบันของการนิเทศ เพื่อสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพครูโรงเรียนในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือโดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบ พบว่าอยู่ในระดับมากทุกองค์ประกอบ สภาพที่พึงประสงค์ในนิเทศเพื่อสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพครูโรงเรียนในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกองค์ประกอบ 2) การพัฒนารูปแบบการนิเทศเพื่อสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพครูโรงเรียนในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า รูปแบบการนิเทศประกอบด้วย 4 องค์ประกอบคือ 2.1) การสร้างความสัมพันธ์ 2.2) การวางแผน 2.3) การปฏิบัติและ

2.4) ประเมินสู่การพัฒนาส่วนกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพครู รูปแบบการนิเทศเพื่อสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพครูที่พัฒนาขึ้น มีความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด 3) ผลการใช้รูปแบบการนิเทศเพื่อสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพครู โรงเรียนในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่พัฒนาขึ้น 3.1) ผลการเรียนรู้โดยการอบรมเชิงปฏิบัติการพบว่า ผู้ร่วมพัฒนามีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการนิเทศเพื่อสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพครูที่พัฒนาขึ้นผ่านเกณฑ์การประเมินทุกคน ซึ่งมีคะแนนหลังการพัฒนาสูงกว่าก่อนการพัฒนา 3.2) ผู้รับการนิเทศเพื่อสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพครูมีความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบการนิเทศภาพรวมอยู่ใน ระดับมากที่สุด

จากการศึกษางานวิจัยในประเทศ สรุปได้ว่า การดำเนินการนิเทศภายในยุคดิจิทัล สรุปได้ดังนี้คือ ข้อมูลพื้นฐานมีการกำหนดนโยบายชัดเจนและแจ้งให้ครูทราบ มีการเตรียมการและวางแผนดำเนินงานนิเทศภายใน ผู้บริหารและคณะครูเห็นความสำคัญในการนิเทศ ปัญหาที่มีหลายประการ ได้แก่ ผู้นิเทศไม่มีเวลาดำเนินการนิเทศ ไม่ปฏิบัติตามปฏิทินการนิเทศ การนิเทศไม่มีความต่อเนื่อง ครูมีภาระงานมากและจำนวนครูมีน้อย ผลการประเมินยังไม่ได้นำไปพัฒนาแก้ไขปัญหาย่างแท้จริง และสถานศึกษามีงบประมาณไม่เพียงพอ จากปัญหาเหล่านี้แสดงให้เห็นว่า รูปแบบการนิเทศภายในยุคดิจิทัล ยังมีความจำเป็นที่จะต้องปรับปรุงพัฒนาให้สามารถดำเนินการนิเทศภายในยุคดิจิทัลให้มีประสิทธิผลต่อไป ซึ่งรูปแบบมีวิธีดำเนินการ ประกอบด้วย การวางแผนนิเทศภายในยุคดิจิทัล การให้ความรู้การนิเทศภายในยุคดิจิทัล การปฏิบัติการนิเทศภายในยุคดิจิทัล การสร้างขวัญและกำลังใจการนิเทศภายในยุคดิจิทัล และการประเมินผลการนิเทศภายในยุคดิจิทัล

งานวิจัยต่างประเทศ

งานวิจัยต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการนิเทศภายในยุคดิจิทัล มีผู้วิจัยไว้ดังนี้

Silva and Dana (2001 : 45-A) ได้ศึกษาเรื่อง การนิเทศแบบร่วมมือในโรงเรียนที่พัฒนาสู่ระดับมืออาชีพ นำเสนอรูปแบบของการนิเทศแบบร่วมมือโดยเน้นการตรวจสอบ และการใช้ข้อมูลเพื่อพัฒนาโรงเรียนที่พัฒนาสู่ระดับมืออาชีพซึ่งมี 4 ขั้นตอน คือ ขั้นการเตรียมความพร้อม การนิเทศโดยตรง ผลของการนิเทศและความต้องการของครูซึ่งในการนิเทศจะต้องยึดหลักทั้งสี่ ผสมผสานกันในการนิเทศควรกำหนดหน้าที่ของการศึกษานิเทศก์ในมหาวิทยาลัยหรือครู และการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นหลังการนิเทศจะช่วยให้ครูได้รับการพัฒนาทัศนคติอีกทั้งยังช่วยส่งเสริมให้ครูและคณะต่างๆ ในมหาวิทยาลัยหันมาใส่ใจในการสอนยิ่งขึ้น

Bergeron (2004 : 1259-A) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการนิเทศ พบว่าการยอมรับจากครูวิชาการ โรงเรียน และการยอมรับของครูในยุคใหม่เห็นว่า ครูที่ปฏิบัติหน้าที่นิเทศเป็นผู้ที่มีความสำคัญทั้ง

ทางด้านวัฒนธรรม และการมีเหตุผลเท่าที่ผ่านมาครูผู้ทำกรนิเทศได้ถูกใช้ให้เป็นประโยชน์ในการควบคุมคุณภาพการศึกษาในปัจจุบัน ได้ออกแบบเพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองมีการมองข้ามบทบาทของครู ซึ่งเป็นผู้ให้ความรู้และข้อมูลต่างๆ ที่เป็นปัจจัยของการเรียนรู้ การนิเทศเป็นการเปลี่ยนแปลงบทบาทของครูให้เป็นครูมืออาชีพและยังมีผลต่อการเรียนรู้อีกด้วย

Grant (2012 : 17) ได้ศึกษาการนิเทศภายในเพื่อการกำกับ ดูแล การฝึกภาคปฏิบัติ และผลกระทบต่อการจัดการศึกษาของออสเตรเลียผลการศึกษา พบว่า การนิเทศภายใน เพื่อการกำกับ ดูแล การฝึกภาคปฏิบัติ และการรายงานผล ซึ่งการนิเทศครั้งนี้ได้รับการสนับสนุนเป็นอย่างดีจากผู้เข้าร่วม ได้แก่ ผู้ให้การนิเทศหรือผู้บังคับบัญชา และผู้รับการนิเทศ การนิเทศภายในต้องใช้ทักษะเป็นอย่างมากในการชี้แนะที่สะท้อนออกมาถึงการพัฒนา การอบรม และการฝึกปฏิบัติ ซึ่งจะได้ข้อมูลเชิงลึก และได้มุมมองของการนิเทศภายในที่ใหม่ๆ และเกิดประสิทธิภาพต่อการเรียนการสอน เป็นอย่างมาก

Kruskamp (2016 : 95) ได้ศึกษาบทบาทของศึกษานิเทศก์ที่ต้องดูแลโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 3 โรงเรียนโดยใช้การสัมภาษณ์เพื่อ 1) ดูความขัดแย้งจากประสบการณ์นิเทศตามบทบาทและตอบข้อสงสัยสองนัยคือ ระหว่างครูและศึกษานิเทศก์ 2) ดูความตระหนักการนิเทศการศึกษา 3) การให้ความสำคัญกับการนิเทศภายในของผู้บริหาร เช่น งบประมาณ สื่อ เครื่องมือ พบว่าผู้บริหารโรงเรียนไม่สนับสนุนงบประมาณเกี่ยวกับการปฏิบัติการนิเทศ

Elza Venter (2019 : 5-6) ได้ทำการศึกษา ความท้าทายในการสื่อสารระหว่างบุคคลอย่าง มีเป้าหมายในยุคดิจิทัล ความเป็นมนุษย์แสดงออกถึงความสามารถของการสื่อสารแลกเปลี่ยนเรียนรู้ อย่างมีเป้าหมายต่อกันในสิ่งที่มอบให้ การสื่อสารระหว่างบุคคลชี้ให้เห็นถึงกิจกรรมอย่างชัดเจน โดย การแลกเปลี่ยน การมอบหมายงานหรือแม้กระทั่งการประชาสัมพันธ์ผ่านการสื่อสารผลการวิจัยที่ได้ ในครั้งนี้แสดงให้เห็นถึงการสื่อสารระหว่างคนกับเทคโนโลยี ในมุมมองด้านการสื่อสารแบบต่อหน้ากัน เป็นวิธีการที่ดีกว่าในการสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ที่แสดงออกทางอารมณ์ ความรู้สึก มุมมอง และเจตนาอารมณ์ แต่สิ่งที่สำคัญยิ่งกว่าคือการสร้างปฏิสัมพันธ์กันด้วยการพูดและการเขียนโดยผ่านการ สื่อสารระหว่างคนกับเทคโนโลยี

จากการศึกษางานวิจัยต่างประเทศดังกล่าว สรุปได้ว่า การประเมินครูมีผลต่อการปรับปรุงโรงเรียน การพัฒนาวิชาชีพ และการเรียนรู้ของนักเรียน งานวิจัยที่ศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารที่ทำหน้าที่เป็นผู้นิเทศ พบว่า การนิเทศไม่มีผลต่อความพึงพอใจในหน้าที่การงานและเพื่อนร่วมงาน ผู้นิเทศที่ทำงานตามอำนาจหน้าที่ มีส่วนส่งเสริมบรรยากาศแห่งความร่วมมือในการทำงานกลุ่ม ผู้บริหารให้การยอมรับว่าการนิเทศเป็นกระบวนการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเชื่อว่าจะนำไปสู่การพัฒนาและ

ความก้าวหน้าในงานที่รับผิดชอบ เพราะการนิเทศกระตุ้นให้เกิดการตื่นตัวในการทำงานและทำให้ผู้เข้ารับการนิเทศเกิดความร่วมมือกันในการปฏิบัติงานได้

จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎีต่างๆ ที่เกี่ยวข้องของนักการศึกษา และนักวิชาการหลายท่านตลอดจนงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ทั้งในประเทศและต่างประเทศ เพื่อเป็นแนวทางที่จะนำไปสู่การสร้างรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล สรุปได้ว่า มีแนวคิดหลักการและทฤษฎีต่างๆ ที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันที่จะทำให้การนิเทศภายในยุคดิจิทัลประสบผลสำเร็จ ได้แก่ แนวคิดของ อัญชลี ธรรมะวิจิตร รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ Glickman Harris and Herzberg นอกจากนี้ยังมีแนวคิดของอีกหลายท่านที่คล้ายคลึงกัน และจากงานวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศระบุว่า การนิเทศภายในสถานศึกษาเริ่มมีการปฏิบัติกันมากขึ้น แต่เมื่อศึกษาถึงสภาพการปฏิบัติการนิเทศภายในสถานศึกษา ก็ยังคงมีปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน ซึ่งงานวิจัยหลายเรื่องได้มีการศึกษาถึงรูปแบบการนิเทศการศึกษา และการนิเทศภายในสถานศึกษา ในปัจจุบันยังไม่สามารถจัดเป็นกระบวนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ แต่ก็ยังมีหลักการ ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศการศึกษาที่น่าสนใจและมีความสำคัญต่อการพัฒนาการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล เพื่อจะได้รูปแบบการนิเทศภายในที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล ที่สอดคล้องกับภารกิจในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มีประสิทธิผลตามขนาดของสถานศึกษาที่แตกต่างกันต่อไป

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยการพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล มีวัตถุประสงค์ทั่วไปเพื่อพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล และวัตถุประสงค์เฉพาะเพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล สร้างรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล ทดลองใช้รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัลในสภาพจริง และประเมินผลการใช้รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล โดยนำเสนอการดำเนินการวิจัยเป็น 4 ระยะ ดังนี้

ระยะการดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้แบ่งระยะการดำเนินการวิจัยออกเป็น 4 ระยะ ดังรายละเอียดระยะการดำเนินการวิจัยที่แสดงไว้แผนภูมิที่ 3.1

ระยะการดำเนินการ	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	ผลที่ได้รับ
<p>ระยะที่ 1</p> <p>การศึกษาเอกสารรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล และข้อมูลพื้นฐานการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล</p>	<p>1.1 ศึกษาเอกสารต่างๆ ที่เป็นแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล และข้อมูลพื้นฐานการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล</p> <p>1.2 สอบถามข้อมูลพื้นฐานการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล</p> <p>1.3 ศึกษาครูงานสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กดีเด่นด้านการนิเทศภายในที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล จำนวน 3 โรงเรียน</p> <p>1.4 ตรวจสอบองค์ประกอบของรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัลโดยผู้เชี่ยวชาญ</p>	<p>1. แบบสอบถามข้อมูลพื้นฐานการนิเทศภายใน</p> <p>2. แนวคำถามการสัมภาษณ์เชิงลึก</p> <p>3. แนวคำถามการจัดกลุ่มสนทนา</p> <p>4. แนวการสังเกต</p> <p>5. แบบตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ขององค์ประกอบรูปแบบ</p>	<p>กรอบแนวคิดและข้อมูลพื้นฐานการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล</p>
<p>ระยะที่ 2</p> <p>การสร้างรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล</p>	<p>2.1 ร่างรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล โดยการผสมผสานรูปแบบจากการสังเคราะห์ในระยที่ 1</p> <p>2.2 ประเมินความเหมาะสมและความเป็นได้ของรูปแบบโดยผู้เชี่ยวชาญ</p> <p>2.3 ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ</p> <p>2.4 สร้างคู่มือการดำเนินการตามรูปแบบ</p> <p>2.5 ประเมินความเหมาะสมของคู่มือฯ</p> <p>2.6 ปรับปรุงคู่มือฯ ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ</p>	<p>1. แบบประเมินร่างรูปแบบ</p> <p>2. แบบสอบถามความเหมาะสมของคู่มือ</p>	<p>ได้ร่างรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล และคู่มือการดำเนินการตามรูปแบบ</p>
<p>ระยะที่ 3</p> <p>การทดลองใช้รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัลในสภาพจริง</p>	<p>การทดลองใช้รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัลในสภาพจริง จำนวน 1 โรงเรียน โดยกำหนดแผนการดำเนินการทดลองใช้รูปแบบระหว่างเดือนมีนาคม 2564 ถึงเดือนกรกฎาคม 2564 จำนวนครูผู้สอนที่ทดลองใช้รูปแบบ 13 คน ดำเนินการดังนี้</p> <p>3.1 ทดสอบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการนิเทศภายใน</p> <p>3.2 อบรมการใช้คู่มือการดำเนินการตามรูปแบบ</p> <p>3.3 การทดลองใช้รูปแบบการนิเทศภายใน</p> <p>3.4 ประเมินผลการทดลองใช้ของรูปแบบการนิเทศภายใน</p> <p>3.5 ประเมินประสิทธิผลของการใช้รูปแบบ</p> <p>3.6 ประเมินความพึงพอใจการใช้รูปแบบของครูผู้สอน</p> <p>3.7 ประเมินความพึงพอใจของนักเรียน</p>	<p>3.1 รูปแบบและคู่มือ</p> <p>การดำเนินการตามรูปแบบ</p> <p>3.2 แบบทดสอบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ</p> <p>การนิเทศภายใน</p> <p>3.3 แบบประเมินผลการทดลองใช้รูปแบบ</p> <p>3.4 แบบประเมินประสิทธิผลของการใช้รูปแบบ</p> <p>3.5 แบบประเมินความพึงพอใจการใช้รูปแบบ</p> <p>3.6 แบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียน</p>	<p>ผลการทดลองใช้รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล</p>
<p>ระยะที่ 4</p> <p>การประเมินผลการใช้รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล</p>	<p>การประเมินผลรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล โดยผู้ทรงคุณวุฒิ</p> <p>1. ใช้วิธีการจัดสนทนากลุ่ม (Focus Group)</p> <p>2. สอบถามความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความเป็นประโยชน์ ของรูปแบบ</p>	<p>- แบบสอบถามความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบ</p>	<p>ผลการประเมินรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล</p>

แผนภูมิที่ 3.1 ระยะการดำเนินการวิจัย

ระยะที่ 1 การศึกษาเอกสารรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล และข้อมูลพื้นฐานการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล

การศึกษาเอกสารรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล และข้อมูลพื้นฐานการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล มีการดำเนินการ ดังนี้

1.1 ศึกษาเอกสารต่างๆ ที่เป็นแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล เพื่อเป็นกรอบในการสร้างแบบสอบถามข้อมูลพื้นฐานการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล ซึ่งกำหนดให้เป็นตัวแปรในการศึกษา ดังนี้

- 1.1.1 การวางแผนการนิเทศภายในยุคดิจิทัล
- 1.1.2 การให้ความรู้การนิเทศภายในยุคดิจิทัล
- 1.1.3 การปฏิบัติการนิเทศภายในยุคดิจิทัล
- 1.1.4 การสร้างขวัญและกำลังใจการนิเทศภายในยุคดิจิทัล
- 1.1.5 การประเมินผลการนิเทศภายในยุคดิจิทัล

1.2 สอบถามข้อมูลพื้นฐานการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล

1.2.1 กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการสอบถามข้อมูลพื้นฐานการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 และภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 129 คน แบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่

- 1) ครูผู้สอนโรงเรียนบ้านคำโพน จำนวน 13 คน
- 2) คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 7 คน (ไม่รวมผู้แทนข้าราชการครูและเลขาธิการ)

3) ผู้ปกครองนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 - ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 109 คน

1.2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถามข้อมูลพื้นฐานการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล แบ่งออกเป็น 2 ตอน ประกอบด้วย ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสำรวจรายการ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการปฏิบัติการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มีค่าน้ำหนัก 5 ระดับ ตามเกณฑ์ ดังนี้ (พิชิต ฤทธิ์จรูญ. 2557 : 280)

ระดับ 5 หมายถึง มีการปฏิบัติมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มีการปฏิบัติมาก

ระดับ 3 หมายถึง มีการปฏิบัติปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง มีการปฏิบัติน้อย

ระดับ 1 หมายถึง มีการปฏิบัติน้อยที่สุด

1.2.3 วิธีการสร้างเครื่องมือในการวิจัย

1) ศึกษาเอกสารต่างๆ ที่เป็นแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการนิเทศภายในการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล

2) นำข้อมูลที่ได้มาสังเคราะห์เนื้อหาเพื่อให้ได้กรอบแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล

3) สร้างแบบสอบถามข้อมูลพื้นฐานการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล จากกรอบแนวคิดที่ได้จากการสังเคราะห์เนื้อหาในเอกสาร

1.2.4 การหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1) นำแบบสอบถามฉบับร่าง นำเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ซึ่งเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์การนิเทศการศึกษา (รายชื่อผู้เชี่ยวชาญดังรายละเอียดในภาคผนวก) ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา แล้วนำไปหาดัชนีความสอดคล้อง โดยการวิเคราะห์ค่า IOC (Item Objective Congruence Index) ของแบบสอบถามเป็นรายข้อ แล้วพิจารณาเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.80-1.00 (วาโร เพ็งสวัสดิ์. 2549 : 201-203)

2) หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยนำไปทดลองใช้ (Try Out) กับครูผู้สอนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่ไม่ใช่กลุ่มเป้าหมาย จำนวน 30 คน แล้วนำไปหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามแต่ละด้านและทั้งฉบับ ด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha-Coefficien) ตามวิธีการของ Cronbach (พิชิต ฤทธิ์จรูญ. 2557 : 135) ได้ค่าความเชื่อมั่นในภาพรวม 0.97 แสดงว่ามีความเชื่อมั่นสูง สามารถนำไปใช้ได้

3) นำแบบสอบถามดังกล่าวไปเสนอผู้เชี่ยวชาญอีกครั้ง เพื่อตรวจสอบ
ขั้นสุดท้ายและให้ความเห็นชอบ

4) จัดพิมพ์เป็นแบบสอบถามฉบับจริง พร้อมนำเก็บข้อมูลกลุ่มเป้าหมาย

1.2.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

เพื่อให้ได้ข้อมูลจากครูผู้สอน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และ
ผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนบ้านคำโพน อำเภอปทุมราชวงศา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
อำนาจเจริญ อย่างละเอียดและครบถ้วนเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
ขนาดเล็กที่มีประสิทธิภาพในยุคดิจิทัล ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยและปัญหาในการวิจัย ผู้วิจัยจึงใช้
วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยวิธีการตามลำดับดังต่อไปนี้

1) ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองโดยแจกแบบสอบถาม
เกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิภาพในยุคดิจิทัลให้
ครูผู้สอน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนบ้านคำโพน อำเภอ
ปทุมราชวงศา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำนาจเจริญ แจกแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูล
พื้นฐานการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิภาพในยุคดิจิทัล จำนวน 129 ชุด

2) ผู้วิจัยตรวจสอบความครบถ้วนสมบูรณ์ของแบบสอบถามทุกชุดภายหลังจาก
การเก็บรวบรวมข้อมูล และติดตามแบบสอบถามคืนจากกลุ่มเป้าหมาย

1.2.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป วิเคราะห์คุณภาพ
ของแบบสอบถามข้อมูลพื้นฐานการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิภาพในยุค
ดิจิทัล ซึ่งแบบสอบถามที่เป็นแบบสำรวจรายการ ใช้วิธีแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ
(Percentage) ส่วนที่เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า ใช้การหาค่าเฉลี่ย (μ) และค่าส่วน
เบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) โดยแปลความหมายของค่าเฉลี่ยที่คำนวณได้ดังนี้ (ชูศรี วงศ์รัตน์. 2552 : 69)

4.51-5.00 หมายถึง มีการปฏิบัติมากที่สุด

3.51-4.50 หมายถึง มีการปฏิบัติมาก

2.51-3.50 หมายถึง มีการปฏิบัติปานกลาง

1.51-2.50 หมายถึง มีการปฏิบัติน้อย

1.00-1.50 หมายถึง มีการปฏิบัติน้อยที่สุด

1.3 ศึกษาดูงานสถานศึกษาชั้นพื้นฐานขนาดเล็กดีเด่นด้านการนิเทศภายในที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล จำนวน 3 โรงเรียน

1.3.1 กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ สถานศึกษาชั้นพื้นฐานขนาดเล็กดีเด่นด้านการนิเทศภายในที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล จำนวน 3 โรงเรียน มีการกำหนดเกณฑ์การคัดเลือกโรงเรียนดีเด่นดังนี้

1) เป็นสถานศึกษาชั้นพื้นฐานขนาดเล็ก ที่มีนักเรียนตั้งแต่ 1-120 คน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

2) เป็นสถานศึกษาชั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่ผ่านการประเมินจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) อยู่ในระดับดี

3) เป็นสถานศึกษาชั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล

ผลการคัดเลือกสถานศึกษาชั้นพื้นฐานขนาดเล็กดีเด่นด้านการนิเทศภายในที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล จำนวน 3 โรงเรียน มีดังนี้

1) โรงเรียนบ้านตาด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำนาจเจริญ ตั้งอยู่หมู่ที่ 7 บ้านตาด ตำบลห้วย อำเภอปทุมราชวงศา จังหวัดอำนาจเจริญ ปัจจุบันโรงเรียนได้เปิดทำการสอนตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาลปีที่ 2 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีนักเรียนทั้งหมด 88 คน เป็นนักเรียนชาย 44 คน เป็นนักเรียนหญิง 44 คน มีข้าราชการครูทั้งหมด 7 คน เจ้าหน้าที่ธุรการ 1 คน มีนายชาญศักดิ์ ลาหาญ ดำรงตำแหน่งผู้บริหารคนปัจจุบัน (ข้อมูล 10 มิถุนายน 2563) ศึกษาดูงานระหว่างวันที่ 12 มกราคม 2564 ถึงวันที่ 13 มกราคม 2564

2) โรงเรียนบ้านนาป่าแขง (ประชาสามัคคี) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำนาจเจริญ ตั้งอยู่หมู่ที่ 1 บ้านนาป่าแขง ตำบลนาป่าแขง อำเภอปทุมราชวงศา จังหวัดอำนาจเจริญ ปัจจุบันโรงเรียนได้เปิดทำการสอนตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาลปีที่ 2 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีนักเรียนทั้งหมด 90 คน เป็นนักเรียนชาย 51 คน เป็นนักเรียนหญิง 39 คน มีข้าราชการครู 7 คน เจ้าหน้าที่ธุรการ 1 คน และช่างครุภัณฑ์ชั้น 3 1 คน มีนางจรรุวรรณ มีศรี ดำรงตำแหน่งผู้บริหารคนปัจจุบัน (ข้อมูล 10 มิถุนายน 2563) ศึกษาดูงานระหว่างวันที่ 19 มกราคม 2564 ถึงวันที่ 20 มกราคม 2564

3) โรงเรียนบ้านลีอนาคำ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำนาจเจริญ ตั้งอยู่หมู่ที่ 8 บ้านลีอนาคำ ตำบลลีอ อำเภอปทุมราชวงศา จังหวัดอำนาจเจริญ ปัจจุบันโรงเรียนได้

เปิดทำการสอนตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาลปีที่ 2 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีนักเรียนทั้งหมด 112 คน เป็นนักเรียนชาย 60 คน เป็นนักเรียนหญิง 52 คน มีข้าราชการครู 7 คน พนักงานราชการ 1 คน ครูพี่เลี้ยงเด็กพิการ 1 คน เจ้าหน้าที่ธุรการ 1 คน มีนายวัชร เสนสม ดำรงตำแหน่งผู้บริหารคนปัจจุบัน (ข้อมูล 10 มิถุนายน 2563) ศึกษาตุงานระหว่างวันที่ 26 มกราคม 2564 ถึงวันที่ 27 มกราคม 2564

1.3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มีรายละเอียด ดังนี้

1) แนวคำถามการสัมภาษณ์เชิงลึก สำหรับครูผู้สอน สัมภาษณ์ครูผู้สอนในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานขนาดเล็กดีเด่นด้านการนิเทศภายในที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล เกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานการนิเทศภายในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล

2) แนวคำถามการจัดกลุ่มสนทนา จัดกลุ่มสนทนาครูผู้สอนในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานขนาดเล็กดีเด่นด้านการนิเทศภายในที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล เกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานการนิเทศภายในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล

3) แนวการสังเกต สังเกตครูผู้สอนในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานขนาดเล็กดีเด่นด้านการนิเทศภายในที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล เกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานการนิเทศภายในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล

1.3.3 วิธีการสร้างเครื่องมือในการวิจัย

1) ศึกษาเอกสารต่างๆ ที่เป็นแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล

2) นำข้อมูลที่ได้มาสังเคราะห์เนื้อหาเพื่อให้ได้กรอบแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล

3) สร้างแนวคำถามการสัมภาษณ์เชิงลึก แนวคำถามการจัดกลุ่มสนทนา และแนวการสังเกต จากกรอบแนวคิดที่ได้จากการสังเคราะห์เนื้อหาในเอกสาร

1.3.4 การหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1) นำแนวคำถามการสัมภาษณ์เชิงลึก แนวคำถามการจัดกลุ่มสนทนา และแนวการสังเกตฉบับร่าง นำเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ซึ่งเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์การนิเทศการศึกษา ตรวจสอบ ความตรงตามเนื้อหา แล้วนำไปหาดัชนีความสอดคล้อง โดยการวิเคราะห์ค่า IOC (Item Objective Congruence Index) ของแนวคำถามการสัมภาษณ์เชิงลึก แนวคำถามการจัดกลุ่มสนทนา และแนวการสังเกตเป็นรายข้อ แล้วพิจารณาเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.71-1.00 (พิชิต ฤทธิ์จรูญ. 2557 : 292)

2) นำแนวคำถามการสัมภาษณ์เชิงลึก โดยนำไปทดลองใช้ (Try Out) กับ ครูผู้สอน จำนวน 5 คน ในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่ไม่ใช่กลุ่มเป้าหมาย ดำเนินการโดยใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึกโดยใช้แนวคำถามการสัมภาษณ์เชิงลึก ปรากฏผลดังนี้ ครูผู้สอน พบว่าแนวคำถามจากแบบสัมภาษณ์เชิงลึกทุกข้อใช้ได้

3) นำแนวคำถามการสัมภาษณ์เชิงลึก แนวคำถามการจัดกลุ่มสนทนา และแนวการสังเกตไปเสนออาจารย์ผู้เชี่ยวชาญอีกครั้ง เพื่อตรวจสอบขั้นสุดท้ายและให้ความเห็นชอบ

4) จัดพิมพ์เป็นฉบับจริง พร้อมนำเก็บข้อมูลกลุ่มเป้าหมาย

1.3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ศึกษาดูงานสถานศึกษาชั้นพื้นฐานขนาดเล็กดีเด่นด้านการนิเทศภายในที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล จำนวน 3 โรงเรียน ดำเนินการดังนี้

1) โรงเรียนบ้านตาด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ดไปศึกษาเพื่อสัมภาษณ์เชิงลึก การจัดกลุ่มสนทนา และการสังเกต

วันที่ 12 มกราคม 2564 เวลา 09.00-16.00 น. โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก ครูผู้สอน ณ ห้องประชุมของโรงเรียน

วันที่ 12-13 มกราคม 2564 เวลา 16.00-17.00 น. โดยการจัดกลุ่มสนทนา ครูผู้สอน ณ ห้องประชุมของโรงเรียน ขอใช้เวลาในการจัดกลุ่มสนทนา 1 ชั่วโมง ต่อวัน รวมเป็น 2 วัน เพราะต้องการเก็บตกหรือเพิ่มเติมข้อมูลจากวันแรกให้ได้ครบถ้วนมากที่สุด และใช้เวลาช่วงเลิกเรียน ซึ่งเป็นเวลาที่ครูผู้สอนมีความพร้อมมากที่สุด และได้รับอนุญาตจากผู้บริหารสถานศึกษาแล้ว

ทำการสังเกตร่วมไปกับช่วงการสัมภาษณ์เชิงลึก เมื่อวันที่ 12 มกราคม 2564 เวลา 09.00-16.00 น. และการสังเกตร่วมไปกับช่วงการจัดกลุ่มสนทนาครูผู้สอน เมื่อวันที่ 12-13 มกราคม 2564 เวลา 16.00-17.00 น.

2) โรงเรียนบ้านนาป่าแขง (ประชาสามัคคี) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ดไปศึกษาเพื่อสัมภาษณ์เชิงลึก การจัดกลุ่มสนทนา และการสังเกต

วันที่ 19 มกราคม 2564 เวลา 09.00-16.00 น. โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก ครูผู้สอน ณ ห้องพักครูของโรงเรียน

วันที่ 19-20 มกราคม 2564 เวลา 16.00-17.00 น. โดยการจัดกลุ่มสนทนา ครูผู้สอน ณ ห้องพักครูของโรงเรียน ขอใช้เวลาในการจัดกลุ่มสนทนา 1 ชั่วโมง ต่อวัน รวมเป็น 2 วัน

เพราะต้องการเก็บตกหรือเพิ่มเติมข้อมูลจากวันแรกให้ได้ครบถ้วนมากที่สุด และใช้เวลาช่วงเลิกเรียน ซึ่งเป็นเวลาที่ครูผู้สอนมีความพร้อมมากที่สุด และได้รับอนุญาตจากผู้บริหารสถานศึกษาแล้ว

ทำการสังเกตร่วมไปกับช่วงการสัมภาษณ์เชิงลึก เมื่อวันที่ 19 มกราคม 2564 เวลา 09.00-16.00 น. และการสังเกตร่วมไปกับช่วงการจัดกลุ่มสนทนาครูผู้สอน เมื่อวันที่ 19-20 มกราคม 2564 เวลา 16.00-17.00 น.

3) โรงเรียนบ้านลีโอนาคำ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำนาจเจริญ ไปศึกษาเพื่อสัมภาษณ์เชิงลึก การจัดกลุ่มสนทนา และการสังเกต

วันที่ 26 มกราคม 2564 เวลา 09.00-16.00 น. โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก ครูผู้สอน ณ ศาลาสภาน้ำเสาธง

วันที่ 26-27 มกราคม 2564 เวลา 16.00-17.00 น. โดยการจัดกลุ่มสนทนา ครูผู้สอน ณ ศาลาสภาน้ำเสาธง ขอใช้เวลาในการจัดกลุ่มสนทนา 1 ชั่วโมง ต่อวัน รวมเป็น 2 วัน เพราะต้องการเก็บตกหรือเพิ่มเติมข้อมูลจากวันแรกให้ได้ครบถ้วนมากที่สุด และใช้เวลาช่วงเลิกเรียน ซึ่งเป็นเวลาที่ครูผู้สอนมีความพร้อมมากที่สุด และได้รับอนุญาตจากผู้บริหารสถานศึกษาแล้ว

ทำการสังเกตร่วมไปกับช่วงการสัมภาษณ์เชิงลึก เมื่อวันที่ 26 มกราคม 2564 เวลา 09.00-16.00 น. และการสังเกตร่วมไปกับช่วงการจัดกลุ่มสนทนาครูผู้สอน เมื่อวันที่ 26-27 มกราคม 2564 เวลา 16.00-17.00 น.

1.3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ด้วยการหลอมรวมประเด็นข้อมูลตามประเด็นที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึก การจัดกลุ่มสนทนา และการสังเกต เพื่อนำมาเป็นองค์ประกอบของรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล

1.4 ตรวจสอบองค์ประกอบของรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก ที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล โดยผู้เชี่ยวชาญ

1.4.1 กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบองค์ประกอบของรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล ซึ่งเป็นผู้ที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับองค์ประกอบของรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา และศึกษานิเทศก์ จำนวน 15 คน (รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ ดังรายละเอียด ในภาคผนวก)

1.4.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบตรวจสอบความเหมาะสม และความเป็นไปได้ขององค์ประกอบของรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบตรวจสอบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)

1.4.3 วิธีการสร้างเครื่องมือในการวิจัย โดยแบบตรวจสอบความเหมาะสม และความเป็นไปได้ขององค์ประกอบของรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัลได้จากการสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการใช้แบบสอบถามข้อมูลพื้นฐานการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล และผลจากการศึกษาดูงานสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กดีเด่นด้านการนิเทศภายในที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล จำนวน 3 โรงเรียน ประกอบด้วยองค์ประกอบหลัก 5 องค์ประกอบ และองค์ประกอบย่อย 31 องค์ประกอบ

1.4.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบตรวจสอบความเหมาะสม และความเป็นไปได้ขององค์ประกอบของรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล การวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 15 คน เกี่ยวกับความเหมาะสม และความเป็นไปได้ขององค์ประกอบรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัลเป็นแบบตรวจสอบมาตราส่วนประมาณค่า ใช้การหาค่าเฉลี่ย (μ) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ)

การตรวจให้คะแนน ผู้วิจัยกำหนดคะแนนเกณฑ์ออกเป็น 5 ระดับ ซึ่งกำหนดค่าคะแนนดังนี้ ดังนี้ (พิชิต ฤทธิ์จรูญ. 2557 : 280)

- 5 หมายถึง รายการนั้นมีความเหมาะสม และความเป็นไปได้มากที่สุด
- 4 หมายถึง รายการนั้นมีความเหมาะสม และความเป็นไปได้มาก
- 3 หมายถึง รายการนั้นมีความเหมาะสม และความเป็นไปได้ปานกลาง
- 2 หมายถึง รายการนั้นมีความเหมาะสม และความเป็นไปได้น้อย
- 1 หมายถึง รายการนั้นมีความเหมาะสม และความเป็นไปได้น้อยที่สุด

การแปลความหมายของคะแนนเกณฑ์การให้คะแนนความเหมาะสม และความเป็นไปได้ขององค์ประกอบของรูปแบบ โดยใช้เกณฑ์การแปลความหมาย ดังนี้ (ชูศรี วงศ์รัตน์. 2552 : 69)

4.51-5.00 หมายถึง มีความเหมาะสม และความเป็นไปได้มากที่สุด

3.51-4.50 หมายถึง มีความเหมาะสม และความเป็นไปได้มาก

2.51-3.50 หมายถึง มีความเหมาะสม และความเป็นไปได้ปานกลาง

1.51-2.50 หมายถึง มีความเหมาะสม และความเป็นไปได้น้อย

1.00-1.50 หมายถึง มีความเหมาะสม และความเป็นไปได้น้อยที่สุด

1.5 ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ ข้อมูลพื้นฐานการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล ได้แก่ การวางแผนการนิเทศภายในยุคดิจิทัล การให้ความรู้ การนิเทศภายในยุคดิจิทัล การปฏิบัติการนิเทศภายในยุคดิจิทัล การสร้างขวัญและกำลังใจการนิเทศภายในยุคดิจิทัล การประเมินผลการนิเทศภายในยุคดิจิทัล

ระยะที่ 2 การสร้างรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล

การดำเนินการสร้างรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล มีการดำเนินการ ดังนี้

2.1 ร่างรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัลโดยการผสมผสานรูปแบบจากการสังเคราะห์ในระยะที่ 1 ได้ดำเนินการดังนี้

การร่างรูปแบบครั้งที่ 1

ร่างรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล โดยการผสมผสานรูปแบบจากการสังเคราะห์ในระยะที่ 1 ซึ่งองค์ประกอบของร่างรูปแบบประกอบด้วย วัตถุประสงค์ หลักการ กลไกการดำเนินการ วิธีดำเนินการ การประเมินผล และเงื่อนไขความสำเร็จ

2.2 ประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างรูปแบบโดยผู้เชี่ยวชาญ

2.2.1 กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล เป็นผู้เชี่ยวชาญ ประกอบด้วย นักวิชาการ ศึกษานิเทศก์ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน จำนวน 9 คน (รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ ดังรายละเอียดในภาคผนวก)

2.2.2 ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ ความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล

2.2.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบประเมินร่างรูปแบบการนิเทศภายใน สถานศึกษาชั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบสอบถามปลายเปิด สอบถามเกี่ยวกับความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของรูปแบบตามองค์ประกอบของร่างรูปแบบ 5 องค์ประกอบ เพื่อให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมและข้อสังเกต

2.2.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ด้วยการหลอมรวมประเด็นข้อมูลตามประเด็นที่ได้จากการสอบถามเกี่ยวกับความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของรูปแบบจากผู้เชี่ยวชาญ ตามองค์ประกอบของร่างรูปแบบ 5 องค์ประกอบ

การร่างรูปแบบครั้งที่ 2

จากผลที่ผู้วิจัยได้นำร่างรูปแบบครั้งที่ 1 เสนอผู้เชี่ยวชาญประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ของรูปแบบ และนำข้อเสนอแนะเพิ่มเติมและข้อสังเกตแต่ละด้านของรูปแบบการนิเทศ ภายในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล มาปรึกษากับผู้เชี่ยวชาญเพื่อ ตรวจสอบ ปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติม ให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ให้เป็นร่างรูปแบบครั้งที่ 2 เพื่อการนำไปใช้ ตามสภาพจริงในโรงเรียนบ้านคำโพน อำเภอปทุมราชวงศา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา อำนาจเจริญ

2.3 สร้างคู่มือการดำเนินการตามรูปแบบ

ในการสร้างคู่มือการดำเนินการตามรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน ขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล ผู้วิจัยได้นำสาระที่เกี่ยวกับรูปแบบที่พัฒนาขึ้นมาสร้างเป็น คู่มือการดำเนินการตามรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุค ดิจิทัล ใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการนิเทศภายในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลใน ยุคดิจิทัล ซึ่งในคู่มืออธิบายถึงขั้นตอนของการดำเนินการตามกระบวนการปฏิบัติงานของสถานศึกษา นอกจากนี้เพื่อให้ผู้ที่ต้องการนำรูปแบบไปใช้ ได้มีความเข้าใจเกี่ยวกับรูปแบบนี้ชัดเจนและสามารถนำ รูปแบบไปใช้ในสถานศึกษาได้ (รายละเอียดดังแสดงในภาคผนวก)

2.4 ประเมินความเหมาะสมของคู่มือการดำเนินการตามรูปแบบ

2.4.1 กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการประเมินความเหมาะสมของคู่มือการดำเนินการ ตามรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล เป็นผู้เชี่ยวชาญ ประกอบด้วย นักวิชาการ ศึกษานิเทศก์ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน จำนวน 9 คน (รายชื่อ ผู้เชี่ยวชาญดังรายละเอียดในภาคผนวก)

2.4.2 ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ ความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของคู่มือการดำเนินการตามรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล

2.4.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถามความเหมาะสมของคู่มือการดำเนินการตามรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล โดยถามในประเด็นที่เกี่ยวกับ ความเหมาะสมของภาษาที่ใช้และการเรียงลำดับของเนื้อหา การจัดรูปแบบของการพิมพ์ ความสะดวกในการนำไปใช้ ความชัดเจนของวัตถุประสงค์และเนื้อหา และความเป็นประโยชน์ของคู่มือ พร้อมทั้งข้อคิดเห็นและเสนอแนะอื่นๆ

2.4.4 การวิเคราะห์ข้อมูล เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามความเหมาะสมของคู่มือการดำเนินการตามรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล จากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 9 คน เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า ใช้การหาค่าเฉลี่ย (μ) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) โดยแปลการตรวจให้คะแนน ผู้วิจัยกำหนดคะแนนเกณฑ์ออกเป็น 5 ระดับ ซึ่งกำหนดค่าคะแนนดังนี้ (พิชิต ฤทธิ์จรูญ. 2557 : 280)

- 5 หมายถึง รายการนั้นมีความเหมาะสมมากที่สุด
- 4 หมายถึง รายการนั้นมีความเหมาะสมมาก
- 3 หมายถึง รายการนั้นมีความเหมาะสมปานกลาง
- 2 หมายถึง รายการนั้นมีความเหมาะสมน้อย
- 1 หมายถึง รายการนั้นมีความเหมาะสมน้อยที่สุด

การแปลความหมายของคะแนนเกณฑ์การให้คะแนนความเหมาะสมของคู่มือการดำเนินการ โดยใช้เกณฑ์การแปลความหมาย (ชูศรี วงศ์รัตนะ. 2552 : 69)

- 4.51-5.00 หมายถึง มีความเหมาะสมมากที่สุด
- 3.51-4.50 หมายถึง มีความเหมาะสมมาก
- 2.51-3.50 หมายถึง มีความเหมาะสมปานกลาง
- 1.51-2.50 หมายถึง มีความเหมาะสมน้อย
- 1.00-1.50 หมายถึง มีความเหมาะสมน้อยที่สุด

ระยะที่ 3 การทดลองใช้รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัลในสภาพจริง

การทดลองใช้รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัลตามสภาพจริง ในโรงเรียนบ้านคำโพน มีการดำเนินการ ดังนี้ 1) การพัฒนาด้วยวิธีการอบรมเชิงปฏิบัติการตามรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล ผู้วิจัยอบรมเชิงปฏิบัติการใช้คู่มือการดำเนินการตามรูปแบบก่อนการทดลองใช้รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัลที่ทดลองใช้รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัลในสภาพจริง จำนวน 2 วัน คือวันที่ 10-11 มีนาคม พ.ศ. 2564 ตั้งแต่เวลา 09.00 น.-17.00 น. ณ โรงเรียนบ้านคำโพน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำนาจเจริญ 2) การประเมินความพึงพอใจการใช้รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล

จากการดำเนินงานในระยะที่ 2 ได้รูปแบบและคู่มือการดำเนินการตามรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล เป็นรูปเล่ม ผู้วิจัยนำไปทดลองใช้ โดยมีรายละเอียดดังนี้

3.1 กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการทดลองใช้รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัลในสภาพจริง ครั้งนี้ คือ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก จำนวน 1 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนบ้านคำโพน อำเภอปทุมราชวงศา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำนาจเจริญ เพื่อนำมาใช้เป็นกรณีศึกษาในเชิงคุณภาพ และเชิงปริมาณ ประกอบด้วย

3.1.1 ครูผู้สอนโรงเรียนบ้านคำโพน จำนวน 13 คน

3.1.2 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 20 คน

3.2 ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ ผลที่ได้จากการดำเนินการตามรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่

3.3.1 รูปแบบ และคู่มือการดำเนินการตามรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล

3.3.2 แบบทดสอบความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล

3.3.3 แบบประเมินผลการทดลองใช้รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษา

ขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล

3.3.4 แบบประเมินประสิทธิผลการใช้รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัลโดยครูผู้สอนที่ทดลองใช้รูปแบบ

3.3.5 แบบประเมินความพึงพอใจการใช้รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัลโดยครูผู้สอนที่ทดลองใช้รูปแบบ

3.3.6 แบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนหลังจากการใช้รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล

3.4 วิธีการสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือในการวิจัย

3.4.1 แบบทดสอบความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล เป็นแบบทดสอบชนิด 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ

1) ศึกษาวิธีการสร้างแบบทดสอบการหาค่าอำนาจจำแนก ค่าความเชื่อมั่น ค่าความเที่ยงตรง และการวัดผลการศึกษาจากหนังสือการวิจัยเบื้องต้น และหนังสือการวัดผลการศึกษามนุษยศาสตร์ (2553 : 53 -66) และสมนึก ภัททิยธนี (2546 : 193 -231)

2) สร้างแบบทดสอบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล ให้ครอบคลุมเนื้อหาและจุดประสงค์การเรียนรู้ เป็นข้อสอบชนิดเลือกตอบ 3 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ

3) นำแบบทดสอบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ และให้ข้อเสนอแนะแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

4) นำแบบทดสอบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล ที่ได้รับการแก้ไขเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญ (ชุดเดิม) ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาแล้วนำไปหาดัชนีความสอดคล้องโดยการวิเคราะห์ค่า IOC (Item Objective Congruence Index) ของแบบสอบถามเป็นรายข้อ แล้วพิจารณาเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.80-1.00 (วารุ เพ็งสวัสดิ์. 2549 : 201-203) ได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง เท่ากับ 0.95

5) นำแบบทดสอบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล พร้อมแบบประเมินไปให้ผู้เชี่ยวชาญชุดเดิม ประเมินแล้วจึงคัดเลือกแบบทดสอบที่เข้าเกณฑ์ จำนวน 20 ข้อ

6) นำแบบทดสอบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการนิเทศภายในสถานศึกษา
ชั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัลไปทดลองใช้ (Try Out) กับครูผู้สอนในสถานศึกษา
ชั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่ไม่ใช่กลุ่มเป้าหมาย จำนวน 30 คน แล้วนำไปหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability)
และค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (Discrimination) ดังนี้

6.1) วิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อแบบอิงเกณฑ์ของแบบทดสอบ
ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการนิเทศภายในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุค
ดิจิทัล โดยใช้สูตรของ Brennan และเลือกข้อสอบที่มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (B) ตั้งแต่ 0.27C ถึง
1.00A (พิชิต ฤทธิจรูญ. 2557 : 296) ได้ข้อสอบจำนวน 20 ข้อ มีค่าความยากง่ายรายข้อ (P) ตั้งแต่
0.27 ถึง 0.73

6.2) วิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบความรู้ความเข้าใจ
เกี่ยวกับการนิเทศภายในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล โดยใช้สูตร
ของ Lovett (พิชิต ฤทธิจรูญ. 2557 : 296) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับ (r_{cc})
เท่ากับ 0.96 เป็นข้อสอบที่อยู่ในเกณฑ์ที่เหมาะสม สามารถนำไปใช้ได้

7) นำแบบทดสอบดังกล่าวไปเสนอผู้เชี่ยวชาญอีกครั้ง เพื่อตรวจสอบ
ขั้นสุดท้ายและให้ความเห็นชอบ

8) จัดพิมพ์แบบทดสอบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการนิเทศภายในสถานศึกษา
ชั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัลฉบับจริง พร้อมนำเก็บข้อมูลกลุ่มเป้าหมาย

3.4.2 แบบประเมินผลการทดลองใช้รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษา
ชั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล

1) ศึกษาแนวคิดและหลักการสร้างแบบประเมิน วิเคราะห์ลักษณะ
ข้อมูลที่ต้องการโดยวิเคราะห์จากตัวชี้วัดและกำหนดโครงสร้างเนื้อหาของแบบประเมิน

2) สร้างแบบประเมินผลการทดลองใช้รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษา
ชั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล

3) นำแบบประเมินผลการทดลองใช้รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาชั้น
พื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัลให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ และให้ข้อเสนอแนะ แล้วนำมา
ปรับปรุงแก้ไข

4) นำแบบประเมินผลการทดลองใช้รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษา
ชั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัลที่ได้รับการแก้ไขเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญชุดเดิม ตรวจสอบ
ความตรงตามเชิงเนื้อหาจากค่าดัชนี ความสอดคล้องโดยการวิเคราะห์ค่า IOC (Index of Item-Objective

Congruence) ของแบบประเมินเป็นรายข้อแล้วพิจารณาเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC มากกว่า 0.50 ขึ้นไป

5) นำแบบประเมินผลการทดลองใช้รูปแบบดังกล่าวไปเสนอผู้เชี่ยวชาญอีกครั้ง เพื่อตรวจสอบขั้นสุดท้ายและให้ความเห็นชอบ

6) จัดพิมพ์แบบประเมินผลการทดลองใช้รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขึ้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัลฉบับจริง พร้อมนำเก็บข้อมูลกลุ่มเป้าหมาย

3.4.3 แบบประเมินประสิทธิผลการใช้รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขึ้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัลโดยครูผู้สอนที่ทดลองใช้รูปแบบ

1) ศึกษาแนวคิดและหลักการสร้างแบบประเมิน วิเคราะห์ลักษณะข้อมูลที่ต้องการโดยวิเคราะห์จากตัวชี้วัดและกำหนดโครงสร้างเนื้อหาของแบบประเมิน

2) สร้างแบบประเมินประสิทธิผลของรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขึ้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล แบบประเมินใช้แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)

3) นำแบบประเมินประสิทธิผลการใช้รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขึ้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัลให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ และให้ข้อเสนอแนะแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

4) นำแบบประเมินประสิทธิผลการใช้รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขึ้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัลที่ได้รับการแก้ไขเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญชุดเดิมตรวจสอบความตรงตามเชิงเนื้อหาจากค่าดัชนี ความสอดคล้องโดยการวิเคราะห์ค่า IOC (Index of Item-Objective Congruence) ของแบบสอบถามเป็นรายข้อแล้วพิจารณาเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC มากกว่า 0.50 ขึ้นไป

5) นำแบบประเมินประสิทธิผลดังกล่าวไปเสนอผู้เชี่ยวชาญอีกครั้ง เพื่อตรวจสอบขั้นสุดท้าย และให้ความเห็นชอบ

6) จัดพิมพ์แบบประเมินประสิทธิผลการใช้รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขึ้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัลฉบับจริง พร้อมนำเก็บข้อมูลกลุ่มเป้าหมาย

3.4.4 แบบประเมินความพึงพอใจการใช้รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขึ้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัลโดยครูผู้สอนที่ทดลองใช้รูปแบบ

1) ศึกษาแนวคิด และหลักการสร้างแบบประเมิน วิเคราะห์ลักษณะข้อมูลที่ต้องการโดยวิเคราะห์จากตัวชี้วัดและกำหนดโครงสร้างเนื้อหาของแบบประเมิน

2) สร้างแบบประเมินความพึงพอใจการใช้รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษา ชั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล เกี่ยวกับวิธีการดำเนินการตามรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล ประกอบด้วย 5 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านการวางแผนการนิเทศภายในยุคดิจิทัล 2) ด้านการให้ความรู้การนิเทศภายในยุคดิจิทัล 3) ด้านการปฏิบัติการนิเทศภายในยุคดิจิทัล 4) ด้านการสร้างขวัญและกำลังใจการนิเทศภายในยุคดิจิทัล และ 5) การประเมินผลการนิเทศภายในยุคดิจิทัล แบบประเมินใช้แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)

3) นำแบบประเมินความพึงพอใจการใช้รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษา ชั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัลให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ และให้ข้อเสนอแนะ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

4) นำแบบประเมินความพึงพอใจการใช้รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษา ชั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัลที่ได้รับการแก้ไขเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญชุดเดิม ตรวจสอบความตรงตามเชิงเนื้อหาจากค่าดัชนี ความสอดคล้องโดยการวิเคราะห์ค่า IOC (Index of Item-Objective Congruence) ของแบบประเมินเป็นรายข้อแล้วพิจารณาเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC มากกว่า 0.50 ขึ้นไป

5) นำแบบประเมินความพึงพอใจดังกล่าวไปเสนอผู้เชี่ยวชาญอีกครั้ง เพื่อตรวจสอบขั้นสุดท้ายและให้ความเห็นชอบ

6) จัดพิมพ์แบบประเมินความพึงพอใจการใช้รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัลที่ฉบับจริง พร้อมนำเก็บข้อมูลกลุ่มเป้าหมาย

3.4.5 แบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนหลังจากการใช้รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล

1) ศึกษาแนวคิด และหลักการสร้างแบบประเมิน วิเคราะห์ลักษณะข้อมูลที่ต้องการโดยวิเคราะห์จากตัวชี้วัดและกำหนดโครงสร้างเนื้อหาของแบบประเมิน

2) สร้างแบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนหลังจากการใช้รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล แบบประเมินใช้แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)

3) นำแบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนหลังจากการใช้รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผล

ในยุคดิจิทัล ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ และให้ข้อเสนอแนะ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

4) นำแบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนหลังจากการใช้รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล ที่ได้รับการแก้ไขเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญชุดเดิม ตรวจสอบความตรงตามเชิงเนื้อหาจากค่าดัชนีความสอดคล้องโดยการวิเคราะห์ค่า IOC (Index of Item-Objective Congruence) ของแบบประเมินเป็นรายข้อแล้วพิจารณาเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC มากกว่า 0.50 ขึ้นไป

5) นำแบบประเมินความพึงพอใจดังกล่าวไปเสนอผู้เชี่ยวชาญอีกครั้ง เพื่อตรวจสอบขั้นสุดท้ายและให้ความเห็นชอบ

6) จัดพิมพ์แบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนหลังจากการใช้รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัลฉบับจริง พร้อมนำเก็บข้อมูลกลุ่มเป้าหมาย

3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในขั้นตอนการทดลองใช้รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล มีดังต่อไปนี้

3.5.1 ผู้วิจัยนำแบบทดสอบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล ไปทดสอบกับผู้เข้ารับการอบรมเชิงปฏิบัติการก่อนการอบรมและหลังการอบรมการใช้รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล แล้วเก็บรวบรวมข้อมูลที่ได้จากการทำแบบทดสอบเพื่อวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

3.5.2 ผู้วิจัยดำเนินการอบรมตามรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล ตามองค์ประกอบ 5 ด้าน ดังนี้ ด้านการวางแผนการนิเทศภายในยุคดิจิทัล ด้านการให้ความรู้การนิเทศภายในยุคดิจิทัล ด้านการปฏิบัติการนิเทศภายในยุคดิจิทัล ด้านการสร้างขวัญและกำลังใจการนิเทศภายในยุคดิจิทัล และด้านการประเมินผลการนิเทศภายในยุคดิจิทัล เวลาจำนวน 2 วัน คือวันที่ 10-11 เดือนมีนาคม พ.ศ. 2564 ตั้งแต่เวลา 09.00 น.- 17.00 น. ณ โรงเรียนบ้านคำโพน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำนาจเจริญ

3.5.3 การเก็บรวบรวมข้อมูลแบบประเมินผลก่อนการใช้รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล ผู้วิจัยแจกแบบประเมินผล และคู่มือการดำเนินการตามรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัลกับกลุ่มเป้าหมายด้วยตนเองในวันอบรมหลังสิ้นสุดการอบรมหลังจากทดสอบผู้เข้ารับการอบรมการใช้รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล เพื่อให้

ครูผู้สอนที่ทดลองใช้รูปแบบนำไปเตรียมการทดลองใช้ในห้องเรียน ผู้วิจัยนัดเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองที่ห้องเรียนของครูผู้สอน หลังจากทดลองใช้รูปแบบ 18 สัปดาห์

3.5.4 ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษา ชั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัลและตามคู่มือการดำเนินการตามรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล ในภาคเรียนที่ 2/2563 และภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 (ตั้งแต่เดือนมีนาคม 2563 ถึงเดือนกรกฎาคม 2564)

ตารางที่ 3.1 วิธีดำเนินการตามรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล

กระบวนการ	วิธีดำเนินการ/ วิธีการพัฒนา	ประเมินผล การดำเนินการ	ประสิทธิผล ของรูปแบบ
การวางแผน การนิเทศภายใน ยุคดิจิทัล	<p>1. ประชุมปรึกษาหารือระหว่างผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลพื้นฐานที่จะต้องมีการนิเทศภายในยุคดิจิทัล</p> <p>2. วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานที่จะต้องมีการนิเทศภายในยุคดิจิทัลเรียงลำดับความสำคัญของปัญหาจากมากไปน้อย</p> <p>3. วางแผนโดยใช้ข้อมูลพื้นฐานการนิเทศภายในยุคดิจิทัลของโรงเรียน และนโยบายของหน่วยงานต้นสังกัดเป็นพื้นฐาน</p>	<p>1. การประชุมปรึกษาหารือระหว่างผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลพื้นฐานที่จะต้องมีการนิเทศภายในยุคดิจิทัล</p> <p>2. การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานที่จะต้องมีการนิเทศภายในยุคดิจิทัลเรียงลำดับความสำคัญของปัญหาจากมากไปน้อย</p> <p>3. การวางแผนโดยใช้ข้อมูลพื้นฐานการนิเทศภายในยุคดิจิทัลของโรงเรียน และนโยบายของหน่วยงานต้นสังกัดเป็นพื้นฐาน</p>	<p>การประเมินคิดเป็นร้อยละของจำนวนข้อที่เป็นไปตามประเมินผลการดำเนินการที่ต้องการวัดต่อจำนวนข้อที่พิจารณาคุณด้วย 100 ทารด้วย 7 เท่ากับร้อยละของผลการประเมินแล้วนำไปเทียบเกณฑ์คุณภาพ</p> <p>เกณฑ์ระดับคุณภาพ</p> <p>< 50% = ปรับปรุง</p> <p>50-74% = พอใช้</p> <p>75-89% = ดี</p> <p>≥ 90% = ดีมาก</p>

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

กระบวนการ	วิธีดำเนินการ/ วิธีการพัฒนา	ประเมินผล การดำเนินการ	ประสิทธิผล ของรูปแบบ
การวางแผน การนิเทศ ภายในยุค ดิจิทัล (ต่อ)	<p>4. กำหนดจุดประสงค์และเป้าหมายในการวางแผนการนิเทศภายในยุคดิจิทัลไว้อย่างชัดเจน โดยคำนึงถึงความสามารถและทรัพยากรต่างๆ ที่สามารถระดมมาได้</p> <p>5. กำหนดทางเลือกในการแก้ปัญหาหรือทางเลือกสำหรับดำเนินการนิเทศภายในยุคดิจิทัลที่เหมาะสมและเป็นไปได้</p> <p>6. จัดทำปฏิทินการปฏิบัติงานและโครงการนิเทศภายในยุคดิจิทัลที่ระบุกิจกรรมที่ชัดเจน</p> <p>7. แต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศภายในยุคดิจิทัลและกำหนดบทบาทหน้าที่ไว้อย่างชัดเจน</p>	<p>4. การกำหนดจุดประสงค์และเป้าหมายในการวางแผนการนิเทศภายในยุคดิจิทัลไว้อย่างชัดเจน โดยคำนึงถึงความสามารถและทรัพยากรต่างๆ ที่สามารถระดมมาได้</p> <p>5. การกำหนดทางเลือกในการแก้ปัญหาหรือทางเลือกสำหรับดำเนินการนิเทศภายในยุคดิจิทัลที่เหมาะสมและเป็นไปได้</p> <p>6. การจัดทำปฏิทินการปฏิบัติงานและโครงการนิเทศภายในยุคดิจิทัลที่ระบุกิจกรรมที่ชัดเจน</p> <p>7. การแต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศภายในยุคดิจิทัลและกำหนดบทบาทหน้าที่ไว้อย่างชัดเจน</p>	<p>การประเมินคิดเป็นร้อยละของจำนวนข้อที่เป็นไปตามประเมินผลการดำเนินการที่ต้องการวัดต่อจำนวนข้อที่พิจารณาคุณด้วย 100 หารด้วย 7 เท่ากับร้อยละของผลการประเมินแล้วนำไปเทียบเกณฑ์คุณภาพ</p> <p>เกณฑ์ระดับคุณภาพ</p> <p><50% = ปรับปรุง 50-74% = พอใช้ 75-89% = ดี ≥ 90% = ดีมาก</p>

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

กระบวนการ	วิธีดำเนินการ/ วิธีการพัฒนา	ประเมินผล การดำเนินการ	ประสิทธิผล ของรูปแบบ
<p>การให้ความรู้ การนิเทศภายใน ยุคดิจิทัล</p>	<p>1. ประชุมชี้แจงหรือ ประชุมปรึกษาหารือเพื่อ สร้างความเข้าใจเกี่ยวกับ การนิเทศภายในยุคดิจิทัล</p> <p>2. กำหนดตัวบุคคลหรือ คณะทำงานที่จะรับผิดชอบ ในการให้ความรู้ ความเข้าใจ ก่อนการนิเทศภายใน ยุคดิจิทัลไว้อย่างชัดเจน</p> <p>3. ให้ครูผู้สอนศึกษาด้วย ตนเองจากสื่อการนิเทศ ทางไกลเกี่ยวกับการนิเทศ ภายในยุคดิจิทัลที่มี คุณภาพสูงและได้ตอบ กับผู้บริหารสถานศึกษาได้</p> <p>4. จัดประชุมทางวิชาการ โดยเชิญวิทยากรมาให้ ความรู้ และศึกษาดูงาน นอกสถานที่เกี่ยวกับ การนิเทศภายในยุคดิจิทัล</p> <p>5. จัดป้ายนิเทศ การบริการ เอกสารทางวิชาการ การสนทนาทางวิชาการ เพื่อให้ความรู้ทางวิชาการ แก่ครูผู้สอนในสถานศึกษา เกี่ยวกับการนิเทศภายใน ยุคดิจิทัล</p>	<p>1. การประชุมชี้แจงหรือ ประชุมปรึกษาหารือเพื่อ สร้างความเข้าใจเกี่ยวกับ การนิเทศภายในยุคดิจิทัล</p> <p>2. การกำหนดตัวบุคคล หรือคณะทำงานที่จะ รับผิดชอบในการให้ความรู้ ความเข้าใจก่อนการนิเทศ ภายในยุคดิจิทัลไว้ อย่างชัดเจน</p> <p>3. การให้ครูผู้สอนศึกษา ด้วยตนเองจากสื่อการ นิเทศทางไกลเกี่ยวกับ การนิเทศภายในยุคดิจิทัล ที่มีคุณภาพสูงและได้ตอบ กับผู้บริหารสถานศึกษาได้</p> <p>4. การจัดประชุมทาง วิชาการโดยเชิญวิทยากร มาให้ความรู้ และศึกษา ดูงานนอกสถานที่เกี่ยวกับ การนิเทศภายในยุคดิจิทัล</p> <p>5. การจัดป้ายนิเทศ การบริการเอกสารทาง วิชาการ การสนทนา ทางวิชาการ เพื่อให้ ความรู้ทางวิชาการแก่ ครูผู้สอนในสถานศึกษา เกี่ยวกับการนิเทศภายใน ยุคดิจิทัล</p>	<p>การประเมินคิดเป็น ร้อยละของจำนวนข้อที่ เป็นไปตามประเมินผล</p> <p>การดำเนินการที่ต้องการ วัดต่อจำนวนข้อที่ พิจารณาคุณด้วย 100 หารด้วย 5 เท่ากับร้อยละ ของผลการประเมินแล้ว นำไปเทียบเกณฑ์คุณภาพ เกณฑ์ระดับคุณภาพ</p> <p><50% = ปรับปรุง 50-74% = พอใช้ 75-89% = ดี ≥ 90% = ดีมาก</p>

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

กระบวนการ	วิธีดำเนินการ/ วิธีการพัฒนา	ประเมินผล การดำเนินการ	ประสิทธิผล ของรูปแบบ
การปฏิบัติการ นิเทศภายใน ยุคดิจิทัล	<p>1. วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน เกี่ยวกับการนิเทศภายใน ยุคดิจิทัลของครูผู้สอน</p> <p>2. กำหนดจุดประสงค์ วิธีการปฏิบัติการนิเทศ ภายในยุคดิจิทัลหลังจาก ทราบข้อมูลพื้นฐานของ ครูผู้สอน</p> <p>3. ปฏิบัติการนิเทศภายใน ยุคดิจิทัลอย่างเป็นระบบ และต่อเนื่อง โดยใช้ เทคนิคการนิเทศอย่าง หลากหลาย</p> <p>4. บันทึกผลการนิเทศ ภายในยุคดิจิทัลตาม กิจกรรมที่ได้รับมอบหมาย และรายงานผลการนิเทศ ภายในยุคดิจิทัลให้ ผู้บริหารสถานศึกษาทราบ</p> <p>5. ส่งเสริม สนับสนุน วัสดุอุปกรณ์ในการปฏิบัติ การนิเทศภายใน ยุคดิจิทัลของครูผู้สอน</p>	<p>1. การวิเคราะห์ข้อมูล พื้นฐานเกี่ยวกับการนิเทศ ภายในยุคดิจิทัลของ ครูผู้สอน</p> <p>2. การกำหนดจุดประสงค์ วิธีการปฏิบัติการนิเทศ ภายในยุคดิจิทัลหลังจาก ทราบข้อมูลพื้นฐานของ ครูผู้สอน</p> <p>3. การปฏิบัติการนิเทศ ภายในยุคดิจิทัลอย่างเป็น ระบบและต่อเนื่อง โดยใช้ เทคนิคการนิเทศอย่าง หลากหลาย</p> <p>4. การบันทึกผลการ นิเทศภายในยุคดิจิทัลตาม กิจกรรมที่ได้รับมอบหมาย และรายงานผลการนิเทศ ภายในยุคดิจิทัลให้ ผู้บริหารสถานศึกษาทราบ</p> <p>5. การส่งเสริม สนับสนุน วัสดุอุปกรณ์ในการปฏิบัติ การนิเทศภายใน ยุคดิจิทัลของครูผู้สอน</p>	<p>การประเมินคิดเป็นร้อยละ ของจำนวนข้อที่เป็นไป ตามประเมินผลการ ดำเนินการที่ต้องการวัด ต่อจำนวนข้อที่พิจารณา คูณด้วย 100 หารด้วย 7 เท่ากับร้อยละของผล การประเมินแล้วนำไป เทียบเกณฑ์คุณภาพ เกณฑ์ระดับคุณภาพ <50% = ปรับปรุง 50-74% = พอใช้ 75-89% = ดี ≥ 90% = ดีมาก</p>

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

กระบวนการ	วิธีดำเนินการ/ วิธีการพัฒนา	ประเมินผล การดำเนินการ	ประสิทธิผล ของรูปแบบ
การปฏิบัติการ นิเทศภายใน ยุคดิจิทัล (ต่อ)	6. ส่งเสริม สนับสนุน งบประมาณการเงิน ในด้านการฝึกอบรม การจัดประชุมเกี่ยวกับ การปฏิบัติการนิเทศ ภายในยุคดิจิทัล 7. ให้ข้อมูลป้อนกลับ เพื่อให้คำแนะนำในการ ปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง ในการปฏิบัติการนิเทศ ภายในยุคดิจิทัล	6. การส่งเสริม สนับสนุน งบประมาณการเงิน ในด้านการฝึกอบรม การจัดประชุมเกี่ยวกับ การปฏิบัติการนิเทศ ภายในยุคดิจิทัล 7. การให้ข้อมูลป้อนกลับ เพื่อให้คำแนะนำในการ ปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง ในการปฏิบัติการนิเทศ ภายในยุคดิจิทัล	
การสร้างขวัญ และกำลังใจ การนิเทศภายใน ยุคดิจิทัล	1. ให้ความสนใจและ เอาใจใส่ต่อการปฏิบัติงาน เกี่ยวกับการนิเทศภายใน ยุคดิจิทัลอย่างสม่ำเสมอ เท่าเทียมกัน 2. เปิดโอกาสให้ครูผู้สอน รับผิดชอบงานนิเทศ ภายในยุคดิจิทัล ร่วมกันและมีโอกาสคิดค้น วิธีการปฏิบัติงานเพื่อ พัฒนางานการนิเทศ ภายในยุคดิจิทัล 3. สนับสนุนให้ครูผู้สอน เข้ารับการฝึกอบรม เกี่ยวกับการนิเทศภายใน ยุคดิจิทัล	1. การให้ความสนใจและ เอาใจใส่ต่อการปฏิบัติงาน เกี่ยวกับการนิเทศภายใน ยุคดิจิทัลอย่างสม่ำเสมอ เท่าเทียมกัน 2. การเปิดโอกาสให้ ครูผู้สอนรับผิดชอบงาน นิเทศภายในยุคดิจิทัล ร่วมกันและมีโอกาสคิดค้น วิธีการปฏิบัติงานเพื่อ พัฒนางานการนิเทศ ภายในยุคดิจิทัล 3. การสนับสนุนให้ ครูผู้สอนเข้ารับ การฝึกอบรมเกี่ยวกับการ นิเทศภายในยุคดิจิทัล	การประเมินคิดเป็นร้อยละ ของจำนวนข้อที่เป็นไปตาม ประเมินผลการดำเนินการ ที่ต้องการวัดต่อจำนวนข้อ ที่พิจารณาคุณด้วย 100 หารด้วย 5 เท่ากับร้อยละ ของผลการประเมินแล้ว นำไปเทียบเกณฑ์คุณภาพ เกณฑ์ระดับคุณภาพ <50% = ปรับปรุง 50-74% = พอใช้ 75-89% = ดี ≥ 90% = ดีมาก

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

กระบวนการ	วิธีดำเนินการ/ วิธีการพัฒนา	ประเมินผล การดำเนินการ	ประสิทธิผล ของรูปแบบ
การสร้างขวัญ และกำลังใจ การนิเทศภายใน ยุคดิจิทัล (ต่อ)	4. ยอมรับฟังความคิดเห็น ของทุกคนและ ประชาสัมพันธ์ความสำเร็จ ในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับ การนิเทศภายในยุคดิจิทัล 5. ยกย่องชมเชย และให้ เกียรติแก่ผู้ปฏิบัติงาน เกี่ยวกับการนิเทศภายใน ยุคดิจิทัลเป็นรายบุคคล	4. การยอมรับฟังความ คิดเห็นของทุกคนและ ประชาสัมพันธ์ความสำเร็จ ในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับ การนิเทศภายในยุคดิจิทัล 5. การยกย่องชมเชย และ ให้เกียรติแก่ผู้ปฏิบัติงาน เกี่ยวกับการนิเทศภายใน ยุคดิจิทัลเป็นรายบุคคล	
การประเมินผล การนิเทศภายใน ยุคดิจิทัล	1. ประชุมคณะทำงาน การนิเทศภายในยุคดิจิทัล เพื่อกำหนดวิธีการวัดและ ประเมินผลที่เหมาะสม ตรงกับสภาพเป็นจริง 2. กำหนดวิธีการและเกณฑ์ การประเมินผลที่ สอดคล้องกับจุดประสงค์ ของการนิเทศภายใน ยุคดิจิทัล 3. ใช้ข้อมูลหลากหลาย ประกอบในการประเมินผล การนิเทศภายในยุคดิจิทัล ได้อย่างเหมาะสม	1. การประชุม คณะทำงานการนิเทศ ภายในยุคดิจิทัลเพื่อ กำหนดวิธีการวัดและ ประเมินผลที่เหมาะสม ตรงกับสภาพเป็นจริง 2. การกำหนดวิธีการและ เกณฑ์การประเมินผลที่ สอดคล้องกับจุดประสงค์ ของการนิเทศภายใน ยุคดิจิทัล 3. การใช้ข้อมูล หลากหลาย ประกอบใน การประเมินผลการนิเทศ ภายในยุคดิจิทัลได้ อย่างเหมาะสม	การประเมินคิดเป็นร้อยละ ของจำนวนข้อที่เป็นไปตาม ประเมินผลการดำเนินการ ที่ต้องการวัดต่อจำนวนข้อ ที่พิจารณาด้วย 100 หารด้วย 7 เท่ากับร้อยละ ของผลการประเมิน แล้วนำไปเทียบเกณฑ์ คุณภาพ เกณฑ์ระดับคุณภาพ <50% = ปรับปรุง 50-74% = พอใช้ 75-89% = ดี ≥ 90% = ดีมาก

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

กระบวนการ	วิธีดำเนินการ/ วิธีการพัฒนา	ประเมินผล การดำเนินการ	ประสิทธิผล ของรูปแบบ
การประเมินผล การนิเทศภายใน ยุคดิจิทัล (ต่อ)	4. ใช้เครื่องมือประเมินผล การนิเทศภายในยุคดิจิทัล ในรูปแบบหลากหลาย อย่างเหมาะสม 5. ประเมินผลด้านบริบท ปัจจัยเบื้องต้น กระบวนการ และผลผลิตการนิเทศ ภายในยุคดิจิทัล 6. นำเอาผลการประเมินผล จากการนิเทศภายในยุค ดิจิทัลทั้งด้านปริมาณและ ด้านคุณภาพไปใช้ในการ ปรับปรุงงานการนิเทศ ภายในยุคดิจิทัล 7. สรุปและรายงานผล การนิเทศภายในยุคดิจิทัล ที่เป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อเป็นข้อมูลย้อนกลับให้ ครูผู้สอนทราบเพื่อพัฒนา งานการนิเทศภายใน ยุคดิจิทัล	4. การใช้เครื่องมือ ประเมินผลการนิเทศ ภายในยุคดิจิทัลใน รูปแบบหลากหลาย อย่างเหมาะสม 5. การประเมินผลด้าน บริบท ปัจจัยเบื้องต้น กระบวนการ และผลผลิต การนิเทศภายในยุคดิจิทัล 6. การนำเอาผลการ ประเมินผลจากการนิเทศ ภายในยุคดิจิทัลทั้งด้าน ปริมาณและด้านคุณภาพ ไปใช้ในการปรับปรุงงาน การนิเทศภายในยุคดิจิทัล 7. การสรุปและรายงาน ผลการนิเทศภายในยุค ดิจิทัลที่เป็นลายลักษณ์ อักษร เพื่อเป็นข้อมูล ย้อนกลับให้ครูผู้สอน ทราบเพื่อพัฒนางาน การนิเทศภายในยุคดิจิทัล	การประเมินคิดเป็นร้อยละ ของจำนวนข้อที่เป็นไปตาม ประเมินผลการดำเนินการ ที่ต้องการวัดต่อจำนวนข้อ ที่พิจารณาคุณด้วย 100 หารด้วย 7 เท่ากับร้อยละ ของผลการประเมินแล้ว นำไปเทียบเกณฑ์คุณภาพ เกณฑ์ระดับคุณภาพ <50% = ปรับปรุง 50-74% = พอใช้ 75-89% = ดี ≥ 90% = ดีมาก

3.5.5 ครูผู้สอนโรงเรียนบ้านคำโพน อำเภอปทุมราชวงศา สำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาอำนาจเจริญ ที่ทดลองใช้รูปแบบ ดำเนินการประเมินประสิทธิผลของรูปแบบ
การนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล และประเมินความ
พึงพอใจต่อการใช้รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล

3.5.6 นักเรียนดำเนินการประเมินความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนหลังจากการใช้รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล

3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลจากการประเมินประสิทธิผล ประเมินความพึงพอใจของครูผู้สอนที่ใช้รูปแบบ และประเมินความพึงพอใจของนักเรียนหลังจากการใช้รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า ใช้การหาค่าเฉลี่ย (μ) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) โดยแปลการตรวจให้คะแนนผู้วิจัยกำหนดคะแนนเกณฑ์ออกเป็น 5 ระดับ ซึ่งกำหนดค่าคะแนนดังนี้ (พิชิต ฤทธิ์จรูญ. 2557 : 280)

- 5 หมายถึง ผลการประเมินสอดคล้องกับความคิดเห็นระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง ผลการประเมินสอดคล้องกับความคิดเห็นระดับมาก
- 3 หมายถึง ผลการประเมินสอดคล้องกับความคิดเห็นระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง ผลการประเมินสอดคล้องกับความคิดเห็นระดับน้อย
- 1 หมายถึง ผลการประเมินสอดคล้องกับความคิดเห็นระดับน้อยที่สุด

การแปลความหมายของคะแนนเกณฑ์การให้คะแนนความสอดคล้องกับความคิดเห็นของการประเมินประสิทธิผลของรูปแบบ ประเมินความพึงพอใจของครูผู้สอนที่ใช้รูปแบบและประเมินความพึงพอใจของนักเรียนหลังจากการใช้รูปแบบของครูผู้สอนโดยใช้เกณฑ์การแปลความหมาย (ชูศรี วงศ์รัตน์. 2552 : 69)

- | | | |
|-----------|---------|----------------------------------|
| 4.51-5.00 | หมายถึง | สอดคล้องกับความคิดเห็นมากที่สุด |
| 3.51-4.50 | หมายถึง | สอดคล้องกับความคิดเห็นมาก |
| 2.51-3.50 | หมายถึง | สอดคล้องกับความคิดเห็นกลาง |
| 1.51-2.50 | หมายถึง | สอดคล้องกับความคิดเห็นน้อย |
| 1.00-1.50 | หมายถึง | สอดคล้องกับความคิดเห็นน้อยที่สุด |

ระยะที่ 4 การประเมินผลการใช้รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล

การประเมินผลการใช้รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

4.1 กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการประเมินผลการใช้รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 17 คน (รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิดังรายละเอียดในภาคผนวก) เป็นผู้มีความรู้ และความเชี่ยวชาญ ด้านรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก ประกอบด้วย นักวิชาการ ศึกษานิเทศก์ ผู้บริหารสถานศึกษา

4.2 ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ ข้อเสนอแนะและข้อสังเกตในการใช้รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล และความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล

4.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ ของรูปแบบ โดยเป็นแบบประเมินที่มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) จำนวน 54 ข้อ

4.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในขั้นตอนการประเมินผลการใช้รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัลนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังต่อไปนี้

4.4.1 ประเมินรูปแบบโดยผู้ทรงคุณวุฒิจากการจัดประชุมสนทนากลุ่ม (Focus Group) จำนวน 17 คน (รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิดังรายละเอียดในภาคผนวก) เพื่อวิพากษ์รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล เมื่อวันที่ 17 กันยายน 2564 ณ ห้องประชุมโรงเรียนบ้านคำโพน อำเภอปทุมราชวงศา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำนาจเจริญ

4.4.2 ประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบ โดยสอบถามผู้ทรงคุณวุฒิหลักจากการวิพากษ์รูปแบบ ในด้านวัตถุประสงค์ หลักการ กลไก การดำเนินการ วิธีดำเนินการ การประเมินผล และเงื่อนไขความสำเร็จ

4.4.3 ปรับปรุงรูปแบบ โดยผู้วิจัยได้นำข้อเสนอแนะและข้อสังเกตที่ได้จากการประชุมสนทนากลุ่ม (Focus Group) มาปรึกษาผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมให้มีความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบยิ่งขึ้น ในลักษณะหลอมรวมบูรณาการ และประยุกต์ใช้เพื่อนำไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพได้ “รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล”

4.5 การวิเคราะห์ข้อมูล เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล จากทรงคุณวุฒิ จำนวน 17 คน เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่าใช้การหาค่าเฉลี่ย (μ) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) การตรวจให้คะแนน ผู้วิจัยกำหนดคะแนนเกณฑ์ออกเป็น 5 ระดับ ซึ่งกำหนดค่าคะแนนดังนี้ (พิชิต ฤทธิ์จรูญ, 2557 : 280)

- 5 หมายถึง ดัชนีหรือตัวบ่งชี้ที่กำหนดมีความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ต่อรูปแบบในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง ดัชนีหรือตัวบ่งชี้ที่กำหนดมีความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ต่อรูปแบบในระดับมาก
- 3 หมายถึง ดัชนีหรือตัวบ่งชี้ที่กำหนดมีความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ต่อรูปแบบในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง ดัชนีหรือตัวบ่งชี้ที่กำหนดมีความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ต่อรูปแบบในระดับน้อย
- 1 หมายถึง ดัชนีหรือตัวบ่งชี้ที่กำหนดมีความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ต่อรูปแบบในระดับน้อยที่สุด

การแปลความหมายของคะแนนเกณฑ์การให้คะแนนความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และ
ความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุค
ดิจิทัล โดยใช้เกณฑ์การแปลความหมาย (ชูศรี วงศ์รัตน์. 2552 : 69)

- 4.51-5.00 หมายถึง ดัชนีหรือตัวบ่งชี้ที่กำหนดมีความเหมาะสม ความเป็นไปได้
และความเป็นประโยชน์ต่อรูปแบบในระดับมากที่สุด
- 3.51-4.50 หมายถึง ดัชนีหรือตัวบ่งชี้ที่กำหนดมีความเหมาะสม ความเป็นไปได้
และความเป็นประโยชน์ต่อรูปแบบในระดับมาก
- 2.51-3.50 หมายถึง ดัชนีหรือตัวบ่งชี้ที่กำหนดมีความเหมาะสม ความเป็นไปได้
และความเป็นประโยชน์ต่อรูปแบบในระดับปานกลาง
- 1.51-2.50 หมายถึง ดัชนีหรือตัวบ่งชี้ที่กำหนดมีความเหมาะสม ความเป็นไปได้
และความเป็นประโยชน์ต่อรูปแบบในระดับน้อย
- 1.00-1.50 หมายถึง ดัชนีหรือตัวบ่งชี้ที่กำหนดมีความเหมาะสม ความเป็นไปได้
และความเป็นประโยชน์ต่อรูปแบบในระดับน้อยที่สุด

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งเป็น 4 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐานการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล

ระยะที่ 2 ผลการสร้างรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล

ระยะที่ 3 ผลการทดลองใช้รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัลตามสภาพจริง

ระยะที่ 4 ผลการประเมินผลการใช้รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล

ระยะที่ 1 ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐานการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล

ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐานการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล ประกอบด้วย

1.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการใช้แบบสอบถามข้อมูลพื้นฐานการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล ผู้วิจัยได้จัดทำดำเนินการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามที่ได้รับคืน และเป็นแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์ที่สุดจำนวน 129 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 โดยแบ่งเป็นแต่ละระยะดังนี้

1.1.1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ดังข้อมูลแสดงในตารางที่ 4.1
ดังนี้

ตารางที่ 4.1 แสดงจำนวน และค่าร้อยละข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

(n = 129)

ประเภท	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
1.1 ชาย	56	43.41
1.2 หญิง	73	56.59
รวม	129	100.00
2. ระดับการศึกษา		
2.1 ต่ำกว่าปริญญาตรี	97	75.19
2.2 ปริญญาตรี	21	16.28
2.3 สูงกว่าปริญญาตรี โปรรระบุ.....		
2.3.1 ป. บัณฑิต	3	2.33
2.3.2 ปริญญาโท	8	6.20
รวม	129	100.00
3. อายุ		
3.1 น้อยกว่า 30 ปี	18	13.95
3.2 31-40 ปี	35	27.31
3.3 41-50 ปี	44	34.11
3.4 มากกว่า 50 ปี	32	24.81
รวม	129	100.00
4. ปัจจุบันการปฏิบัติหน้าที่		
4.1 ครูผู้สอน	13	10.08
4.2 คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	7	5.43
4.3 ผู้ปกครองนักเรียน	109	84.49
รวม	129	100.00

จากตารางที่ 4.1 พบว่า ครูผู้สอน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้ปกครอง นักเรียน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 56.59 ส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 75.19 ส่วนใหญ่มีอายุ 41-50 ปี คิดเป็นร้อยละ 34.11 และส่วนใหญ่ปฏิบัติหน้าที่ เป็นผู้ปกครองนักเรียน คิดเป็นร้อยละ 84.49

1.1.2 ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อข้อมูลพื้นฐานในการนิเทศภายใน สถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล

ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นครูผู้สอน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้ปกครอง นักเรียน มีความคิดเห็นต่อข้อมูลพื้นฐานในการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มี ประสิทธิผลในยุคดิจิทัล ในด้านต่างๆ จากตารางที่ 4.2 ถึง ตารางที่ 4.7 ดังนี้

ตารางที่ 4.2 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานข้อมูลพื้นฐานในการนิเทศภายในสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล จำแนกเป็นรายด้าน และโดยรวม

ที่	รายการ	การปฏิบัติ		
		μ	σ	ระดับ
1	การวางแผนการนิเทศภายในยุคดิจิทัล	3.95	0.21	มาก
2	การให้ความรู้การนิเทศภายในยุคดิจิทัล	3.94	0.25	มาก
3	การปฏิบัติการนิเทศภายในยุคดิจิทัล	4.09	0.24	มาก
4	การสร้างขวัญและกำลังใจการนิเทศภายในยุคดิจิทัล	4.36	0.29	มาก
5	การประเมินผลการนิเทศภายในยุคดิจิทัล	4.35	0.28	มาก
รวม		4.13	0.13	มาก

จากตารางที่ 4.2 พบว่า ครูผู้สอน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้ปกครอง นักเรียน เห็นว่าข้อมูลพื้นฐานในการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลใน ยุคดิจิทัล ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.13$) ซึ่งเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ย มากที่สุด คือ ด้านการสร้างขวัญและกำลังใจการนิเทศภายในยุคดิจิทัล ($\mu = 4.36$) รองลงมา คือ ด้าน การประเมินผลการนิเทศภายในยุคดิจิทัล ($\mu = 4.35$) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการให้ ความรู้การนิเทศภายในยุคดิจิทัล ($\mu = 3.94$)

ตารางที่ 4.3 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานข้อมูลพื้นฐานในการนิเทศภายในสถานศึกษา
ชั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล ด้านการวางแผนการนิเทศภายใน
ยุคดิจิทัล

ข้อที่	รายการ	การปฏิบัติ		
		μ	σ	ระดับ
1	วางแผนการนิเทศภายในยุคดิจิทัลโดยใช้ข้อมูลพื้นฐานของสถานศึกษา และนโยบายของหน่วยงานต้นสังกัดเป็นพื้นฐาน	3.91	0.75	มาก
2	แต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศภายในยุคดิจิทัลและกำหนดบทบาทและหน้าที่ไว้อย่างชัดเจน	4.01	0.72	มาก
3	ประสานงานร่วมการวางแผนกับครูผู้สอนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	4.05	0.68	มาก
4	ข้อมูลที่นำมาใช้ในการวางแผนการนิเทศภายในยุคดิจิทัลเป็นปัจจุบัน	3.94	0.76	มาก
5	จัดทำปฏิทินปฏิบัติงานนิเทศภายในยุคดิจิทัล	4.04	0.72	มาก
6	ครูผู้สอนมีโอกาสกำหนดทางเลือกของตนเองในการรับการนิเทศภายในยุคดิจิทัล	3.99	0.74	มาก
7	กำหนดกิจกรรมการนิเทศภายในยุคดิจิทัลมีความเหมาะสมและเป็นไปได้	3.89	0.69	มาก
8	ประชุมปรึกษาหารือระหว่างผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลพื้นฐานที่จะต้องมีการนิเทศภายในยุคดิจิทัล	3.89	0.72	มาก
9	กำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายในการวางแผนการนิเทศภายในยุคดิจิทัลไว้อย่างชัดเจน	3.84	0.68	มาก
10	จัดทำโครงการนิเทศภายในยุคดิจิทัลของสถานศึกษาไว้อย่างชัดเจนตลอดปีการศึกษา	3.91	0.80	มาก
11	กำหนดขั้นตอนหรือวิธีการดำเนินการตามแผนว่าขั้นตอนใดจะดำเนินการโดยวิธีใด ไว้อย่างชัดเจน	3.95	0.74	มาก
รวม		3.95	0.21	มาก

จากตารางที่ 4.3 พบว่า ครูผู้สอน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้ปกครองนักเรียน มีความคิดเห็นต่อข้อมูลพื้นฐานในการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล ด้านการวางแผนการนิเทศภายในยุคดิจิทัล โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.95$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ประสานงานร่วมการวางแผนกับครูผู้สอนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ($\mu = 4.05$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ กำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายในการวางแผนการนิเทศภายในยุคดิจิทัลไว้อย่างชัดเจน ($\mu = 3.84$)

ตารางที่ 4.4 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานข้อมูลพื้นฐานในการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล ด้านการให้ความรู้การนิเทศภายในยุคดิจิทัล

ข้อที่	รายการ	การปฏิบัติ		
		μ	σ	ระดับ
1	กำหนดตัวบุคคล หรือคณะทำงานที่จะรับผิดชอบในการให้ความรู้ความเข้าใจก่อนการนิเทศภายในยุคดิจิทัลไว้ชัดเจน	3.99	0.76	มาก
2	ครูผู้สอนได้รับทราบข้อเสนอแนะวิธีแก้ปัญหาและทราบแหล่งความรู้ต่างๆ เกี่ยวกับการนิเทศภายในยุคดิจิทัลอย่างถูกต้อง	3.88	0.75	มาก
3	จัดประชุม อบรม สัมมนา หรือส่งครูผู้สอนไปรับการประชุม อบรม สัมมนาเกี่ยวกับการนิเทศภายในยุคดิจิทัลตามที่หน่วยงานอื่นจัด	4.07	0.75	มาก
4	จัดป้ายนิเทศเพื่อให้ความรู้ทางวิชาการเกี่ยวกับการนิเทศภายในยุคดิจิทัลแก่ครูผู้สอนในสถานศึกษา	3.89	0.77	มาก
5	คณะทำงานที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการนิเทศภายในยุคดิจิทัล กำหนดขั้นตอน บทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของงานร่วมกัน	3.89	0.70	มาก
6	ให้โอกาสครูผู้สอนเสนอความคิดเห็นในเรื่องวิธีการที่จะเสริมความรู้เกี่ยวกับการนิเทศภายในยุคดิจิทัลให้กับครูผู้สอนเอง	3.94	0.69	มาก

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

ข้อที่	รายการ	การปฏิบัติ		
		μ	σ	ระดับ
7	ครูผู้สอนมีโอกาสศึกษาด้วยตนเองจากสื่อการนิเทศทางไกลเกี่ยวกับการนิเทศภายในยุคดิจิทัลที่มีคุณภาพสูงและโต้ตอบกับผู้บริหารสถานศึกษาได้	3.99	0.79	มาก
8	ครูผู้สอนมีส่วนร่วมได้ประชุมชี้แจงหรือประชุมปรึกษาหารือเพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการนิเทศภายในยุคดิจิทัล	3.81	0.74	มาก
รวม		3.94	0.25	มาก

จากตารางที่ 4.4 พบว่า ครูผู้สอน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้ปกครองนักเรียน มีความคิดเห็นต่อข้อมูลพื้นฐานในการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล ด้านการให้ความรู้การนิเทศภายในยุคดิจิทัล โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.94$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ จัดประชุม อบรม สัมมนา หรือส่งครูผู้สอนไปรับการประชุม อบรม สัมมนาเกี่ยวกับการนิเทศภายในยุคดิจิทัลตามที่หน่วยงานอื่นจัด ($\mu = 4.07$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ครูผู้สอนมีส่วนร่วมได้ประชุมชี้แจงหรือประชุมปรึกษาหารือเพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการนิเทศภายในยุคดิจิทัล ($\mu = 3.81$)

ตารางที่ 4.5 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานข้อมูลพื้นฐานในการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล ด้านการปฏิบัติการนิเทศภายในยุคดิจิทัล

ข้อที่	รายการ	การปฏิบัติ		
		μ	σ	ระดับ
1	มีการประชุมปรึกษาหารือระหว่างผู้บริหารสถานศึกษากับครูผู้สอนเพื่อทำความเข้าใจรายละเอียดเกี่ยวกับการดำเนินงานตามแผนงานและโครงการนิเทศภายในยุคดิจิทัล	3.96	0.76	มาก
2	วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับการนิเทศภายในยุคดิจิทัลของครูผู้สอน	3.88	0.76	มาก

ตารางที่ 4.5 (ต่อ)

ข้อที่	รายการ	การปฏิบัติ		
		μ	σ	ระดับ
3	กำหนดจุดประสงค์ในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการนิเทศภายในยุคดิจิทัล หลังจากทราบข้อมูลพื้นฐานของครูผู้สอน	4.03	0.70	มาก
4	กำหนดวิธีการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการนิเทศภายในยุคดิจิทัล หลังจากกำหนดจุดประสงค์การนิเทศภายในยุคดิจิทัล อย่างชัดเจน	3.95	0.74	มาก
5	ปฏิบัติการนิเทศภายในยุคดิจิทัล หลังจากกำหนดบทบาทหน้าที่รวมทั้งวิธีการปฏิบัติงานเรียบร้อยแล้ว	3.84	0.75	มาก
6	มีการเยี่ยมชั้นเรียนเพื่อพบและสังเกตการสอนของครูผู้สอน เป็นรายบุคคล	4.36	0.63	มาก
7	มีการฝึกฝนให้ครูผู้สอนแก้ปัญหาต่างๆ ได้เองโดยป้อนปัญหาจากง่ายไปหายาก	4.25	0.66	มาก
8	ส่งเสริมและสนับสนุนงบประมาณการเงิน ในด้านการฝึกอบรมการจัดประชุมเกี่ยวกับการนิเทศภายในยุคดิจิทัล	4.47	0.65	มาก
รวม		4.09	0.24	มาก

จากตารางที่ 4.5 พบว่า ครูผู้สอน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้ปกครองนักเรียน มีความคิดเห็นต่อข้อมูลพื้นฐานในการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล ด้านการปฏิบัติการนิเทศภายในยุคดิจิทัล โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.09$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ส่งเสริมและสนับสนุนงบประมาณการเงิน ในด้านการฝึกอบรม การจัดประชุมเกี่ยวกับการนิเทศภายในยุคดิจิทัล ($\mu = 4.47$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ปฏิบัติการนิเทศภายในยุคดิจิทัล หลังจากกำหนดบทบาทหน้าที่รวมทั้งวิธีการปฏิบัติงานเรียบร้อยแล้ว ($\mu = 3.84$)

ตารางที่ 4.6 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานข้อมูลพื้นฐานในการนิเทศภายในสถานศึกษา
ชั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล ด้านการสร้างขวัญและกำลังใจการนิเทศ
ภายในยุคดิจิทัล

ข้อที่	รายการ	การปฏิบัติ		
		μ	σ	ระดับ
1	เปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็นในการพัฒนางานการนิเทศภายในยุคดิจิทัล	4.25	0.66	มาก
2	ยอมรับฟังความคิดเห็นของทุกคนด้วยความชื่นชม	4.47	0.65	มาก
3	สนับสนุนด้านวัสดุอุปกรณ์ และทรัพยากรต่างๆ ตามความจำเป็นตลอดจนอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการนิเทศภายในยุคดิจิทัล	4.33	0.67	มาก
4	ประชาสัมพันธ์ความสำเร็จในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการนิเทศภายในยุคดิจิทัล	4.46	0.61	มาก
5	ประกาศเกียรติคุณ/คุณงามความดีอย่างเปิดเผย	4.38	0.65	มาก
6	ครูผู้สอนมีโอกาสคิดค้นวิธีการปฏิบัติงานเพื่อพัฒนาการนิเทศภายในยุคดิจิทัลที่รับผิดชอบอยู่ด้วยตนเอง	4.37	0.69	มาก
7	เปิดโอกาสให้ครูผู้สอนรับผิดชอบงานการนิเทศภายในยุคดิจิทัลร่วมกัน และสนับสนุนให้ประสบผลสำเร็จ	4.41	0.67	มาก
8	ให้ความสนใจต่อความก้าวหน้า ตลอดจนปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานการนิเทศภายในยุคดิจิทัล	4.26	0.70	มาก
9	ให้ความสนใจแก่บุคลากรผู้ปฏิบัติงานการนิเทศภายในยุคดิจิทัลทั้งผู้ให้การนิเทศและผู้รับการนิเทศโดยเท่าเทียมกัน	4.31	0.73	มาก
รวม		4.36	0.29	มาก

จากตารางที่ 4.6 พบว่า ครูผู้สอน คณะกรรมการสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน และผู้ปกครองนักเรียน มีความคิดเห็นต่อข้อมูลพื้นฐานในการนิเทศภายในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล ด้านการสร้างขวัญและกำลังใจการนิเทศภายในยุคดิจิทัล โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.36$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ยอมรับฟัง

ความคิดเห็นของทุกคนด้วยความชื่นชม ($\mu = 4.47$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ เปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็นในการพัฒนางานการนิเทศภายในยุคดิจิทัล ($\mu = 4.25$)

ตารางที่ 4.7 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานข้อมูลพื้นฐานในการนิเทศภายในสถานศึกษา
ชั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล ด้านการประเมินผลการนิเทศภายใน
ยุคดิจิทัล

ข้อที่	รายการ	การปฏิบัติ		
		μ	σ	ระดับ
1	ประชุมคณะทำงานนิเทศภายในยุคดิจิทัลเพื่อกำหนดวิธีการวัดและประเมินผลที่เหมาะสมตรงกับสภาพเป็นจริง	4.31	0.70	มาก
2	กำหนดวิธีการและเกณฑ์การประเมินผลที่สอดคล้องกับจุดประสงค์ของการนิเทศภายในยุคดิจิทัล	4.25	0.73	มาก
3	ใช้ข้อมูลหลากหลาย ประกอบในการประเมินผลการนิเทศภายในยุคดิจิทัลได้อย่างเหมาะสม	4.39	0.67	มาก
4	สรุปผล บันทึกผล และเสนอแนะผลการนิเทศภายในยุคดิจิทัลที่เป็นลายลักษณ์อักษร แจ้งให้ครูผู้สอนทราบ	4.25	0.74	มาก
5	นำผลการประเมินผลการนิเทศภายในยุคดิจิทัลมาวิเคราะห์เปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้	4.33	0.63	มาก
6	ประเมินผลโดยการใช้เครื่องมือประเมินผลการนิเทศภายในยุคดิจิทัลในรูปแบบหลากหลาย อย่างเหมาะสม	4.38	0.71	มาก
7	ประเมินผลทั้งด้านบริบท ปัจจัยเบื้องต้น กระบวนการ และผลผลิตเกี่ยวกับการนิเทศภายในยุคดิจิทัล	4.44	0.68	มาก
8	นำเอาผลการประเมินผลมาพิจารณาปรับปรุงแก้ไข และพัฒนางานการนิเทศภายในยุคดิจิทัล	4.40	0.63	มาก
9	สรุปและรายงานผลการนิเทศภายในยุคดิจิทัลให้ผู้บังคับบัญชาและผู้เกี่ยวข้องอื่นๆ ทราบ	4.40	0.63	มาก
รวม		4.35	0.28	มาก

จากตารางที่ 4.7 พบว่า ครูผู้สอน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้ปกครองนักเรียน มีความคิดเห็นต่อข้อมูลพื้นฐานในการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล ด้านการประเมินผลการนิเทศภายในยุคดิจิทัล โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.35$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ประเมินผลทั้งด้านบริบท ปัจจัยเบื้องต้น กระบวนการ และผลผลิตเกี่ยวกับการนิเทศภายในยุคดิจิทัล ($\mu = 4.44$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ กำหนดวิธีการและเกณฑ์การประเมินผลที่สอดคล้องกับจุดประสงค์ของการนิเทศภายในยุคดิจิทัล และสรุปผล บันทึกผล และเสนอแนะผลการนิเทศภายในยุคดิจิทัลที่เป็นลายลักษณ์อักษร แจ้งให้ครูผู้สอนทราบ ($\mu = 4.25$)

1.2 ผลจากการศึกษาดูงานสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กดีเด่นด้านการนิเทศภายในที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล จำนวน 3 โรงเรียน มีดังต่อไปนี้

1.2.1 ผลจากการสัมภาษณ์เชิงลึกครูผู้สอน และการจัดกลุ่มสนทนาครูผู้สอน วิเคราะห์คำตอบที่มีต่อข้อมูลพื้นฐานในการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล มีดังนี้

โรงเรียนที่ 1 โรงเรียนบ้านตาต สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำนาจเจริญ ไปศึกษาเพื่อสัมภาษณ์เชิงลึก การจัดกลุ่มสนทนา และการสังเกต

วันที่ 12 มกราคม 2564 เวลา 09.00-16.00 น. โดยการสัมภาษณ์เชิงลึกครูผู้สอน ณ ห้องประชุมของโรงเรียน

วันที่ 12-13 มกราคม 2564 เวลา 16.00-17.00 น. โดยการจัดกลุ่มสนทนาครูผู้สอน ณ ห้องประชุมของโรงเรียน ขอใช้เวลาในการจัดกลุ่มสนทนา 1 ชั่วโมง ต่อวัน รวมเป็น 2 วัน เพราะต้องการเก็บตกหรือเพิ่มเติมข้อมูลจากวันแรกให้ได้ครบถ้วนมากที่สุด และใช้เวลาช่วงเลิกเรียน ซึ่งเป็นเวลาที่ครูผู้สอนมีความพร้อมมากที่สุด และได้รับอนุญาตจากผู้บริหารสถานศึกษาแล้ว

ทำการสังเกตร่วมไปกับช่วงการสัมภาษณ์เชิงลึก เมื่อวันที่ 12 มกราคม 2564 เวลา 09.00-16.00 น. และการสังเกตร่วมไปกับช่วงการจัดกลุ่มสนทนาครูผู้สอน เมื่อวันที่ 12-13 มกราคม 2564 เวลา 16.00-17.00 น.

โรงเรียนที่ 2 โรงเรียนบ้านนาป่าแขง (ประชาสามัคคี) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำนาจเจริญ ไปศึกษาเพื่อสัมภาษณ์เชิงลึก การจัดกลุ่มสนทนา และการสังเกต

วันที่ 19 มกราคม 2564 เวลา 09.00-16.00 น. โดยการสัมภาษณ์เชิงลึกครูผู้สอน ณ ห้องพักครูของโรงเรียน

วันที่ 19-20 มกราคม 2564 เวลา 16.00-17.00 น. โดยการจัดกลุ่มสนทนา ครูผู้สอน ณ ห้องพักครูของโรงเรียน ขอใช้เวลาในการจัดกลุ่มสนทนา 1 ชั่วโมง ต่อวัน รวมเป็น 2 วัน เพราะต้องการเก็บตกหรือเพิ่มเติมข้อมูลจากวันแรกให้ได้ครบถ้วนมากที่สุด และใช้เวลาช่วงเลิกเรียน ซึ่งเป็นเวลาที่ครูผู้สอนมีความพร้อมมากที่สุด และได้รับอนุญาตจากผู้บริหารสถานศึกษาแล้ว

ทำการสังเกตร่วมไปกับช่วงการสัมภาษณ์เชิงลึก เมื่อวันที่ 19 มกราคม 2564 เวลา 09.00-16.00 น. และการสังเกตร่วมไปกับช่วงการจัดกลุ่มสนทนาครูผู้สอน เมื่อวันที่ 19-20 มกราคม 2564 เวลา 16.00-17.00 น.

โรงเรียนที่ 3 โรงเรียนบ้านสีอนาคำ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำนาจเจริญ ไปศึกษาเพื่อสัมภาษณ์เชิงลึก การจัดกลุ่มสนทนา และการสังเกต

วันที่ 26 มกราคม 2564 เวลา 09.00-16.00 น. โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก ครูผู้สอน ณ ศาลาสภาน้ำเสาธง

วันที่ 26-27 มกราคม 2564 เวลา 16.00-17.00 น. โดยการจัดกลุ่มสนทนา ครูผู้สอน ณ ศาลาสภาน้ำเสาธง ขอใช้เวลาในการจัดกลุ่มสนทนา 1 ชั่วโมง ต่อวัน รวมเป็น 2 วัน เพราะต้องการเก็บตกหรือเพิ่มเติมข้อมูลจากวันแรกให้ได้ครบถ้วนมากที่สุด และใช้เวลาช่วงเลิกเรียน ซึ่งเป็นเวลาที่ครูผู้สอนมีความพร้อมมากที่สุด และได้รับอนุญาตจากผู้บริหารสถานศึกษาแล้ว

ทำการสังเกตร่วมไปกับช่วงการสัมภาษณ์เชิงลึก เมื่อวันที่ 26 มกราคม 2564 เวลา 09.00-16.00 น. และการสังเกตร่วมไปกับช่วงการจัดกลุ่มสนทนาครูผู้สอน เมื่อวันที่ 26-27 มกราคม 2564 เวลา 16.00-17.00 น.

1.2.2 ผลจากการศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล

1) การวางแผนการนิเทศภายในยุคดิจิทัล พบว่า มีการดำเนินการโดย

1.1) ประชุมปรึกษาหารือระหว่างผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลพื้นฐานที่จะต้องมีการนิเทศภายในยุคดิจิทัล ดังคำให้สัมภาษณ์ของครูผู้สอน โรงเรียนบ้านตาต ตอนหนึ่งว่า “...มีการประชุมปรึกษาหารือเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลพื้นฐานที่จะต้องมีการนิเทศภายในยุคดิจิทัลโดยทำการประชุมเดือนละ 2 ครั้ง ได้แก่ การประชุมประจำเดือน และการประชุมวิชาการ...” อีกคำให้สัมภาษณ์ของครูผู้สอนโรงเรียนบ้านนาป่าแขง (ประชาสามัคคี) ตอนหนึ่งว่า

“...มีการประชุมปรึกษาหารือเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลพื้นฐานที่จะต้องมีการนิเทศภายในยุคดิจิทัลระหว่างผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน...”

สุดท้ายคำกล่าวของกลุ่มครูผู้สอนโรงเรียนบ้านลือนาคำตอนหนึ่งว่า
 “...ประชุมปรึกษาหารือกันทุกวันหลังจากที่นักเรียนเลิกกิจกรรมหน้า
 เสาธง “สภาพน้ำเสาะง จุดนิเทศแบบมีส่วนร่วม เรื่องกรอบการนิเทศ จัดทำตาราง แผนการนิเทศ
 โครงการนิเทศ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ทำการนิเทศอย่างน้อยสัปดาห์ละ 1 ครั้งต่อ 1 คน...”

1.2) วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานที่จะต้องมีการนิเทศภายในยุคดิจิทัล เรียงลำดับ
 ความสำคัญของปัญหาจากมากไปน้อย ดังคำให้สัมภาษณ์ของครูผู้สอนโรงเรียนบ้านนาป่าแขง
 (ประชาสามัคคี) ตอนหนึ่งว่า “...วิเคราะห์ปัญหาการนิเทศภายในยุคดิจิทัลที่เผชิญอยู่และเรียงลำดับ
 ความสำคัญของปัญหาจากมากไปน้อย...” อีกคำให้สัมภาษณ์ของครูผู้สอนโรงเรียนบ้านลือนาคำ
 ตอนหนึ่งว่า

“...มีการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานที่จะต้องมีการนิเทศภายในยุคดิจิทัล
 และเรียงลำดับความสำคัญของปัญหาจากมากไปน้อย...”

สุดท้ายคำกล่าวของกลุ่มครูผู้สอนโรงเรียนบ้านตาต ตอนหนึ่งว่า
 “...มีการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานที่จะต้องมีการนิเทศภายในยุคดิจิทัล
 และเรียงลำดับความสำคัญของปัญหาจากมากไปน้อย...”

1.3) วางแผนโดยใช้ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับการนิเทศภายในยุคดิจิทัลของ
 สถานศึกษา และนโยบายของหน่วยงานต้นสังกัดเป็นพื้นฐาน ดังคำให้สัมภาษณ์ของครูผู้สอน
 โรงเรียนบ้านตาต ตอนหนึ่งว่า

“...วางแผนโดยใช้ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับการนิเทศภายในยุคดิจิทัลของ
 สถานศึกษา และหน่วยงานต้นสังกัดเป็นพื้นฐาน...”

สุดท้ายคำกล่าวของกลุ่มครูผู้สอนโรงเรียนบ้านลือนาคำ ตอนหนึ่งว่า
 “...วางแผนโดยใช้ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับการนิเทศภายในยุคดิจิทัล
 เตรียมความพร้อมด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้เป็นปัจจุบันอยู่เสมอ...”

1.4) กำหนดจุดประสงค์และเป้าหมายในการวางแผนนิเทศภายในยุคดิจิทัลไว้
 อย่างชัดเจน โดยคำนึงถึงความสามารถและทรัพยากรต่างๆ ที่สามารถระดมมาได้ ดังคำให้สัมภาษณ์ของ
 ครูผู้สอนโรงเรียนบ้านตาต ตอนหนึ่งว่า “...มีการกำหนดจุดประสงค์และเป้าหมายในการนิเทศภายในยุค
 ดิจิทัลไว้อย่างชัดเจน โดยคำนึงถึงความสามารถและทรัพยากรต่างๆ ที่สามารถระดมมาได้...” อีก
 คำให้สัมภาษณ์ของครูผู้สอนโรงเรียนบ้านนาป่าแขง (ประชาสามัคคี) ตอนหนึ่งว่า

“...มีการกำหนดจุดประสงค์และเป้าหมายขั้นต้นหรือวิธีการดำเนินการ
นิเทศภายในยุคดิจิทัลไว้อย่างชัดเจน...”

อีกคำให้สัมภาษณ์ของครูผู้สอนโรงเรียนบ้านลิอนาคำ ตอนหนึ่งว่า
“...วางแผนโดยสร้างข้อตกลงร่วมกันกับครูผู้สอนร่วมกันกำหนดเป้าหมาย
ที่ชัดเจน การจัดทำแบบฟอร์มต่างๆ เกี่ยวกับการนิเทศภายในยุคดิจิทัลที่ถูกต้อง...”

1.5) กำหนดทางเลือกในการแก้ปัญหาหรือทางเลือกสำหรับการนิเทศภายในยุค
ดิจิทัลที่เหมาะสมและเป็นไปได้ ดังคำให้สัมภาษณ์ของครูผู้สอนโรงเรียนบ้านตาด ตอนหนึ่งว่า
“...มีการกำหนดทางเลือกเกี่ยวกับการนิเทศภายในยุคดิจิทัลที่เหมาะสม และเป็นไปได้...” อีกคำให้
สัมภาษณ์ของครูผู้สอนโรงเรียนบ้านนาป่าแขง (ประชาสามัคคี) ตอนหนึ่งว่า

“...มีการกำหนดทางเลือกในการแก้ปัญหาหรือทางเลือกสำหรับการนิเทศ
ภายในยุคดิจิทัลที่เหมาะสมและเป็นไปได้...”

สุดท้ายคำกล่าวของกลุ่มครูผู้สอนโรงเรียนบ้านลิอนาคำ ตอนหนึ่งว่า
“...มีการแก้ปัญหาหรือกำหนดทางเลือกสำหรับการนิเทศภายใน
ยุคดิจิทัลที่เหมาะสมและเป็นไปได้...”

1.6) จัดทำปฏิทินการปฏิบัติงาน และโครงการนิเทศภายในยุคดิจิทัลที่ระบุ
กิจกรรมที่ชัดเจน ดังคำให้สัมภาษณ์ของครูผู้สอนโรงเรียนบ้านตาด ตอนหนึ่งว่า “...จัดทำปฏิทินการ
ปฏิบัติงานการนิเทศและโครงการนิเทศภายในยุคดิจิทัลที่ระบุกิจกรรมที่ชัดเจน...” อีกคำให้สัมภาษณ์
ของครูผู้สอนโรงเรียนบ้านนาป่าแขง (ประชาสามัคคี) ตอนหนึ่งว่า

“...มีการจัดทำโครงการนิเทศภายในยุคดิจิทัลที่ระบุกิจกรรมที่ชัดเจน
และมีการจัดทำปฏิทินการปฏิบัติงานการนิเทศภายในยุคดิจิทัล...”

สุดท้ายคำกล่าวของกลุ่มครูผู้สอนโรงเรียนบ้านลิอนาคำ ตอนหนึ่งว่า
“...มีการกำหนดปฏิทินปฏิบัติงานอย่างชัดเจนเพื่อการเตรียมความ
พร้อมในการรับการนิเทศภายในยุคดิจิทัล...”

1.7) แต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศภายในยุคดิจิทัลและกำหนดบทบาทหน้าที่ไว้
อย่างชัดเจน ดังคำให้สัมภาษณ์ของครูผู้สอนโรงเรียนบ้านตาด ตอนหนึ่งว่า
“...แต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศภายในยุคดิจิทัลโดยกำหนดบทบาทหน้าที่ไว้
อย่างชัดเจน...” อีกคำให้สัมภาษณ์ของครูผู้สอนโรงเรียนบ้านนาป่าแขง (ประชาสามัคคี) ตอนหนึ่งว่า

“...โรงเรียนมีการแต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศภายในยุคดิจิทัล และมี
การกำหนดบทบาทหน้าที่ไว้อย่างชัดเจน...”

สรุป : ผลจากการสัมภาษณ์เชิงลึกครูผู้สอน และผลจากการจัดกลุ่ม
สนทนาครูผู้สอน วิเคราะห์คำตอบที่มีต่อข้อมูลพื้นฐานในการนิเทศภายในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน
ขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล ด้านการวางแผนการนิเทศภายในยุคดิจิทัล พบว่า มีการดำเนินการ
โดย 1) ประชุมปรึกษาหารือระหว่างผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลพื้นฐานที่
จะต้องมีการนิเทศภายในยุคดิจิทัล 2) วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานที่จะต้องมีการนิเทศภายในยุคดิจิทัล
เรียงลำดับความสำคัญของปัญหาจากมากไปน้อย 3) วางแผนโดยใช้ข้อมูลพื้นฐานการนิเทศภายในยุค
ดิจิทัลของสถานศึกษา และนโยบายของหน่วยงานต้นสังกัดเป็นพื้นฐาน 4) กำหนดจุดประสงค์และ
เป้าหมายในการวางแผนนิเทศภายในยุคดิจิทัลไว้อย่างชัดเจน โดยคำนึงถึงความสามารถและ
ทรัพยากรต่างๆ ที่สามารถระดมมาได้ 5) กำหนดทางเลือกในการแก้ปัญหาหรือทางเลือกสำหรับ
การนิเทศภายในยุคดิจิทัลที่เหมาะสมและเป็นไปได้ 6) จัดทำปฏิทินการปฏิบัติงานและโครงการนิเทศ
ภายในยุคดิจิทัลที่ระบุกิจกรรมที่ชัดเจน 7) แต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศภายในยุคดิจิทัล และกำหนด
บทบาทหน้าที่ไว้อย่างชัดเจน

2) การให้ความรู้การนิเทศภายในยุคดิจิทัล พบว่า มีการดำเนินการโดย

2.1) ประชุมชี้แจงหรือประชุมปรึกษาหารือ เพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการ
การนิเทศภายในยุคดิจิทัล ดังคำให้สัมภาษณ์ของครูผู้สอนโรงเรียนบ้านตาตตอนหนึ่งว่า “...ได้รับความรู้
เกี่ยวกับการนิเทศภายในยุคดิจิทัลจากการประชุมปรึกษาหารือ จากการประชุมประจำเดือนของ
ครูผู้สอน คำแนะนำ และมอบหมายงานตามข้อตกลงที่ตั้งไว้ แล้วนำความรู้ไปปฏิบัติแก้ไขปัญหาที่
เกิดขึ้นในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยความตั้งใจเอาใจใส่ดูแลรับผิดชอบ...” อีกคำให้สัมภาษณ์
ของครูผู้สอนโรงเรียนบ้านนาป่าแขง (ประชาสามัคคี) ตอนหนึ่งว่า

“...นำความรู้ที่ได้รับจากการประชุมปรึกษาหารือ คำแนะนำ เกี่ยวกับการ
ความหมาย ความสำคัญของการนิเทศภายในยุคดิจิทัล บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษา และ
ครูผู้สอน แล้วทบทวนแนวทาง และขั้นตอนการปฏิบัติงาน นำไปพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้...”

สุดท้ายคำกล่าวของกลุ่มครูผู้สอนโรงเรียนบ้านลีโอนาคำ ตอนหนึ่งว่า

“...นำความรู้ที่ได้รับจากการประชุมปรึกษาหารือ คำแนะนำ ชี้แจง
เกี่ยวกับการนิเทศภายในยุคดิจิทัลจากผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อนำไปปรับปรุงและพัฒนางานให้ดี
ยิ่งขึ้น...”

2.2) กำหนดตัวบุคคลหรือคณะทำงานที่จะรับผิดชอบในการให้ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการนิเทศภายในยุคดิจิทัลก่อนการนิเทศภายในยุคดิจิทัลไว้อย่างชัดเจน ดังคำให้สัมภาษณ์ของครูผู้สอนโรงเรียนบ้านตาตตอนหนึ่งว่า “...มีการกำหนดตัวบุคคลหรือคณะทำงานที่จะรับผิดชอบในการให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการนิเทศภายในยุคดิจิทัลก่อนการนิเทศภายในยุคดิจิทัลไว้อย่างชัดเจน...” อีกคำให้สัมภาษณ์ของครูผู้สอนโรงเรียนบ้านนาป่าแขง (ประชาสามัคคี) ตอนหนึ่งว่า

“...คณะกรรมการนิเทศภายในยุคดิจิทัลจะเข้าไปแนะนำตามหัวข้อการนิเทศภายในยุคดิจิทัล ในด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้...”

2.3) ให้ครูผู้สอนศึกษาด้วยตนเองจากสื่อการนิเทศทางไกลเกี่ยวกับการนิเทศภายในยุคดิจิทัลที่มีคุณภาพสูงและโต้ตอบกับผู้บริหารสถานศึกษาได้ ดังคำให้สัมภาษณ์ของครูผู้สอนโรงเรียนบ้านตาตตอนหนึ่งว่า “...มีการจัดหาสื่อการนิเทศทางไกลเกี่ยวกับการนิเทศภายในยุคดิจิทัลที่มีคุณภาพสูงและโต้ตอบกับผู้บริหารสถานศึกษาได้...” อีกคำให้สัมภาษณ์ของครูผู้สอนโรงเรียนบ้านนาป่าแขง (ประชาสามัคคี) ตอนหนึ่งว่า

“...ได้รับความรู้จากการศึกษาด้วยตนเองจากสื่อการนิเทศทางไกลเกี่ยวกับการนิเทศภายในยุคดิจิทัลที่มีคุณภาพสูงและสามารถโต้ตอบกับผู้บริหารสถานศึกษาได้...”

2.4) จัดประชุมทางวิชาการโดยเชิญวิทยากรมาให้ความรู้ และการศึกษาดูงานนอกสถานที่เกี่ยวกับการนิเทศภายในยุคดิจิทัล ดังคำให้สัมภาษณ์ของครูผู้สอนโรงเรียนบ้านตาตตอนหนึ่งว่า “...มีการจัดประชุมทางวิชาการโดยเชิญวิทยากรมาให้ความรู้ คำแนะนำชี้แจงเกี่ยวกับการนิเทศภายในยุคดิจิทัลที่ต้องปฏิบัติ และพาครูไปทัศนศึกษาดูงานนอกสถานที่เกี่ยวกับการนิเทศภายในยุคดิจิทัล...” อีกคำให้สัมภาษณ์ของครูผู้สอนโรงเรียนบ้านนาป่าแขง (ประชาสามัคคี) ตอนหนึ่งว่า

“...มีการประชุมทางวิชาการ โดยเชิญวิทยากรภายนอกมาให้ความรู้เกี่ยวกับการนิเทศภายในยุคดิจิทัล ศึกษาขั้นตอน วิธีการ งานที่รับผิดชอบให้เข้าใจ แล้วนำมาพัฒนางานการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของตนเอง ...”

สุดท้ายคำกล่าวของกลุ่มครูผู้สอนโรงเรียนบ้านลิ้นาคำ ตอนหนึ่งว่า

“...ได้รับความรู้จากการประชุมทางวิชาการ และการไปศึกษาดูงานนอกสถานที่เกี่ยวกับการนิเทศภายในยุคดิจิทัลแล้วนำความรู้ไปปฏิบัติตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย...”

2.5) จัดป๋ายนิเทศ การบริการเอกสารทางวิชาการ การสนทนาทางวิชาการ เพื่อให้ความรู้ทางวิชาการแก่ครูผู้สอนในสถานศึกษาเกี่ยวกับการนิเทศภายในยุคดิจิทัล ดังคำให้สัมภาษณ์

ของครูผู้สอนโรงเรียนบ้านตาต ตอนหนึ่งว่า “...มีการให้บริการเอกสารทางวิชาการเกี่ยวกับการนิเทศภายในยุคดิจิทัลแก่ครูผู้สอน...” อีกคำให้สัมภาษณ์ของครูผู้สอนโรงเรียนบ้านลือนาคำ ตอนหนึ่งว่า

“...มีการบริการเอกสารทางวิชาการ ข้อมูลและสารสนเทศเกี่ยวกับการนิเทศภายในยุคดิจิทัล และสนทนาทางวิชาการเพื่อแนะนำสิ่งที่ต้องการเน้นเกี่ยวกับการนิเทศภายในยุคดิจิทัล และผลเกิดขึ้นกับนักเรียน...”

สุดท้ายคำกล่าวของกลุ่มครูผู้สอนโรงเรียนบ้านนาป่าแขง (ประชาสามัคคี) ตอนหนึ่งว่า

“...ได้รับความรู้จากการศึกษาป้ายนิเทศ เอกสารทางวิชาการ และการสนทนาทางวิชาการเกี่ยวกับการนิเทศภายในยุคดิจิทัล แล้วนำความรู้ไปปฏิบัติตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย...”

สรุป : ผลจากการสัมภาษณ์เชิงลึกครูผู้สอน และผลจากการจัดกลุ่มสนทนาครูผู้สอน วิเคราะห์คำตอบที่มีต่อข้อมูลพื้นฐานในการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล ด้านการให้ความรู้การนิเทศภายในยุคดิจิทัล พบว่า มีการดำเนินการโดย

- 1) ประชุมชี้แจงหรือประชุมปรึกษาหารือ เพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการนิเทศภายในยุคดิจิทัล
- 2) กำหนดตัวบุคคลหรือคณะทำงานที่จะรับผิดชอบในการให้ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการนิเทศภายในยุคดิจิทัลก่อนการนิเทศภายในยุคดิจิทัลไว้อย่างชัดเจน
- 3) ให้ครูผู้สอนศึกษาด้วยตนเองจากสื่อการนิเทศทางไกลเกี่ยวกับการนิเทศภายในยุคดิจิทัลที่มีคุณภาพสูงและได้ตอบกับผู้บริหารสถานศึกษาได้
- 4) จัดประชุมทางวิชาการโดยเชิญวิทยากรมาให้ความรู้ และศึกษาดูงานนอกสถานที่เกี่ยวกับการนิเทศภายในยุคดิจิทัล
- 5) จัดป้ายนิเทศ การบริการเอกสารทางวิชาการ การสนทนาทางวิชาการ เพื่อให้ความรู้ทางวิชาการแก่ครูผู้สอนในสถานศึกษาเกี่ยวกับการนิเทศภายในยุคดิจิทัล

3) การปฏิบัติการนิเทศภายในยุคดิจิทัล พบว่า มีการดำเนินการโดย

3.1) วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานการนิเทศภายในยุคดิจิทัลของครูผู้สอน ดังคำให้สัมภาษณ์ของครูผู้สอนโรงเรียนบ้านตาต ตอนหนึ่งว่า “...มีการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับการนิเทศภายในยุคดิจิทัลของครูผู้สอน ก่อนที่จะดำเนินการนิเทศภายในยุคดิจิทัล...” อีกคำให้สัมภาษณ์ของครูผู้สอนโรงเรียนบ้านนาป่าแขง (ประชาสามัคคี) ตอนหนึ่งว่า

“...มีการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับการนิเทศภายในยุคดิจิทัลของครูผู้สอน เพื่อให้การปฏิบัติงานนิเทศภายในยุคดิจิทัลบรรลุเป้าหมาย...”

สุดท้ายคำกล่าวของกลุ่มครูผู้สอนโรงเรียนบ้านลือนาคำ ตอนหนึ่งว่า

“...มีการประชุมปรึกษาหารือหรือวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของครูผู้สอนก่อนลงมือปฏิบัติงาน...”

3.2) กำหนดจุดประสงค์ วิธีการปฏิบัติการณ์เทศภายในยุคดิจิทัล หลังจากทราบข้อมูลพื้นฐานของครูผู้สอนตั้งคำให้สัมภาษณ์ของครูผู้สอนโรงเรียนบ้านตาตตอนหนึ่งว่า “...โรงเรียนมีการกำหนดจุดประสงค์และวิธีการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการนิเทศภายในยุคดิจิทัล หลังจากทราบข้อมูลพื้นฐานของครูผู้สอนทุกครั้ง...” อีกคำให้สัมภาษณ์ของครูผู้สอนโรงเรียนบ้านนาป่าแขง (ประชาสามัคคี) ตอนหนึ่งว่า

“...หากไม่มีการกำหนดจุดประสงค์และวิธีการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการนิเทศภายในยุคดิจิทัลหลังจากทราบข้อมูลพื้นฐานของครูผู้สอนจะทำให้การนิเทศภายในยุคดิจิทัลไม่บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้...”

3.3) ปฏิบัติการณ์เทศภายในยุคดิจิทัลอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องโดยใช้เทคนิคการนิเทศอย่างหลากหลาย ตั้งคำให้สัมภาษณ์ของครูผู้สอนโรงเรียนบ้านตาตตอนหนึ่งว่า “...ปฏิบัติการณ์เทศภายในยุคดิจิทัลตามบทบาทหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายอย่างเป็นระบบ ระเบียบ และต่อเนื่องโดยใช้กิจกรรมที่หลากหลาย...” อีกคำให้สัมภาษณ์ของครูผู้สอนโรงเรียนบ้านนาป่าแขง (ประชาสามัคคี) ตอนหนึ่งว่า

“...ดำเนินการนิเทศภายในยุคดิจิทัลอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องตามขั้นตอนกระบวนการนิเทศ และใช้เทคนิคการนิเทศอย่างหลากหลาย...”

สุดท้ายคำกล่าวของกลุ่มครูผู้สอนโรงเรียนบ้านลิอนาคำตอนหนึ่งว่า

“...ในการปฏิบัติงานการนิเทศภายในยุคดิจิทัลแต่ละครั้งมีการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง โดยใช้เทคนิควิธีการนิเทศอย่างหลากหลาย...”

3.4) บันทึกผลการนิเทศภายในยุคดิจิทัลตามกิจกรรมที่ได้รับมอบหมาย และรายงานผลการนิเทศภายในยุคดิจิทัลให้ผู้บริหารสถานศึกษาทราบ ตั้งคำให้สัมภาษณ์ของครูผู้สอนโรงเรียนบ้านตาตตอนหนึ่งว่า “...มีการบันทึกผลการนิเทศภายในยุคดิจิทัล การสังเกตการสอน การจัดสภาพห้องเรียน เยี่ยมชั้นเรียน ตรวจแผนการจัดการเรียนรู้ และผลงานนักเรียน...” อีกคำให้สัมภาษณ์ของครูผู้สอนโรงเรียนบ้านนาป่าแขง (ประชาสามัคคี) ตอนหนึ่งว่า

“...บันทึกขั้นตอนกิจกรรมการนิเทศภายในยุคดิจิทัล ศึกษาข้อมูลเพิ่มเติม รวบรวมข้อมูลให้ถูกต้องชัดเจนปฏิบัติตามขั้นตอนรายงานผลการปฏิบัติงานการนิเทศภายในยุคดิจิทัลให้ผู้บริหารสถานศึกษาทราบ...”

สุดท้ายคำกล่าวของกลุ่มครูผู้สอนโรงเรียนบ้านลิอนาคำ

ตอนหนึ่งว่า

“...ในการปฏิบัติงานนิเทศภายในยุคดิจิทัลแต่ละครั้ง จะมีการบันทึกผลการนิเทศภายในยุคดิจิทัลตามกิจกรรมที่ได้รับมอบหมายและรายงานผลการนิเทศภายในยุคดิจิทัลให้ผู้บริหารสถานศึกษาทราบ...”

3.5) ส่งเสริมสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการนิเทศภายในยุคดิจิทัลของครูผู้สอน ตั้งคำให้สัมภาษณ์ของครูผู้สอนโรงเรียนบ้านตาตตอนหนึ่งว่า “...มีการกำหนดสิ่งสนับสนุนในการดำเนินการนิเทศภายในยุคดิจิทัลทุกครั้ง...” อีกคำให้สัมภาษณ์ของครูผู้สอนโรงเรียนบ้านนาป่าแซง (ประชาสามัคคี) ตอนหนึ่งว่า

“...มีการกำหนดสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ในการปฏิบัติงานการนิเทศภายในยุคดิจิทัลของครูผู้สอน...”

สุดท้ายคำกล่าวของกลุ่มครูผู้สอนโรงเรียนบ้านลิอนาคำ

ตอนหนึ่งว่า

“...มีการสนับสนุนด้านวัสดุอุปกรณ์ และทรัพยากรต่างๆ ตลอดจนการอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงานการนิเทศภายในยุคดิจิทัล...”

3.6) ส่งเสริม สนับสนุนงบประมาณการเงินในด้านการฝึกอบรมการจัดประชุมเกี่ยวกับการปฏิบัติการนิเทศภายในยุคดิจิทัล ตั้งคำให้สัมภาษณ์ของครูผู้สอนโรงเรียนบ้านตาตตอนหนึ่งว่า “...ในการเข้ารับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการนิเทศภายในยุคดิจิทัลแต่ละครั้งจะได้รับการสนับสนุนงบประมาณการเงินตลอด ไม่ว่าจะเข้ารับการฝึกอบรมจากหน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานอื่น...” อีกคำให้สัมภาษณ์ของครูผู้สอนโรงเรียนบ้านนาป่าแซง (ประชาสามัคคี) ตอนหนึ่งว่า

“...ในการจัดประชุมทั้งในและนอกสถานศึกษาโดยเฉพาะการจัดประชุมในด้านส่งเสริมการนิเทศภายในยุคดิจิทัลจะได้รับการสนับสนุนงบประมาณการเงินเสมอมา...”

สุดท้ายคำกล่าวของกลุ่มครูผู้สอนโรงเรียนบ้านลิอนาคำ

ตอนหนึ่งว่า

“...ในการจัดประชุมทั้งในและนอกสถานศึกษาโดยเฉพาะ การจัดประชุมในด้านส่งเสริมการนิเทศภายในยุคดิจิทัลและพัฒนาบุคลากร จะได้รับการสนับสนุนงบประมาณการเงินตลอด...”

3.7) ให้ข้อมูลป้อนกลับเพื่อให้คำแนะนำในการปรับปรุงแก้ไข ข้อบกพร่องในการปฏิบัติการนิเทศภายในยุคดิจิทัล ดังคำให้สัมภาษณ์ของครูผู้สอนโรงเรียนบ้านตาตตอนหนึ่งว่า “...มีการให้ข้อมูลป้อนกลับเพื่อให้คำแนะนำในการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องในการปฏิบัติการนิเทศภายในยุคดิจิทัล...” อีกคำให้สัมภาษณ์ของครูผู้สอนโรงเรียนบ้านลีโอนาคำต่อนหนึ่งว่า “...การให้ข้อมูลป้อนกลับเป็นการให้คำแนะนำเพื่อการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องในการปฏิบัติการนิเทศภายในยุคดิจิทัลของครูผู้สอน...”

สรุป : ผลจากการสัมภาษณ์เชิงลึกครูผู้สอน และผลจากการ จัดกลุ่มสนทนาครูผู้สอน วิเคราะห์คำตอบที่มีต่อข้อมูลพื้นฐานการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล ด้านการปฏิบัติการนิเทศภายในยุคดิจิทัล พบว่า มีการดำเนินการ โดย 1) วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับการนิเทศภายในยุคดิจิทัลของครูผู้สอน 2) กำหนดจุดประสงค์ วิธีการปฏิบัติการนิเทศภายในยุคดิจิทัลหลังจากทราบข้อมูลพื้นฐานของครูผู้สอน 3) ปฏิบัติการนิเทศภายในยุคดิจิทัลอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง โดยใช้เทคนิคการนิเทศอย่างหลากหลาย 4) บันทึกผลการนิเทศภายในยุคดิจิทัลตามกิจกรรมที่ได้รับมอบหมาย และรายงานผลการนิเทศภายในยุคดิจิทัลให้ผู้บริหารสถานศึกษาทราบ 5) ส่งเสริม สนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ในการปฏิบัติงานการนิเทศภายในยุคดิจิทัลของครูผู้สอน 6) ส่งเสริม สนับสนุนงบประมาณการเงิน ในด้านการฝึกอบรม การจัดประชุมเกี่ยวกับการนิเทศภายในยุคดิจิทัล 7) ให้ข้อมูลป้อนกลับเพื่อให้คำแนะนำในการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องในการปฏิบัติการนิเทศภายในยุคดิจิทัล

4) การสร้างขวัญและกำลังใจการนิเทศภายในยุคดิจิทัล พบว่า มีการดำเนินการโดย

4.1) ให้ความสนใจและเอาใจใส่ต่อการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการนิเทศภายในยุคดิจิทัลอย่างสม่ำเสมอ เท่าเทียมกัน ดังคำให้สัมภาษณ์ของครูผู้สอนโรงเรียนบ้านตาตตอนหนึ่งว่า “...ได้รับความสนใจและเอาใจใส่ต่อการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการนิเทศภายในยุคดิจิทัลอย่างสม่ำเสมอ และด้วยความจริงใจ...” อีกคำให้สัมภาษณ์ของครูผู้สอนโรงเรียนบ้านนาป่าแขง (ประชาสามัคคี) ต่อนหนึ่งว่า

“...ได้รับความสนใจและสนับสนุนการปฏิบัติงานการนิเทศ
ภายในยุคดิจิทัลด้วยความจริงใจและเท่าเทียมกัน...”

สุดท้ายคำกล่าวของกลุ่มครูผู้สอนโรงเรียนบ้านลีโอนาคำ
ตอนหนึ่งว่า

“...ได้รับความสนใจและสนับสนุนการปฏิบัติงานการนิเทศ
ภายในยุคดิจิทัลด้วยความจริงใจและเท่าเทียมกัน...”

4.2) เปิดโอกาสให้ครูผู้สอนรับผิดชอบงานนิเทศภายในยุคดิจิทัล
ร่วมกันและมีโอกาสคิดค้นวิธีการปฏิบัติงานเพื่อพัฒนางานการนิเทศภายในยุคดิจิทัล ดังคำให้สัมภาษณ์
ของครูผู้สอนโรงเรียนบ้านตาตตอนหนึ่งว่า “...เปิดโอกาสให้ครูผู้สอนมีส่วนร่วม รับผิดชอบงานนิเทศ
ภายในยุคดิจิทัลร่วมกัน และสนับสนุนให้ประสบผลสำเร็จ...” อีกคำให้สัมภาษณ์ของครูผู้สอนโรงเรียน
บ้านนาป่าแขง (ประชาสามัคคี) ตอนหนึ่งว่า

“...เปิดโอกาสให้ครูผู้สอนคิดค้นวิธีการปฏิบัติงานเพื่อพัฒนา
งานการนิเทศภายในยุคดิจิทัลโดยส่งเสริมและสนับสนุนให้ประสบผลสำเร็จ...”

สุดท้ายคำกล่าวของกลุ่มครูผู้สอนโรงเรียนบ้านลีโอนาคำ
ตอนหนึ่งว่า

“...ครูผู้สอนทุกคนมีหน้าที่รับผิดชอบงานนิเทศภายใน
ยุคดิจิทัลร่วมกัน และมีโอกาสคิดค้นวิธีการหรือพัฒนางานให้บรรลุตามเป้าหมายที่ตั้งไว้...”

4.3) สนับสนุนให้ครูผู้สอนเข้ารับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการนิเทศ
ภายในยุคดิจิทัล ดังคำให้สัมภาษณ์ของครูผู้สอนโรงเรียนบ้านตาตตอนหนึ่งว่า “...ได้รับการส่งเสริม
สนับสนุน ให้เข้ารับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการนิเทศภายในยุคดิจิทัลทั้งหน่วยงานต้นสังกัดและหน่วยงาน
อื่นจัด...” อีกคำให้สัมภาษณ์ของครูผู้สอนโรงเรียนบ้านนาป่าแขง (ประชาสามัคคี) ตอนหนึ่งว่า

“...ได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนในการเข้าร่วมประชุมสัมมนา
ฝึกอบรมเกี่ยวกับการนิเทศภายในยุคดิจิทัล เพื่อการแลกเปลี่ยนความรู้และเพิ่มพูนความรู้...”

สุดท้ายคำกล่าวของกลุ่มครูผู้สอนโรงเรียนบ้านลีโอนาคำ
ตอนหนึ่งว่า

“...หากมีการฝึกอบรมจากหน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานอื่น
จัดจะได้รับการส่งเสริม สนับสนุน ให้เข้ารับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการนิเทศภายในยุคดิจิทัลเสมอ...”

4.4) ยอมรับฟังความคิดเห็นของทุกคนและประชาสัมพันธ์ความสำเร็จในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการนิเทศภายในยุคดิจิทัล ดังคำให้สัมภาษณ์ของครูผู้สอนโรงเรียนบ้านตาตตอนหนึ่งว่า “...มีการประชาสัมพันธ์ถึงผลสำเร็จของการปฏิบัติงานการนิเทศภายในยุคดิจิทัลทุกครั้งเมื่อปฏิบัติงานเสร็จเรียบร้อยและบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้...” อีกคำให้สัมภาษณ์ของครูผู้สอนโรงเรียนบ้านนาป่าแขง (ประชาสามัคคี) ตอนหนึ่งว่า

“...รับฟังคำชี้แจง ความคิดเห็นของทุกคน ทำให้เกิดกำลังใจในการปฏิบัติงานการนิเทศภายในยุคดิจิทัล...”

สุดท้ายคำกล่าวของกลุ่มครูผู้สอนโรงเรียนบ้านลือนาคำ ตอนหนึ่งว่า

“...ในการประชุมปรึกษาหารือแต่ละครั้งจะมีการรับฟังความคิดเห็นของทุกคนที่มีการเสนอแนะมาเพื่อจะได้นำไปปรับปรุงพัฒนางานการนิเทศภายในยุคดิจิทัลให้ดียิ่งขึ้น...”

4.5) ยกย่องชมเชย และให้เกียรติแก่ผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการนิเทศภายในยุคดิจิทัลเป็นรายบุคคล ดังคำให้สัมภาษณ์ของครูผู้สอนโรงเรียนบ้านตาตตอนหนึ่งว่า “...ให้เกียรติและยกย่องผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการนิเทศภายในยุคดิจิทัล ด้วยความจริงใจ...” อีกคำให้สัมภาษณ์ของครูผู้สอนโรงเรียนบ้านนาป่าแขง (ประชาสามัคคี) ตอนหนึ่งว่า

“...ให้เกียรติและยกย่องชมเชยผู้ปฏิบัติงานในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการนิเทศภายในยุคดิจิทัล เป็นรายบุคคลทั้งต่อหน้าและลับหลัง...”

สุดท้ายคำกล่าวของกลุ่มครูผู้สอนโรงเรียนบ้านลือนาคำ ตอนหนึ่งว่า

“...คำชมเชย การยกย่อง และการให้เกียรติในที่ประชุมเกียรติบัตรทำให้เกิดความกระตือรือร้นและมีการพัฒนาตนเองเกี่ยวกับการนิเทศภายในยุคดิจิทัลตลอดเวลา...”

สรุป : ผลจากการสัมภาษณ์เชิงลึกครูผู้สอน และผลจากการจัดกลุ่มสนทนากลุ่มครูผู้สอน วิเคราะห์คำตอบที่มีต่อข้อมูลพื้นฐานการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิภาพในยุคดิจิทัล ด้านการสร้างขวัญและกำลังใจการนิเทศภายในยุคดิจิทัล พบว่ามีการดำเนินการโดย 1) ให้ความสนใจและเอาใจใส่ต่อการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการนิเทศภายในยุคดิจิทัลอย่างสม่ำเสมอ เท่าเทียมกัน 2) เปิดโอกาสให้ครูผู้สอนรับผิดชอบงานนิเทศภายในยุคดิจิทัลร่วมกัน และ

มีโอกาศคิดค้นวิธีการปฏิบัติงานเพื่อพัฒนางานการนิเทศภายในยุคดิจิทัล 3) สนับสนุนให้ครูผู้สอนเข้ารับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการนิเทศภายในยุคดิจิทัล 4) ยอมรับฟังความคิดเห็นของทุกคนและประชาสัมพันธ์ความสำเร็จในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการนิเทศภายในยุคดิจิทัล 5) ยกย่องชมเชย และให้เกียรติแก่ผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการนิเทศภายในยุคดิจิทัลเป็นรายบุคคล

5) การประเมินผลการนิเทศภายในยุคดิจิทัล พบว่า มีการดำเนินการโดย

5.1) ประชุมคณะทำงานการนิเทศภายในยุคดิจิทัลเพื่อกำหนด

วิธีการวัดและประเมินผลที่เหมาะสมตรงกับสภาพเป็นจริง ดังคำให้สัมภาษณ์ของครูผู้สอนโรงเรียนบ้านตาตตอนหนึ่งว่า “...ประชุมคณะทำงานการนิเทศภายในยุคดิจิทัล เพื่อกำหนดวิธีการวัดและประเมินผลที่เหมาะสมตรงตามสภาพจริง...” อีกคำให้สัมภาษณ์ของครูผู้สอนโรงเรียนบ้านนาป่าแขง (ประชาสามัคคี) ตอนหนึ่งว่า

“...มีการประชุมคณะทำงานการนิเทศภายในยุคดิจิทัล กำหนดวิธีการวัดและประเมินผลที่เหมาะสมกับสภาพเป็นจริง...”

สุดท้ายคำกล่าวของกลุ่มครูผู้สอนโรงเรียนบ้านลีอนาคำ ตอนหนึ่งว่า

“...มีการประชุมคณะทำงานการนิเทศภายในยุคดิจิทัลเพื่อกำหนดวิธีการวัดและประเมินผลที่เหมาะสมตรงกับสภาพเป็นจริง...”

5.2) กำหนดวิธีการและเกณฑ์การประเมินผลเกี่ยวกับการนิเทศภายในยุคดิจิทัลที่สอดคล้องกับจุดประสงค์ของการนิเทศภายในยุคดิจิทัล ดังคำให้สัมภาษณ์ของครูผู้สอนโรงเรียนบ้านตาตตอนหนึ่งว่า “... มีการตั้งเกณฑ์การประเมินผลการนิเทศภายในยุคดิจิทัลที่ชัดเจนและสอดคล้องกับจุดประสงค์ของการนิเทศภายในยุคดิจิทัล...” อีกคำให้สัมภาษณ์ของครูผู้สอนโรงเรียนบ้านนาป่าแขง (ประชาสามัคคี) ตอนหนึ่งว่า

“...ในการประเมินผลการนิเทศภายในยุคดิจิทัลจะมีการกำหนดวิธีการและเกณฑ์การประเมินผลสอดคล้องกับจุดประสงค์การนิเทศที่ตั้งไว้...”

สุดท้ายคำกล่าวของกลุ่มครูผู้สอนโรงเรียนบ้านลีอนาคำ ตอนหนึ่งว่า

“...โรงเรียนมีการกำหนดวิธีการและเกณฑ์การประเมินผลที่สอดคล้องกับจุดประสงค์การนิเทศภายในยุคดิจิทัลที่ตั้งไว้...”

5.3) ใช้ข้อมูลหลากหลาย ประกอบในการประเมินผลการนิเทศภายใน ยุคดิจิทัลได้อย่างเหมาะสม ดังคำให้สัมภาษณ์ของครูผู้สอนโรงเรียนบ้านตาตตอนหนึ่งว่า “... ใช้ข้อมูลประกอบการประเมินผลการนิเทศภายในยุคดิจิทัลที่มีความน่าเชื่อถือได้และเป็นความจริงมากที่สุด...” อีกคำให้สัมภาษณ์ของครูผู้สอนโรงเรียนบ้านนาป่าแซง (ประชาสามัคคี) ตอนหนึ่งว่า

“...นำข้อมูลต่างๆ ที่มาจากแหล่งข้อมูลที่หลากหลายมาประกอบในการประเมินผลการนิเทศภายในยุคดิจิทัลได้อย่างเหมาะสม...”

สุดท้ายคำกล่าวของกลุ่มครูผู้สอนโรงเรียนบ้านลือนาคำ ตอนหนึ่งว่า

“...มีการใช้ข้อมูลอย่างหลากหลาย ประกอบในการประเมินผลการนิเทศภายในยุคดิจิทัลได้อย่างเหมาะสมและเป็นจริง...”

5.4) ใช้เครื่องมือประเมินผลการนิเทศภายในยุคดิจิทัลในรูปแบบหลากหลาย อย่างเหมาะสม ดังคำให้สัมภาษณ์ของครูผู้สอนโรงเรียนบ้านตาตตอนหนึ่งว่า “...ใช้เครื่องมือประเมินผลเกี่ยวกับการนิเทศภายในยุคดิจิทัลหลายรูปแบบ และมีเกณฑ์การประเมินชัดเจน เช่น แบบสังเกต แบบสัมภาษณ์ และแบบสอบถาม...” อีกคำให้สัมภาษณ์ของครูผู้สอนโรงเรียนบ้านนาป่าแซง (ประชาสามัคคี) ตอนหนึ่งว่า

“...ประเมินผลการปฏิบัติงานการนิเทศภายในยุคดิจิทัลด้วยเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลชนิดต่างๆ เช่น แบบสังเกตพฤติกรรมนักเรียน แบบสำรวจข้อมูลนักเรียนแบบสอบถามเพื่อประเมินกระบวนการทำงาน...”

สุดท้ายคำกล่าวของกลุ่มครูผู้สอนโรงเรียนบ้านลือนาคำ ตอนหนึ่งว่า

“...มีการใช้เครื่องมือประเมินผลเกี่ยวกับการนิเทศภายในยุคดิจิทัลในรูปแบบหลากหลาย อย่างเหมาะสม...”

5.5) ประเมินผลด้านบริบท ปัจจัยเบื้องต้น กระบวนการ และผลผลิตการนิเทศภายในยุคดิจิทัล ดังคำให้สัมภาษณ์ของครูผู้สอนโรงเรียนบ้านตาตตอนหนึ่งว่า “...มีการประเมินผลของการดำเนินงานการนิเทศภายในยุคดิจิทัลทั้งด้านบริบท ปัจจัยเบื้องต้น กระบวนการ และผลผลิต...” อีกคำให้สัมภาษณ์ของครูผู้สอนโรงเรียนบ้านนาป่าแซง (ประชาสามัคคี) ตอนหนึ่งว่า

“...มีการประเมินผลของการดำเนินงานการนิเทศภายในยุคดิจิทัลโดยเน้นด้านบริบท และปัจจัยเบื้องต้นของสถานศึกษา...”

สุดท้ายคำกล่าวของกลุ่มครูผู้สอนโรงเรียนบ้านลีโอนาคำ

ตอนหนึ่งว่า

“...มีการประเมินผลการนิเทศภายในยุคดิจิทัลทั้งด้านบริหาร
ปัจจัยเบื้องต้น กระบวนการปฏิบัติงาน และด้านผลผลิต...”

5.6) นำเอาผลการประเมินผลจากการนิเทศภายในยุคดิจิทัลทั้งด้าน
ปริมาณและด้านคุณภาพไปใช้ในการปรับปรุงงานการนิเทศภายในยุคดิจิทัล ดังคำให้สัมภาษณ์ของ
ครูผู้สอนโรงเรียนบ้านตาตตอนหนึ่งว่า “...นำผลการประเมินผลจากการนิเทศภายในยุคดิจิทัลทั้งด้าน
ปริมาณและคุณภาพมาพิจารณาปรับปรุงแก้ไขและพัฒนางานการนิเทศภายในยุคดิจิทัล...” อีกคำให้
สัมภาษณ์ของครูผู้สอนโรงเรียนบ้านนาป่าแซง (ประชาสามัคคี) ตอนหนึ่งว่า

“...กำหนดวิธีการ ระยะเวลา และเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวม
ข้อมูล รวบรวมข้อมูล หากพบว่ามีข้อบกพร่องหาวิธีการพัฒนาให้ดีขึ้น และหากพบว่าการประเมินผลนั้น
เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของการปฏิบัติงานทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพ ก็ดำเนินการนิเทศภายในยุค
ดิจิทัลต่อไปอีก...”

อีกคำให้สัมภาษณ์ของครูผู้สอนโรงเรียนบ้านลีโอนาคำ

ตอนหนึ่งว่า

“...ประเมินผลตามสภาพจริง โดยรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับ
การปฏิบัติงานการนิเทศภายในยุคดิจิทัล ทั้งระหว่างดำเนินการ และสิ้นสุดการดำเนินการ แล้วนำ
ข้อมูลไปเปรียบเทียบกับเป้าหมายที่วางไว้ หากไม่สำเร็จ หรือมีข้อบกพร่องตรงไหน ต้องหาวิธีการพัฒนาให้
ดีขึ้น...”

5.7) สรุปและรายงานผลการนิเทศภายในยุคดิจิทัลที่เป็นลายลักษณ์
อักษรเพื่อเป็นข้อมูลย้อนกลับให้ครูผู้สอนทราบเพื่อพัฒนางานการนิเทศภายในยุคดิจิทัล ดังคำให้สัมภาษณ์
ของครูผู้สอนโรงเรียนบ้านตาตตอนหนึ่งว่า “...มีการสรุปผล บันทึกผลเป็นลายลักษณ์อักษรแล้วนำ
ข้อมูลไปเปรียบเทียบกับเป้าหมายที่วางไว้ เพื่อเป็นข้อมูลย้อนกลับให้ครูผู้สอนทราบเพื่อพัฒนา
การนิเทศภายในยุคดิจิทัล...” อีกคำให้สัมภาษณ์ของครูผู้สอนโรงเรียนบ้านนาป่าแซง (ประชาสามัคคี)
ตอนหนึ่งว่า

“...มีการสรุปผล บันทึกผลการนิเทศภายในยุคดิจิทัลเป็น
ลายลักษณ์อักษร...”

อีกคำให้สัมภาษณ์ของครูผู้สอนโรงเรียนบ้านลิ้นาคำ
ตอนหนึ่งว่า

“...มีการสรุปและรายงานผลการนิเทศภายในยุคดิจิทัลเป็น
ลายลักษณ์อักษร เพื่อเป็นข้อมูลย้อนกลับให้ครูผู้สอนพัฒนางานการนิเทศภายในยุคดิจิทัล...”

สรุป : ผลจากการสัมภาษณ์เชิงลึกครูผู้สอน และผลจากการ
จัดกลุ่มสนทนาครูผู้สอน วิเคราะห์คำตอบที่มีต่อข้อมูลพื้นฐานการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
ขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล ด้านการประเมินผลการนิเทศภายในยุคดิจิทัล พบว่า มีการ
ดำเนินการโดย 1) ประชุมคณะทำงานการนิเทศภายในยุคดิจิทัลเพื่อกำหนดวิธีการวัดและประเมินผล
ที่เหมาะสมตรงกับสภาพเป็นจริง 2) กำหนดวิธีการและเกณฑ์การประเมินผลเกี่ยวกับการนิเทศภายใน
ยุคดิจิทัลที่สอดคล้องกับจุดประสงค์ของการนิเทศภายในยุคดิจิทัล 3) ใช้ข้อมูลหลากหลาย ประกอบในการ
ประเมินผลการนิเทศภายในยุคดิจิทัลได้อย่างเหมาะสม 4) ใช้เครื่องมือประเมินผลการนิเทศภายใน
ยุคดิจิทัลในรูปแบบหลากหลาย อย่างเหมาะสม 5) ประเมินผลด้านบริบท ปัจจัยเบื้องต้น กระบวนการ
และผลผลิตการนิเทศภายในยุคดิจิทัล 6) นำเอาผลการประเมินผลจากการนิเทศภายในยุคดิจิทัลทั้ง
ด้านปริมาณและด้านคุณภาพไปใช้ในการปรับปรุงงานการนิเทศภายในยุคดิจิทัล 7) สรุปและรายงานผล
การนิเทศภายในยุคดิจิทัลที่เป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อเป็นข้อมูลย้อนกลับให้ครูผู้สอนทราบเพื่อพัฒนา
งานการนิเทศภายในยุคดิจิทัล

1.2.3 ผลจากการสังเกตครูผู้สอน เพื่อสรุปข้อมูลที่มีต่อข้อมูลพื้นฐานใน
การนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล มีดังนี้

โรงเรียนที่ 1 โรงเรียนบ้านตาด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
อำนาจเจริญ ไปศึกษาโดยทำการสังเกตร่วมไปกับช่วงการสัมภาษณ์เชิงลึก เมื่อวันที่ 12 มกราคม
2564 เวลา 09.00-16.00 น. และการสังเกตร่วมไปกับช่วงการจัดกลุ่มสนทนาครูผู้สอน เมื่อวันที่
12-13 มกราคม 2564 เวลา 16.00-17.00 น.

โรงเรียนที่ 2 โรงเรียนบ้านนาป่าแซง (ประชาสามัคคี) สำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำนาจเจริญ ไปศึกษาโดยทำการสังเกตร่วมไปกับช่วงการสัมภาษณ์เชิงลึก
เมื่อวันที่ 19 มกราคม 2564 เวลา 09.00-16.00 น. และการสังเกตร่วมไปกับช่วงการจัดกลุ่มสนทนา
ครูผู้สอน เมื่อวันที่ 19-20 มกราคม 2564 เวลา 16.00-17.00 น.

โรงเรียนที่ 3 โรงเรียนบ้านลิ้นาคำ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาอำนาจเจริญ ไปศึกษาโดยทำการสังเกตร่วมไปกับช่วงการสัมภาษณ์เชิงลึก เมื่อวันที่

26 มกราคม 2564 เวลา 09.00-16.00 น. และการสังเกตร่วมไปกับช่วงการจัดกลุ่มสนทนาครูผู้สอน เมื่อวันที่ 26-27 มกราคม 2564 เวลา 16.00-17.00 น.

1) การวางแผนการนิเทศภายในยุคดิจิทัล พบว่า ครูผู้สอนมีการวางแผนการนิเทศภายในยุคดิจิทัล โดยจัดทำปฏิทินการปฏิบัติงานและโครงการนิเทศภายในยุคดิจิทัล ที่ระบุกิจกรรมที่ชัดเจน แต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศภายในยุคดิจิทัล และกำหนดบทบาทหน้าที่ไว้อย่างชัดเจน

2) การให้ความรู้การนิเทศภายในยุคดิจิทัล พบว่า ครูผู้สอน ให้ความสนใจและตั้งใจที่จะศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับการนิเทศภายในยุคดิจิทัล จากป้ายนิเทศ การบริการเอกสารทางวิชาการ และการสนทนาทางวิชาการ

3) การปฏิบัติการนิเทศภายในยุคดิจิทัล พบว่า มีการส่งเสริมและสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ในการปฏิบัติการนิเทศภายในยุคดิจิทัลของครูผู้สอน

4) การสร้างขวัญและกำลังใจการนิเทศภายในยุคดิจิทัล พบว่า ครูผู้สอน มีการรับฟังความคิดเห็นของทุกคน และประชาสัมพันธ์ความสำเร็จของการปฏิบัติการนิเทศภายในยุคดิจิทัลอย่างชัดเจน

5) การประเมินผลการนิเทศภายในยุคดิจิทัล พบว่า ครูผู้สอนมีการสรุปและรายงานผลการนิเทศภายในยุคดิจิทัลที่เป็นลายลักษณ์อักษรเพื่อเป็นข้อมูลย้อนกลับให้คณะกรรมการเพื่อพัฒนางาน

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการใช้แบบสอบถามข้อมูลพื้นฐานการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล และผลจากการศึกษาดูงานสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กดีเด่นด้านการนิเทศภายในที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล จำนวน 3 โรงเรียน ศึกษาข้อมูลพื้นฐานของสถานศึกษาโดยใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึกครูผู้สอน การจัดกลุ่มสนทนาครูผู้สอน และการสังเกตครูผู้สอน โดยผู้วิจัยได้ยึดแนวคำถามการสัมภาษณ์เชิงลึก แนวคำถามการจัดกลุ่มสนทนา และแนวการสังเกต สรุปรวมได้ดังนี้ การนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัลที่มีประสิทธิผล ประกอบด้วยองค์ประกอบหลัก 5 องค์ประกอบ และองค์ประกอบย่อย 31 องค์ประกอบ ดังรายละเอียดในตารางที่ 4.8 ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4.8 องค์ประกอบหลักและองค์ประกอบย่อยของรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษา
 ชั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิภาพในยุคดิจิทัล

องค์ประกอบหลัก	องค์ประกอบย่อย
1) องค์ประกอบที่ 1 การวางแผน การนิเทศภายในยุคดิจิทัล	<ol style="list-style-type: none"> 1. ประชุมปรึกษาหารือระหว่างผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลพื้นฐานที่จะต้องมีการนิเทศภายในยุคดิจิทัล 2. วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานที่จะต้องมีการนิเทศภายในยุคดิจิทัลเรียงลำดับความสำคัญของปัญหาจากมากไปน้อย 3. วางแผนโดยใช้ข้อมูลพื้นฐานการนิเทศภายในยุคดิจิทัลของสถานศึกษา และนโยบายของหน่วยงานต้นสังกัดเป็นพื้นฐาน 4. กำหนดจุดประสงค์และเป้าหมายในการวางแผนนิเทศภายในยุคดิจิทัลไว้อย่างชัดเจน โดยคำนึงถึงความสามารถและทรัพยากรต่างๆ ที่สามารถระดมมาได้ 5. กำหนดทางเลือกในการแก้ปัญหาหรือทางเลือกสำหรับการนิเทศภายในยุคดิจิทัลที่เหมาะสมและเป็นไปได้ 6. จัดทำปฏิทินการปฏิบัติงานและโครงการนิเทศภายในยุคดิจิทัล ที่ระบุกิจกรรมที่ชัดเจน 7. แต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศภายในยุคดิจิทัลและกำหนดบทบาทหน้าที่ไว้อย่างชัดเจน

ตารางที่ 4.8 (ต่อ)

องค์ประกอบหลัก	องค์ประกอบย่อย
2) องค์ประกอบที่ 2 การให้ความรู้ การนิเทศภายในยุคดิจิทัล	<ol style="list-style-type: none"> 1. ประชุมชี้แจงหรือประชุมปรึกษาหารือ เพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการนิเทศภายในยุคดิจิทัล 2. กำหนดตัวบุคคลหรือคณะทำงานที่จะรับผิดชอบในการให้ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการนิเทศภายในยุคดิจิทัลก่อนการนิเทศภายในยุคดิจิทัลไว้อย่างชัดเจน 3. ให้ครูผู้สอนศึกษาด้วยตนเองจากสื่อการนิเทศทางไกลเกี่ยวกับการนิเทศภายในยุคดิจิทัล ที่มีคุณภาพสูงและโต้ตอบกับผู้บริหารสถานศึกษาได้ 4. จัดประชุมทางวิชาการโดยเชิญวิทยากรมาให้ความรู้และศึกษาดูงานนอกสถานที่เกี่ยวกับการนิเทศภายในยุคดิจิทัล 5. จัดป๋ายนิเทศ การบริการเอกสารทางวิชาการ การสนทนาทางวิชาการ เพื่อให้ความรู้ทางวิชาการแก่ครูผู้สอนในสถานศึกษาเกี่ยวกับการนิเทศภายในยุคดิจิทัล
3) องค์ประกอบที่ 3 การปฏิบัติการ นิเทศภายในยุคดิจิทัล	<ol style="list-style-type: none"> 1. วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับการนิเทศภายในยุคดิจิทัลของครูผู้สอน 2. กำหนดจุดประสงค์ วิธีการปฏิบัติการนิเทศภายในยุคดิจิทัลหลังจากทราบข้อมูลพื้นฐานของครูผู้สอน 3. ปฏิบัติการนิเทศภายในยุคดิจิทัลอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง โดยใช้เทคนิคการนิเทศอย่างหลากหลาย 4. บันทึกผลการนิเทศภายในยุคดิจิทัลตามกิจกรรมที่ได้รับมอบหมาย และรายงานผลการนิเทศภายในยุคดิจิทัลให้ผู้บริหารสถานศึกษาทราบ 5. ส่งเสริม สนับสนุน วัสดุอุปกรณ์ในการปฏิบัติการนิเทศภายในยุคดิจิทัลของครูผู้สอน

ตารางที่ 4.8 (ต่อ)

องค์ประกอบหลัก	องค์ประกอบย่อย
	<p>6. ส่งเสริม สนับสนุนงบประมาณการเงิน ในด้าน การฝึกอบรม การจัดประชุมเกี่ยวกับการปฏิบัติการนิเทศ ภายในยุคดิจิทัล</p> <p>7. ให้ข้อมูลป้อนกลับเพื่อให้คำแนะนำในการปรับปรุงแก้ไข ข้อบกพร่องในการปฏิบัติการนิเทศภายในยุคดิจิทัล</p>
<p>4) องค์ประกอบที่ 4 การสร้างขวัญ และกำลังใจการนิเทศภายในยุคดิจิทัล</p>	<p>1. ให้ความสนใจและเอาใจใส่ต่อการปฏิบัติงาน เกี่ยวกับการนิเทศภายในยุคดิจิทัลอย่างสม่ำเสมอ เท่าเทียมกัน</p> <p>2. เปิดโอกาสให้ครูผู้สอนรับผิดชอบงานนิเทศภายใน ยุคดิจิทัลร่วมกันและมีโอกาสคิดค้นวิธีการปฏิบัติงาน เพื่อพัฒนางานการนิเทศภายในยุคดิจิทัล</p> <p>3. สนับสนุนให้ครูผู้สอนเข้ารับการฝึกอบรมเกี่ยวกับ การนิเทศภายในยุคดิจิทัล</p> <p>4. ยอมรับฟังความคิดเห็นของทุกคนและประชาสัมพันธ์ ความสำเร็จในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการนิเทศภายใน ยุคดิจิทัล</p> <p>5. ยกย่องชมเชย และให้เกียรติแก่ผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับ การนิเทศภายในยุคดิจิทัลเป็นรายบุคคล</p>
<p>5) องค์ประกอบที่ 5 การประเมินผล การนิเทศภายในยุคดิจิทัล</p>	<p>1. ประชุมคณะทำงานการนิเทศภายในยุคดิจิทัลเพื่อ กำหนดวิธีการวัดและประเมินผลที่เหมาะสมตรงกับ สภาพเป็นจริง</p> <p>2. กำหนดวิธีการและเกณฑ์การประเมินผลเกี่ยวกับ การนิเทศภายในยุคดิจิทัลที่สอดคล้องกับจุดประสงค์ของ การนิเทศภายในยุคดิจิทัล</p>

ตารางที่ 4.8 (ต่อ)

องค์ประกอบหลัก	องค์ประกอบย่อย
	3. ใช้ข้อมูลหลากหลายประกอบในการประเมินผลการนิเทศ ภายในยุคดิจิทัลได้อย่างเหมาะสม 4. ใช้เครื่องมือประเมินผลการนิเทศภายในยุคดิจิทัล ในรูปแบบหลากหลาย อย่างเหมาะสม 5. ประเมินผลด้านบริบท ปัจจัยเบื้องต้น กระบวนการ และผลผลิตการนิเทศภายในยุคดิจิทัล 6. นำเอาผลการประเมินผลจากการนิเทศภายในยุคดิจิทัล ทั้งด้านปริมาณและด้านคุณภาพไปใช้ในการปรับปรุงงาน การนิเทศภายในยุคดิจิทัล 7. สรุปและรายงานผลการนิเทศภายในยุคดิจิทัลที่เป็น ลายลักษณ์อักษร เพื่อเป็นข้อมูลย้อนกลับให้ครูผู้สอน ทราบพัฒนางานการนิเทศภายในยุคดิจิทัล

สรุปองค์ประกอบของรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มี
 ประสิทธิภาพในยุคดิจิทัล ประกอบด้วยองค์ประกอบหลักที่สำคัญ 5 องค์ประกอบ และองค์ประกอบย่อย
 31 องค์ประกอบ

1.3 ผลการวิเคราะห์แบบตรวจสอบ เป็นผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
 จำนวน 15 คน (รายชื่อผู้เชี่ยวชาญดังรายละเอียดในภาคผนวก) เกี่ยวกับความเหมาะสม และความ
 เป็นไปได้ขององค์ประกอบรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิภาพ
 ในยุคดิจิทัล ผู้วิจัยส่งแบบตรวจสอบไป 15 ฉบับ ได้รับคืนและใช้ได้ในการวิเคราะห์ 15 ฉบับ คิดเป็น
 ร้อยละ 100 ปรากฏผลดังแสดงในตารางที่ 4.9 (n=15)

ตารางที่ 4.9 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ เกี่ยวกับความเหมาะสมและความเป็นไปได้ขององค์ประกอบรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล จำแนกเป็นรายด้าน และโดยรวม

ที่	รายการ	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
		μ	σ	ระดับ	μ	σ	ระดับ
1	การวางแผนการนิเทศภายในยุคดิจิทัล	4.80	0.17	มากที่สุด	4.80	0.17	มากที่สุด
2	การให้ความรู้การนิเทศภายในยุคดิจิทัล	4.71	0.24	มากที่สุด	4.76	0.19	มากที่สุด
3	การปฏิบัติการนิเทศภายในยุคดิจิทัล	4.73	0.19	มากที่สุด	4.77	0.15	มากที่สุด
4	การสร้างขวัญและกำลังใจการนิเทศภายในยุคดิจิทัล	4.72	0.18	มากที่สุด	4.81	0.18	มากที่สุด
5	การประเมินผลการนิเทศภายในยุคดิจิทัล	4.72	0.20	มากที่สุด	4.77	0.17	มากที่สุด
รวม		4.74	0.07	มากที่สุด	4.79	0.05	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.9 พบว่า ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ เกี่ยวกับความเหมาะสมและความเป็นไปได้ขององค์ประกอบรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.74, 4.79$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าความเหมาะสมและความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้านเช่นเดียวกัน

ตารางที่ 4.10 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ เกี่ยวกับความเหมาะสมและความเป็นไปได้ขององค์ประกอบรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล ด้านการวางแผนการนิเทศภายในยุคดิจิทัล

ที่	รายการ	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
		μ	σ	ระดับ	μ	σ	ระดับ
1	องค์ประกอบที่ 1 การวางแผนการนิเทศภายในยุคดิจิทัล ประชุมปรึกษาหารือระหว่างผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลพื้นฐานที่จำเป็นต้องมีการนิเทศภายในยุคดิจิทัล	4.73	0.46	มากที่สุด	4.80	0.41	มากที่สุด
2	วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานที่จะต้องมีการนิเทศภายในยุคดิจิทัลเรียงลำดับความสำคัญของปัญหาจากมากไปน้อย	4.93	0.26	มากที่สุด	4.93	0.26	มากที่สุด
3	วางแผนโดยใช้ข้อมูลพื้นฐานการนิเทศภายในยุคดิจิทัลของสถานศึกษาและนโยบายของหน่วยงานต้นสังกัดเป็นพื้นฐาน	4.80	0.41	มากที่สุด	4.80	0.41	มากที่สุด
4	กำหนดจุดประสงค์และเป้าหมายในการวางแผนการนิเทศภายในยุคดิจิทัลไว้อย่างชัดเจน โดยคำนึงถึงความสามารถและทรัพยากรต่างๆที่สามารถระดมมาได้	4.87	0.35	มากที่สุด	4.87	0.35	มากที่สุด

ตารางที่ 4.10 (ต่อ)

ที่	รายการ	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
		μ	σ	ระดับ	μ	σ	ระดับ
5	กำหนดทางเลือกในการแก้ปัญหาหรือทางเลือกสำหรับการนิเทศภายในยุคดิจิทัลที่เหมาะสมและเป็นไปได้	4.73	0.46	มากที่สุด	4.73	0.46	มากที่สุด
6	จัดทำปฏิทินการปฏิบัติงานและโครงการนิเทศภายในยุคดิจิทัลที่ระบุกิจกรรมที่ชัดเจน	4.73	0.46	มากที่สุด	4.80	0.41	มากที่สุด
7	แต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศภายในยุคดิจิทัล และกำหนดบทบาทหน้าที่ไว้อย่างชัดเจน	4.80	0.41	มากที่สุด	4.87	0.35	มากที่สุด
รวม		4.80	0.17	มากที่สุด	4.80	0.17	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.10 พบว่า ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ เกี่ยวกับความเหมาะสมและความเป็นไปได้ขององค์ประกอบรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล ด้านการวางแผนการนิเทศภายในยุคดิจิทัล โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.80, 4.80$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าความเหมาะสมและความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ เช่นเดียวกัน

ตารางที่ 4.11 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ เกี่ยวกับความเหมาะสมและความเป็นไปได้ขององค์ประกอบรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล ด้านการให้ความรู้การนิเทศภายในยุคดิจิทัล

ที่	รายการ	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
		μ	σ	ระดับ	μ	σ	ระดับ
1	องค์ประกอบที่ 2 การให้ความรู้การนิเทศภายในยุคดิจิทัล ประชุมชี้แจงหรือประชุมปรึกษาหารือเพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการนิเทศภายในยุคดิจิทัล	4.87	0.35	มากที่สุด	4.87	0.35	มากที่สุด
2	กำหนดตัวบุคคลหรือคณะทำงานที่จะรับผิดชอบในการให้ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการนิเทศภายในยุคดิจิทัลก่อนการนิเทศภายในยุคดิจิทัลไว้ อย่างชัดเจน	4.67	0.49	มากที่สุด	4.73	0.46	มากที่สุด
3	ให้ครูผู้สอนศึกษาด้วยตนเองจากสื่อการนิเทศทางไกลเกี่ยวกับการนิเทศภายในยุคดิจิทัลที่มีคุณภาพสูงและ โต้ตอบกับผู้บริหารสถานศึกษาได้	4.73	0.46	มากที่สุด	4.80	0.41	มากที่สุด
4	จัดประชุมทางวิชาการโดยเชิญวิทยากรมาให้ความรู้ และศึกษาดูงานนอก สถานที่เกี่ยวกับการนิเทศภายในยุคดิจิทัล	4.53	0.64	มากที่สุด	4.67	0.49	มากที่สุด

ตารางที่ 4.11 (ต่อ)

ที่	รายการ	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
		μ	σ	ระดับ	μ	σ	ระดับ
5	จัดป้ายนิเทศ การบริการเอกสารทางวิชาการ การสนทนาทางวิชาการ เพื่อให้ความรู้ทางวิชาการแก่ครูผู้สอนในสถานศึกษาเกี่ยวกับการนิเทศภายในยุคดิจิทัล	4.73	0.46	มากที่สุด	4.73	0.46	มากที่สุด
รวม		4.71	0.24	มากที่สุด	4.76	0.19	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.11 พบว่า ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ เกี่ยวกับความเหมาะสมและความเป็นไปได้ขององค์ประกอบรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล ด้านการให้ความรู้การนิเทศภายในยุคดิจิทัล โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.71, 4.76$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าความเหมาะสมและความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อเช่นเดียวกัน

ตารางที่ 4.12 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ เกี่ยวกับความเหมาะสมและความเป็นไปได้ขององค์ประกอบรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล ด้านการปฏิบัติการนิเทศภายในยุคดิจิทัล

ที่	รายการ	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
		μ	σ	ระดับ	μ	σ	ระดับ
1	องค์ประกอบที่ 3 การปฏิบัติการนิเทศภายในยุคดิจิทัล วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับการนิเทศภายในยุคดิจิทัลของครูผู้สอน	4.67	0.62	มากที่สุด	4.80	0.41	มากที่สุด

ตารางที่ 4.12 (ต่อ)

ที่	รายการ	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
		μ	σ	ระดับ	μ	σ	ระดับ
2	กำหนดจุดประสงค์ วิธีการปฏิบัติการณ์เทศภายในยุคดิจิทัล หลังจากทราบข้อมูลพื้นฐานของครูผู้สอน	4.60	0.63	มากที่สุด	4.73	0.46	มากที่สุด
3	ปฏิบัติการนิเทศภายในยุคดิจิทัลอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องโดยใช้เทคนิคการนิเทศอย่างหลากหลาย	4.73	0.46	มากที่สุด	4.73	0.46	มากที่สุด
4	บันทึกผลการนิเทศภายในยุคดิจิทัลตามกิจกรรมที่ได้รับมอบหมาย และรายงานผลการนิเทศภายในยุคดิจิทัลให้ผู้บริหารสถานศึกษาทราบ	4.80	0.41	มากที่สุด	4.80	0.41	มากที่สุด
5	ส่งเสริม สนับสนุน วัสดุอุปกรณ์ในการปฏิบัติการนิเทศภายในยุคดิจิทัลของครูผู้สอน	4.87	0.35	มากที่สุด	4.87	0.35	มากที่สุด
6	ส่งเสริม สนับสนุนงบประมาณการเงินในด้านการฝึกอบรม การจัดประชุมเกี่ยวกับการปฏิบัติการนิเทศภายในยุคดิจิทัล	4.67	0.62	มากที่สุด	4.73	0.46	มากที่สุด
7	ให้ข้อมูลป้อนกลับเพื่อให้คำแนะนำในการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องในการปฏิบัติการนิเทศภายในยุคดิจิทัล	4.80	0.41	มากที่สุด	4.73	0.46	มากที่สุด
	รวม	4.73	0.19	มากที่สุด	4.77	0.15	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.12 พบว่า ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ เกี่ยวกับความเหมาะสมและความเป็นไปได้ขององค์ประกอบรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล ด้านการปฏิบัติการนิเทศภายในยุคดิจิทัล โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.73, 4.77$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าความเหมาะสมและความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ เช่นเดียวกัน

ตารางที่ 4.13 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ เกี่ยวกับความเหมาะสมและความเป็นไปได้ขององค์ประกอบรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล ด้านการสร้างขวัญและกำลังใจการนิเทศภายในยุคดิจิทัล

ที่	รายการ	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
		μ	σ	ระดับ	μ	σ	ระดับ
1	องค์ประกอบที่ 4 การสร้างขวัญและกำลังใจการนิเทศภายในยุคดิจิทัล ให้ความสนใจและเอาใจใส่ต่อการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการนิเทศภายในยุคดิจิทัล อย่างสม่ำเสมอ เท่าเทียมกัน	4.67	0.49	มากที่สุด	4.73	0.46	มากที่สุด
2	เปิดโอกาสให้ครูผู้สอนรับผิดชอบงานนิเทศภายในยุคดิจิทัลร่วมกันและมีโอกาสคิดค้นวิธีการปฏิบัติงานเพื่อพัฒนางานการนิเทศภายในยุคดิจิทัล	4.80	0.41	มากที่สุด	4.87	0.35	มากที่สุด
3	สนับสนุนให้ครูผู้สอนเข้ารับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการนิเทศภายในยุคดิจิทัล	4.73	0.46	มากที่สุด	4.87	0.35	มากที่สุด
4	ยอมรับฟังความคิดเห็นของทุกคนและประชาสัมพันธ์ความสำเร็จในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการนิเทศภายในยุคดิจิทัล	4.60	0.51	มากที่สุด	4.73	0.46	มากที่สุด

ตารางที่ 4.13 (ต่อ)

ที่	รายการ	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
		μ	σ	ระดับ	μ	σ	ระดับ
5	ยกย่องชมเชย และให้เกียรติแก่ผู้ปฏิบัติงาน เกี่ยวกับการนิเทศภายในยุคดิจิทัล เป็นรายบุคคล	4.80	0.41	มาก ที่สุด	4.87	0.35	มาก ที่สุด
	รวม	4.72	0.18	มาก ที่สุด	4.81	0.18	มาก ที่สุด

จากตารางที่ 4.13 พบว่า ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ เกี่ยวกับความเหมาะสม และความเป็นไปได้ขององค์ประกอบรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก ที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล ด้านการสร้างขวัญและกำลังใจการนิเทศภายในยุคดิจิทัล โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.72, 4.81$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าความเหมาะสมและความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อเช่นเดียวกัน

ตารางที่ 4.14 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ เกี่ยวกับความเหมาะสมและความเป็นไปได้ขององค์ประกอบรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล ด้านการประเมินผลการนิเทศภายในยุคดิจิทัล

ที่	รายการ	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
		μ	σ	ระดับ	μ	σ	ระดับ
1	องค์ประกอบที่ 5 การประเมินผล การนิเทศภายในยุคดิจิทัล ประชุมคณะทำงานนิเทศภายในยุคดิจิทัล เพื่อกำหนดวิธีการวัดและประเมินผล ที่เหมาะสมตรงกับสภาพเป็นจริง	4.60	0.51	มาก ที่สุด	4.67	0.49	มาก ที่สุด

ตารางที่ 4.14 (ต่อ)

ที่	รายการ	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
		μ	σ	ระดับ	μ	σ	ระดับ
2	กำหนดวิธีการและเกณฑ์การประเมินผลเกี่ยวกับการนิเทศภายในยุคดิจิทัลที่สอดคล้องกับจุดประสงค์ของการนิเทศภายในยุคดิจิทัล	4.87	0.35	มากที่สุด	4.80	0.41	มากที่สุด
3	ใช้ข้อมูลหลากหลาย ประกอบในการประเมินผลการนิเทศภายในยุคดิจิทัลได้อย่างเหมาะสม	4.53	0.52	มากที่สุด	4.67	0.49	มากที่สุด
4	ใช้เครื่องมือประเมินผลการนิเทศภายในยุคดิจิทัลในรูปแบบหลากหลายอย่างเหมาะสม	4.73	0.59	มากที่สุด	4.87	0.35	มากที่สุด
5	ประเมินผลด้านบริบท ปัจจัยเบื้องต้น กระบวนการ และผลผลิตการนิเทศภายในยุคดิจิทัล	4.73	0.46	มากที่สุด	4.87	0.35	มากที่สุด
6	นำเอาผลการประเมินผลจากการนิเทศภายในยุคดิจิทัลทั้งด้านปริมาณและด้านคุณภาพไปใช้ในการปรับปรุงงานการนิเทศภายในยุคดิจิทัล	4.73	0.46	มากที่สุด	4.67	0.49	มากที่สุด
7	สรุปและรายงานผลการนิเทศภายในยุคดิจิทัลที่เป็นลายลักษณ์อักษรเพื่อเป็นข้อมูลย้อนกลับให้ครูผู้สอนทราบเพื่อพัฒนางานการนิเทศภายในยุคดิจิทัล	4.87	0.35	มากที่สุด	4.87	0.35	มากที่สุด
รวม		4.72	0.20	มากที่สุด	4.77	0.17	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.14 พบว่า ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ เกี่ยวกับความเหมาะสมและความเป็นไปได้ขององค์ประกอบรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล ด้านการประเมินผลการนิเทศภายในยุคดิจิทัล โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.72, 4.77$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าความเหมาะสมและความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ เช่นเดียวกัน

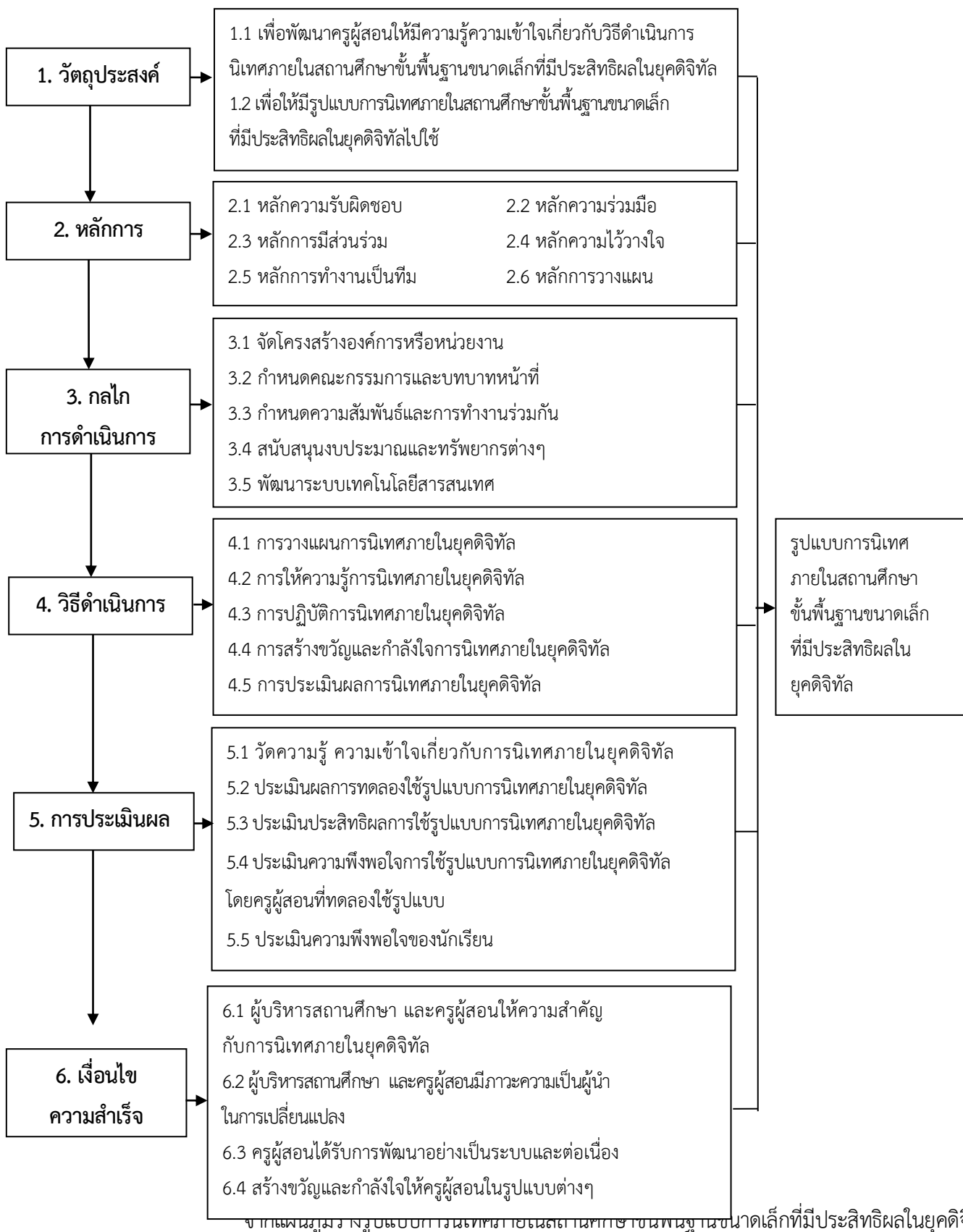
ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ เกี่ยวกับความเหมาะสมและความเป็นไปได้ขององค์ประกอบที่สำคัญของรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล ปรากฏว่า ได้รูปแบบที่ประกอบด้วย องค์ประกอบหลักที่สำคัญ 5 องค์ประกอบ และองค์ประกอบย่อย 31 องค์ประกอบ

ระยะที่ 2 ผลการสร้างรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเอกสารต่างๆ ที่เป็นแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล การสอบถามข้อมูลพื้นฐานการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล ศึกษาดูงานสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กดีเด่นด้านการนิเทศภายในที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล จำนวน 3 โรงเรียน มาสร้างเป็นโครงร่างรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล และตรวจสอบความเหมาะสม ความเป็นไปได้ของร่างรูปแบบโดยผู้เชี่ยวชาญ โดยมีผลการดำเนินการตามลำดับดังนี้

1. การร่างรูปแบบครั้งที่ 1

ร่างรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล โดยการผสมผสานรูปแบบจากการสังเคราะห์ในระยะที่ 1 โดยร่างรูปแบบที่จัดทำขึ้น มีองค์ประกอบและรายละเอียด ตามแผนภูมิที่ 4.1 ดังนี้



แผนภูมิที่ 4.1 ร่างรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล ครั้งที่ 1

1. วัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนาครูผู้สอนให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีดำเนินการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล และให้มีรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัลไปใช้

2. หลักการ มีหลักการในการดำเนินการนิเทศภายในยุคดิจิทัล ประกอบด้วย 6 หลักการ คือ หลักความรับผิดชอบ หลักความร่วมมือ หลักการมีส่วนร่วม หลักความไว้วางใจ หลักการทำงานเป็นทีม และหลักการวางแผน

3. กลไกการดำเนินการ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์และหลักการที่กำหนดต้องมีกลไกการดำเนินการ ดังนี้ จัดโครงสร้างองค์การหรือหน่วยงาน กำหนดคณะกรรมการและบทบาทหน้าที่ กำหนดความสัมพันธ์และการทำงานร่วมกัน สนับสนุนงบประมาณและทรัพยากรต่างๆ และพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ

4. วิธีดำเนินการ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ หลักการ และกลไกการดำเนินการ มีวิธีดำเนินการ ดังนี้

4.1 การวางแผนการนิเทศภายในยุคดิจิทัล ประกอบด้วย 7 ขั้นตอน ดังนี้

4.1.1 ประชุมปรึกษาหารือระหว่างผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลพื้นฐานที่จะต้องมีการนิเทศภายในยุคดิจิทัล

4.1.2 วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานที่จะต้องมีการนิเทศภายในยุคดิจิทัล เรียงลำดับความสำคัญของปัญหาจากมากไปน้อย

4.1.3 วางแผนโดยใช้ข้อมูลพื้นฐานการนิเทศภายในยุคดิจิทัลของสถานศึกษา และนโยบายของหน่วยงานต้นสังกัดเป็นพื้นฐาน

4.1.4 กำหนดจุดประสงค์และเป้าหมายในการวางแผนนิเทศภายในยุคดิจิทัลไว้อย่างชัดเจน โดยคำนึงถึงความสามารถและทรัพยากรต่างๆ ที่สามารถระดมมาได้

4.1.5 กำหนดทางเลือกในการแก้ปัญหาหรือทางเลือกสำหรับการนิเทศภายในยุคดิจิทัลที่เหมาะสมและเป็นไปได้

4.1.6 จัดทำปฏิทินการปฏิบัติงานและโครงการนิเทศภายในยุคดิจิทัลที่ระบุกิจกรรมที่ชัดเจน

4.1.7 แต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศภายในยุคดิจิทัลและกำหนดบทบาทหน้าที่ไว้อย่างชัดเจน

- 4.2 การให้ความรู้การนิเทศภายในยุคดิจิทัล ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ดังนี้
- 4.2.1 ประชุมชี้แจงหรือประชุมปรึกษาหารือ เพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการนิเทศภายในยุคดิจิทัล
- 4.2.2 กำหนดตัวบุคคลหรือคณะทำงานที่จะรับผิดชอบในการให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการนิเทศภายในยุคดิจิทัล ก่อนการนิเทศภายในยุคดิจิทัลไว้อย่างชัดเจน
- 4.2.3 ให้ครูผู้สอนศึกษาด้วยตนเองจากสื่อการนิเทศทางไกลเกี่ยวกับการนิเทศภายในยุคดิจิทัล ที่มีคุณภาพสูงและโต้ตอบกับผู้บริหารสถานศึกษาได้
- 4.2.4 จัดประชุมทางวิชาการโดยเชิญวิทยากรมาให้ความรู้ และศึกษาดูงานนอกสถานที่เกี่ยวกับการนิเทศภายในยุคดิจิทัล
- 4.2.5 จัดป้ายนิเทศ การบริการเอกสารทางวิชาการ การสนทนาทางวิชาการเพื่อให้ความรู้ทางวิชาการแก่ครูผู้สอนในสถานศึกษาเกี่ยวกับการนิเทศภายในยุคดิจิทัล
- 4.3 การปฏิบัติการนิเทศภายในยุคดิจิทัล ประกอบด้วย 7 ขั้นตอน ดังนี้
- 4.3.1 วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับการนิเทศภายในยุคดิจิทัลของครูผู้สอน
- 4.3.2 กำหนดจุดประสงค์ วิธีการปฏิบัติการนิเทศภายในยุคดิจิทัล หลังจากทราบข้อมูลพื้นฐานของครูผู้สอน
- 4.3.3 ปฏิบัติการนิเทศภายในยุคดิจิทัลอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง โดยใช้เทคนิคการนิเทศอย่างหลากหลาย
- 4.3.4 บันทึกผลการนิเทศภายในยุคดิจิทัลตามกิจกรรมที่ได้รับมอบหมาย และรายงานผลการนิเทศในยุคดิจิทัลให้ผู้บริหารสถานศึกษาทราบ
- 4.3.5 ส่งเสริม สนับสนุน วัสดุอุปกรณ์ในการปฏิบัติการนิเทศภายในยุคดิจิทัลของครูผู้สอน
- 4.3.6 ส่งเสริม สนับสนุน งบประมาณการเงิน ในด้านการฝึกอบรมการจัดประชุมเกี่ยวกับการปฏิบัติการนิเทศภายในยุคดิจิทัล
- 4.3.7 ให้ข้อมูลป้อนกลับเพื่อให้คำแนะนำในการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องในการปฏิบัติการนิเทศภายในยุคดิจิทัล
- 4.4 การสร้างขวัญและกำลังใจการนิเทศภายในยุคดิจิทัล ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ดังนี้

- 4.4.1 ให้ความสนใจและเอาใจใส่ต่อการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการนิเทศ
ภายในยุคดิจิทัลอย่างสม่ำเสมอ เท่าเทียมกัน
- 4.4.2 เปิดโอกาสให้ครูผู้สอนรับผิดชอบงานนิเทศภายในยุคดิจิทัล
ร่วมกันและมีโอกาสคิดค้นวิธีการปฏิบัติงานเพื่อพัฒนางานการนิเทศภายในยุคดิจิทัล
- 4.4.3 สนับสนุนให้ครูผู้สอนเข้ารับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการนิเทศ
ภายในยุคดิจิทัล
- 4.4.4 ยอมรับฟังความคิดเห็นของทุกคนและประชาสัมพันธ์ความสำเร็จ
ในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการนิเทศภายในยุคดิจิทัล
- 4.4.5 ยกย่องชมเชย และให้เกียรติแก่ผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการนิเทศ
ภายในยุคดิจิทัลเป็นรายบุคคล
- 4.5 การประเมินผลการนิเทศภายในยุคดิจิทัล ประกอบด้วย 7 ขั้นตอน ดังนี้
- 4.5.1 ประชุมคณะทำงานการนิเทศภายในยุคดิจิทัล เพื่อกำหนดวิธีการ
วัดและประเมินผลที่เหมาะสมตรงกับสภาพเป็นจริง
- 4.5.2 กำหนดวิธีการและเกณฑ์การประเมินผลเกี่ยวกับการนิเทศ
ภายในยุคดิจิทัลที่สอดคล้องกับจุดประสงค์ของการนิเทศภายในยุคดิจิทัล
- 4.5.3 ใช้ข้อมูลหลากหลายประกอบในการประเมินผลการนิเทศ
ภายในยุคดิจิทัลได้อย่างเหมาะสม
- 4.5.4 ใช้เครื่องมือประเมินผลการนิเทศภายในยุคดิจิทัลในรูปแบบ
หลากหลาย อย่างเหมาะสม
- 4.5.5 ประเมินผลด้านบริบทปัจจัยเบื้องต้น กระบวนการ และผลผลิต
การนิเทศภายในยุคดิจิทัล
- 4.5.6 นำเอาผลการประเมินผลจากการนิเทศภายในยุคดิจิทัล ทั้งด้าน
ปริมาณและด้านคุณภาพไปใช้ในการปรับปรุงงานการนิเทศภายในยุคดิจิทัล
- 4.5.7 สรุปและรายงานผลการนิเทศภายในยุคดิจิทัลที่เป็นลายลักษณ์
อักษร เพื่อเป็นข้อมูลย้อนกลับให้ครูผู้สอนทราบเพื่อพัฒนางานการนิเทศภายในยุคดิจิทัล

5. การประเมินผล คือ การเก็บข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล อย่างเป็นระบบเพื่อตัดสินใจ
เกี่ยวกับการนิเทศภายในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล และการปรับปรุง
เพิ่มคุณภาพและประสิทธิภาพให้ดียิ่งขึ้น ประกอบด้วย 1) วัดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการนิเทศ

ภายในยุคดิจิทัล 2) ประเมินผลการทดลองใช้รูปแบบการนิเทศภายในยุคดิจิทัล 3) ประเมินประสิทธิผลการใช้รูปแบบการนิเทศภายในยุคดิจิทัล 4) ประเมินความพึงพอใจการใช้รูปแบบการนิเทศภายในยุคดิจิทัลโดยครูผู้สอนที่ทดลองใช้รูปแบบ และ 5) ประเมินความพึงพอใจของนักเรียน

6. เงื่อนไขความสำเร็จ คือ ปัจจัยหรือเงื่อนไขที่ทำให้การนิเทศภายในสถานศึกษาขึ้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัลประสบผลสำเร็จ ตามวัตถุประสงค์และหลักการ ดังนี้

- 1) ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนให้ความสำคัญกับการนิเทศภายในสถานศึกษาขึ้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล
- 2) ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน มีภาวะความเป็นผู้นำในการเปลี่ยนแปลง
- 3) ครูผู้สอนได้รับการพัฒนาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง
- 4) สร้างขวัญและกำลังใจให้ครูผู้สอนในรูปแบบต่างๆ

2. ผลการประเมินร่างรูปแบบครั้งที่ 1

ผลการประเมินร่างรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขึ้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัลของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 9 คน (รายชื่อผู้เชี่ยวชาญดังรายละเอียดในภาคผนวก) ประเมินเกี่ยวกับความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของร่างรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขึ้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัลมีความคิดเห็น และข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมและข้อสังเกตแต่ละด้านดังนี้

1. ด้านวัตถุประสงค์

- ไม่มี

2. ด้านหลักการ

- ควรเพิ่มหลักการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพในยุคดิจิทัล

3. ด้านกลไกการดำเนินการ

3.1 ข้อ 3.4 ในแผนภูมิ ควรเปลี่ยนข้อความส่งเสริม สนับสนุนทรัพยากร

ที่จำเป็นในการนิเทศ

3.2 ข้อ 3.5 ในแผนภูมิ ควรเปลี่ยนข้อความพัฒนาระบบฐานข้อมูลความรู้

4. ด้านวิธีดำเนินการ

- ไม่มี

5. ด้านการประเมินผล

- ไม่มี

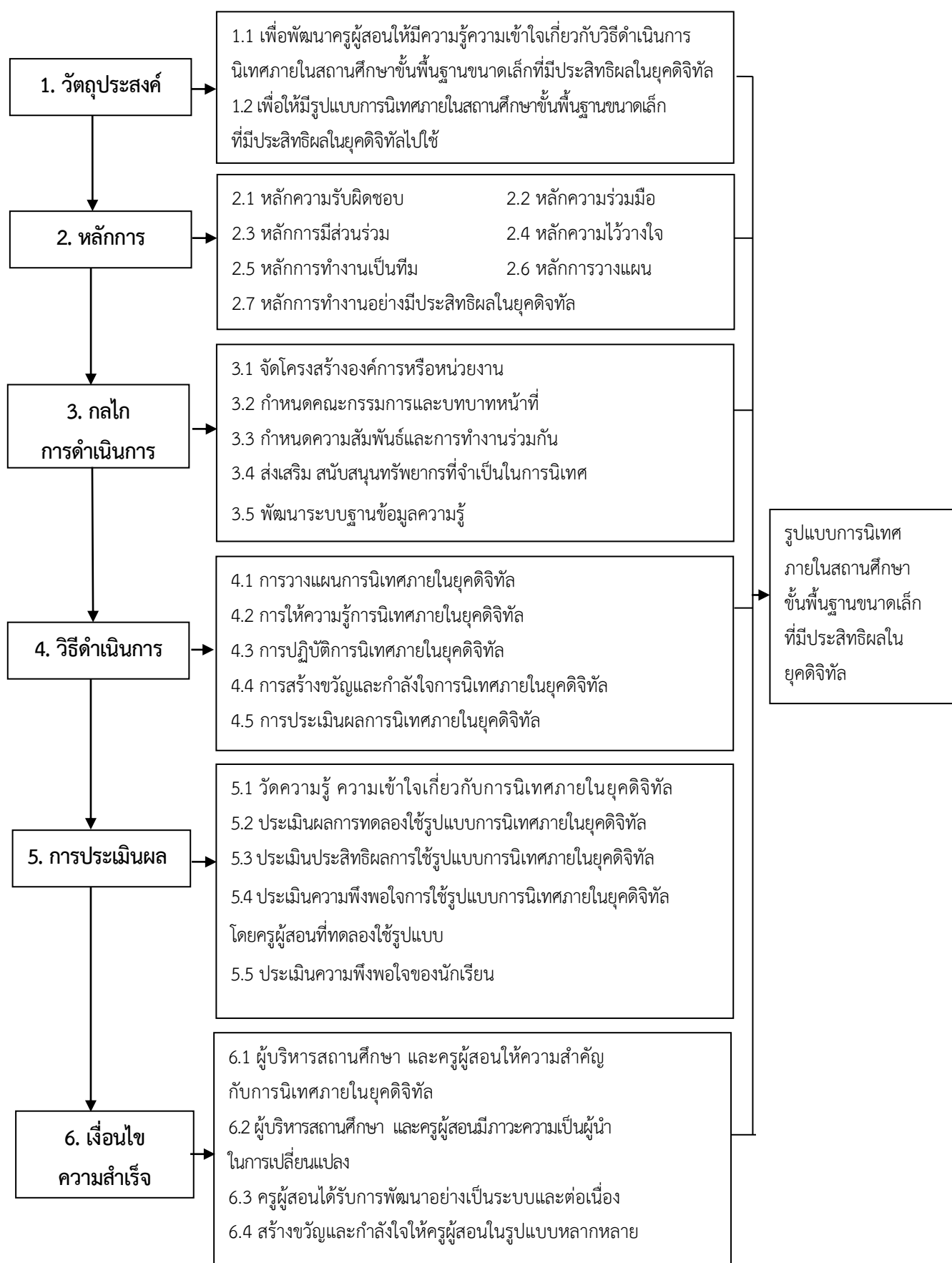
6. ด้านเงื่อนไขความสำเร็จ

- ข้อ 6.4 ในแผนภูมิ ควรเปลี่ยนข้อความเป็น สร้างขวัญและกำลังใจ

ให้ครูผู้สอนในรูปแบบหลากหลาย

3. การร่างรูปแบบครั้งที่ 2

จากผลที่ผู้วิจัยได้นำร่างรูปแบบครั้งที่ 1 เสนอผู้เชี่ยวชาญประเมินความเหมาะสมความเป็นไปได้ของรูปแบบและนำข้อเสนอแนะเพิ่มเติมและข้อสังเกตแต่ละด้านของรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิภาพในยุคดิจิทัล มาตรวจสอบ ปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ให้เป็นร่างรูปแบบครั้งที่ 2 เพื่อนำไปใช้ตามสภาพจริงในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานขนาดเล็ก ดังแผนภูมิที่ 4.2



แผนภูมิที่ 4.1 ร่างรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล ครั้งที่ 2

จากแผนภูมิร่างรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิภาพในยุคดิจิทัล ครั้งที่ 2 มีองค์ประกอบและรายละเอียดของรูปแบบดังต่อไปนี้

1. วัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนาครูผู้สอนให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีดำเนินการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิภาพในยุคดิจิทัล และให้มีรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิภาพในยุคดิจิทัลไปใช้
2. หลักการ มีหลักการในการดำเนินการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิภาพในยุคดิจิทัล ประกอบด้วย 7 หลักการ คือ หลักความรับผิดชอบ หลักความร่วมมือ หลักการมีส่วนร่วม หลัก ความไว้วางใจ หลักการทำงานเป็นทีม หลักการวางแผน และ หลักการทำงานที่มีประสิทธิภาพในยุคดิจิทัล
3. กลไกการดำเนินการ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์และหลักการที่กำหนดต้องมีกลไกการดำเนินการ ดังนี้ จัดโครงสร้างองค์การหรือหน่วยงาน กำหนดคณะกรรมการและบทบาทหน้าที่ กำหนดความสัมพันธ์และการทำงานร่วมกัน ส่งเสริม สนับสนุนทรัพยากรที่จำเป็นในการนิเทศ และพัฒนาระบบฐานข้อมูลความรู้
4. วิธีดำเนินการ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ หลักการ และกลไกการดำเนินการ ต้องมีวิธีดำเนินการ ดังนี้
 - 4.1 การวางแผนการนิเทศภายในยุคดิจิทัล ประกอบด้วย 7 ขั้นตอน ดังนี้
 - 4.1.1 ประชุมปรึกษาหารือระหว่างผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลพื้นฐานที่จะต้องมีการนิเทศภายในยุคดิจิทัล
 - 4.1.2 วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานที่จะต้องมีการนิเทศภายในยุคดิจิทัล เรียงลำดับความสำคัญของปัญหาจากมากไปน้อย
 - 4.1.3 วางแผนโดยใช้ข้อมูลพื้นฐานการนิเทศภายในยุคดิจิทัลของสถานศึกษา และนโยบายของหน่วยงานต้นสังกัดเป็นพื้นฐาน
 - 4.1.4 กำหนดจุดประสงค์และเป้าหมายในการวางแผนนิเทศภายในยุคดิจิทัลไว้อย่างชัดเจน โดยคำนึงถึงความสามารถและทรัพยากรต่างๆ ที่สามารถระดมมาได้
 - 4.1.5 กำหนดทางเลือกในการแก้ปัญหาหรือทางเลือกสำหรับการนิเทศภายในยุคดิจิทัลที่เหมาะสมและเป็นไปได้
 - 4.1.6 จัดทำปฏิทินการปฏิบัติงานและโครงการนิเทศภายในยุคดิจิทัลที่ระบุกิจกรรมที่ชัดเจน

- 4.1.7 แต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศภายในยุคดิจิทัลและกำหนดบทบาทหน้าที่ไว้อย่างชัดเจน
- 4.2 การให้ความรู้การนิเทศภายในยุคดิจิทัล ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ดังนี้
- 4.2.1 ประชุมชี้แจงหรือประชุมปรึกษาหารือเพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการนิเทศภายในยุคดิจิทัล
- 4.2.2 กำหนดตัวบุคคลหรือคณะทำงานที่จะรับผิดชอบในการให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการนิเทศภายในยุคดิจิทัล ก่อนการนิเทศภายในยุคดิจิทัลไว้อย่างชัดเจน
- 4.2.3 ให้ครูผู้สอนศึกษาด้วยตนเองจากสื่อการนิเทศทางไกลเกี่ยวกับการนิเทศภายในยุคดิจิทัล ที่มีคุณภาพสูงและโต้ตอบกับผู้บริหารสถานศึกษาได้
- 4.2.4 จัดประชุมทางวิชาการโดยเชิญวิทยากรมาให้ความรู้ และศึกษาดูงานนอกสถานที่เกี่ยวกับการนิเทศภายในยุคดิจิทัล
- 4.2.5 จัดป้ายนิเทศ การบริการเอกสารทางวิชาการ การสนทนาทางวิชาการเพื่อให้ความรู้ทางวิชาการแก่ครูผู้สอนในสถานศึกษาเกี่ยวกับการนิเทศภายในยุคดิจิทัล
- 4.3 การปฏิบัติการนิเทศภายในยุคดิจิทัล ประกอบด้วย 7 ขั้นตอน ดังนี้
- 4.3.1 วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับการนิเทศภายในยุคดิจิทัลของครูผู้สอน
- 4.3.2 กำหนดจุดประสงค์ วิธีการปฏิบัติการนิเทศภายในยุคดิจิทัล หลังจากทราบข้อมูลพื้นฐานของครูผู้สอน
- 4.3.3 ปฏิบัติการนิเทศภายในยุคดิจิทัลอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง โดยใช้เทคนิคการนิเทศอย่างหลากหลาย
- 4.3.4 บันทึกผลการนิเทศภายในยุคดิจิทัลตามกิจกรรมที่ได้รับมอบหมาย และรายงานผลการนิเทศในยุคดิจิทัลให้ผู้บริหารสถานศึกษาทราบ
- 4.3.5 ส่งเสริม สนับสนุน วัสดุอุปกรณ์ในการปฏิบัติการนิเทศภายในยุคดิจิทัลของครูผู้สอน
- 4.3.6 ส่งเสริม สนับสนุน งบประมาณการเงิน ในด้านการฝึกอบรมการจัดประชุมเกี่ยวกับการปฏิบัติการนิเทศภายในยุคดิจิทัล
- 4.3.7 ให้ข้อมูลป้อนกลับเพื่อให้คำแนะนำในการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องในการปฏิบัติการนิเทศภายในยุคดิจิทัล

- 4.4 การสร้างขวัญและกำลังใจการนิเทศภายในยุคดิจิทัล ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ดังนี้
- 4.4.1 ให้ความสนใจและเอาใจใส่ต่อการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการนิเทศภายในยุคดิจิทัลอย่างสม่ำเสมอ เท่าเทียมกัน
 - 4.4.2 เปิดโอกาสให้ครูผู้สอนรับผิดชอบงานนิเทศภายในยุคดิจิทัลร่วมกันและมีโอกาสคิดค้นวิธีการปฏิบัติงานเพื่อพัฒนางานการนิเทศภายในยุคดิจิทัล
 - 4.4.3 สนับสนุนให้ครูผู้สอนเข้ารับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการนิเทศภายในยุคดิจิทัล
 - 4.4.4 ยอมรับฟังความคิดเห็นของทุกคนและประชาสัมพันธ์ความสำเร็จในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการนิเทศภายในยุคดิจิทัล
 - 4.4.5 ยกย่องชมเชย และให้เกียรติแก่ผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการนิเทศภายในยุคดิจิทัลเป็นรายบุคคล
- 4.5 การประเมินผลการนิเทศภายในยุคดิจิทัล ประกอบด้วย 7 ขั้นตอน ดังนี้
- 4.5.1 ประชุมคณะทำงานการนิเทศภายในยุคดิจิทัล เพื่อกำหนดวิธีการวัดและประเมินผลที่เหมาะสมตรงกับสภาพเป็นจริง
 - 4.5.2 กำหนดวิธีการและเกณฑ์การประเมินผลเกี่ยวกับการนิเทศภายในยุคดิจิทัลที่สอดคล้องกับจุดประสงค์ของการนิเทศภายในยุคดิจิทัล
 - 4.5.3 ใช้ข้อมูลหลากหลายประกอบในการประเมินผลการนิเทศภายในยุคดิจิทัลได้อย่างเหมาะสม
 - 4.5.4 ใช้เครื่องมือประเมินผลการนิเทศภายในยุคดิจิทัล ในรูปแบบหลากหลาย อย่างเหมาะสม
 - 4.5.5 ประเมินผลด้านบริบท ปัจจัยเบื้องต้น กระบวนการ และผลผลิตการนิเทศภายในยุคดิจิทัล
 - 4.5.6 นำเอาผลการประเมินผลจากการนิเทศภายในยุคดิจิทัลทั้งด้านปริมาณและด้านคุณภาพไปใช้ในการปรับปรุงงานการนิเทศภายในยุคดิจิทัล
 - 4.5.7 สรุปและรายงานผลการนิเทศภายในยุคดิจิทัลที่เป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อเป็นข้อมูลย้อนกลับให้ครูผู้สอนทราบเพื่อพัฒนางานการนิเทศภายในยุคดิจิทัล

5. การประเมินผล คือ การเก็บข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล อย่างเป็นระบบเพื่อตัดสินใจเกี่ยวกับการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล และการปรับปรุงเพิ่มคุณภาพและประสิทธิภาพให้ดียิ่งขึ้น ประกอบด้วย 1) วัดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการนิเทศภายในยุคดิจิทัล 2) ประเมินผลการทดลองใช้รูปแบบการนิเทศภายในยุคดิจิทัล 3) ประเมินประสิทธิผลการใช้รูปแบบการนิเทศภายในยุคดิจิทัล 4) ประเมินความพึงพอใจการใช้รูปแบบการนิเทศภายในยุคดิจิทัลโดยครูผู้สอนที่ทดลองใช้รูปแบบ และ 5) ประเมินความพึงพอใจของนักเรียน

6. เงื่อนไขความสำเร็จ คือ ปัจจัยหรือเงื่อนไขที่ทำให้รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล ประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์และหลักการ ดังนี้ 1) ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนให้ความสำคัญกับการนิเทศภายในยุคดิจิทัล 2) ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนมีภาวะความเป็นผู้นำในการเปลี่ยนแปลง 3) ครูผู้สอนได้รับการพัฒนาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง 4) สร้างขวัญและกำลังใจให้ครูผู้สอนในรูปแบบหลากหลาย

4. ผลการสร้างคู่มือการดำเนินการตามรูปแบบ

ในการสร้างคู่มือการดำเนินการตามรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล ผู้วิจัยได้นำสาระที่เกี่ยวกับรูปแบบที่พัฒนาขึ้นมาสร้างเป็นคู่มือการดำเนินการตามรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล ใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการนิเทศภายในยุคดิจิทัล ซึ่งในคู่มืออธิบายถึงขั้นตอนของการดำเนินการตามกระบวนการปฏิบัติงานของสถานศึกษานอกจากนี้เพื่อให้ผู้ที่ต้องการนำรูปแบบไปใช้ ได้มีความเข้าใจเกี่ยวกับรูปแบบนี้ชัดเจนและสามารถ นำรูปแบบไปใช้ในสถานศึกษาได้ (รายละเอียดแสดงในภาคผนวก) ซึ่งประกอบด้วยส่วนประกอบที่สำคัญ ดังนี้

1. หลักการและเหตุผล
2. วัตถุประสงค์
3. ขอบจำกัดในการนำคู่มือไปใช้
4. วิธีการนำคู่มือไปใช้
5. วิธีดำเนินการตามรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล
6. การดำเนินการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล
7. การประเมินผล

8. เกณฑ์การประเมินผลการนิเทศภายในยุคดิจิทัล
9. แบบประเมินผลการนิเทศภายในยุคดิจิทัล
10. แบบสรุบบองค์ประกอบของรูปแบบการนิเทศภายในยุคดิจิทัล
11. เงื่อนไขความสำเร็จ

5. ผลการประเมินความเหมาะสมของคู่มือการดำเนินการตามรูปแบบ

ในการประเมินความเหมาะสมของคู่มือการดำเนินการตามรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล ผู้วิจัยนำเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 9 คน (รายชื่อผู้เชี่ยวชาญดังรายละเอียดในภาคผนวก) ประเมินความเหมาะสมของคู่มือการดำเนินการตามรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัลเกี่ยวกับความเหมาะสม เนื้อหาสาระ รูปแบบการพิมพ์ ความสะดวกในการนำไปใช้ ปรากฏผลดังแสดงในตารางที่ 4.15 ดังต่อไปนี้ (n=9)

ตารางที่ 4.15 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานผลการประเมินความเหมาะสมของคู่มือการดำเนินการตามรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล

ข้อที่	รายการ	ผลการประเมิน		
		μ	σ	ระดับ
1	ความชัดเจนของหลักการและเหตุผล	4.89	0.33	มากที่สุด
2	ความชัดเจนของเนื้อหาที่นำเสนอในคู่มือการดำเนินการตามรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล	4.67	0.50	มากที่สุด
3	ความชัดเจนของวัตถุประสงค์	5.00	0.00	มากที่สุด
4	ความครอบคลุมของเนื้อหาที่นำเสนอ	4.78	0.44	มากที่สุด
5	ความเหมาะสมของภาษาที่ใช้	4.89	0.33	มากที่สุด
6	ความเหมาะสมของการเรียงลำดับเนื้อหา	4.78	0.33	มากที่สุด
7	การจัดรูปแบบการพิมพ์มีความเหมาะสม	5.00	0.00	มากที่สุด

ตารางที่ 4.15 (ต่อ)

ข้อที่	รายการ	ผลการประเมิน		
		μ	σ	ระดับ
8	คู่มืออ่านแล้วเข้าใจง่ายและสะดวกในการนำไปใช้ในสถานการณ์จริง	4.89	0.33	มากที่สุด
9	คู่มือการดำเนินการตามรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัลมีประโยชน์	4.78	0.44	มากที่สุด
10	การนำไปใช้			
	10.1 เป็นแนวทางในการนำคู่มือการดำเนินการตามรูปแบบไปใช้อย่างเหมาะสม	4.78	0.44	มากที่สุด
	10.2 สถานศึกษาอื่นสามารถนำคู่มือการดำเนินการตามรูปแบบไปประยุกต์ใช้ได้	5.00	0.00	มากที่สุด
รวม		4.86	0.05	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.15 เมื่อพิจารณาโดยภาพรวมพบว่า คู่มือการดำเนินการตามรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล ที่จัดทำขึ้น โดยภาพรวมมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.86$) และเมื่อพิจารณาตามรายข้อ พบว่า มีผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ

ระยะที่ 3 ผลการทดลองใช้รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัลในสภาพจริง

ผลการทดลองใช้รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัลไปใช้กับครูผู้สอนโรงเรียนบ้านคำโพธิ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม จำนวน 13 คน ในภาคเรียนที่ 2/2563 และภาคเรียนที่ 1/2564 (ตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน 2563 ถึงเดือนกันยายน 2564) โดยผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการ ให้ข้อเสนอแนะและเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยมีผู้ช่วยเก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างทดลองใช้รูปแบบโดยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียน

บ้านคำโพน จำนวน 7 คน (รายชื่อดังรายละเอียดในภาคผนวก) ผู้วิจัยจะนำเสนอเป็น 3 ส่วน คือ

1) การพัฒนาด้วยวิธีการอบรมตามรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล ผู้วิจัยอบรมการใช้คู่มือการดำเนินการตามรูปแบบก่อนการทดลองใช้รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัลที่ทดลองใช้รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัลในสภาพจริง จำนวน 2 วัน คือวันที่ 10-11 มีนาคม พ.ศ. 2564 ตั้งแต่เวลา 09.00 น.-17.00 น. ณ โรงเรียนบ้านคำโพน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำนาจเจริญ 2) การทดลองใช้รูปแบบในสภาพจริง 3) การประเมินความพึงพอใจการใช้รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล

3.1 การพัฒนาด้วยวิธีการอบรมตามรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล

3.1.1 การพัฒนาด้วยวิธีการอบรมตามรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล ในรูปแบบการบรรยาย การสาธิต การลงมือปฏิบัติ การนำเสนอผลงาน การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และการสรุปอภิปรายผล โดยวิทยากร คือ ดร.ธรรณพพร ไชยพรรคศึกษานิเทศก์เชี่ยวชาญ สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดศรีสะเกษ ผู้เชี่ยวชาญด้านการนิเทศ ปรากฏผลดังแสดงในตารางที่ 4.16 ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4.16 การพัฒนาด้วยวิธีการอบรมตามรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล

วัน เดือน ปี	09.00 – 10.00	10.00 – 11.00	11.00 – 12.00	12.00 – 13.00	13.00 – 14.00	14.00 – 15.00	15.00 – 16.00	16.00 – 17.00
10 มี.ค. 2564	ปฐมนิเทศ (ทดสอบก่อนการอบรม)	การวางแผนการนิเทศภายในยุคดิจิทัล		พักกลางวัน	การให้ความรู้การนิเทศภายในยุคดิจิทัล		การปฏิบัติการนิเทศภายในยุคดิจิทัล	
11 มี.ค. 2564	การสร้างขวัญและกำลังใจการนิเทศภายในยุคดิจิทัล	การประเมินผลการนิเทศภายในยุคดิจิทัล			การสรุปการนำเสนอผลงานการแลกเปลี่ยนเรียนรู้		พิธีปิด (ทดสอบหลังการอบรม)	

3.1.2 ผลจากการทดสอบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการนิเทศภายในสถานศึกษา
 ชั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัลของครูผู้สอน จำนวน 13 คน ก่อนและหลังการอบรม
 การใช้รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล ปรากฏผล
 ดังแสดงในตารางที่ 4.17 ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4.17 ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนการทดสอบความรู้
 ความเข้าใจเกี่ยวกับการนิเทศภายในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลใน
 ยุคดิจิทัล ก่อนและหลังการอบรม

ครูผู้สอน (13 คน)	คะแนนก่อนการอบรม (20 คะแนน)		คะแนนหลังการอบรม (20 คะแนน)	
	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ
คนที่ 1	7	35.00	17	85.00
คนที่ 2	6	30.00	16	80.00
คนที่ 3	9	45.00	17	85.00
คนที่ 4	8	40.00	19	95.00
คนที่ 5	11	55.00	18	90.00
คนที่ 6	8	40.00	18	90.00
คนที่ 7	7	35.00	18	90.00
คนที่ 8	9	45.00	17	85.00
คนที่ 9	10	50.00	19	95.00
คนที่ 10	7	35.00	16	80.00
คนที่ 11	10	50.00	17	85.00
คนที่ 12	12	60.00	20	100.00
คนที่ 13	9	45.00	18	90.00
รวม	113		230	
ค่าร้อยละ	43.46		88.46	
ค่าเฉลี่ย (μ)	8.69		17.69	
ค่าส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (σ)	1.75		1.18	

จากตารางที่ 4.17 พบว่า ค่าร้อยละของคะแนนก่อนเรียนเท่ากับ 43.46 หลังเรียนเท่ากับ 88.46 ค่าเฉลี่ยของคะแนนก่อนเรียน เท่ากับ 8.69 คะแนนหลังเรียน เท่ากับ 17.69 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานก่อนเรียน เท่ากับ 1.75 หลังเรียนเท่ากับ 1.18 เมื่อพิจารณารายบุคคล พบว่า หลังการอบรม ครูผู้สอนมีคะแนนเพิ่มขึ้นทุกคน แสดงว่า ครูผู้สอนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการนิเทศภายในดีขึ้นทุกคน

3.2 การทดลองใช้รูปแบบในสภาพจริง

ผู้วิจัยดำเนินการแจกแบบและคู่มือดำเนินการตามรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิภาพในยุคดิจิทัลให้ครูผู้สอนที่ทดลองใช้รูปแบบในวันที่ 11 มีนาคม 2564 หลังจากทดสอบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการนิเทศภายในสถานศึกษา เพื่อนำไปศึกษารายละเอียด เตรียมความพร้อมในการทดลองใช้รูปแบบ ผู้วิจัยกำหนดวัน เวลา ในการทดลองใช้รูปแบบ คือ เดือนมีนาคม 2564 ถึงเดือนกรกฎาคม 2564 เป็นเวลา 18 สัปดาห์ และนัดหมายเก็บรวบรวมข้อมูล คือ เดือนสิงหาคม 2564 ผู้วิจัยไปเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองในห้องเรียนของครูผู้สอนที่ทดลองใช้รูปแบบ

3.2.1 วิธีดำเนินการตามรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิภาพในยุคดิจิทัลโดยใช้กระบวนการนิเทศภายในไปดำเนินการตามขอบข่ายการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิภาพในยุคดิจิทัล ปรากฏผลดังแสดงในตารางที่ 4.18

ตารางที่ 4.18 วิธีดำเนินการตามรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิภาพในยุคดิจิทัล

กระบวนการ	วิธีดำเนินการ/ วิธีการพัฒนา	ประเมินผล การดำเนินการ	ประสิทธิภาพ ของรูปแบบ
การวางแผน การนิเทศภายใน ยุคดิจิทัล	1. ประชุมปรึกษาหารือ ระหว่างผู้บริหาร สถานศึกษา และ ครูผู้สอน เพื่อให้ได้มา ซึ่งข้อมูลพื้นฐาน ที่จะต้องมีการนิเทศ ภายในยุคดิจิทัล 2. วิเคราะห์ข้อมูล พื้นฐานที่จะต้องมีการ	1. การประชุม ปรึกษาหารือระหว่าง ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน เพื่อให้ ได้มาซึ่งข้อมูลพื้นฐาน ที่จะต้องมีการนิเทศ ภายในยุคดิจิทัล 2. การวิเคราะห์ข้อมูล พื้นฐานที่จะต้องมีการ	การประเมินคิดเป็น ร้อยละ ของจำนวนข้อที่เป็นไปตาม ประเมินผลการดำเนินการที่ ต้องการวัดต่อจำนวนข้อที่ พิจารณาคุณด้วย 100 ทหาร ด้วย 7 เท่ากับร้อยละของผล การประเมินแล้วนำไปเทียบ เกณฑ์คุณภาพ <50% = ปรับปรุง 50-74% = พอใช้ 75-89% = ดี ≥ 90% = ดีมาก

ตารางที่ 4.18 (ต่อ)

กระบวนการ	วิธีดำเนินการ/ วิธีการพัฒนา	ประเมินผล การดำเนินการ	ประสิทธิผล ของรูปแบบ
การวางแผน การนิเทศภายใน ยุคดิจิทัล (ต่อ)	<p>นิเทศภายในยุคดิจิทัล เรียงลำดับความสำคัญ ของปัญหาจากมาก ไปน้อย</p> <p>3. วางแผนโดยใช้ข้อมูล พื้นฐานการนิเทศภายใน ยุคดิจิทัลของ สถานศึกษา และ นโยบายของหน่วยงาน ต้นสังกัดเป็นพื้นฐาน</p> <p>4. กำหนดจุดประสงค์ และเป้าหมายในการ วางแผนการนิเทศภายใน ยุคดิจิทัลไว้อย่างชัดเจน โดยคำนึงถึงความสามารถ และทรัพยากรต่างๆ ที่สามารถระดมมาได้</p> <p>5. กำหนดทางเลือกใน การแก้ปัญหาหรือ ทางเลือกสำหรับการ นิเทศภายในยุคดิจิทัลที่ เหมาะสมและเป็นไปได้</p> <p>6. จัดทำปฏิทินการ ปฏิบัติงานและโครงการ นิเทศภายในยุคดิจิทัล ที่ระบุกิจกรรมที่ชัดเจน</p>	<p>นิเทศภายในยุคดิจิทัล เรียงลำดับความสำคัญ ของปัญหาจากมาก ไปน้อย</p> <p>3. การวางแผนโดยใช้ ข้อมูลพื้นฐานการนิเทศ ภายในยุคดิจิทัลของ สถานศึกษา และ นโยบายของหน่วยงาน ต้นสังกัดเป็นพื้นฐาน</p> <p>4. การกำหนดจุดประสงค์ และเป้าหมายในการ วางแผนการนิเทศภายใน ยุคดิจิทัลไว้อย่างชัดเจน โดยคำนึงถึงความสามารถ และทรัพยากรต่างๆ ที่สามารถระดมมาได้</p> <p>5. การกำหนดทางเลือก ในการแก้ปัญหาหรือ ทางเลือกสำหรับการ นิเทศภายในยุคดิจิทัลที่ เหมาะสมและเป็นไปได้</p> <p>6. การจัดทำปฏิทินการ ปฏิบัติงานและโครงการ นิเทศภายในยุคดิจิทัลที่ ระบุกิจกรรมที่ชัดเจน</p>	<p>การประเมินคิดเป็น ร้อยละของจำนวนข้อ ที่เป็นไปตามประเมิน ผลการดำเนินการที่ ต้องการวัดต่อจำนวนข้อ ที่พิจารณาคุณด้วย 100 หารด้วย 7 เท่ากับร้อยละ ของผลการประเมินแล้ว นำไปเทียบเกณฑ์ คุณภาพ</p> <p>เกณฑ์ระดับคุณภาพ</p> <p><50% = ปรับปรุง</p> <p>50-74% = พอใช้</p> <p>75-89% = ดี</p> <p>≥90% = ดีมาก</p>

ตารางที่ 4.18 (ต่อ)

กระบวนการ	วิธีดำเนินการ/ วิธีการพัฒนา	ประเมินผล การดำเนินการ	ประสิทธิผล ของรูปแบบ
การวางแผน การนิเทศภายใน ยุคดิจิทัล (ต่อ)	7. แต่งตั้งคณะกรรมการ นิเทศภายในยุคดิจิทัล และกำหนดบทบาท หน้าที่ไว้อย่างชัดเจน	7. การแต่งตั้ง คณะกรรมการนิเทศ ภายในยุคดิจิทัล และ กำหนดบทบาทหน้าที่ไว้ อย่างชัดเจน	
การให้ความรู้ การนิเทศภายใน ยุคดิจิทัล	1. ประชุมชี้แจงหรือ ประชุมปรึกษาหารือ เพื่อสร้างความเข้าใจ เกี่ยวกับการนิเทศ ภายในยุคดิจิทัล 2. กำหนดตัวบุคคลหรือ คณะทำงานที่จะ รับผิดชอบในการให้ ความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการนิเทศ ภายในยุคดิจิทัลก่อน การนิเทศภายใน ยุคดิจิทัลไว้อย่างชัดเจน 3. ให้ครูผู้สอนศึกษา ด้วยตนเองจากสื่อการ นิเทศทางไกลเกี่ยวกับ การนิเทศภายในยุค ดิจิทัลที่มีคุณภาพสูง และได้ต่อบกับผู้บริหาร สถานศึกษาได้	1. การประชุมชี้แจงหรือ ประชุมปรึกษาหารือ เพื่อสร้างความเข้าใจ เกี่ยวกับการนิเทศ ภายในยุคดิจิทัล 2. การกำหนดตัวบุคคล หรือคณะทำงานที่จะ รับผิดชอบในการให้ ความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการนิเทศ ภายในยุคดิจิทัลก่อน การนิเทศภายใน ยุคดิจิทัลไว้อย่างชัดเจน 3. การให้ครูผู้สอนศึกษา ด้วยตนเองจากสื่อการ นิเทศทางไกลเกี่ยวกับ การนิเทศภายในยุค ดิจิทัลที่มีคุณภาพสูง และได้ต่อบกับผู้บริหาร สถานศึกษาได้	การประเมินคิดเป็น ร้อยละของจำนวนข้อ ที่เป็นไปตามประเมิน ผลการดำเนินการที่ ต้องการวัดต่อจำนวนข้อ ที่พิจารณาคุณด้วย 100 หารด้วย 7 เท่ากับร้อยละ ของผลการประเมินแล้ว นำไปเทียบเกณฑ์ คุณภาพ เกณฑ์ระดับคุณภาพ <50% = ปรับปรุง 50-74% = พอใช้ 75-89% = ดี ≥90% = ดีมาก

ตารางที่ 4.18 (ต่อ)

กระบวนการ	วิธีดำเนินการ/ วิธีการพัฒนา	ประเมินผล การดำเนินการ	ประสิทธิผล ของรูปแบบ
<p>การให้ความรู้ การนิเทศภายใน ยุคดิจิทัล (ต่อ)</p>	<p>4. จัดประชุมทางวิชาการ โดยเชิญวิทยากรมาให้ ความรู้ และศึกษาดูงาน นอกสถานที่เกี่ยวกับการ นิเทศภายในยุคดิจิทัล</p> <p>5. จัดป้ายนิเทศ การบริการเอกสารทาง วิชาการ การสนทนา ทางวิชาการ เพื่อให้ ความรู้ทางวิชาการแก่ ครูผู้สอนในสถานศึกษา เกี่ยวกับการนิเทศ ภายในยุคดิจิทัล</p>	<p>4. การจัดประชุมทาง วิชาการโดยเชิญวิทยากร มาให้ความรู้ และศึกษา ดูงานนอกสถานที่ เกี่ยวกับการนิเทศ ภายในยุคดิจิทัล</p> <p>5. การจัดป้ายนิเทศ การบริการเอกสารทาง วิชาการ การสนทนาทาง วิชาการ เพื่อให้ความรู้ ทางวิชาการแก่ครูผู้สอน ในสถานศึกษาเกี่ยวกับ การนิเทศภายใน ยุคดิจิทัล</p>	<p>การประเมินคิดเป็น ร้อยละของจำนวนข้อ ที่เป็นไปตามประเมิน ผลการดำเนินการที่ ต้องการวัดต่อจำนวนข้อ ที่พิจารณาคุณด้วย 100 หารด้วย 7 เท่ากับร้อยละ ของผลการประเมินแล้ว นำไปเทียบเกณฑ์ คุณภาพ เกณฑ์ระดับคุณภาพ <50% = ปรับปรุง 50-74% = พอใช้ 75-89% = ดี ≥ 90% = ดีมาก</p>
<p>การปฏิบัติการ นิเทศภายใน ยุคดิจิทัล</p>	<p>1. วิเคราะห์ข้อมูล พื้นฐานเกี่ยวกับการ นิเทศภายในยุคดิจิทัล ของครูผู้สอน</p> <p>2. กำหนดจุดประสงค์ วิธีการปฏิบัติการนิเทศ ภายในยุคดิจิทัล หลังจากทราบข้อมูล พื้นฐานของครูผู้สอน</p>	<p>1. การวิเคราะห์ข้อมูล พื้นฐานเกี่ยวกับการ นิเทศภายในยุคดิจิทัล ของครูผู้สอน</p> <p>2. การกำหนด จุดประสงค์ วิธีการ ปฏิบัติการนิเทศภายใน ยุคดิจิทัล หลังจากทราบ ข้อมูลพื้นฐานของ ครูผู้สอน</p>	

ตารางที่ 4.18 (ต่อ)

กระบวนการ	วิธีดำเนินการ/ วิธีการพัฒนา	ประเมินผล การดำเนินการ	ประสิทธิผล ของรูปแบบ
การปฏิบัติการ นิเทศภายใน ยุคดิจิทัล (ต่อ)	<p>3. ปฏิบัติการนิเทศภายใน ยุคดิจิทัลอย่างเป็น ระบบและต่อเนื่อง โดยใช้เทคนิคการนิเทศ อย่างหลากหลาย</p> <p>4. บันทึกผลการนิเทศ ภายในยุคดิจิทัลตาม กิจกรรมที่ได้รับ มอบหมายและรายงาน ผลการนิเทศภายใน ยุคดิจิทัลให้ผู้บริหาร สถานศึกษาทราบ</p> <p>5. ส่งเสริม สนับสนุน วัสดุอุปกรณ์ในการ ปฏิบัติการนิเทศภายใน ยุคดิจิทัลของครูผู้สอน</p> <p>6. ส่งเสริม สนับสนุน งบประมาณการเงิน ในด้านการฝึกอบรม การจัดประชุมเกี่ยวกับ การนิเทศภายใน ยุคดิจิทัล</p>	<p>3. การปฏิบัติการนิเทศ ภายในยุคดิจิทัลอย่าง เป็นระบบและต่อเนื่อง โดยใช้เทคนิคการนิเทศ อย่างหลากหลาย</p> <p>4. การบันทึกผลการ นิเทศภายในยุคดิจิทัล ตามกิจกรรมที่ได้รับ มอบหมายและรายงาน ผลการนิเทศภายใน ยุคดิจิทัลให้ผู้บริหาร สถานศึกษาทราบ</p> <p>5. การส่งเสริม สนับสนุน วัสดุอุปกรณ์ ในการปฏิบัติการนิเทศ ภายในยุคดิจิทัล ของครูผู้สอน</p> <p>6. การส่งเสริม สนับสนุนงบประมาณ การเงิน ในด้านการ ฝึกอบรม การจัดประชุม เกี่ยวกับการนิเทศ ภายในยุคดิจิทัล</p>	<p>การประเมินคิดเป็น ร้อยละของจำนวนข้อ ที่เป็นไปตามประเมิน ผลการดำเนินการที่ ต้องการวัดต่อจำนวนข้อ ที่พิจารณาคุณด้วย 100 หารด้วย 7 เท่ากับร้อยละ ของผลการประเมินแล้ว นำไปเทียบเกณฑ์ คุณภาพ เกณฑ์ระดับคุณภาพ <50% = ปรับปรุง 50-74% = พอใช้ 75-89% = ดี ≥ 90% = ดีมาก</p>

ตารางที่ 4.18 (ต่อ)

กระบวนการ	วิธีดำเนินการ/ วิธีการพัฒนา	ประเมินผล การดำเนินการ	ประสิทธิผล ของรูปแบบ
การปฏิบัติการ นิเทศภายใน ยุคดิจิทัล (ต่อ)	7. ให้ข้อมูลป้อนกลับ เพื่อให้คำแนะนำในการ ปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง ในการปฏิบัติการนิเทศ ภายในยุคดิจิทัล	7. การให้ข้อมูล ป้อนกลับเพื่อให้ คำแนะนำในการ ปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง ในการปฏิบัติการนิเทศ ภายในยุคดิจิทัล	
การสร้างขวัญ และกำลังใจ การนิเทศภายใน ยุคดิจิทัล	1. ให้ความสนใจและ เอาใจใส่ต่อการปฏิบัติงาน เกี่ยวกับการนิเทศ ภายในยุคดิจิทัลอย่าง สม่ำเสมอ เท่าเทียมกัน 2. เปิดโอกาสให้ครูผู้สอน รับผิดชอบงานนิเทศ ภายในยุคดิจิทัลร่วมกัน และมีโอกาสคิดค้น วิธีการปฏิบัติงานเพื่อ พัฒนางานการนิเทศ ภายในยุคดิจิทัล 3. สนับสนุนให้ครูผู้สอน เข้ารับการฝึกอบรม เกี่ยวกับการนิเทศ ภายในยุคดิจิทัล	1. การให้ความสนใจ และเอาใจใส่ต่อการ ปฏิบัติงานเกี่ยวกับ การนิเทศภายใน ยุคดิจิทัลอย่างสม่ำเสมอ เท่าเทียมกัน 2. การเปิดโอกาสให้ ครูผู้สอนรับผิดชอบงาน นิเทศภายในยุคดิจิทัล ร่วมกันและมีโอกาส คิดค้นวิธีการปฏิบัติงาน เพื่อพัฒนางานการนิเทศ ภายในยุคดิจิทัล 3. การสนับสนุนให้ ครูผู้สอนเข้ารับ การฝึกอบรมเกี่ยวกับ การนิเทศภายใน ยุคดิจิทัล	การประเมินคิดเป็น ร้อยละของจำนวนข้อ ที่เป็นไปตามประเมิน ผลการดำเนินการที่ ต้องการวัดต่อจำนวนข้อ ที่พิจารณาคุณด้วย 100 หารด้วย 7 เท่ากับร้อยละ ของผลการประเมินแล้ว นำไปเทียบเกณฑ์ คุณภาพ เกณฑ์ระดับคุณภาพ <50% = ปรับปรุง 50-74% = พอใช้ 75-89% = ดี ≥ 90% = ดีมาก

ตารางที่ 4.18 (ต่อ)

กระบวนการ	วิธีดำเนินการ/ วิธีการพัฒนา	ประเมินผล การดำเนินการ	ประสิทธิผล ของรูปแบบ
การสร้างขวัญ และกำลังใจ การนิเทศภายใน ยุคดิจิทัล (ต่อ)	4. ยอมรับฟังความคิดเห็น ของทุกคนและ ประชาสัมพันธ์ ความสำเร็จในการ ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการ นิเทศภายในยุคดิจิทัล 5. ยกย่องชมเชย และ ให้เกียรติแก่ผู้ปฏิบัติงาน เกี่ยวกับการนิเทศ ภายในยุคดิจิทัล เป็นรายบุคคล	4. การยอมรับฟังความ คิดเห็นของทุกคนและ ประชาสัมพันธ์ความ ความสำเร็จในการ ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการ นิเทศภายในยุคดิจิทัล 5. การยกย่องชมเชย และให้เกียรติแก่ ผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับ การนิเทศภายใน ยุคดิจิทัลเป็นรายบุคคล	
การประเมินผล การนิเทศ ภายในยุคดิจิทัล	1. ประชุมคณะทำงาน การนิเทศภายในยุค ดิจิทัลเพื่อกำหนดวิธีการ วัดและประเมินผล ที่เหมาะสมตรงกับ สภาพเป็นจริง 2. กำหนดวิธีการและ เกณฑ์การประเมินผล เกี่ยวกับการนิเทศ ภายในยุคดิจิทัลที่ สอดคล้องกับจุดประสงค์ ของการนิเทศภายใน ยุคดิจิทัล	1. การประชุม คณะทำงานการนิเทศ ภายในยุคดิจิทัลเพื่อ กำหนดวิธีการวัดและ ประเมินผลที่เหมาะสม ตรงกับสภาพเป็นจริง 2. การกำหนดวิธีการ และเกณฑ์การ ประเมินผลเกี่ยวกับ การนิเทศภายในยุค ดิจิทัลที่สอดคล้องกับ จุดประสงค์ของการ นิเทศภายในยุคดิจิทัล	การประเมินคิดเป็นร้อยละ ของจำนวนข้อที่เป็นไป ตามประเมินผลการ ดำเนินการที่ต้องการ ต้องการวัดต่อจำนวนข้อที่ พิจารณาคุณด้วย 100 ทหารด้วย 7 เท่ากับร้อยละ ของผลการประเมินแล้ว นำไปเทียบเกณฑ์คุณภาพ เกณฑ์ระดับคุณภาพ <50% = ปรับปรุง 50-74% = พอใช้ 75-89% = ดี ≥90% = ดีมาก

ตารางที่ 4.18 (ต่อ)

กระบวนการ	วิธีดำเนินการ/ วิธีการพัฒนา	ประเมินผล การดำเนินการ	ประสิทธิผล ของรูปแบบ
การประเมินผล การนิเทศ ภายในยุคดิจิทัล (ต่อ)	<p>3. ใช้ข้อมูลหลากหลายประกอบในการประเมินผลการนิเทศภายในยุคดิจิทัลได้อย่างเหมาะสม</p> <p>4. ใช้เครื่องมือประเมินผลการนิเทศภายในยุคดิจิทัลในรูปแบบหลากหลายอย่างเหมาะสม</p> <p>5. ประเมินผลด้านบริบทปัจจัยเบื้องต้นกระบวนการ และผลผลิตการนิเทศภายในยุคดิจิทัล</p> <p>6. นำเอาผลการประเมินผลจากการนิเทศภายในยุคดิจิทัลทั้งด้านปริมาณและด้านคุณภาพไปใช้ในการปรับปรุงงานการนิเทศภายในยุคดิจิทัล</p>	<p>3. การใช้ข้อมูลหลากหลาย ประกอบในการประเมินผล การนิเทศภายในยุคดิจิทัลได้อย่างเหมาะสม</p> <p>4. การใช้เครื่องมือประเมินผลการนิเทศภายในยุคดิจิทัลในรูปแบบหลากหลายอย่างเหมาะสม</p> <p>5. การประเมินผลด้านบริบท ปัจจัยเบื้องต้น กระบวนการ และผลผลิตการนิเทศภายในยุคดิจิทัล</p> <p>6. การนำเอาผลการประเมินผลจากการนิเทศภายในยุคดิจิทัลทั้งด้านปริมาณและด้านคุณภาพไปใช้ในการปรับปรุงงานการนิเทศภายในยุคดิจิทัล</p>	<p>การประเมินคิดเป็นร้อยละของจำนวนข้อที่เป็นไปตามประเมินผลการดำเนินการที่ต้องการวัดต่อจำนวนข้อที่พิจารณาคุณด้วย 100 หารด้วย 7 เท่ากับร้อยละของผลการประเมินแล้วนำไปเทียบเกณฑ์คุณภาพ</p> <p>เกณฑ์ระดับคุณภาพ</p> <p><50% = ปรับปรุง</p> <p>50-74% = พอใช้</p> <p>75-89% = ดี</p> <p>≥ 90% = ดีมาก</p>

ตารางที่ 4.18 (ต่อ)

กระบวนการ	วิธีดำเนินการ/ วิธีการพัฒนา	ประเมินผล การดำเนินการ	ประสิทธิผล ของรูปแบบ
การประเมินผล การนิเทศภายใน ยุคดิจิทัล (ต่อ)	7. สรุปและรายงานผล การนิเทศภายในยุค ดิจิทัลที่เป็นลายลักษณ์ อักษร เพื่อเป็นข้อมูล ย้อนกลับให้ครูผู้สอน ทราบเพื่อพัฒนางาน การนิเทศภายใน ยุคดิจิทัล	7. การสรุปและรายงาน ผลการนิเทศภายใน ยุคดิจิทัลที่เป็นลายลักษณ์ อักษร เพื่อเป็นข้อมูล ย้อนกลับให้ครูผู้สอน ทราบเพื่อพัฒนางาน การนิเทศภายในยุคดิจิทัล	

3.2.2 ผลจากการศึกษาสภาพของโรงเรียนบ้านคำโพนก่อนและหลังการทดลองใช้
รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัลในสภาพจริง
ปรากฏผล ดังแสดงในตารางที่ 4.19

ตารางที่ 4.19 แสดงการเปรียบเทียบสภาพก่อนและหลังการทดลองใช้รูปแบบการนิเทศภายใน
สถานศึกษาชั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัลในสภาพจริง

สภาพโรงเรียนก่อนทดลองใช้ รูปแบบการนิเทศภายในยุคดิจิทัล	สภาพโรงเรียนหลังทดลองใช้ รูปแบบการนิเทศภายในยุคดิจิทัล
<p>ด้านการวางแผนการนิเทศภายในยุคดิจิทัล</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. การประชุมปรึกษาหารือระหว่างผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลพื้นฐานที่จะต้องมีการนิเทศภายในยุคดิจิทัล 2. การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานที่จะต้องมีการนิเทศภายในยุคดิจิทัลเรียงลำดับความสำคัญของปัญหาจากมากไปน้อย 3. การวางแผนโดยใช้ข้อมูลพื้นฐานการนิเทศภายในยุคดิจิทัลของสถานศึกษา และนโยบายของหน่วยงานต้นสังกัดเป็นพื้นฐาน 4. การกำหนดจุดประสงค์และเป้าหมายในการวางแผนการนิเทศภายในยุคดิจิทัลไว้อย่างชัดเจน โดยคำนึงถึงความสามารถและทรัพยากรต่างๆ ที่สามารถระดมมาได้ 5. การกำหนดทางเลือกในการแก้ปัญหาหรือทางเลือกสำหรับการนิเทศภายในยุคดิจิทัลที่เหมาะสมและเป็นไปได้ 6. การจัดทำปฏิทินการปฏิบัติงานและโครงการนิเทศภายในยุคดิจิทัลที่ระบุกิจกรรมที่ชัดเจน 7. การแต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศภายในยุคดิจิทัล และกำหนดบทบาทหน้าที่ไว้อย่างชัดเจน 	<p>ด้านการวางแผนการนิเทศภายในยุคดิจิทัล</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. มีการประชุมปรึกษาหารือระหว่างผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลพื้นฐานที่จะต้องมีการนิเทศภายในยุคดิจิทัล 2. มีการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานที่จะต้องมีการนิเทศภายในยุคดิจิทัลเรียงลำดับความสำคัญของปัญหาจากมากไปน้อย 3. มีการวางแผนโดยใช้ข้อมูลพื้นฐานการนิเทศภายในยุคดิจิทัลของสถานศึกษา และนโยบายของหน่วยงานต้นสังกัดเป็นพื้นฐาน 4. มีการกำหนดจุดประสงค์และเป้าหมายในการวางแผนการนิเทศภายในยุคดิจิทัลไว้อย่างชัดเจน โดยคำนึงถึงความสามารถและทรัพยากรต่างๆ ที่สามารถระดมมาได้ 5. มีการกำหนดทางเลือกในการแก้ปัญหาหรือทางเลือกสำหรับการนิเทศภายในยุคดิจิทัลที่เหมาะสมและเป็นไปได้ 6. มีการจัดทำปฏิทินการปฏิบัติงานและโครงการนิเทศภายในยุคดิจิทัลที่ระบุกิจกรรมที่ชัดเจน 7. มีการแต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศภายในยุคดิจิทัล และกำหนดบทบาทหน้าที่ไว้อย่างชัดเจน

ตารางที่ 4.19 (ต่อ)

สภาพโรงเรียนก่อนทดลองใช้ รูปแบบการนิเทศภายในยุคดิจิทัล	สภาพโรงเรียนหลังทดลองใช้ รูปแบบการนิเทศภายในยุคดิจิทัล
<p>ด้านการให้ความรู้การนิเทศภายในยุคดิจิทัล</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. การประชุมชี้แจงหรือประชุมปรึกษาหารือ เพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการนิเทศภายในยุคดิจิทัล 2. การกำหนดตัวบุคคลหรือคณะทำงานที่จะรับผิดชอบในการให้ความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการนิเทศภายในยุคดิจิทัลก่อน การนิเทศภายในยุคดิจิทัลไว้อย่างชัดเจน 3. การให้ครูผู้สอนศึกษาด้วยตนเองจากสื่อ การนิเทศทางไกลเกี่ยวกับการนิเทศภายในยุคดิจิทัลที่มีคุณภาพสูงและได้ตอบกับผู้บริหาร สถานศึกษาได้ 4. การจัดประชุมทางวิชาการโดยเชิญวิทยากร มาให้ความรู้ และศึกษาดูงานนอกสถานที่ เกี่ยวกับการนิเทศ 5. การจัดป้ายนิเทศ การบริการเอกสารทาง วิชาการ การสนทนาทางวิชาการ เพื่อให้ความรู้ ทางวิชาการแก่ครูผู้สอนในสถานศึกษาเกี่ยวกับ การนิเทศภายในยุคดิจิทัล 	<p>ด้านการให้ความรู้การนิเทศภายในยุคดิจิทัล</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. มีการประชุมชี้แจงหรือประชุมปรึกษาหารือ เพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการนิเทศภายใน ยุคดิจิทัล 2. มีการกำหนดตัวบุคคลหรือคณะทำงานที่จะ รับผิดชอบในการให้ความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการนิเทศภายในยุคดิจิทัลก่อน การนิเทศภายในยุคดิจิทัลไว้อย่างชัดเจน 3. ครูผู้สอนศึกษาด้วยตนเองจากสื่อการ นิเทศทางไกลเกี่ยวกับการนิเทศภายในยุค ดิจิทัลที่มีคุณภาพสูงและได้ตอบกับผู้บริหาร สถานศึกษาได้ 4. มีการจัดประชุมทางวิชาการโดยเชิญวิทยากร มาให้ความรู้ และศึกษาดูงานนอกสถานที่ เกี่ยวกับการนิเทศ 5. มีการจัดป้ายนิเทศ การบริการเอกสารทาง วิชาการ การสนทนาทางวิชาการ เพื่อให้ความรู้ ทางวิชาการแก่ครูผู้สอนในสถานศึกษาเกี่ยวกับ การนิเทศภายในยุคดิจิทัล

ตารางที่ 4.19 (ต่อ)

สภาพโรงเรียนก่อนทดลองใช้ รูปแบบการนิเทศภายในยุคดิจิทัล	สภาพโรงเรียนหลังทดลองใช้ รูปแบบการนิเทศภายในยุคดิจิทัล
<p>ด้านการปฏิบัติการนิเทศภายในยุคดิจิทัล</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับการนิเทศภายในยุคดิจิทัลของครูผู้สอน 2. การกำหนดจุดประสงค์ วิธีการปฏิบัติการนิเทศภายในยุคดิจิทัล หลังจากทราบข้อมูลพื้นฐานของครูผู้สอน 3. การปฏิบัติการนิเทศภายในยุคดิจิทัลอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง โดยใช้เทคนิคการนิเทศอย่างหลากหลาย 4. การบันทึกผลการนิเทศภายในยุคดิจิทัลตามกิจกรรมที่ได้รับมอบหมายและรายงานผลการนิเทศภายในยุคดิจิทัลให้ผู้บริหารสถานศึกษาทราบ 5. การส่งเสริม สนับสนุน วัสดุอุปกรณ์ในการปฏิบัติการนิเทศภายในยุคดิจิทัลของครูผู้สอน 6. การส่งเสริม สนับสนุนงบประมาณการเงินในด้านการฝึกอบรม การจัดประชุมเกี่ยวกับการนิเทศภายในยุคดิจิทัล 7. การให้ข้อมูลป้อนกลับเพื่อให้คำแนะนำในการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องในการปฏิบัติการนิเทศภายในยุคดิจิทัล 	<p>ด้านการปฏิบัติการนิเทศภายในยุคดิจิทัล</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. มีการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับการนิเทศภายในยุคดิจิทัลของครูผู้สอน 2. มีการกำหนดจุดประสงค์ วิธีการปฏิบัติการนิเทศภายในยุคดิจิทัล หลังจากทราบข้อมูลพื้นฐานของครูผู้สอน 3. มีการปฏิบัติการนิเทศภายในยุคดิจิทัลอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง โดยใช้เทคนิคการนิเทศอย่างหลากหลาย 4. มีการบันทึกผลการนิเทศภายในยุคดิจิทัลตามกิจกรรมที่ได้รับมอบหมายและรายงานผลการนิเทศภายในยุคดิจิทัลให้ผู้บริหารสถานศึกษาทราบ 5. มีการส่งเสริม สนับสนุน วัสดุอุปกรณ์ในการปฏิบัติการนิเทศภายในยุคดิจิทัลของครูผู้สอน 6. มีการส่งเสริม สนับสนุนงบประมาณการเงินในด้านการฝึกอบรม การจัดประชุมเกี่ยวกับการนิเทศภายในยุคดิจิทัล 7. มีการให้ข้อมูลป้อนกลับเพื่อให้คำแนะนำในการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องในการปฏิบัติการนิเทศภายในยุคดิจิทัล

ตารางที่ 4.19 (ต่อ)

สภาพโรงเรียนก่อนทดลองใช้ รูปแบบการนิเทศภายในยุคดิจิทัล	สภาพโรงเรียนหลังทดลองใช้ รูปแบบการนิเทศภายในยุคดิจิทัล
<p>ด้านการสร้างขวัญและกำลังใจการนิเทศภายในยุคดิจิทัล</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. การให้ความสนใจและเอาใจใส่ต่อการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการนิเทศภายในยุคดิจิทัลอย่างสม่ำเสมอ เท่าเทียมกัน 2. การเปิดโอกาสให้ครูผู้สอนรับผิดชอบงานนิเทศภายในยุคดิจิทัลร่วมกันและมีโอกาสคิดค้นวิธีการปฏิบัติงานเพื่อพัฒนางานการนิเทศภายในยุคดิจิทัล 3. การสนับสนุนให้ครูผู้สอนเข้ารับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการนิเทศภายในยุคดิจิทัล 4. การยอมรับฟังความคิดเห็นของทุกคนและประชาสัมพันธ์ความสำเร็จในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการนิเทศภายในยุคดิจิทัล 5. การยกย่องชมเชย และให้เกียรติแก่ผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการนิเทศภายในยุคดิจิทัลเป็นรายบุคคล 	<p>ด้านการสร้างขวัญและกำลังใจการนิเทศภายในยุคดิจิทัล</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. มีการให้ความสนใจและเอาใจใส่ต่อการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการนิเทศภายในยุคดิจิทัลอย่างสม่ำเสมอ เท่าเทียมกัน 2. มีการเปิดโอกาสให้ครูผู้สอนรับผิดชอบงานนิเทศภายในยุคดิจิทัลร่วมกันและมีโอกาสคิดค้นวิธีการปฏิบัติงานเพื่อพัฒนางานการนิเทศภายในยุคดิจิทัล 3. มีการสนับสนุนให้ครูผู้สอนเข้ารับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการนิเทศภายในยุคดิจิทัล 4. มีการยอมรับฟังความคิดเห็นของทุกคนและประชาสัมพันธ์ความสำเร็จในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการนิเทศภายในยุคดิจิทัล 5. มีการยกย่องชมเชย และให้เกียรติแก่ผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการนิเทศภายในยุคดิจิทัลเป็นรายบุคคล

ตารางที่ 4.19 (ต่อ)

สภาพโรงเรียนก่อนทดลองใช้ รูปแบบการนิเทศภายในยุคดิจิทัล	สภาพโรงเรียนหลังทดลองใช้ รูปแบบการนิเทศภายในยุคดิจิทัล
<p>ด้านการประเมินผลการนิเทศภายในยุคดิจิทัล</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. การประชุมคณะทำงานการนิเทศภายในยุคดิจิทัลเพื่อกำหนดวิธีการวัดและประเมินผลที่เหมาะสมตรงกับสภาพเป็นจริง 2. การกำหนดวิธีการและเกณฑ์การประเมินผลเกี่ยวกับการนิเทศภายในยุคดิจิทัลที่สอดคล้องกับจุดประสงค์ของการนิเทศภายในยุคดิจิทัล 3. การใช้ข้อมูลหลากหลาย ประกอบในการประเมินผลการนิเทศภายในยุคดิจิทัลได้อย่างเหมาะสม 4. การใช้เครื่องมือประเมินผลการนิเทศภายในยุคดิจิทัลในรูปแบบหลากหลายอย่างเหมาะสม 5. การประเมินผลด้านบริบท ปัจจัยเบื้องต้น กระบวนการ และผลผลิตการนิเทศภายในยุคดิจิทัล 6. การนำเอาผลการประเมินผลจากการนิเทศภายในยุคดิจิทัลทั้งด้านปริมาณและด้านคุณภาพไปใช้ในการปรับปรุงงานการนิเทศภายในยุคดิจิทัล 7. การสรุปและรายงานผลการนิเทศภายในยุคดิจิทัลที่เป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อเป็นข้อมูลย้อนกลับให้ครูผู้สอนทราบเพื่อพัฒนางานการนิเทศภายในยุคดิจิทัล 	<p>ด้านการประเมินผลการนิเทศภายในยุคดิจิทัล</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. มีการประชุมคณะทำงานการนิเทศภายในยุคดิจิทัลเพื่อกำหนดวิธีการวัดและประเมินผลที่เหมาะสมตรงกับสภาพเป็นจริง 2. มีการกำหนดวิธีการและเกณฑ์การประเมินผลเกี่ยวกับการนิเทศภายในยุคดิจิทัลที่สอดคล้องกับจุดประสงค์ของการนิเทศภายในยุคดิจิทัล 3. มีการใช้ข้อมูลหลากหลาย ประกอบในการประเมินผลการนิเทศภายในยุคดิจิทัลได้อย่างเหมาะสม 4. มีการใช้เครื่องมือประเมินผลการนิเทศภายในยุคดิจิทัลในรูปแบบหลากหลายอย่างเหมาะสม 5. มีการประเมินผลด้านบริบท ปัจจัยเบื้องต้น กระบวนการ และผลผลิตการนิเทศภายในยุคดิจิทัล 6. มีการนำเอาผลการประเมินผลจากการนิเทศภายในยุคดิจิทัลทั้งด้านปริมาณและด้านคุณภาพไปใช้ในการปรับปรุงงานการนิเทศภายในยุคดิจิทัล 7. มีการสรุปและรายงานผลการนิเทศภายในยุคดิจิทัลที่เป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อเป็นข้อมูลย้อนกลับให้ครูผู้สอนทราบเพื่อพัฒนางานการนิเทศภายในยุคดิจิทัล

จากตารางที่ 4.19 พบว่า ผลการเปรียบเทียบสภาพก่อนและหลังการทดลองใช้รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัลในสภาพจริงของโรงเรียนทดลองใช้ มีการเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับการนิเทศภายในยุคดิจิทัลทั้ง 5 ด้าน คือ ด้านการวางแผนการนิเทศภายในยุคดิจิทัล ด้านการให้ความรู้การนิเทศภายในยุคดิจิทัล ด้านการปฏิบัติการนิเทศภายในยุคดิจิทัล ด้านการสร้างขวัญและกำลังใจการนิเทศภายในยุคดิจิทัล และด้านการประเมินผลการนิเทศภายในยุคดิจิทัล เมื่อพิจารณาโดยรวมแล้ว พบว่า มีการเปลี่ยนแปลงหลังทดลองใช้เพิ่มขึ้นจากก่อนทดลองใช้ทุกด้าน

3.2.2 ผลการประเมินผลการทดลองใช้รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล ปรากฏผลดังแสดงในตารางที่ 4.20

ตารางที่ 4.20 แสดงค่าร้อยละ และระดับคุณภาพ ผลการประเมินผลการทดลองใช้รูปแบบการนิเทศ
ภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัลของโรงเรียน
ที่ทดลองใช้รูปแบบในสภาพจริง เปรียบเทียบก่อนและหลังการทดลองใช้รูปแบบ

รายการประเมิน	ก่อนการทดลองใช้ รูปแบบ		หลังการทดลองใช้ รูปแบบ	
	ร้อยละ	ระดับคุณภาพ	ร้อยละ	ระดับ คุณภาพ
องค์ประกอบที่ 1 การวางแผนการนิเทศ ภายในยุคดิจิทัล	67.03	พอใช้	97.80	ดีมาก
องค์ประกอบที่ 2 การให้ความรู้การนิเทศ ภายในยุคดิจิทัล	70.76	พอใช้	95.38	ดีมาก
องค์ประกอบที่ 3 การปฏิบัติการนิเทศ ภายในยุคดิจิทัล	69.23	พอใช้	96.70	ดีมาก
องค์ประกอบที่ 4 การสร้างขวัญและ กำลังใจการนิเทศภายในยุคดิจิทัล	76.92	ดี	98.46	ดีมาก
องค์ประกอบที่ 5 การประเมินผลการนิเทศ ภายในยุคดิจิทัล	70.32	พอใช้	95.60	ดีมาก
รวม	70.85	พอใช้	96.78	ดีมาก

จากตารางที่ 4.20 ผลการประเมินผลการทดลองใช้รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล ก่อนและหลังการทดลองใช้รูปแบบการนิเทศภายใน
สถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล พบว่า ก่อนการทดลองใช้รูปแบบโดยรวม
ผลการประเมินอยู่ในระดับคุณภาพพอใช้ คิดเป็นร้อยละ 70.85 เมื่อพิจารณาตามองค์ประกอบพบว่า
องค์ประกอบที่มีผลการประเมินสูงสุด คือ การสร้างขวัญและกำลังใจการนิเทศภายในยุคดิจิทัลคิดเป็น
ร้อยละ 76.92 และองค์ประกอบที่มีผลการประเมินต่ำสุด คือ การวางแผนการนิเทศภายในยุคดิจิทัล
คิดเป็นร้อยละ 67.03 ส่วนผลการประเมินหลังการทดลองใช้รูปแบบ โดยรวมผลการประเมินอยู่ใน
ระดับคุณภาพดีมาก คิดเป็นร้อยละ 96.78 เมื่อพิจารณาตามองค์ประกอบพบว่า องค์ประกอบที่มี

ผลการประเมินสูงสุด คือ การสร้างขวัญและกำลังใจการนิเทศภายในยุคดิจิทัล คิดเป็นร้อยละ 98.46 และองค์ประกอบที่มีผลการประเมินต่ำสุด คือ การให้ความรู้การนิเทศภายในยุคดิจิทัล คิดเป็นร้อยละ 95.38 ตามลำดับ

3.2.4 ผลการประเมินประสิทธิผลการใช้รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษา
 ชั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัลโดยครูผู้สอนที่ใช้รูปแบบ ปรากฏผลดังแสดงใน
 ตารางที่ 4.21

ตารางที่ 4.21 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการประเมินประสิทธิผลการใช้รูปแบบการนิเทศ
 ภายในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัลโดยครูผู้สอน
 ที่ทดลองใช้รูปแบบ

ที่	รายการประเมิน	ผลการประเมิน		
		μ	σ	ระดับ
1	นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น นักเรียนมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนใน 5 วิชาหลัก ได้แก่ วิชาภาษาไทย สังคมศึกษา ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ สูงขึ้น และยังมีผลคะแนนการทดสอบความสามารถพื้นฐานของผู้เรียนระดับชาติขั้นพื้นฐาน (NT) ปีการศึกษา 2564 สูงกว่าปีการศึกษา 2563 ทุกรายวิชา	4.77	0.44	มากที่สุด
2	นักเรียนมีความสามารถในการอ่าน การเขียน การสื่อสาร และการคิดคำนวณ	4.92	0.28	มากที่สุด
3	นักเรียนมีความสามารถในการคิด วิเคราะห์ คิดอย่างมี วิจรรย์ญาณ อภิปราย แลกเปลี่ยนความคิดเห็นและแก้ปัญหา	4.69	0.48	มากที่สุด
4	นักเรียนมีความสามารถในการใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร	4.85	0.38	มากที่สุด
5	นักเรียนมีความรู้ ทักษะพื้นฐาน และ เจตคติที่ดีต่องานอาชีพ	4.54	0.52	มากที่สุด
6	นักเรียนได้รับรางวัลจากการเข้าร่วมประกวดและแข่งขัน กิจกรรมทางวิชาการตั้งแต่ระดับเขตพื้นที่การศึกษาขึ้นไป	4.77	0.44	มากที่สุด
	รวม	4.76	0.16	มากที่สุด

ตารางที่ 4.21 (ต่อ)

ที่	รายการประเมิน	ผลการประเมิน		
		μ	σ	ระดับ
	ครูผู้สอนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เพิ่มขึ้น			
7	ครูผู้สอนสามารถจัดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริง และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตได้	4.77	0.44	มากที่สุด
8	ครูผู้สอนสามารถใช้สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศ และแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ เหมาะสมกับเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนรู้	4.77	0.44	มากที่สุด
9	ครูผู้สอนประเมินผลกระบวนการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ โดยใช้เครื่องมือประเมินผลหลายรูปแบบ วิธีการหลากหลาย มีเกณฑ์ที่ชัดเจน และนำผลมาพัฒนาผู้เรียน	4.85	0.38	มากที่สุด
10	ครูผู้สอนมีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้เทคนิควิธีการทักษะ การสื่อสาร การสร้างสรรค์นวัตกรรม	4.77	0.44	มากที่สุด
11	ครูผู้สอนมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อนักเรียน เอาใจใส่ดูแล และช่วยเหลือนักเรียนอย่างทั่วถึง	4.62	0.51	มากที่สุด
12	ครูผู้สอนมีการจัดสภาพแวดล้อมภายในห้องเรียนให้เป็นแหล่งเรียนรู้และนักเรียนได้ฝึกปฏิบัติจริง	4.77	0.44	มากที่สุด
13	ครูผู้สอนมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อนำพาผู้เรียนเกิดคุณลักษณะที่พึงประสงค์	4.77	0.44	มากที่สุด
	รวม	4.74	0.19	มากที่สุด
	สถานศึกษามีการจัดระบบการนิเทศภายในยุคดิจิทัลที่เข้มแข็ง			
14	สถานศึกษามีแผนการนิเทศภายในที่มีทางเลือกหลากหลาย และมีรายละเอียดชัดเจนนำไปสู่การปฏิบัติจริง	4.85	0.38	มากที่สุด
15	สถานศึกษาจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ	4.69	0.48	มากที่สุด

ตารางที่ 4.21 (ต่อ)

ที่	รายการประเมิน	ผลการประเมิน		
		μ	σ	ระดับ
16	สถานศึกษาจัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้	4.46	0.52	มาก
17	ผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในการใช้สื่อเทคโนโลยีในการสื่อสารและการบริหารจัดการ	4.85	0.38	มากที่สุด
18	ครูผู้สอนได้รับการนิเทศภายในอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง	4.69	0.48	มากที่สุด
19	สถานศึกษามีงบประมาณเพื่อให้ครูผู้สอนเข้ารับการฝึกอบรมสัมมนา ประชุมทางวิชาการ ศึกษาดูงานนอกสถานที่เพื่อพัฒนาตนเอง	4.85	0.38	มากที่สุด
รวม		4.74	0.26	มากที่สุด
ผู้ปกครองให้การสนับสนุนทรัพยากรทางการศึกษาแก่สถานศึกษา				
20	ผู้ปกครอง ให้ความร่วมมือในการระดมทรัพยากรทางการศึกษาเพื่อสนับสนุนสถานศึกษา	4.62	0.51	มากที่สุด
21	สถานศึกษาได้รับความร่วมมือ และ สนับสนุนจากชุมชนและหน่วยงานภายนอก ในการขับเคลื่อนการศึกษา	4.85	0.38	มากที่สุด
22	ผู้ปกครองให้ความร่วมมือในการพัฒนาสถานศึกษา ให้ความไว้วางใจ และศรัทธาต่อสถานศึกษา	4.69	0.48	มากที่สุด
23	ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ของสถานศึกษา เช่น กิจกรรมทางวิชาการ กิจกรรมกีฬา	4.54	0.52	มากที่สุด
24	ผู้ปกครอง และชุมชน มีความพึงพอใจต่อผลการบริหารและการจัดการศึกษา	4.77	0.44	มากที่สุด
รวม		4.69	0.23	มากที่สุด
รวมทั้งสิ้น		4.73	0.16	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.21 พบว่า ผลการประเมินประสิทธิผลรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษา ชั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล โดยครูผู้สอนที่ทดลองใช้รูปแบบ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.73$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่ามีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน ดังนี้ ด้านนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.76$) ด้านครูผู้สอนสามารถจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.74$) ด้านสถานศึกษามีการจัดระบบการนิเทศภายในยุคดิจิทัลที่เข้มแข็ง โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.74$) และด้านผู้ปกครองให้การสนับสนุนทรัพยากรทางการศึกษาแก่สถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.69$)

3.3 การประเมินความพึงพอใจการใช้รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล

3.3.1 ผลการประเมินความพึงพอใจการใช้รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัลโดยครูผู้สอนที่ใช้รูปแบบโดยประเมินจากวิธีดำเนินการนิเทศภายใน ประกอบด้วย 5 ด้าน ดังนี้ ด้านการวางแผนการนิเทศภายในยุคดิจิทัล ด้านการให้ความรู้การนิเทศภายในยุคดิจิทัล ด้านการปฏิบัติการนิเทศภายในยุคดิจิทัล ด้านการสร้างขวัญและกำลังใจการนิเทศภายในยุคดิจิทัล และด้านการประเมินผลการนิเทศภายในยุคดิจิทัล ปรากฏผลดังแสดงในตารางที่ 4.22

ตารางที่ 4.22 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการประเมินความพึงพอใจการใช้รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล โดยครูผู้สอนที่ทดลองใช้รูปแบบ

ข้อที่	รายการ	ระดับความพึงพอใจ		
		μ	σ	ระดับ
1	ด้านการวางแผนการนิเทศภายในยุคดิจิทัล ประชุมปรึกษาหารือระหว่างผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลพื้นฐานที่จะต้องมีการนิเทศภายในยุคดิจิทัล	4.77	0.44	มากที่สุด
2	วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานที่จะต้องมีการนิเทศภายในยุคดิจิทัล เรียงลำดับความสำคัญจากปัญหาไปน้อย	4.92	0.28	มากที่สุด
3	วางแผนโดยใช้ข้อมูลพื้นฐานการนิเทศภายในยุคดิจิทัลของสถานศึกษา และนโยบายของหน่วยงานต้นสังกัดเป็นฐาน	4.69	0.48	มากที่สุด

ตารางที่ 4.22 (ต่อ)

ข้อที่	รายการ	ระดับความพึงพอใจ		
		μ	σ	ระดับ
4	กำหนดจุดประสงค์และเป้าหมายในการวางแผนการนิเทศภายในยุคดิจิทัลไว้อย่างชัดเจน โดยคำนึงถึงความสามารถและทรัพยากรต่างๆ ที่สามารถระดมมาได้	4.85	0.38	มากที่สุด
5	กำหนดทางเลือกในการแก้ปัญหาหรือทางเลือกสำหรับการนิเทศภายในยุคดิจิทัลที่เหมาะสมและเป็นไปได้	4.54	0.52	มากที่สุด
6	จัดทำปฏิทินการปฏิบัติงานและโครงการนิเทศภายในยุคดิจิทัลที่ระบุกิจกรรมที่ชัดเจน	4.77	0.44	มากที่สุด
7	แต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศภายในยุคดิจิทัลและกำหนดบทบาทหน้าที่ไว้อย่างชัดเจน	4.77	0.44	มากที่สุด
รวม		4.76	0.17	มากที่สุด
8	ด้านการให้ความรู้การนิเทศภายในยุคดิจิทัล ประชุมชี้แจงหรือประชุมปรึกษาหารือเพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการนิเทศภายในยุคดิจิทัล	4.77	0.44	มากที่สุด
9	กำหนดตัวบุคคลหรือคณะทำงานที่จะรับผิดชอบในการให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการนิเทศภายในยุคดิจิทัลก่อนการนิเทศภายในยุคดิจิทัลไว้อย่างชัดเจน	4.85	0.38	มากที่สุด
10	ให้ครูผู้สอนศึกษาด้วยตนเองจากสื่อการนิเทศทางไกลเกี่ยวกับการนิเทศภายในยุคดิจิทัลที่มีคุณภาพสูงและโต้ตอบ	4.77	0.44	มากที่สุด
11	จัดประชุมทางวิชาการโดยเชิญวิทยากรมาให้ความรู้ และศึกษาดูงานนอกสถานที่เกี่ยวกับการนิเทศภายในยุคดิจิทัล	4.62	0.51	มากที่สุด
12	จัดป้ายนิเทศ การบริการเอกสารทางวิชาการ การสนทนาทางวิชาการเพื่อให้ความรู้ทางวิชาการแก่ครูผู้สอนในสถานศึกษาเกี่ยวกับการนิเทศภายในยุคดิจิทัล	4.62	0.51	มากที่สุด
รวม		4.72	0.28	มากที่สุด

ตารางที่ 4.22 (ต่อ)

ข้อที่	รายการ	ระดับความพึงพอใจ		
		μ	σ	ระดับ
13	การปฏิบัติการนิเทศภายในยุคดิจิทัล วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับการนิเทศภายในยุคดิจิทัล ของครูผู้สอน	4.77	0.44	มากที่สุด
14	กำหนดจุดประสงค์วิธีการปฏิบัติการนิเทศภายในยุคดิจิทัล หลังจากทราบข้อมูลพื้นฐานของครูผู้สอน	4.85	0.38	มากที่สุด
15	ปฏิบัติการนิเทศภายในยุคดิจิทัลอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง โดยใช้เทคนิคการนิเทศอย่างหลากหลาย	4.69	0.48	มากที่สุด
16	บันทึกผลการนิเทศภายในยุคดิจิทัลตามกิจกรรมที่ได้รับ มอบหมายและรายงานผลการนิเทศภายในยุคดิจิทัลให้ผู้บริหาร สถานศึกษาทราบ	4.54	0.52	มากที่สุด
17	ส่งเสริม สนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ในการปฏิบัติการนิเทศภายใน ยุคดิจิทัลของครูผู้สอน	4.85	0.38	มากที่สุด
18	ส่งเสริมและสนับสนุนงบประมาณการเงิน ในด้านการฝึกอบรม การจัดประชุมเกี่ยวกับการนิเทศภายในยุคดิจิทัล	4.69	0.48	มากที่สุด
19	ให้ข้อมูลป้อนกลับเพื่อให้คำแนะนำในการปรับปรุงแก้ไข ข้อบกพร่องในการปฏิบัติการนิเทศภายในยุคดิจิทัล	4.85	0.38	
รวม		4.74	0.20	มากที่สุด
20	ด้านการสร้างขวัญและกำลังใจการนิเทศภายในยุคดิจิทัล ให้ความสนใจและเอาใจใส่ต่อการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการนิเทศ ภายในยุคดิจิทัลอย่างสม่ำเสมอเท่าเทียมกัน	4.62	0.51	มากที่สุด
21	เปิดโอกาสให้ครูผู้สอนรับผิดชอบงานนิเทศภายในยุคดิจิทัล ร่วมกันและมีโอกาสคิดค้นวิธีการปฏิบัติงานเพื่อพัฒนางาน การนิเทศภายในยุคดิจิทัล	4.85	0.38	มากที่สุด

ตารางที่ 4.22 (ต่อ)

ข้อที่	รายการ	ระดับความพึงพอใจ		
		μ	σ	ระดับ
22	สนับสนุนให้ครูผู้สอนเข้ารับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการนิเทศภายในยุคดิจิทัล	4.69	0.48	มากที่สุด
23	ยอมรับฟังความคิดเห็นของทุกคนและประชาสัมพันธ์ความสำเร็จในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการนิเทศภายในยุคดิจิทัล	4.62	0.51	มากที่สุด
24	ยกย่องชมเชย และให้เกียรติแก่ผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการนิเทศภายในยุคดิจิทัลเป็นรายบุคคล	4.69	0.48	มากที่สุด
รวม		4.69	0.28	มากที่สุด
25	การประเมินผลการนิเทศภายในยุคดิจิทัล ประชุมคณะทำงานการนิเทศภายในยุคดิจิทัลเพื่อกำหนดวิธีการวัดและประเมินผลที่เหมาะสมตรงกับสภาพเป็นจริง	4.69	0.48	มากที่สุด
26	กำหนดวิธีการและเกณฑ์การประเมินผลเกี่ยวกับการนิเทศภายในยุคดิจิทัลที่สอดคล้องกับจุดประสงค์ของการนิเทศภายในยุคดิจิทัล	4.62	0.51	มากที่สุด
27	ใช้ข้อมูลหลากหลายประกอบในการประเมินผลการนิเทศภายในยุคดิจิทัลได้อย่างเหมาะสม	4.77	0.44	มากที่สุด
28	ใช้เครื่องมือประเมินผลการนิเทศภายในยุคดิจิทัลในรูปแบบหลากหลายอย่างเหมาะสม	4.85	0.38	มากที่สุด
29	ประเมินผลด้านบริบท ปัจจัยเบื้องต้น กระบวนการ และผลผลิตการนิเทศภายในยุคดิจิทัล	4.77	0.44	มากที่สุด
30	นำเอาผลการประเมินผลจากการนิเทศภายในยุคดิจิทัลทั้งด้านปริมาณและด้านคุณภาพไปใช้ในการปรับปรุงการนิเทศภายในยุคดิจิทัล	4.58	0.51	มากที่สุด

ตารางที่ 4.22 (ต่อ)

ข้อที่	รายการ	ระดับความพึงพอใจ		
		μ	σ	ระดับ
31	สรุปและรายงานผลการนิเทศภายในยุคดิจิทัลที่เป็นลายลักษณ์อักษรเพื่อเป็นข้อมูลย้อนกลับให้ครูผู้สอนทราบ เพื่อพัฒนางานการนิเทศภายในยุคดิจิทัล	0.77	0.44	มากที่สุด
	รวม	4.72	0.24	มากที่สุด
	รวมทั้งสิ้น	4.73	0.11	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.22 พบว่า ผลการประเมินความพึงพอใจการใช้รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิภาพในยุคดิจิทัล โดยครูผู้สอนที่ทดลองใช้รูปแบบโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.73$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่ามีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน ดังนี้ ด้านการวางแผนการนิเทศภายในยุคดิจิทัล โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.76$) ด้านการให้ความรู้การนิเทศภายในยุคดิจิทัล โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.72$) ด้านการปฏิบัติการนิเทศภายในยุคดิจิทัล โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.74$) ด้านการสร้างขวัญและกำลังใจการนิเทศภายในยุคดิจิทัล โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.69$) และด้านการประเมินผลการนิเทศภายในยุคดิจิทัล โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.72$)

3.3.2 ผลการประเมินความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดการเรียนรู้หลังจากการใช้รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิภาพในยุคดิจิทัลของครูผู้สอนที่ใช้รูปแบบ ปรากฏผลดังแสดงในตารางที่ 4.23

ตารางที่ 4.23 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการประเมินความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดการเรียนรู้หลังจากการใช้รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัลของครูผู้สอนที่ใช้รูปแบบ

ที่	รายการ	ระดับความพึงพอใจ		
		μ	σ	ระดับ
1	ครูมีการให้แรงเสริมบวกแก่ผู้เรียนตามความเหมาะสม	4.75	0.44	มากที่สุด
2	ครูมีความสามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ นำเทคนิคและวิธีการสอนที่หลากหลายมาใช้	4.80	0.41	มากที่สุด
3	ครูสามารถเลือกใช้สื่อการเรียนรู้ที่สอดคล้องเหมาะสมกับเนื้อหาและกิจกรรม	4.80	0.41	มากที่สุด
4	ครูใช้สื่อการเรียนรู้และเทคนิควิธีการเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนมีส่วนร่วมและกล้าแสดงออก	4.75	0.44	มากที่สุด
5	ครูจัดกลุ่มนักเรียนให้มีความสัมพันธ์กับกิจกรรมการเรียนรู้	4.55	0.51	มากที่สุด
6	ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในห้องเรียน โดยให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้	4.70	0.47	มากที่สุด
7	ครูจัดบรรยากาศในห้องเรียนให้เป็นแหล่งเรียนรู้โดยการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างครูกับนักเรียน นักเรียนกับนักเรียน	4.75	0.44	มากที่สุด
8	ครูสามารถใช้วิธีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้อย่างหลากหลาย	4.85	0.37	มากที่สุด
9	ครูมีการให้ข้อมูลป้อนกลับเพื่อทำให้นักเรียนทราบผลการทำงานของตนเอง	4.80	0.41	มากที่สุด
10	ครูใช้เทคนิคการปกครองชั้นเรียนด้วยความยุติธรรมยึดหลักประชาธิปไตย	4.75	0.44	มากที่สุด
รวม		4.75	0.14	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.23 พบว่า ผลการประเมินความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดการเรียนรู้ หลังจากการใช้รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล ของครูผู้สอนที่ใช้รูปแบบ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.75$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ใน ระดับมากที่สุดทุกข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ครูสามารถใช้วิธีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้อย่างหลากหลาย โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.85$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ครูจัดกลุ่มนักเรียนให้มีความสัมพันธ์กับกิจกรรมการเรียนรู้โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.55$)

ระยะที่ 4 ผลการประเมินผลการใช้รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล

ผลการประเมินผลการใช้รูปแบบ มี 3 ส่วน คือ ผลการประเมินรูปแบบโดยผู้ทรงคุณวุฒิ จากการจัดประชุมสนทนากลุ่ม (Focus Group) จำนวน 17 คน ผลการประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ ผลการปรับปรุงรูปแบบ ดังต่อไปนี้

4.1 ผลการประเมินรูปแบบโดยผู้ทรงคุณวุฒิจากการจัดประชุมสนทนากลุ่ม (Focus Group) จำนวน 17 คน (รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิดังรายละเอียดในภาคผนวก) เพื่อวิพากษ์รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล เมื่อวันที่ 17 กันยายน 2564 ณ ห้องประชุม โรงเรียนบ้านคำโพน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำนาจเจริญ ผู้ทรงคุณวุฒิให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม และข้อสังเกตจากการประชุมสนทนากลุ่ม สรุปข้อเสนอแนะเพิ่มเติมและข้อสังเกตจากผู้ทรงคุณวุฒิในรูปแบบขององค์ประกอบแต่ละด้าน ดังนี้

4.1.1 ด้านวัตถุประสงค์

- ไม่มี

4.1.2 ด้านหลักการ

1) ควรลำดับความสำคัญของหลักการ เช่น หลักการวางแผน ควรอยู่

ลำดับที่ 1

2) ข้อ 2.7 ในแผนภูมิ ควรเปลี่ยนข้อความ เป็น หลักการนิเทศภายใน

ยุคดิจิทัลเชิงระบบ

4.1.3 ด้านกลไกการดำเนินการ

- ไม่มี

4.1.4 ด้านวิธีดำเนินการ

- ไม่มี

4.1.5 ด้านการประเมินผล

- ไม่มี

4.1.6 ด้านเงื่อนไขความสำเร็จ

- ไม่มี

4.2 ผลการประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล สรุปผลการประเมินและวิเคราะห์ ปรากฏผลดังแสดงในตารางที่ 4.24 ถึงตารางที่ 4.30

ตารางที่ 4.24 แสดงค่าเฉลี่ยผลการประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ที่จะเกิดต่อประสิทธิผลจากการใช้รูปแบบในองค์ประกอบทั้ง 6 ด้าน

ที่	รายละเอียดเนื้อหาสาระของรูปแบบ	ความเหมาะสม		ความเป็นไปได้		ความเป็นประโยชน์	
		μ	ระดับ	μ	ระดับ	μ	ระดับ
1	วัตถุประสงค์	4.85	มากที่สุด	4.68	มากที่สุด	4.73	มากที่สุด
2	หลักการ	4.74	มากที่สุด	4.88	มากที่สุด	4.82	มากที่สุด
3	กลไกการดำเนินการ	4.71	มากที่สุด	4.67	มากที่สุด	4.75	มากที่สุด
4	วิธีดำเนินการ	4.70	มากที่สุด	4.73	มากที่สุด	4.79	มากที่สุด
5	การประเมินผล	4.67	มากที่สุด	4.67	มากที่สุด	4.72	มากที่สุด
6	เงื่อนไขความสำเร็จ	4.86	มากที่สุด	4.78	มากที่สุด	4.87	มากที่สุด
รวม		4.74	มากที่สุด	4.72	มากที่สุด	4.78	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.24 พบว่า ภาพรวมมีความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.74, 4.72, 4.78$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน

ตารางที่ 4.25 แสดงค่าเฉลี่ยผลการประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์
ที่จะเกิดต่อประสิทธิผลจากการใช้รูปแบบ ในองค์ประกอบด้านวัตถุประสงค์

ที่	รายละเอียดเนื้อหาสาระ ของรูปแบบ	ความเหมาะสม		ความเป็นไปได้		ความเป็น ประโยชน์	
		μ	ระดับ	μ	ระดับ	μ	ระดับ
1	วัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนาครูผู้สอนให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ วิธีดำเนินการนิเทศภายใน สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ขนาดเล็กที่มีประสิทธิผล ในยุคดิจิทัล	4.82	มากที่สุด	4.70	มากที่สุด	4.75	มากที่สุด
2	เพื่อให้มีรูปแบบการนิเทศ ภายในสถานศึกษาขั้น พื้นฐานขนาดเล็กที่มี ประสิทธิผลในยุคดิจิทัล ไปใช้	4.88	มากที่สุด	4.65	มากที่สุด	4.70	มากที่สุด
รวม		4.85	มากที่สุด	4.68	มากที่สุด	4.73	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.25 พบว่าองค์ประกอบด้านวัตถุประสงค์ ในภาพรวมมีความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.85, 4.68, 4.73$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ทุกข้อ

ตารางที่ 4.26 แสดงค่าเฉลี่ยผลการประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ ที่จะเกิดต่อประสิทธิผลจากการใช้รูปแบบ ในองค์ประกอบด้านหลักการ

ที่	รายละเอียดเนื้อหาสาระ ของรูปแบบ	ความเหมาะสม		ความเป็นไปได้		ความเป็น ประโยชน์	
		μ	ระดับ	μ	ระดับ	μ	ระดับ
3	หลักการวางแผน	4.65	มากที่สุด	4.95	มากที่สุด	4.85	มากที่สุด
4	หลักความรับผิดชอบ	4.82	มากที่สุด	4.85	มากที่สุด	4.75	มากที่สุด
5	หลักความร่วมมือ	4.53	มากที่สุด	4.80	มากที่สุด	4.80	มากที่สุด
6	หลักการมีส่วนร่วม	4.76	มากที่สุด	4.95	มากที่สุด	4.75	มากที่สุด
7	หลักความไว้วางใจ	4.71	มากที่สุด	4.85	มากที่สุด	4.85	มากที่สุด
8	หลักการทำงานเป็นทีม	4.82	มากที่สุด	4.90	มากที่สุด	4.95	มากที่สุด
9	หลักการนิเทศภายใน ยุคดิจิทัลเชิงระบบ	4.88	มากที่สุด	4.85	มากที่สุด	4.85	มากที่สุด
	รวม	4.74	มากที่สุด	4.88	มากที่สุด	4.82	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.26 พบว่า องค์ประกอบด้านหลักการ ในภาพรวมมีความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.74, 4.88, 4.82$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ

ตารางที่ 4.27 แสดงค่าเฉลี่ยผลการประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ ที่จะเกิดต่อประสิทธิผลจากการใช้รูปแบบ ในองค์ประกอบด้านกลไกการดำเนินการ

ที่	รายละเอียดเนื้อหาสาระ ของรูปแบบ	ความเหมาะสม		ความเป็นไปได้		ความเป็น ประโยชน์	
		μ	ระดับ	μ	ระดับ	μ	ระดับ
10	กลไกการดำเนินการ จัดโครงสร้างองค์การ หรือหน่วยงาน	4.76	มากที่สุด	4.75	มากที่สุด	4.75	มากที่สุด
11	กำหนดคณะกรรมการและ บทบาทหน้าที่	4.59	มากที่สุด	4.60	มากที่สุด	4.65	มากที่สุด
12	กำหนดความสัมพันธ์ และการทำงานร่วมกัน	4.71	มากที่สุด	4.55	มากที่สุด	4.70	มากที่สุด
13	ส่งเสริม สนับสนุน ทรัพยากรที่จำเป็น ในการนิเทศ	4.71	มากที่สุด	4.70	มากที่สุด	4.85	มากที่สุด
14	พัฒนาระบบฐานข้อมูล ความรู้	4.76	มากที่สุด	4.75	มากที่สุด	4.80	มากที่สุด
รวม		4.71	มากที่สุด	4.67	มากที่สุด	4.75	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.27 พบว่า องค์ประกอบด้านกลไกการดำเนินการ ในภาพรวมมีความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.71, 4.67, 4.75$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ทุกข้อ

ตารางที่ 4.28 แสดงค่าเฉลี่ยผลการประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์
ที่จะเกิดต่อประสิทธิผลจากการใช้รูปแบบ ในองค์ประกอบด้านวิธีดำเนินการ

ที่	รายละเอียดเนื้อหาสาระ ของรูปแบบ	ความเหมาะสม		ความเป็นไปได้		ความเป็น ประโยชน์	
		μ	ระดับ	μ	ระดับ	μ	ระดับ
15	วิธีดำเนินการ การวางแผนการนิเทศภายใน ยุคดิจิทัล ประชุมปรึกษาหารือระหว่าง ผู้บริหารสถานศึกษาและ ครูผู้สอน เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูล พื้นฐานที่จะต้องมีการนิเทศ ภายในยุคดิจิทัล	4.71	มาก ที่สุด	4.76	มาก ที่สุด	4.76	มาก ที่สุด
16	วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานที่จะต้อง มีการนิเทศภายในยุคดิจิทัล เรียงลำดับความสำคัญของ ปัญหาจากมากไปน้อย	4.71	มาก ที่สุด	4.71	มาก ที่สุด	4.71	มาก ที่สุด
17	วางแผนโดยใช้ข้อมูลพื้นฐาน การนิเทศภายในยุคดิจิทัลของ สถานศึกษา และนโยบายของ หน่วยงานต้นสังกัดเป็นพื้นฐาน	4.76	มาก ที่สุด	4.82	มาก ที่สุด	4.88	มาก ที่สุด
18	กำหนดจุดประสงค์และเป้าหมาย ในการวางแผนนิเทศภายใน ยุคดิจิทัลไว้อย่างชัดเจน โดยคำนึงถึงความสามารถ และทรัพยากรต่างๆ ที่สามารถ ระดมมาได้	4.71	มาก ที่สุด	4.76	มาก ที่สุด	4.82	มาก ที่สุด

ตารางที่ 4.28 (ต่อ)

ที่	รายละเอียดเนื้อหาสาระ ของรูปแบบ	ความเหมาะสม		ความเป็นไปได้		ความเป็น ประโยชน์	
		μ	ระดับ	μ	ระดับ	μ	ระดับ
19	กำหนดทางเลือกในการแก้ปัญหา หรือทางเลือกสำหรับการนิเทศ ภายในยุคดิจิทัลที่เหมาะสมและ เป็นไปได้	4.88	มาก ที่สุด	4.88	มาก ที่สุด	4.88	มาก ที่สุด
20	จัดทำปฏิทินการปฏิบัติงานและ โครงการนิเทศภายในยุคดิจิทัล ที่ระบุกิจกรรมที่ชัดเจน	4.59	มาก ที่สุด	4.76	มาก ที่สุด	4.82	มาก ที่สุด
21	แต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศ ภายในยุคดิจิทัลและกำหนด บทบาทหน้าที่ไว้อย่างชัดเจน	4.82	มาก ที่สุด	4.82	มาก ที่สุด	4.82	มาก ที่สุด
22	การให้ความรู้การนิเทศ ภายในยุคดิจิทัล ประชุมชี้แจงหรือประชุม ปรึกษาหารือเพื่อสร้างความ เข้าใจเกี่ยวกับการนิเทศภายใน ยุคดิจิทัล	4.76	มาก ที่สุด	4.88	มาก ที่สุด	4.94	มาก ที่สุด
23	กำหนดตัวบุคคลหรือคณะทำงาน ที่จะรับผิดชอบในการให้ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการนิเทศ ภายในยุคดิจิทัลก่อนการนิเทศ ภายในยุคดิจิทัลไว้อย่างชัดเจน	4.59	มาก ที่สุด	4.65	มาก ที่สุด	4.88	มาก ที่สุด

ตารางที่ 4.28 (ต่อ)

ที่	รายละเอียดเนื้อหาสาระ ของรูปแบบ	ความเหมาะสม		ความเป็นไปได้		ความเป็น ประโยชน์	
		μ	ระดับ	μ	ระดับ	μ	ระดับ
24	ให้ครูผู้สอนศึกษาด้วยตนเอง จากสื่อการนิเทศทางไกล เกี่ยวกับการนิเทศภายในยุค ดิจิทัลที่มีคุณภาพสูงและโต้ตอบ กับผู้บริหารสถานศึกษาได้	4.71	มาก ที่สุด	4.71	มาก ที่สุด	4.71	มาก ที่สุด
25	จัดประชุมทางวิชาการโดยเชิญ วิทยากรมาให้ความรู้ และศึกษา ดูงานนอกสถานที่เกี่ยวกับ การนิเทศภายในยุคดิจิทัล	4.65	มาก ที่สุด	4.65	มาก ที่สุด	4.71	มาก ที่สุด
26	จัดป๋ายนิเทศ การบริการเอกสาร ทางวิชาการ การสนทนาทาง วิชาการเพื่อให้ความรู้ทางวิชาการ แก่ครูและบุคลากรในสถานศึกษา เกี่ยวกับการนิเทศภายใน ยุคดิจิทัล	4.71	มาก ที่สุด	4.71	มาก ที่สุด	4.65	มาก ที่สุด
27	การปฏิบัติการนิเทศภายใน ยุคดิจิทัล วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับ การนิเทศภายในยุคดิจิทัล ของครูผู้สอน	4.65	มาก ที่สุด	4.65	มาก ที่สุด	4.71	มาก ที่สุด
28	กำหนดจุดประสงค์วิธีการ ปฏิบัติการนิเทศภายในยุค ดิจิทัล หลังจากทราบข้อมูล พื้นฐานของครูผู้สอน	4.76	มาก ที่สุด	4.65	มาก ที่สุด	4.65	มาก ที่สุด

ตารางที่ 4.28 (ต่อ)

ที่	รายละเอียดเนื้อหาสาระ ของรูปแบบ	ความเหมาะสม		ความเป็นไปได้		ความเป็น ประโยชน์	
		μ	ระดับ	μ	ระดับ	μ	ระดับ
29	ปฏิบัติการนิเทศภายใน ยุคดิจิทัล อย่างเป็นระบบและ ต่อเนื่อง โดยใช้เทคนิคการนิเทศ อย่างหลากหลาย	4.71	มาก ที่สุด	4.71	มาก ที่สุด	4.82	มาก ที่สุด
30	บันทึกผลการนิเทศภายในยุค ดิจิทัลตามกิจกรรมที่ได้รับ มอบหมาย และรายงานผล การนิเทศภายในยุคดิจิทัล ให้ผู้บริหารสถานศึกษาทราบ	4.59	มาก ที่สุด	4.65	มาก ที่สุด	4.76	มาก ที่สุด
31	ส่งเสริม สนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ ในการปฏิบัติการนิเทศภายใน ยุคดิจิทัลของครูผู้สอน	4.59	มาก ที่สุด	4.76	มาก ที่สุด	4.71	มาก ที่สุด
32	ส่งเสริม สนับสนุนงบประมาณ การเงิน ในด้านการฝึกอบรม การจัดประชุมเกี่ยวกับการ ปฏิบัติการนิเทศภายใน ยุคดิจิทัล	4.71	มาก ที่สุด	4.71	มาก ที่สุด	4.65	มาก ที่สุด
33	ให้ข้อมูลป้อนกลับเพื่อให้ คำแนะนำในการปรับปรุงแก้ไข ข้อบกพร่องในการปฏิบัติการ นิเทศภายในยุคดิจิทัล	4.82	มาก ที่สุด	4.59	มาก ที่สุด	4.71	มาก ที่สุด

ตารางที่ 4.28 (ต่อ)

ที่	รายละเอียดเนื้อหาสาระ ของรูปแบบ	ความเหมาะสม		ความเป็นไปได้		ความเป็น ประโยชน์	
		μ	ระดับ	μ	ระดับ	μ	ระดับ
34	การสร้างขวัญและกำลังใจ การนิเทศภายในยุคดิจิทัล ให้ความสนใจและเอาใจใส่ ต่อการปฏิบัติงานเกี่ยวกับ การนิเทศภายในยุคดิจิทัล อย่างสม่ำเสมอ เท่าเทียมกัน	4.59	มาก ที่สุด	4.59	มาก ที่สุด	4.94	มาก ที่สุด
35	เปิดโอกาสให้ครูผู้สอน รับผิดชอบงานนิเทศภายใน ยุคดิจิทัลร่วมกันและมีโอกาส คิดค้นวิธีการปฏิบัติงานเพื่อ พัฒนางานการนิเทศภายใน ยุคดิจิทัล	4.59	มาก ที่สุด	4.71	มาก ที่สุด	4.82	มาก ที่สุด
36	สนับสนุนให้ครูเข้ารับการฝึกอบรม เกี่ยวกับการนิเทศภายในยุคดิจิทัล	4.71	มาก ที่สุด	4.82	มาก ที่สุด	4.94	มาก ที่สุด
37	ยอมรับฟังความคิดเห็นของ ทุกคนและประชาสัมพันธุ์ ความสำเร็จในการปฏิบัติงาน เกี่ยวกับการนิเทศภายใน ยุคดิจิทัล	4.82	มาก ที่สุด	4.59	มาก ที่สุด	4.94	มาก ที่สุด
38	ยกย่องชมเชย และให้เกียรติ แก่ผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับ การนิเทศภายในยุคดิจิทัล เป็นรายบุคคล	4.59	มาก ที่สุด	4.76	มาก ที่สุด	4.71	มาก ที่สุด

ตารางที่ 4.28 (ต่อ)

ที่	รายละเอียดเนื้อหาสาระ ของรูปแบบ	ความเหมาะสม		ความเป็นไปได้		ความเป็น ประโยชน์	
		μ	ระดับ	μ	ระดับ	μ	ระดับ
39	การประเมินผลการนิเทศ ภายในยุคดิจิทัล ประชุมคณะทำงานการนิเทศ ภายในยุคดิจิทัลเพื่อกำหนด วิธีการวัดและประเมินผลที่ เหมาะสมตรงกับสภาพเป็นจริง	4.76	มาก ที่สุด	4.76	มาก ที่สุด	4.71	มาก ที่สุด
40	กำหนดวิธีการและเกณฑ์ การประเมินผลเกี่ยวกับ การนิเทศภายในยุคดิจิทัล ที่สอดคล้องกับจุดประสงค์ของ การนิเทศภายในยุคดิจิทัล	4.76	มาก ที่สุด	4.71	มาก ที่สุด	4.76	มาก ที่สุด
41	ใช้ข้อมูลหลากหลาย ประกอบ ในการประเมินผลการนิเทศ ภายในยุคดิจิทัลได้อย่าง เหมาะสม	4.71	มาก ที่สุด	4.76	มาก ที่สุด	4.71	มาก ที่สุด
42	ใช้เครื่องมือประเมินผลการนิเทศ ภายในยุคดิจิทัลในรูปแบบ หลากหลายอย่างเหมาะสม	4.71	มาก ที่สุด	4.65	มาก ที่สุด	4.94	มาก ที่สุด
43	ประเมินผลด้านบริบท ปัจจัย เบื้องต้น กระบวนการ และ ผลผลิตการนิเทศภายใน ยุคดิจิทัล	4.65	มาก ที่สุด	4.88	มาก ที่สุด	4.88	มาก ที่สุด

ตารางที่ 4.28 (ต่อ)

ที่	รายละเอียดเนื้อหาสาระ ของรูปแบบ	ความเหมาะสม		ความเป็นไปได้		ความเป็น ประโยชน์	
		μ	ระดับ	μ	ระดับ	μ	ระดับ
44	นำเอาผลการประเมินผลจาก การนิเทศภายในยุคดิจิทัลทั้ง ด้านปริมาณและด้านคุณภาพ ไปใช้ในการปรับปรุงงาน การนิเทศภายในยุคดิจิทัล	4.65	มาก ที่สุด	4.94	มาก ที่สุด	4.76	มาก ที่สุด
45	สรุปและรายงานผลการนิเทศ ภายในยุคดิจิทัลที่เป็น ลายลักษณ์อักษรเพื่อเป็นข้อมูล ย้อนกลับให้ครูผู้สอนทราบเพื่อ พัฒนางานการนิเทศภายใน ยุคดิจิทัล	4.88	มาก ที่สุด	4.82	มาก ที่สุด	4.88	มาก ที่สุด
รวม		4.70	มาก ที่สุด	4.73	มาก ที่สุด	4.79	มาก ที่สุด

จากตารางที่ 4.28 พบว่า องค์กรประกอบด้านวิธีดำเนินการ ในภาพรวมมีความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.70, 4.73, 4.79$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ด้านความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ

ตารางที่ 4.29 แสดงค่าเฉลี่ยผลการประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ ที่จะเกิดต่อประสิทธิผลจากการใช้รูปแบบ ในองค์ประกอบด้านการประเมินผล

ที่	รายละเอียดเนื้อหาสาระ ของรูปแบบ	ความเหมาะสม		ความเป็นไปได้		ความเป็น ประโยชน์	
		μ	ระดับ	μ	ระดับ	μ	ระดับ
46	การประเมินผล วัดความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการนิเทศภายใน ยุคดิจิทัล	4.65	มากที่สุด	4.60	มากที่สุด	4.80	มากที่สุด
47	ประเมินผลการทดลองใช้ รูปแบบการนิเทศภายใน ยุคดิจิทัล	4.65	มากที่สุด	4.70	มากที่สุด	4.70	มากที่สุด
48	ประเมินประสิทธิผลการใช้ รูปแบบการนิเทศภายใน ยุคดิจิทัล	4.70	มากที่สุด	4.70	มากที่สุด	4.65	มากที่สุด
49	ประเมินความพึงพอใจการใช้ รูปแบบการนิเทศภายใน ยุคดิจิทัลโดยครูผู้สอน ที่ทดลองใช้รูปแบบ	4.65	มากที่สุด	4.67	มากที่สุด	4.71	มากที่สุด
50	ประเมินความพึงพอใจ ของนักเรียน	4.71	มากที่สุด	4.71	มากที่สุด	4.76	มากที่สุด
รวม		4.67	มากที่สุด	4.67	มากที่สุด	4.72	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.29 พบว่า องค์ประกอบด้านการประเมินผล ในภาพรวมมีความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.67, 4.67, 4.72$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ด้านความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ

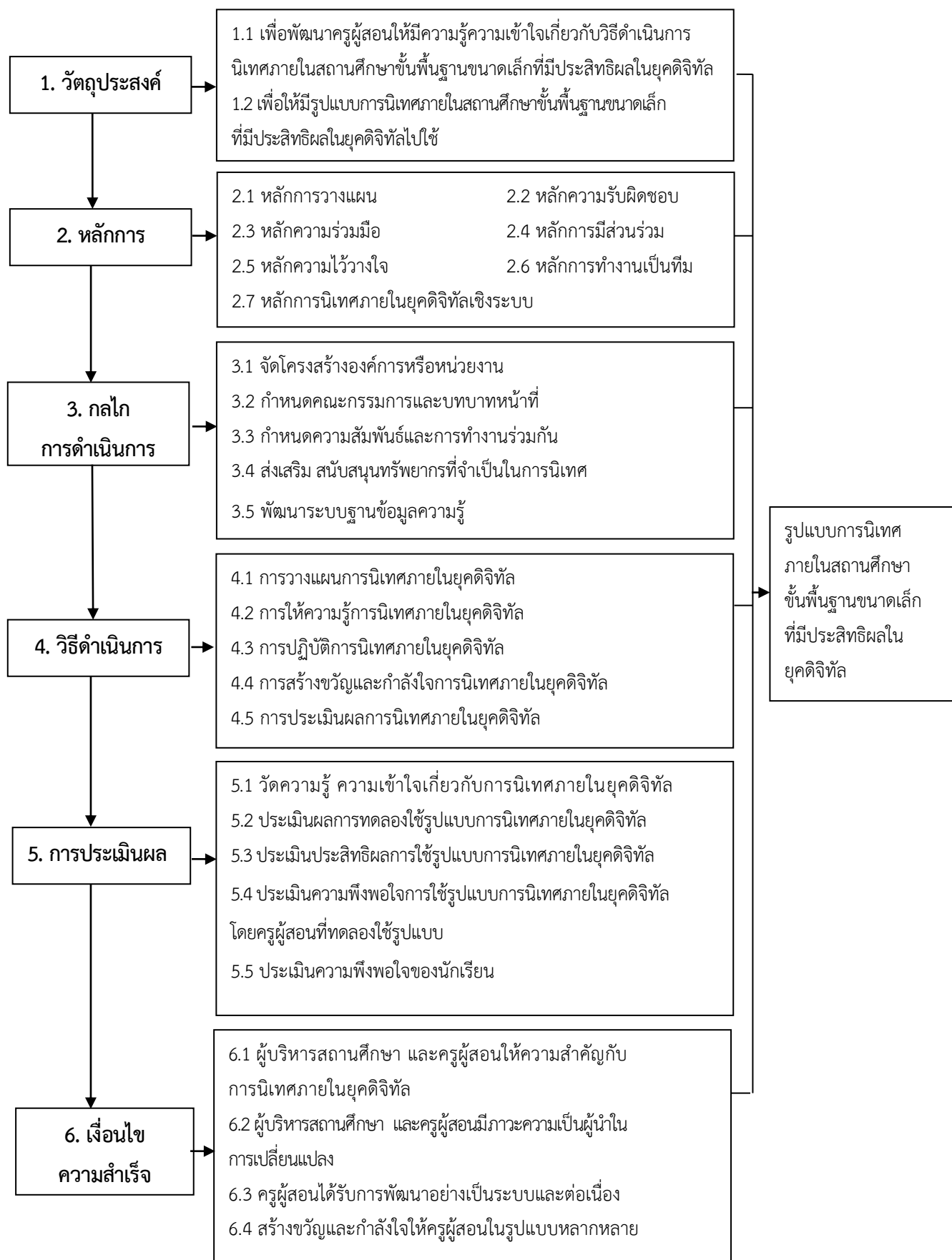
ตารางที่ 4.30 แสดงค่าเฉลี่ยผลการประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ ที่จะเกิดต่อประสิทธิผลจากการใช้รูปแบบ ในองค์ประกอบด้านเงื่อนไขความสำเร็จ

ที่	รายละเอียด เนื้อหาของรูปแบบ	ความเหมาะสม		ความเป็นไปได้		ความเป็น ประโยชน์	
		μ	ระดับ	μ	ระดับ	μ	ระดับ
51	เงื่อนไขความสำเร็จ ผู้บริหารสถานศึกษา และ ครูผู้สอนให้ความสำคัญ กับการนิเทศภายในยุคดิจิทัล	4.80	มากที่สุด	4.80	มากที่สุด	4.85	มากที่สุด
52	ผู้บริหารสถานศึกษา และ ครูผู้สอนมีภาวะความเป็นผู้นำ ในการเปลี่ยนแปลง	4.85	มากที่สุด	4.75	มากที่สุด	4.88	มากที่สุด
53	ครูผู้สอนได้รับการพัฒนา อย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง	4.85	มากที่สุด	4.75	มากที่สุด	4.85	มากที่สุด
54	สร้างขวัญและกำลังใจ ให้ครูผู้สอนในรูปแบบ หลากหลาย	4.94	มากที่สุด	4.80	มากที่สุด	4.88	มากที่สุด
รวม		4.86	มากที่สุด	4.78	มากที่สุด	4.87	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.30 พบว่า องค์ประกอบด้านเงื่อนไขความสำเร็จ ในภาพรวมมีความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.86, 4.78, 4.87$) เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยรายข้อ พบว่า ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ

3. ผลการปรับปรุงรูปแบบ

ผู้วิจัยได้นำข้อเสนอแนะและข้อสังเกตที่ได้จากการประชุมสนทนากลุ่ม (Focus Group) มาปรึกษาผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมให้มีความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบยิ่งขึ้น ในลักษณะหลอมรวมบูรณาการ และประยุกต์ใช้เพื่อนำไปใช้ได้ อย่างมีประสิทธิภาพได้ “รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิภาพในยุค ดิจิทัล” มีองค์ประกอบและรายละเอียดของรูปแบบ ดังแผนภูมิที่ 4.3



แผนภูมิที่ 4.3 รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล ที่ปรับปรุงแล้ว

1.1 ด้านวัตถุประสงค์

- ไม่มี

1.2 ด้านหลักการ

1.2.1 ควรลำดับความสำคัญของหลักการ เช่น หลักการวางแผน ควรอยู่ลำดับที่ 1

1.2.2 ข้อ 2.7 ในแผนภูมิ ควรเปลี่ยนข้อความเป็น หลักการนิเทศภายใน ยุคดิจิทัลเชิงระบบ

1.3 ด้านกลไกการดำเนินการ

- ไม่มี

1.4 ด้านวิธีดำเนินการ

- ไม่มี

1.5 ด้านการประเมินผล

- ไม่มี

1.6 ด้านเงื่อนไขความสำเร็จ

- ไม่มี

จากแผนภูมिरูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล ที่ปรับปรุงแล้ว มีองค์ประกอบและรายละเอียดของรูปแบบดังต่อไปนี้

1. วัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนาครูผู้สอนให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีดำเนินการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล และให้มีรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัลไปใช้

2. หลักการ มีหลักการในการดำเนินการนิเทศภายในยุคดิจิทัลประกอบด้วย 7 หลักการ คือ หลักการวางแผน หลักการรับผิดชอบ หลักความร่วมมือ หลักการมีส่วนร่วม หลักความไว้วางใจ หลักการทำงานเป็นทีม และหลักการนิเทศภายในยุคดิจิทัลเชิงระบบ

3. กลไกการดำเนินการ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์และหลักการที่กำหนดต้องมีกลไกการดำเนินการ ดังนี้ จัดโครงสร้างองค์การหรือหน่วยงาน กำหนดคณะกรรมการและบทบาทหน้าที่ กำหนดความสัมพันธ์และการทำงานร่วมกัน ส่งเสริม สนับสนุนทรัพยากรที่จำเป็นในการนิเทศ และพัฒนาระบบฐานข้อมูลความรู้

4. วิธีดำเนินการ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ หลักการ และกลไกการดำเนินการ ต้องมีวิธีดำเนินการ ดังนี้

- 4.1 การวางแผนการนิเทศภายในยุคดิจิทัล ประกอบด้วย 7 ขั้นตอน ดังนี้
 - 4.1.1 ประชุมปรึกษาหารือระหว่างผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลพื้นฐานที่จะต้องมีการนิเทศภายในยุคดิจิทัล
 - 4.1.2 วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานที่จะต้องมีการนิเทศภายในยุคดิจิทัล เรียงลำดับความสำคัญของปัญหาจากมากไปน้อย
 - 4.1.3 วางแผนโดยใช้ข้อมูลพื้นฐานการนิเทศภายในยุคดิจิทัลของสถานศึกษา และนโยบายของหน่วยงานต้นสังกัดเป็นพื้นฐาน
 - 4.1.4 กำหนดจุดประสงค์และเป้าหมายในการวางแผนนิเทศภายในยุคดิจิทัลไว้อย่างชัดเจน โดยคำนึงถึงความสามารถและทรัพยากรต่างๆ ที่สามารถระดมมาได้
 - 4.1.5 กำหนดทางเลือกในการแก้ปัญหาหรือทางเลือกสำหรับการนิเทศภายในยุคดิจิทัลที่เหมาะสมและเป็นไปได้
 - 4.1.6 จัดทำปฏิทินการปฏิบัติงานและโครงการนิเทศภายในยุคดิจิทัลที่ระบุกิจกรรมที่ชัดเจน
 - 4.1.7 แต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศภายในยุคดิจิทัลและกำหนดบทบาทหน้าที่ไว้อย่างชัดเจน
- 4.2 การให้ความรู้การนิเทศภายในยุคดิจิทัล ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ดังนี้
 - 4.2.1 ประชุมชี้แจงหรือประชุมปรึกษาหารือเพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการนิเทศภายในยุคดิจิทัล
 - 4.2.2 กำหนดตัวบุคคลหรือคณะทำงานที่จะรับผิดชอบในการให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการนิเทศภายในยุคดิจิทัล ก่อนการนิเทศภายในยุคดิจิทัลไว้อย่างชัดเจน
 - 4.2.3 ให้ครูผู้สอนศึกษาด้วยตนเองจากสื่อการนิเทศทางไกลเกี่ยวกับการนิเทศภายในยุคดิจิทัล ที่มีคุณภาพสูงและโต้ตอบกับผู้บริหารสถานศึกษาได้
 - 4.2.4 จัดประชุมทางวิชาการโดยเชิญวิทยากรมาให้ความรู้ และศึกษาดูงานนอกสถานที่เกี่ยวกับการนิเทศภายในยุคดิจิทัล
 - 4.2.5 จัดป้ายนิเทศ การบริการเอกสารทางวิชาการ การสนทนาทางวิชาการเพื่อให้ความรู้ทางวิชาการแก่ครูผู้สอนในสถานศึกษาเกี่ยวกับการนิเทศภายในยุคดิจิทัล
- 4.3 การปฏิบัติการนิเทศภายในยุคดิจิทัล ประกอบด้วย 7 ขั้นตอน ดังนี้

- 4.3.1 วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับการนิเทศภายในยุคดิจิทัลของครูผู้สอน
- 4.3.2 กำหนดจุดประสงค์ วิธีการปฏิบัติกรนิเทศภายในยุคดิจิทัล หลังจากทราบข้อมูลพื้นฐานของครูผู้สอน
- 4.3.3 ปฏิบัติกรนิเทศภายในยุคดิจิทัลอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง โดยใช้เทคนิคการนิเทศอย่างหลากหลาย
- 4.3.4 บันทึกผลการนิเทศภายในยุคดิจิทัลตามกิจกรรมที่ได้รับมอบหมาย และรายงานผลการนิเทศในยุคดิจิทัลให้ผู้บริหารสถานศึกษาทราบ
- 4.3.5 ส่งเสริม สนับสนุน วัสดุอุปกรณ์ในการปฏิบัติกรนิเทศภายในยุคดิจิทัลของครูผู้สอน
- 4.3.6 ส่งเสริม สนับสนุน งบประมาณการเงิน ในด้านการฝึกอบรมการจัดประชุมเกี่ยวกับการปฏิบัติกรนิเทศภายในยุคดิจิทัล
- 4.3.7 ให้ข้อมูลป้อนกลับเพื่อให้คำแนะนำในการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องในการปฏิบัติกรนิเทศภายในยุคดิจิทัล
- 4.4 การสร้างขวัญและกำลังใจการนิเทศภายในยุคดิจิทัล ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ดังนี้
- 4.4.1 ให้ความสนใจและเอาใจใส่ต่อการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการนิเทศภายในยุคดิจิทัลอย่างสม่ำเสมอ เท่าเทียมกัน
- 4.4.2 เปิดโอกาสให้ครูผู้สอนรับผิดชอบงานนิเทศภายในยุคดิจิทัลร่วมกันและมีโอกาสคิดค้นวิธีการปฏิบัติงานเพื่อพัฒนางานการนิเทศภายในยุคดิจิทัล
- 4.4.3 สนับสนุนให้ครูผู้สอนเข้ารับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการนิเทศภายในยุคดิจิทัล
- 4.4.4 ยอมรับฟังความคิดเห็นของทุกคนและประชาสัมพันธ์ความสำเร็จในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการนิเทศภายในยุคดิจิทัล
- 4.4.5 ยกย่องชมเชย และให้เกียรติแก่ผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการนิเทศภายในยุคดิจิทัลเป็นรายบุคคล
- 4.5 การประเมินผลการนิเทศภายในยุคดิจิทัล ประกอบด้วย 7 ขั้นตอน ดังนี้

4.5.1 ประชุมคณะทำงานการนิเทศภายในยุคดิจิทัล เพื่อกำหนดวิธีการวัดและประเมินผลที่เหมาะสมตรงกับสภาพเป็นจริง

4.5.2 กำหนดวิธีการและเกณฑ์การประเมินผลเกี่ยวกับการนิเทศภายในยุคดิจิทัลที่สอดคล้องกับจุดประสงค์ของการนิเทศภายในยุคดิจิทัล

4.5.3 ใช้ข้อมูลหลากหลายประกอบในการประเมินผลการนิเทศภายในยุคดิจิทัลได้อย่างเหมาะสม

4.5.4 ใช้เครื่องมือประเมินผลการนิเทศภายในยุคดิจิทัล ในรูปแบบหลากหลาย อย่างเหมาะสม

4.5.5 ประเมินผลด้านบริบท ปัจจัยเบื้องต้น กระบวนการ และผลผลิตการนิเทศภายในยุคดิจิทัล

4.5.6 นำเอาผลการประเมินผลจากการนิเทศภายในยุคดิจิทัลทั้งด้านปริมาณและด้านคุณภาพไปใช้ในการปรับปรุงงานการนิเทศภายในยุคดิจิทัล

4.5.7 สรุปและรายงานผลการนิเทศภายในยุคดิจิทัลที่เป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อเป็นข้อมูลย้อนกลับให้ครูผู้สอนทราบเพื่อพัฒนางานการนิเทศภายในยุคดิจิทัล

5. การประเมินผล คือ การเก็บข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล อย่างเป็นระบบเพื่อตัดสินใจเกี่ยวกับการนิเทศภายในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล และการปรับปรุงเพิ่มคุณภาพและประสิทธิภาพให้ดียิ่งขึ้น ประกอบด้วย 1) วัดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการนิเทศภายในยุคดิจิทัล 2) ประเมินผลการทดลองใช้รูปแบบการนิเทศภายในยุคดิจิทัล 3) ประเมินประสิทธิผลการใช้รูปแบบการนิเทศภายในยุคดิจิทัล 4) ประเมินความพึงพอใจการใช้รูปแบบการนิเทศภายในยุคดิจิทัลโดยครูผู้สอนที่ทดลองใช้รูปแบบ และ 5) ประเมินความพึงพอใจของนักเรียน

6. เงื่อนไขความสำเร็จ คือ ปัจจัยหรือเงื่อนไขที่ทำให้รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล ประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์และหลักการ ดังนี้ 1) ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนให้ความสำคัญกับการนิเทศภายในยุคดิจิทัล 2) ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนมีภาวะความเป็นผู้นำในการเปลี่ยนแปลง 3) ครูผู้สอนได้รับการพัฒนาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง 4) สร้างขวัญและกำลังใจให้ครูผู้สอนในรูปแบบหลากหลาย

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล โดยมีวัตถุประสงค์เฉพาะเพื่อ 1) ศึกษาข้อมูลพื้นฐานการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล 2) สร้างรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล 3) ทดลองใช้รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัลในสภาพจริง 4) ประเมินผลการใช้รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล และการวิจัยครั้งนี้มีระยะการดำเนินการแบ่งออกเป็น 4 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐานการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล

ระยะที่ 2 ผลการสร้างรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล

ระยะที่ 3 ผลการทดลองใช้รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัลตามสภาพจริง

ระยะที่ 4 ผลการประเมินผลการใช้รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล

สรุปผลการวิจัย

จากการดำเนินการวิจัยตาม 4 ระยะ ผู้วิจัยสรุปผลของการวิจัยโดยมีรายละเอียดผลของการวิจัยแต่ละระยะตามลำดับดังต่อไปนี้

1. ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐานการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล

1.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านการสร้างขวัญและกำลังใจการนิเทศภายในยุคดิจิทัล รองลงมา คือ ด้านการประเมินผลการนิเทศภายในยุคดิจิทัล ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการให้ความรู้การนิเทศภายในยุคดิจิทัล

1.2 ผลการสังเคราะห์รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก
ที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล สรุปได้ดังนี้

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการใช้แบบสอบถามข้อมูลพื้นฐานการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล และผลจากการศึกษาดูงานสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กดีเด่นด้านการนิเทศภายในที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล จำนวน 3 โรงเรียน และตรวจสอบองค์ประกอบของรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัลโดยผู้เชี่ยวชาญ ได้องค์ประกอบของรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล ประกอบด้วยองค์ประกอบหลัก 5 องค์ประกอบ และองค์ประกอบย่อย 31 องค์ประกอบ มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

องค์ประกอบที่ 1 การวางแผนการนิเทศภายในยุคดิจิทัล ประกอบด้วย 1) ประชุมปรึกษาหารือระหว่างผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลพื้นฐานที่จะต้องมีการนิเทศภายในยุคดิจิทัล 2) วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานที่จะต้องมีการนิเทศภายในยุคดิจิทัล เรียงลำดับความสำคัญของปัญหาจากมากไปน้อย 3) วางแผนโดยใช้ข้อมูลพื้นฐานการนิเทศภายในยุคดิจิทัลของสถานศึกษา และนโยบายของหน่วยงานต้นสังกัดเป็นพื้นฐาน 4) กำหนดจุดประสงค์และเป้าหมายในการวางแผนนิเทศภายในยุคดิจิทัลไว้อย่างชัดเจน โดยคำนึงถึงความสามารถและทรัพยากรต่างๆ ที่สามารถระดมมาได้ 5) กำหนดทางเลือกในการแก้ปัญหาหรือทางเลือกสำหรับการนิเทศภายในยุคดิจิทัลที่เหมาะสมและเป็นไปได้ 6) จัดทำปฏิทินการปฏิบัติงานและโครงการนิเทศภายในยุคดิจิทัลที่ระบุกิจกรรมที่ชัดเจน 7) แต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศภายในยุคดิจิทัลและกำหนดบทบาทหน้าที่ไว้อย่างชัดเจน

องค์ประกอบที่ 2 การให้ความรู้การนิเทศภายในยุคดิจิทัล ประกอบด้วย 1) ประชุมชี้แจงหรือประชุมปรึกษาหารือ เพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการนิเทศภายในยุคดิจิทัล 2) กำหนดตัวบุคคลหรือคณะทำงานที่จะรับผิดชอบในการให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการนิเทศภายในยุคดิจิทัล ก่อนการนิเทศภายในยุคดิจิทัลไว้อย่างชัดเจน 3) ให้ครูผู้สอนศึกษาด้วยตนเองจากสื่อการนิเทศทางไกลเกี่ยวกับการนิเทศภายในยุคดิจิทัลที่มีคุณภาพสูงและได้ตอบกับผู้บริหารสถานศึกษาได้ 4) จัดประชุมทางวิชาการโดยเชิญวิทยากรมาให้ความรู้ และศึกษาดูงานนอกสถานที่เกี่ยวกับการนิเทศภายในยุคดิจิทัล 5) จัดป๋ายนิเทศการบริการเอกสารทางวิชาการ การสนทนาทางวิชาการเพื่อให้ความรู้ทางวิชาการแก่ครูผู้สอนในสถานศึกษาเกี่ยวกับการนิเทศภายในยุคดิจิทัล

องค์ประกอบที่ 3 การปฏิบัติการนิเทศภายในยุคดิจิทัล ประกอบด้วย 1) วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับการนิเทศภายในยุคดิจิทัลของครูผู้สอน 2) กำหนดจุดประสงค์ วิธีการปฏิบัติการนิเทศ

ภายในยุคดิจิทัลหลังจากทราบข้อมูลพื้นฐานของครูผู้สอน 3) ปฏิบัติการนิเทศภายในยุคดิจิทัลอย่างเป็นระบบ และต่อเนื่องโดยใช้เทคนิคการนิเทศอย่างหลากหลาย 4) บันทึกผลการนิเทศภายในยุคดิจิทัลตามกิจกรรมที่ได้รับมอบหมายและรายงานผลการนิเทศภายในยุคดิจิทัลให้ผู้บริหารสถานศึกษาทราบ 5) ส่งเสริม สนับสนุน วัสดุอุปกรณ์ในการปฏิบัติการนิเทศภายในยุคดิจิทัลของครูผู้สอน 6) ส่งเสริม สนับสนุนงบประมาณการเงิน ในด้านการฝึกอบรม การจัดประชุมเกี่ยวกับการนิเทศภายในยุคดิจิทัล 7) ให้ข้อมูลย้อนกลับเพื่อให้คำแนะนำ ในการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องในการปฏิบัติการนิเทศภายในยุคดิจิทัล

องค์ประกอบที่ 4 การสร้างขวัญและกำลังใจการนิเทศภายในยุคดิจิทัล ประกอบด้วย

- 1) ให้ความสนใจและเอาใจใส่ต่อการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการนิเทศภายในยุคดิจิทัลอย่างสม่ำเสมอ เท่าเทียมกัน
- 2) เปิดโอกาสให้ครูผู้สอนรับผิดชอบงานนิเทศภายในยุคดิจิทัลร่วมกันและมีโอกาสคิดค้นวิธีการปฏิบัติงาน เพื่อพัฒนางานการนิเทศภายในยุคดิจิทัล 3) สนับสนุนให้ครูผู้สอนเข้ารับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการนิเทศภายใน ยุคดิจิทัล 4) ยอมรับฟังความคิดเห็นของทุกคนและประชาสัมพันธ์ความสำเร็จในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการ นิเทศภายในยุคดิจิทัล 5) ยกย่องชมเชย และให้เกียรติแก่ผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการนิเทศภายในยุคดิจิทัล เป็นรายบุคคล

องค์ประกอบที่ 5 การประเมินผลการนิเทศภายในยุคดิจิทัล ประกอบด้วย

- 1) ประชุมคณะทำงานนิเทศภายในยุคดิจิทัลเพื่อกำหนดวิธีการวัดและประเมินผลที่เหมาะสมตรงกับสภาพ เป็นจริง 2) กำหนดวิธีการและเกณฑ์การประเมินผลเกี่ยวกับการนิเทศภายในยุคดิจิทัลที่สอดคล้องกับ จุดประสงค์ของการนิเทศภายในยุคดิจิทัล 3) ใช้ข้อมูลหลากหลาย ประกอบในการประเมินผลการนิเทศ ภายในยุคดิจิทัลได้อย่างเหมาะสม 4) ใช้เครื่องมือประเมินผลการนิเทศภายในยุคดิจิทัลในรูปแบบหลากหลาย อย่างเหมาะสม 5) ประเมินผลด้านบริบท ปัจจัยเบื้องต้น กระบวนการ และผลผลิตการนิเทศภายใน ยุคดิจิทัล 6) นำเอาผลการประเมินผลจากการนิเทศภายในยุคดิจิทัลทั้งด้านปริมาณและด้านคุณภาพไปใช้ ในการปรับปรุงงานการนิเทศภายในยุคดิจิทัล 7) สรุปและรายงานผลการนิเทศภายในยุคดิจิทัลที่เป็น ปลายลักษณะอักษรเพื่อเป็นข้อมูลย้อนกลับให้ครูผู้สอนทราบเพื่อพัฒนางานการนิเทศภายในยุคดิจิทัล

2. ผลการสร้างรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขึ้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลใน ยุคดิจิทัล พบว่า มีดังนี้

2.1 ผลการสร้างรูปแบบตามองค์ประกอบของรูปแบบที่กำหนดไว้ คือ วัตถุประสงค์ หลักการ กลไกการดำเนินการ วิธีดำเนินการ การประเมินผล และเงื่อนไขความสำเร็จ ซึ่งปรากฏผลของ รูปแบบจากการศึกษาดังนี้

2.1.1 วัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนาครูผู้สอนให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีดำเนินการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล และให้มีรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัลไปใช้

2.1.2 หลักการ มีหลักการในการดำเนินการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล ประกอบด้วย 7 หลักการ คือ หลักการวางแผน หลักการรับผิดชอบ หลักการร่วมมือ หลักการมีส่วนร่วม หลักความไว้วางใจ หลักการทำงานเป็นทีม และหลักการนิเทศภายในยุคดิจิทัลเชิงระบบ

2.1.3 กลไกการดำเนินการ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์และหลักการที่กำหนดต้องมีกลไกการดำเนินการ ดังนี้ จัดโครงสร้างองค์การหรือหน่วยงาน กำหนดคณะกรรมการและบทบาทหน้าที่ กำหนดความสัมพันธ์และการทำงานร่วมกัน ส่งเสริม สนับสนุนทรัพยากรที่จำเป็นในการนิเทศ และพัฒนาระบบฐานข้อมูลความรู้

2.1.4 วิธีดำเนินการ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ หลักการ และกลไกการดำเนินการต้องมีวิธีดำเนินการดังนี้ การวางแผนการนิเทศภายในยุคดิจิทัล การให้ความรู้การนิเทศภายในยุคดิจิทัล การปฏิบัติการนิเทศภายในยุคดิจิทัล การสร้างขวัญและกำลังใจการนิเทศภายในยุคดิจิทัล และการประเมินผลการนิเทศภายในยุคดิจิทัล

2.1.5 การประเมินผล คือ การเก็บข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล อย่างเป็นระบบเพื่อตัดสินใจเกี่ยวกับการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล และการปรับปรุงเพิ่มคุณภาพและประสิทธิภาพให้ดียิ่งขึ้น ประกอบด้วย 1) วัดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการนิเทศภายในยุคดิจิทัล 2) ประเมินผลการใช้รูปแบบการนิเทศภายในยุคดิจิทัล 3) ประเมินประสิทธิผลการใช้รูปแบบการนิเทศภายในยุคดิจิทัล 4) ประเมินความพึงพอใจการใช้รูปแบบการนิเทศภายในยุคดิจิทัลโดยครูผู้สอนที่ทดลองใช้รูปแบบ และ 5) ประเมินความพึงพอใจของนักเรียน

2.1.6 เงื่อนไขความสำเร็จ คือ ปัจจัยหรือเงื่อนไขที่ทำให้รูปแบบการนิเทศภายในยุคดิจิทัลประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์และหลักการ ดังนี้ 1) ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนให้ความสำคัญกับการนิเทศภายในยุคดิจิทัล 2) ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนมีภาวะความเป็นผู้นำในการเปลี่ยนแปลง 3) ครูผู้สอนได้รับการพัฒนาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง 4) สร้างขวัญและกำลังใจให้ครูผู้สอนในรูปแบบหลากหลาย

2.2 ผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างรูปแบบพบว่า ผู้เชี่ยวชาญให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมและข้อสังเกตในด้านหลักการ ด้านกลไกการดำเนินการ และด้านเงื่อนไขความสำเร็จ

2.3 ผลการสร้างคู่มือการดำเนินการตามรูปแบบ ประกอบด้วยองค์ประกอบที่สำคัญ ดังนี้ 1) หลักการและเหตุผล 2) วัตถุประสงค์ 3) ข้อจำกัดในการนำคู่มือไปใช้ 4) วิธีการนำคู่มือไปใช้

- 5) วิธีดำเนินการตามรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล
- 6) การดำเนินการเกี่ยวกับการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล
- 7) การประเมินผล 8) เกณฑ์การประเมินผลการนิเทศภายในยุคดิจิทัล 9) แบบประเมินผลการนิเทศภายในยุคดิจิทัล 10) แบบสรุปลงค์ประกอบของรูปแบบการนิเทศภายในยุคดิจิทัล และ 11) เงื่อนไขความสำเร็จ

2.4 ผลการประเมินความเหมาะสมของคู่มือการดำเนินการตามรูปแบบ พบว่า คู่มือการดำเนินการตามรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัลที่จัดทำขึ้น โดยภาพรวมมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาตามรายชื่อ พบว่า มีผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ

3. ผลการทดลองใช้รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัลในสภาพจริง พบว่า มีดังนี้

3.1 ผลการทดสอบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล พบว่า หลังการอบรมครูผู้สอนมีคะแนนเพิ่มขึ้นทุกคน แสดงว่าครูผู้สอนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการนิเทศภายในสถานศึกษาดีขึ้นทุกคน

3.2 ผลการเปรียบเทียบสภาพก่อนและหลังการทดลองใช้รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัลในสภาพจริงของโรงเรียนทดลองใช้ พบว่า มีการเปลี่ยนแปลงหลังทดลองใช้เพิ่มขึ้นจากก่อนทดลองใช้ทุกด้าน

3.3 ผลการประเมินผลการทดลองใช้รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัลพบว่า ก่อนและหลังการทดลองใช้รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล พบว่า ก่อนการทดลองใช้รูปแบบ โดยรวมผลการประเมินอยู่ในระดับคุณภาพพอใช้ ส่วนผลการประเมินหลังการทดลองใช้รูปแบบโดยรวม ผลการประเมินอยู่ในระดับคุณภาพดีมาก

3.4 ผลการประเมินประสิทธิผลรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัลโดยครูผู้สอนที่ทดลองใช้รูปแบบ พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน

3.5 ผลการประเมินความพึงพอใจการใช้รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัลโดยครูผู้สอนที่ทดลองใช้รูปแบบ พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน

3.6 ผลการประเมินความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดการเรียนรู้หลังจากการใช้รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัลโดยครูผู้สอนที่ทดลองใช้รูปแบบ พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ

4. ผลการประเมินผลการใช้รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล พบว่า มีดังนี้

4.1 ผลการประเมินรูปแบบจากการประชุมสนทนากลุ่ม พบว่า มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมและข้อสังเกตจากผู้ทรงคุณวุฒิในรูปแบบขององค์ประกอบแต่ละด้าน คือ ด้านวัตถุประสงค์ ด้านกลไกการดำเนินการ ด้านวิธีดำเนินการ ด้านการประเมินผล และด้านเงื่อนไขความสำเร็จ ไม่มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมและข้อสังเกตจากผู้ทรงคุณวุฒิ ส่วนด้านหลักการ ควรลำดับความสำคัญของหลักการ เช่น หลักการวางแผน ควรอยู่ลำดับที่ 1 เปลี่ยนข้อความให้สั้นและได้ใจความ เช่น หลักการนิเทศภายในยุคดิจิทัลเชิงระบบ

4.2 ผลจากการใช้แบบประเมินสอบถามผู้ทรงคุณวุฒิประเมินรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล พบว่า วัตถุประสงค์ หลักการ กลไกการดำเนินการ วิธีดำเนินการ การประเมินผล และเงื่อนไขความสำเร็จ มีความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับมากที่สุดทุกประเด็น เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัย มีประเด็นที่จะนำมาอภิปราย ดังนี้

1. ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐานการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล

1.1 จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล พบว่า

ข้อมูลพื้นฐานการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านการสร้างขวัญและกำลังใจการนิเทศภายในยุคดิจิทัล รองลงมา คือ ด้านการประเมินผลการนิเทศภายในยุคดิจิทัล ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ด้านการให้ความรู้การนิเทศภายในยุคดิจิทัล ซึ่งข้อมูลพื้นฐานดังกล่าวสอดคล้องกับผลการศึกษา อิศ ไชยศิริพันธ์ (2562 : 115-117) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการ

นิเทศภายในโดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพสำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษาผลการวิจัยพบว่าสภาพปัจจุบัน และสภาพพึงประสงค์ของการดำเนินการนิเทศภายในและการใช้กระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทาง วิชาชีพของโรงเรียนมัธยมศึกษาพบว่า สภาพปัจจุบันโดยรวมอยู่ในระดับมาก และสภาพที่พึงประสงค์ของ การนิเทศภายในสถานศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมากและสอดคล้องงานวิจัยของปิยนุช เพชรวิเศษ (2563 : 94-95) ได้วิจัยแนวทางการพัฒนาการนิเทศภายในโรงเรียนสำหรับผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพการนิเทศภายในโรงเรียนของ ผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการส่งเสริมการจัดการความรู้ รองลงมาคือ ด้านการพัฒนา หลักสูตรและการสอน ด้านการบริหารจัดการระบบคุณภาพ ด้านการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน และด้าน การสร้างภาคีเครือข่ายร่วมพัฒนา ตามลำดับ

1.2 จากผลการสังเคราะห์รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก ที่มี ประสิทธิภาพในยุคดิจิทัล พบว่า ประกอบด้วยองค์ประกอบหลัก 5 องค์ประกอบ และองค์ประกอบย่อย 31 องค์ประกอบ มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

องค์ประกอบที่ 1 การวางแผนการนิเทศภายในยุคดิจิทัล ประกอบด้วย 1) ประชุม ปรัชญาหรือระหว่างผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลพื้นฐานที่จะต้องมีการนิเทศ ภายในยุคดิจิทัล 2) วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานที่จะต้องมีการนิเทศภายในยุคดิจิทัล เรียงลำดับความสำคัญ ของปัญหาจากมากไปน้อย 3) วางแผนโดยใช้ข้อมูลพื้นฐานการนิเทศภายในยุคดิจิทัลของสถานศึกษา และ นโยบายของหน่วยงานต้นสังกัดเป็นพื้นฐาน 4) กำหนดจุดประสงค์และเป้าหมายในการวางแผนนิเทศภายใน ยุคดิจิทัลไว้อย่างชัดเจน โดยคำนึงถึงความสามารถและทรัพยากรต่างๆ ที่สามารถระดมมาได้ 5) กำหนด ทางเลือกในการแก้ปัญหาหรือทางเลือกสำหรับการนิเทศภายในยุคดิจิทัลที่เหมาะสมและเป็นไปได้ 6) จัดทำ ปฏิทินการปฏิบัติงานและโครงการนิเทศภายในยุคดิจิทัลที่ระบุกิจกรรมที่ชัดเจน 7) แต่งตั้งคณะกรรมการ นิเทศภายในยุคดิจิทัลและกำหนดบทบาทหน้าที่ไว้อย่างชัดเจน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธนวรรธ วัชโสภ (2561 : 107-108) ได้วิจัยเรื่อง การสร้างรูปแบบการนิเทศเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบ การนิเทศเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 ประกอบด้วย การวางแผนการนิเทศ การปฏิบัติการนิเทศ และการ ประเมินผลการนิเทศ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ จริญญา น่วมมะโน (2562 : 182-183) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในเพื่อพัฒนาสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ สำหรับโรงเรียน มัธยมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลการวิจัยพบว่า พบว่า รูปแบบการนิเทศภายในเพื่อพัฒนา

สมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษสำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มี 7 องค์ประกอบ คือ องค์ประกอบที่ 1 หลักการของรูปแบบ องค์ประกอบที่ 2 วัตถุประสงค์ของรูปแบบ องค์ประกอบที่ 3 กลไกการดำเนินงาน องค์ประกอบที่ 4 เนื้อหาการนิเทศภายใน องค์ประกอบที่ 5 กระบวนการนิเทศภายใน ประกอบด้วย การศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน การวางแผนการนิเทศ การปฏิบัติการนิเทศ และประเมินผลการนิเทศ

องค์ประกอบที่ 2 การให้ความรู้การนิเทศภายในยุคดิจิทัล ประกอบด้วย 1) ประชุมชี้แจง หรือประชุมปรึกษาหารือ เพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการนิเทศภายในยุคดิจิทัล 2) กำหนดตัวบุคคล หรือคณะทำงานที่จะรับผิดชอบในการให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการนิเทศภายในยุคดิจิทัล ก่อนการนิเทศภายในยุคดิจิทัลไว้อย่างชัดเจน 3) ให้ครูผู้สอนศึกษาด้วยตนเองจากสื่อการนิเทศทางไกลเกี่ยวกับการนิเทศภายในยุคดิจิทัลที่มีคุณภาพสูงและโต้ตอบกับผู้บริหารสถานศึกษาได้ 4) จัดประชุมทางวิชาการโดยเชิญวิทยากรมาให้ความรู้ และศึกษาดูงานนอกสถานที่เกี่ยวกับการนิเทศภายในยุคดิจิทัล 5) จัดป้ายนิเทศการบริการเอกสารทางวิชาการ การสนทนาทางวิชาการเพื่อให้ความรู้ทางวิชาการแก่ครูผู้สอนในสถานศึกษาเกี่ยวกับการนิเทศภายในยุคดิจิทัล ซึ่งสอดคล้องกับแนวความคิดของ กรองทอง จิระเดชากุล (2550 : 11) กล่าวถึงกิจกรรมการนิเทศภายในสถานศึกษา ดังนี้ 1) การประชุมก่อนเปิดภาคเรียน 2) การปฐมนิเทศ 3) การให้คำปรึกษาแนะนำ 4) การประชุมปฏิบัติการ 5) การอบรม 6) การสัมมนา 7) การระดมความคิด 8) การสาธิตการสอน 9) การศึกษาเอกสารวิชาการ 10) การสนทนาวิชาการ 11) การเยี่ยมนิเทศชั้นเรียน 12) การศึกษาดูงาน 13) การสังเกตการสอน 14) การวิจัยเชิงปฏิบัติ 15) การเขียนเอกสารหรือทดสอบทางวิชาการ 16) การจัดนิทรรศการ และสอดคล้องกับงานวิจัยของนิรุทธ์ นันทมาศวังนรา (2560 : 68) ได้วิจัยเรื่องการนิเทศภายในสถานศึกษาที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาที่มีประสิทธิผลประกอบด้วย กระบวนการนิเทศภายใน 4 ด้าน ได้แก่ การวางแผนการนิเทศภายใน การให้ความรู้ การสร้างขวัญและกำลังใจ และการปฏิบัติงานและการประเมินผล

องค์ประกอบที่ 3 การปฏิบัติการนิเทศภายในยุคดิจิทัล ประกอบด้วย 1) วิเคราะห์ ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับการนิเทศภายในยุคดิจิทัลของครูผู้สอน 2) กำหนดจุดประสงค์ วิธีการปฏิบัติการนิเทศภายในยุคดิจิทัลหลังจากทราบข้อมูลพื้นฐานของครูผู้สอน 3) ปฏิบัติการนิเทศภายในยุคดิจิทัลอย่างเป็นระบบ และต่อเนื่องโดยใช้เทคนิคการนิเทศอย่างหลากหลาย 4) บันทึกผลการนิเทศภายในยุคดิจิทัลตามกิจกรรมที่ได้รับมอบหมายและรายงานผลการนิเทศภายในยุคดิจิทัลให้ผู้บริหารสถานศึกษาทราบ 5) ส่งเสริม สนับสนุน วัสดุอุปกรณ์ในการปฏิบัติการนิเทศภายในยุคดิจิทัลของครูผู้สอน 6) ส่งเสริม สนับสนุนงบประมาณการเงิน ในด้านการฝึกอบรม การจัดประชุมเกี่ยวกับการนิเทศภายในยุคดิจิทัล 7) ให้ข้อมูลป้อนกลับเพื่อให้คำแนะนำ ในการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องในการปฏิบัติการนิเทศภายในยุคดิจิทัล ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ

วรรณิ ภิรมย์คำ (2558 : 154-155) ได้วิจัยเรื่อง รูปแบบการนิเทศภายในที่มีประสิทธิผลต่อการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการนิเทศภายในที่มีประสิทธิผลต่อการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก ประกอบด้วยองค์ประกอบ 4 องค์ประกอบ คือ การวางแผนก่อนการนิเทศมี 6 ตัวบ่งชี้ การปฏิบัติการนิเทศมี 7 ตัวบ่งชี้ การประเมินและพัฒนามี 3 ตัวบ่งชี้ และการส่งเสริมการนิเทศมี 3 ตัวบ่งชี้ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ อธิศ ไชยศิริพันธ์ (2562 : 115-117) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในโดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพสำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษา ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการนิเทศภายในโดยใช้กระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพสำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษา พบว่ารูปแบบการนิเทศภายใน ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ คือ การเตรียมการ การวางแผน การปฏิบัติการ การสะท้อนผล และปรับปรุง

องค์ประกอบที่ 4 การสร้างขวัญและกำลังใจการนิเทศภายในยุคดิจิทัล ประกอบด้วย

- 1) ให้ความสนใจและเอาใจใส่ต่อการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการนิเทศภายในยุคดิจิทัลอย่างสม่ำเสมอ เท่าเทียมกัน
- 2) เปิดโอกาสให้ครูผู้สอนรับผิดชอบงานนิเทศภายในยุคดิจิทัลร่วมกันและมีโอกาสคิดค้นวิธีการปฏิบัติงานเพื่อพัฒนางานการนิเทศภายในยุคดิจิทัล
- 3) สนับสนุนให้ครูผู้สอนเข้ารับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการนิเทศภายในยุคดิจิทัล
- 4) ยอมรับฟังความคิดเห็นของทุกคนและประชาสัมพันธ์ความสำเร็จในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการนิเทศภายในยุคดิจิทัล
- 5) ยกย่องชมเชย และให้เกียรติแก่ผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการนิเทศภายในยุคดิจิทัล

เป็นรายบุคคล ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของอนุตรศักดิ์ วิชัยรัตน์ (2560 : 89-94) ได้วิจัย เรื่อง การพัฒนารูปแบบการนิเทศการสอนที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า กระบวนการนิเทศการสอนในรูปแบบการนิเทศการสอนที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษา มี 3 ชั้น ดังนี้ ชั้นการวางแผนการนิเทศ ชั้นดำเนินการนิเทศ ชั้นประเมินผลการนิเทศ

- 3.1) การปรับปรุงการเรียนการสอนของครู
- 3.2) ขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน
- 3.3) เจตคติที่ดีต่อการนิเทศ
- 4) คุณภาพผู้เรียน
- 4.1) คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์
- 4.2) ทักษะการคิด
- 4.3) ทักษะการแสวงหาความรู้
- 4.4) ทักษะการทำงาน
- 4.5) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
- 4.6) สุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี

และสอดคล้องกับการศึกษาของ Bergeron (2004 : 1259-A) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการนิเทศ พบว่าการยอมรับจากครูวิชาการโรงเรียน และการยอมรับของครูในยุคใหม่เห็นว่า ครูที่ปฏิบัติหน้าที่นิเทศเป็นผู้ที่มีความสำคัญทั้งทางด้านวัฒนธรรม และการมีเหตุผลเท่าที่ผ่านมาครูผู้ทำการนิเทศได้ถูกใช้ให้เป็นประโยชน์ใน การควบคุมคุณภาพการศึกษาในปัจจุบัน ได้ออกแบบเพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองมีการมองข้ามบทบาทของครู ซึ่งเป็นผู้ให้ความรู้และข้อมูลต่างๆ ที่เป็นปัจจัยของการเรียนรู้ การนิเทศเป็นการเปลี่ยนแปลงบทบาทของครูให้เป็นครูมืออาชีพและยังมีผลต่อการเรียนรู้อีกด้วย

องค์ประกอบที่ 5 การประเมินผลการนิเทศภายในยุคดิจิทัล ประกอบด้วย

1) ประชุมคณะทำงานนิเทศภายในยุคดิจิทัลเพื่อกำหนดวิธีการวัดและประเมินผลที่เหมาะสมตรงกับสภาพเป็นจริง 2) กำหนดวิธีการและเกณฑ์การประเมินผลเกี่ยวกับการนิเทศภายในยุคดิจิทัลที่สอดคล้องกับจุดประสงค์ของการนิเทศภายในยุคดิจิทัล 3) ใช้ข้อมูลหลากหลาย ประกอบในการประเมินผลการนิเทศภายในยุคดิจิทัลได้อย่างเหมาะสม 4) ใช้เครื่องมือประเมินผลการนิเทศภายในยุคดิจิทัลในรูปแบบหลากหลายอย่างเหมาะสม 5) ประเมินผลด้านบริบท ปัจจัยเบื้องต้น กระบวนการ และผลผลิตการนิเทศภายในยุคดิจิทัล 6) นำเอาผลการประเมินผลจากการนิเทศภายในยุคดิจิทัลทั้งด้านปริมาณและด้านคุณภาพไปใช้ในการปรับปรุงงานการนิเทศภายในยุคดิจิทัล 7) สรุปและรายงานผลการนิเทศภายในยุคดิจิทัลที่เป็นลายลักษณ์อักษรเพื่อเป็นข้อมูลย้อนกลับให้ครูผู้สอนทราบเพื่อพัฒนางานการนิเทศภายในยุคดิจิทัล ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของนิรุทธ์ นันทมาศวังนรา (2560 : 68) ได้วิจัยเรื่องการนิเทศภายในสถานศึกษาที่มีประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 ผลการวิจัยพบว่ารูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาที่มีประสิทธิผล ประกอบด้วยกระบวนการนิเทศภายใน 4 ด้าน ได้แก่ การวางแผนการนิเทศภายใน การให้ความรู้ การสร้างขวัญและกำลังใจ และการปฏิบัติงานและการประเมินผล และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธนวรรธ วัชโสภ (2561 : 107-108) ได้วิจัยเรื่องการสร้างรูปแบบการนิเทศเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 โดยสามารถสังเคราะห์องค์ประกอบและตัวบ่งชี้ ได้ 3 องค์ประกอบ 40 ตัวบ่งชี้ คือ การวางแผนการนิเทศ การปฏิบัติการนิเทศ และการประเมินผลการนิเทศ

2. จากผลการสร้างรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล พบว่ารูปแบบมี 6 องค์ประกอบ 1) วัตถุประสงค์ 2) หลักการ 3) กลไกการดำเนินการ 4) วิธีดำเนินการ 5) การประเมินผล และ 6) เงื่อนไขความสำเร็จ สรุปได้ว่า รูปแบบได้พัฒนามาจากการศึกษาแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องมีการร่างรูปแบบไปเสนอผู้เชี่ยวชาญให้ข้อเสนอแนะมีการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างรูปแบบโดยผู้เชี่ยวชาญซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของสมนึก บุญใหญ่ (2556 : 23) กล่าวว่า ขั้นตอนในการพัฒนารูปแบบนี้เริ่มจากการศึกษาองค์ประกอบของรูปแบบ สร้างรูปแบบและตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบ จัดทำคู่มือเพื่อนำรูปแบบไปทดลองใช้และประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ของรูปแบบจากผู้เชี่ยวชาญ ในการพยากรณ์ผลที่ตรวจสอบได้ โดยการสังเกตและหาข้อมูลเชิงประจักษ์ได้ สอดคล้องกับแนวคิดของ เมธา สีหานาถ (2558 : 89) กล่าวว่า การพัฒนารูปแบบ หมายถึง กระบวนการสร้างหรือพัฒนารูปแบบ ประกอบด้วย 1) การศึกษาองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องของรูปแบบ 2) การพัฒนารูปแบบโดยเทคนิคต่างๆ 3) การประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้หรือการทดลองใช้รูปแบบในการพัฒนารูปแบบหรือแบบจำลองจะไม่มีข้อกำหนดตายตัวแต่

โดยทั่วไปการพัฒนาารูปแบบจะเริ่มต้นจากการศึกษาองค์ความรู้เกี่ยวกับเรื่องที่จะพัฒนาารูปแบบให้ชัดเจน จากนั้นจึงกำหนดหลักการ และองค์ประกอบของรูปแบบที่จะพัฒนา และสร้างรูปแบบขึ้น นำรูปแบบไปตรวจสอบหาความเหมาะสม ความเป็นไปได้หรือทดลองใช้ต่อไป และสอดคล้องกับงานวิจัยของสุภรณ์ กิตติรัชดานนท์ (2550 : 93) ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนาารูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีขั้นตอนในการสร้างและพัฒนาารูปแบบ 4 ขั้นตอน คือ 1) ศึกษาความต้องการการนิเทศการจัดการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในสถานศึกษา 2) สร้างรูปแบบการนิเทศโดยการจัดทำร่างรูปแบบ ตรวจสอบความสอดคล้องของรูปแบบ ปรับปรุงรูปแบบ 3) ทดลองใช้รูปแบบการนิเทศ และ 4) ประเมินผลการใช้รูปแบบการนิเทศ

3. จากผลการทดลองใช้รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัลในสภาพจริง พบว่า มีดังนี้

3.1 ผลการทดสอบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล พบว่า หลังการอบรมครูผู้สอนมีคะแนนเพิ่มขึ้นทุกคน แสดงว่าครูผู้สอนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการนิเทศภายในสถานศึกษาดีขึ้นทุกคนซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของจรัญ น่วมมะโน (2562 : 182-183) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนาารูปแบบการนิเทศภายในเพื่อพัฒนาสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษสำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลการวิจัย พบว่า ผลการทดสอบความรู้ความเข้าใจของครูผู้รับการนิเทศในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษครูผู้รับการนิเทศมีความรู้สูงกว่าก่อนได้รับการนิเทศภายใน

3.2 ผลการเปรียบเทียบสภาพก่อนและหลังการทดลองใช้รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัลในสภาพจริงของโรงเรียนทดลองใช้ พบว่า มีการเปลี่ยนแปลงหลังทดลองใช้เพิ่มขึ้นจากก่อนทดลองใช้ทุกด้าน และผลการประเมินผลการทดลองใช้รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล พบว่า ก่อนและหลังการทดลองใช้รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล พบว่า ก่อนการทดลองใช้รูปแบบ โดยรวมผลการประเมินอยู่ในระดับคุณภาพพอใช้ ส่วนผลการประเมินหลังการทดลองใช้รูปแบบโดยรวม ผลการประเมินอยู่ในระดับคุณภาพดีมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของคัมภีร์ สุดแท้ (2553 : 177-178) ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาารูปแบบการบริหารงานวิชาการสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก ผลการวิจัยพบว่า ผลการใช้รูปแบบการบริหารงานวิชาการสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก ทั้งโดยรวมและองค์ประกอบทั้ง 2 องค์ประกอบ มีผลการประเมินอยู่ในระดับคุณภาพดีมาก

3.3 ผลการประเมินประสิทธิผลรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัลโดยครูผู้สอนที่ทดลองใช้รูปแบบ พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ เสาวลักษณ์ โสมะทัต (2553 : 25) กล่าวว่า ประสิทธิภาพของสถานศึกษา หมายถึง การบรรลุเป้าหมายหรือ วัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษา โดยพิจารณาตัวชี้วัดจากความสามารถของโรงเรียนในการพัฒนานักเรียน ให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง พัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก ตลอดจนสามารถปรับตัวเข้ากับ สภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอก รวมทั้งสามารถแก้ปัญหาภายในโรงเรียน จนทำให้เกิดความพอใจใน การทำงาน และสามารถใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุด ซึ่งเป็นการมองประสิทธิผลใน ภาพรวมทั้งระบบ สอดคล้องกับแนวคิดของ Hoy and Miskel (2008 : 51) กล่าวว่า ประสิทธิภาพของ สถานศึกษา หมายถึง ผู้บริหาร สามารถใช้ภาวะผู้นำเป็นศูนย์กลางในการจัดการศึกษา ทำให้ครูและนักเรียน เกิดความพึงพอใจ เป็นผลทำให้การดำเนินการของสถานศึกษามีประสิทธิผลบรรลุวัตถุประสงค์

3.4 ผลการประเมินความพึงพอใจการใช้รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาชั้น พื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัลโดยครูผู้สอนที่ทดลองใช้รูปแบบพบว่า โดยรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน ซึ่งสอดคล้อง งานวิจัยของ จรรย์ น่วมมะโน (2562 : 182-183) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในเพื่อ พัฒนาสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ สำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลการวิจัยพบว่า ความพึงพอใจของครูผู้รับการนิเทศที่มีต่อการนิเทศภายในเพื่อพัฒนาสมรรถนะครูในการ จัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วันทนา สมภักดี (2563 : 195-196) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการนิเทศเพื่อสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพครู โรงเรียนในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลการวิจัยพบว่า ผู้รับการนิเทศเพื่อสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ เชิงวิชาชีพครูมีความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบการนิเทศ ภาพรวมอยู่ใน ระดับมากที่สุด

3.5 ผลการประเมินความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดการเรียนรู้หลังจากการใช้ รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัลโดยครูผู้สอนที่ ทดลองใช้รูปแบบ พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีค่าเฉลี่ยโดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของจรรย์ น่วมมะโน (2562 : 182-183) ได้วิจัย เรื่อง การพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในเพื่อพัฒนาสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ สำหรับ โรงเรียนมัธยมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลการวิจัยพบว่า ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อ การเรียนรู้ภาษาอังกฤษ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

4. จากผลการประเมินผลการใช้รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล พบว่า มีดังนี้

4.1 ผลการประเมินรูปแบบจากการประชุมสนทนากลุ่ม พบว่า มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติม และข้อสังเกตจากผู้ทรงคุณวุฒิในรูปแบบขององค์ประกอบแต่ละด้าน คือ ด้านวัตถุประสงค์ ด้านกลไกการ ดำเนินการ ด้านวิธีดำเนินการ ด้านการประเมินผล และด้านเงื่อนไขความสำเร็จ ไม่มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

และข้อสังเกตจากผู้ทรงคุณวุฒิ ส่วนด้านหลักการ ควรลำดับความสำคัญของหลักการ เช่น หลักการวางแผน ควรอยู่ลำดับที่ 1 เปลี่ยนข้อความให้สั้นและได้ใจความ เช่น หลักการนิเทศภายในยุคดิจิทัลเชิงระบบ

4.2 ผลจากการใช้แบบประเมินสอบถามผู้ทรงคุณวุฒิประเมินรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล พบว่า วัตถุประสงค์ หลักการ กลไกการดำเนินการ วิธีดำเนินการ การประเมินผล และเงื่อนไขความสำเร็จ มีความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับมากที่สุดทุกประเด็น เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวันทนา สมภักดี (2563 : 195-196) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการนิเทศเพื่อสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ ครู โรงเรียนในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการนิเทศเพื่อสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพครูที่พัฒนาขึ้น มีความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1. หน่วยงานต้นสังกัดควรนำรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัลนี้ ไปใช้แก้ปัญหาในการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล โดยเฉพาะอย่างยิ่งการนิเทศภายในซึ่งเป็นส่วนหนึ่งในงานหลักของสถานศึกษา และควรจะมีการจัดสรรงบประมาณในการปฏิบัติงานด้วย
2. ควรนำปัญหาและความต้องการของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนไปใช้ประโยชน์ในการนิเทศภายในยุคดิจิทัล และดำเนินการนิเทศภายในเพื่อให้ครูผู้สอนมีความรู้และความสามารถในการดูแลเรื่องโดยเฉพาะเรื่อง การประเมินผลการนิเทศภายในยุคดิจิทัล ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนมีความต้องการมากที่สุด
3. การพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล ควรเปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนของการดำเนินงานอย่างเต็มที่เพื่อให้เกิดการพัฒนาเกิดประสิทธิผลมากที่สุด
4. สถานศึกษาขั้นพื้นฐานแต่ละขนาด ควรมีการดำเนินการนิเทศภายในอย่างเป็นระบบต่อเนื่อง และมีรูปแบบหลากหลาย นอกจากนี้สถานศึกษาต้องมีการสำรวจความต้องการของชุมชนว่ามีความต้องการไปในทิศทางใด

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาถึงความต้องการการนิเทศภายในของสถานศึกษาต่างๆ ไป ที่มีบริบทแตกต่างกันว่ามีความต้องการได้รับการนิเทศภายในเหมือนสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กหรือไม่ ทั้งนี้ก็เพื่อจะได้ตอบสนองได้ตรงตามความต้องการมากที่สุด
2. ควรมีการศึกษารูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล ในสถานศึกษาที่มีขนาดแตกต่างกัน เช่น ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ เป็นต้น เพื่อจะได้ข้อเสนอเทศที่จะนำมาใช้ประโยชน์จากการศึกษา นำมาประกอบการประยุกต์ใช้ในการนิเทศภายในยุคดิจิทัลให้เอื้อประโยชน์ต่อสถานศึกษาในการนิเทศภายในยุคดิจิทัลให้มีประสิทธิผลยิ่งขึ้น
3. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมของครูผู้สอนที่มีการเปลี่ยนแปลงไปในแนวทางที่พึงประสงค์มากน้อยเพียงใดภายหลังจากที่ได้รับการนิเทศภายในตามรูปแบบใหม่

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. แนวทางปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ. กรุงเทพฯ : ที.เอส.บี.โปรดักส์, 2550.
- _____. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ : คุรุสภาลาดพร้าว, 2552.
- กรองทอง จิระเดชากุล. คู่มือการนิเทศภายในโรงเรียน. กรุงเทพฯ : ธารอักษร, 2550.
- กุลวดี บัวโชติ. การพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในของการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนเอกชนในพระราชสำนัก. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา, 2549.
- เกรียงไกร ทานะเวช. การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการสะเต็มศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27. วารสารช่อพะยอม, 30(1), 47-58, 2562.
- คัมภีร์ สุดแท้. การพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก. วิทยานิพนธ์การศึกษาดุขฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, 2553.
- จรรยา แดงอ่อน. รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการสอนของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี, 2559.
- จรัญ น่วมมะโน. การพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในเพื่อพัฒนาสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ สำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษาดุขฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2562.
- จันทร์ธานี สงวนนาม. ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารสถานศึกษา. กรุงเทพฯ : บั๊ค พอยท์, 2545.
- จิตติมา วรรณศรี. การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา. พิษณุโลก : รัตนสุวรรณการพิมพ์, 2557.
- จิณณวัตร ปะโคทั้ง. ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลสำหรับผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพ. อุบลราชธานี : ศิริธรรมออฟเซ็ท, 2561.
- จุไรรัตน์ สุดรุ่ง. การจัดการนิเทศภายในโรงเรียน เอกสารคำสอน วิชา 2748617. สาขาวิชานิเทศการศึกษา ภาควิชานโยบายการจัดการและความเป็นผู้นำทางวิชาการศึกษา คณะครุศาสตร์ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2550.

แจ่มนภา ล้ำจุมจัง. แนวทางการดำเนินงานนิเทศภายในแบบชี้แนะสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2559.

เฉลิมวุฒิ โสมงาม. ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยนครพนม, 2562.

ชนากาญจรี ศรีเนตร. รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2558.

ชฎาภรณ์ ไชยยา. การพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น, 2555.

ชลิต เพ็ชรรัตน์. การพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาเพื่อรองรับประชาคมอาเซียน สำหรับโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันออก. ดุษฎีนิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา, 2560.

ชารี มณีศรี. การนิเทศการศึกษา. กรุงเทพฯ : โสภณการพิมพ์, 2538.

ช่อลัดดา สิมมา. การศึกษาบทบาทการนิเทศภายในและแนวทางการส่งเสริมบทบาทการนิเทศภายในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมาตามทัศนะของครูผู้สอน. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา, 2562.

ชมพูนุช โยธี. การพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในแบบมีส่วนร่วมโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2558.

ชัยยุทธ หิรัญวิบูลย์. การศึกษาการปฏิบัติตามกระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีนครินทร์. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์. 2549.

ชูศรี วงศ์รัตน์. เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 11. กรุงเทพฯ : ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2552.

ญาณิ ญาณะโส. บทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดจันทบุรีระยองและตราด. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี, 2562.

- ณัฐพงศ์ ทับสุลี. การพัฒนาระบบการนิเทศภายในโดยใช้ทีมงานเป็นฐานสำหรับโรงเรียน
ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. วิทยานิพนธ์ปริญญา
ดุขฎฐิบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2559.
- ทิตินา แคมมณี. “ความก้าวร้าวของครูและนักเรียน : ปัญหาที่ยังรอการแก้ไข,” วารสาร
ราชบัณฑิตยสถาน. 29, 1 (มกราคม-มีนาคม 2547) : 45-53.
- _____. ศาสตรจารย์สอน. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2550.
- ธนวรรธ วัชโสภ. รูปแบบการนิเทศเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1. วิทยานิพนธ์
ปริญญาดุขฎฐิบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, 2561.
- ธนากร รุจิมาลัย. ขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนเทศบาล สังกัดเทศบาลเมือง
นราธิวาส. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา, 2559.
- ธีระ รุญเจริญ. การบริหารโรงเรียนยุคปฏิรูปการศึกษา. กรุงเทพฯ : เอ็กซ์เปอร์เน็ท, 2550.
- นันทวัน แจ่มสุข. การพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมที่มีประสิทธิผลของ
วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุขฎฐิบัณฑิต
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, 2557.
- นันทิยาภรณ์ หงส์เวียงจันทร์. การพัฒนารูปแบบภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ที่มีประสิทธิผลของ
ผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. วิทยานิพนธ์ปริญญาดุขฎฐิบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏ
กาญจนบุรี, 2559.
- นนทกร อรุณโณ. การศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผล
ต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 17.
วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี, 2559.
- นิรุทธ์ นันทมาศ วังนรา. รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาที่มีประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 1. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร
มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ, 2560.
- เนตรนภิส เลิศเดชานนท์. ขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษา นราธิวาส เขต 2. วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัย
ทักษิณ, 2554.
- บุษรา เขินอำนวย. การบริหารจัดการโรงเรียน. กรุงเทพฯ : เอ็ดดิสันเพรส, 2551.
- บุญชม ศรีสะอาด. การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น, 2553.

- พระราชวุฒิ ปญญาวชิโร (เพชรไพร). การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล ตามหลักสัปปริธรรม 7
โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดขอนแก่น. วารสารบัณฑิตศึกษา
มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 6(2), 130-142, 2561.
- พยอม วงศ์สารศรี. การบริหารทรัพยากรมนุษย์. กรุงเทพฯ : คณะวิทยาการจัดการ สถาบันราชภัฏ
สวนดุสิต, 2540.
- พายุ วรรัตน์. การพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่คุณภาพอาเซียนของโรงเรียน สังกัด
องค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัย
ราชภัฏมหาสารคาม, 2560.
- พรชนิตร์ ลีนาราช. ทักษะการรู้ดิจิทัลเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้. วารสารห้องสมุด, 61(2),
76-92, 2560.
- พรพิลาศ สุนทรหงส์. ประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีโรงเรียนและที่ดินของกรุงเทพมหานคร.
วารสารวิทยาลัยดุสิตธานี, 11(2), 368, 2560.
- พิชิต ฤทธิจรูญ. หลักการวัดและประเมินผลการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : แฮาส์ ออฟ เคอร์
มิสท์, 2557.
- พิสัน โพนทัน. ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 28. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัย
ราชภัฏอุบลราชธานี, 2559.
- พิรดา มาลาม. การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎี
บัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, 2560.
- พิรยา ทรัพย์หล้า. แนวทางการดำเนินงานนิเทศภายในโรงเรียนของโรงเรียนขนาดเล็กในจังหวัด
นครสวรรค์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42. วิทยานิพนธ์
ปริญญาดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์, 2562.
- เพิ่มพูล ร่มศรี. การพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในที่มีประสิทธิผลสำหรับโรงเรียนสังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, 2558.
- ไพลิน สุ่มงคละ. การพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในด้านการจัดการเรียนการสอน สำหรับครู
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3. วิทยานิพนธ์การศึกษา
มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2559.
- เพ็ญจันทร์ สินธุเขต. การศึกษายุคนี้ (ยุคดิจิทัล) : Thailand 4.0. รายงานสืบเนื่องการประชุม
วิชาการและการนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครุศาสตร์วิจัย มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง
ครั้งที่ 3 29 กรกฎาคม 2560 ; ลำปาง: คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง.

- ภาวดี อนันต์นาวิ. **หลักการ แนวคิด ทฤษฎีทางการบริหารการศึกษา**. ชลบุรี : มหาวิทยาลัยบูรพา, 2553.
- ภาวิดา ธาราศรีสุทธิ. **การจัดการและการบริหารงานวิชาการ**. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2550.
- ภรณ์ กิรติ. **การประเมินประสิทธิผลขององค์การ**. กรุงเทพฯ : โอ เอส พริ้นติ้ง เฮาส์, 2559.
- มณีรัตน์ สุดเต้. **แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา**
โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
อุตรดิตถ์ เขต 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์, 2563.
- เมธา สีหานาท. **การพัฒนารูปแบบการบริหารคุณภาพสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสู่มาตรฐานสากล**.
วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, 2558.
- ยุพิน ยืนยง. **การพัฒนารูปแบบการนิเทศแบบหลากหลายวิธีการเพื่อส่งเสริมสมรรถภาพการวิจัย**
ในชั้นเรียนของครูเขตการศึกษา 5 อัครสังฆมณฑล กรุงเทพฯ. วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎี
บัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2553.
- ยศสรวดี กริ่งไกร. **การพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาด้วยความรับผิดชอบต่อสังคมของ**
สถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรดุษฎี
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณ ราชวิทยาลัย, 2560.
- รวี จันทะนาม. **รูปแบบการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมที่มีประสิทธิผลในโรงเรียน**
ขนาดกลาง. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี, 2557.
- รัตนะ บัวสนธ์. **การวิจัยและพัฒนานวัตกรรมการศึกษา**. พิมพ์ครั้งที่ 2. พิษณุโลก: บัณฑิตโลก, 2556.
- รัศมี ภูกันดาน. **การพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในโดยใช้ทีมเป็นฐานในโรงเรียนมัธยมศึกษา**.
วิทยานิพนธ์ดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2562.
- รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ. **การบริหารจัดการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน**. สงขลา : นำศิลป์ไพบูชนา, 2559.
- รุ่งทิพย์ ทำนุ. **สภาพการบริหารงานนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา**
ประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัย
ราชภัฏอุบลราชธานี, 2558.
- โรงเรียนบ้านคำโพน. **รายงานผลการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา ประจำปีการศึกษา**
2563. ฝ่ายบริหารงานวิชาการ, 2563.
- ลัดดา อ่ำสะอาด. **ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลองค์กรของโรงเรียนเอกชนในกรุงเทพมหานคร**.
วิทยานิพนธ์การศึกษาดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา, 2555.

- วรรณพร สุขอนันต์. รูปแบบการนิเทศภายในสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก. วิทยานิพนธ์การศึกษา
ดุष्ฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2550.
- วณิชชา แม่นยำ และคนอื่นๆ. เทคโนโลยีการศึกษากับครูไทยในศตวรรษที่ 21. วารสาร
ปัญญาวิวัฒน์. 5 (พิเศษ) : 195-207, 2557.
- วรรณิ ภิรมย์คำ. รูปแบบการนิเทศภายในที่มีประสิทธิผลต่อการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
ขนาดเล็ก. ดุษฎีนิพนธ์การศึกษาหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏ
กาญจนบุรี, 2558.
- วัชรา เล่าเรียนดี. ศาสตร์การนิเทศการสอนและการได้ชการพัฒนาวิชาชีพ: ทฤษฎีกลยุทธ์สู่
การปฏิบัติ. พิมพ์ครั้งที่ 12. นครปฐม : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขต
พระราชวังสนามจันทร์ นครปฐม, 2556.
- วัชรศักดิ์ สงค์ปาน. การพัฒนารูปแบบการบริหารโรงเรียนเพื่อบรรลุผลการประกันคุณภาพภายใน
ของโรงเรียนมัธยมศึกษาภาคใต้ฝั่งอันดามัน. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์ดุष्ฎีบัณฑิต
มหาวิทยาลัยหาดใหญ่, 2558.
- วาโร เฟิงสวัสดิ์. การวิจัยทางการศึกษา. สกลนคร : คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร,
2549.
- _____. การวิจัยทางการบริหารการศึกษา. สกลนคร : สมศักดิ์การพิมพ์, 2557.
- วันชัย อยู่ตรง. การพัฒนารูปแบบการบริหารงานนิเทศภายในสถานศึกษาระดับประถมศึกษา.
วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ, 2557.
- วันเพ็ญ บุรีสูงเนิน. ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตพัฒนา
พื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก. วิทยานิพนธ์การศึกษาดุष्ฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร,
2552.
- วันวิสาข์ สิงห์อ่อน. แนวทางการนิเทศภายในแบบพี่เลี้ยงในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัย
มหาสารคาม, 2560.
- วันทนา สมภักดี. การพัฒนารูปแบบการนิเทศเพื่อสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพครูโรงเรียน
ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษาดุष्ฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัย
มหาสารคาม, 2563.
- วิทยา แสนแป้. การพัฒนาแนวทางการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิผลสำหรับสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2560.

- วิชเนย์ ทศศะ. การพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วิทยานิพนธ์ปริญญา ดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, 2561.
- วีไลพร อ่อนภูเข. การพัฒนาแนวทางการนิเทศภายในแบบเพื่อนช่วยเพื่อนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษา มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2561.
- ศราวุธ สุขจินดา. องค์ประกอบสมรรถนะที่มีประสิทธิผลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองท้องถิ่น. วารสาร Veridian E-Journal Silpakorn University, 11(2), 1105-1120, 2562.
- ศิริรัตน์ ชุมสาย ณ อยุธยา. การดำเนินงานนิเทศภายในของโรงเรียนศรีธนาพาณิชยการเทคโนโลยี เชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2554.
- สมาน อัครภูมิ. การพัฒนารูปแบบการบริหารการประถมศึกษาระดับจังหวัด. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2550.
- สงัด อุทรานันท์. การนิเทศการศึกษาหลักการทฤษฎีและปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : มิตรสยาม, 2530.
- สังเวียน พิลาพันธ์. ความสัมพันธ์ระหว่างการนิเทศภายในกับประสิทธิผลการจัดกระบวนการ เรียนรูของครู ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระดับมัธยมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์, 2559.
- สาวิตรี บุญกุล. ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาเขต 6. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา, 2562
- สัญญา องคะลอย. รูปแบบการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการสอนของครูในยุคดิจิทัล. สืบค้น เมื่อ 22 มีนาคม 2562, จาก http://theceddigital.blogspot.com/2018/06/blog-post_68.html.
- สิริกร คำมูล. การพัฒนารูปแบบการนิเทศการศึกษาสำหรับโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญ ศึกษา สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ. วิทยานิพนธ์การศึกษาดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2556.
- สิริพร ดิโน้อย. การพัฒนารูปแบบการคิดอย่างมีวิจารณญาณสำหรับนักเรียนประถมศึกษา. วารสารบริหารการศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี, 19(2), 289-300, 2562.
- สัญญา พูลสุข. การดำเนินการนิเทศภายในโรงเรียนประถมศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระดับมัธยมศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยรังสิต, 2556.

- สมนึก บุญใหญ่. การพัฒนารูปแบบการบริหารงานบุคคลตามหลักธรรมาภิบาล ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง. วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์, 2556.
- สมนึก ภัททิยธนี. การวัดผลการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 4. กทม. : ประสานการพิมพ์, 2546.
- สมประสงค์ ยมนา. การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี, 2560.
- สมหวัง พันธะลี. การพัฒนาระบบการนิเทศการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการสอนแนะและการเป็นพี่เลี้ยงครูสำหรับศึกษานิเทศก์. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษาดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2562.
- สุกัญญา แซ่ม้อย. การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2562.
- สุกัลยา นิยมทอง. การศึกษาองค์ประกอบการนิเทศภายในเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะของนักเรียนตามโครงการเยาวชนคนดีศรีสุพรรณของโรงเรียนขนาดเล็ก ในอำเภอศรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยพะเยา, 2562.
- สุปรียาอร สีสะแล. การศึกษาความต้องการการนิเทศภายในของครูวิทยาศาสตร์ในสถานศึกษาจังหวัดจันทบุรี. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี, 2554.
- สุภาพร แซ่ลี. การนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนเอกชน อำเภอสะเดา สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดสงขลา. สารนิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยหาดใหญ่, 2563.
- สุภาพรณ์ กิตติรัชดานนท์. การพัฒนารูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน. วิทยานิพนธ์การศึกษาดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2550.
- สุเมธ คะลีล้วน. บทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์, 2557.
- สุรศักดิ์ ปาเฮ. การนิเทศภายใน. แพร่ : เมืองแพร่การพิมพ์, 2555.
- เสถียร วัชรนิมิต. รูปแบบการบริหารงานด้านการพัฒนาสมรรถนะครูโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 15. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษาดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ, 2562.

- เสาวลักษณ์ โสมะทัต. ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสตรีกับ
ประสิทธิผลของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ชลบุรี เขต 1.
วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา, 2553.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2. รายงานผลการประเมินมาตรฐาน
การศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา.
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2, 2556.
- สำนักงานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน
พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ : ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย, 2552.
- _____. การจัดระบบบริหารและสารสนเทศภายในสถานศึกษาตามกฎกระทรวงว่าด้วย
ระบบหลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553. กรุงเทพฯ :
โรงพิมพ์ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย, 2554.
- _____. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ : ชุมชน
สหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย, 2552.
- สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน. ทักษะด้านดิจิทัลของข้าราชการและบุคลากร ภาครัฐ
เพื่อการปรับเปลี่ยนเป็นรัฐบาลดิจิทัล ตาม (ว6/2561). สืบค้นเมื่อ 22 มีนาคม
2562, จาก https://www.ocsc.go.th/digital_skills2.
- สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ
พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553.
(ออนไลน์) 2553 (อ้างเมื่อ 20 มกราคม 2554).
จาก : <http://203.146.15.33/webtcs/modules.php>.
- สำนักงานรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์. ทักษะสู่ผู้นำความเปลี่ยนแปลง. กรุงเทพฯ : ส่วนนโยบายรัฐบาล
อิเล็กทรอนิกส์ฝ่ายนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ (องค์การ
มหาชน), 2561.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579. กรุงเทพฯ:
พริกหวานกราฟฟิค, 2560.
- หน่วยศึกษานิเทศก์. แนวทางการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน.
กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2562.
- อร่าม วัฒนะ. รูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหาร
ส่วนจังหวัด. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์, 2561.
- อติศ ไชยศิริรินทร์. รูปแบบการนิเทศภายในโดยใช้กระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ
สำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัย
มหาสารคาม, 2562.

- อนงค์นาถ เคนโพธิ์. การพัฒนารูปแบบการนิเทศเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้
ในโรงเรียนประถมศึกษา. วิทยานิพนธ์การศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม,
2562.
- อนุตรศักดิ์ วิชัยรัตน์. การพัฒนารูปแบบการนิเทศการสอนที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนใน
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2.
วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, 2560.
- อารมณ ฉนวนจิตร. การนิเทศการสอน. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2551.
- อัญสุชา บุญขันตินาถ. การพัฒนาทักษะด้านดิจิทัล สำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการ
ศึกษา. วารสารข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา, 39(1), 1-19, 2561.
- อัญชลี ธรรมะวิสิกุล. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการนิเทศ. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ, 2553.
- อัคริมา บุญอยู่. Digital literacy. วันที่ค้นข้อมูล 2 กุมภาพันธ์ 2565, เข้าถึงได้จาก
http://lib3.dss.go.th/fulltext/dss_j/2561_66_207_P28-29.pdf.
- เอกชัย กี่สุขพันธ์. การบริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล (School Management in Digital Era).
สืบค้นเมื่อ 13 ธันวาคม 2561, จาก[http://www.trueplookpanya.com/knowledge/
content/52232/-edu-teaartedu-teaart-teaartdir](http://www.trueplookpanya.com/knowledge/content/52232/-edu-teaartedu-teaart-teaartdir).
- เอกชัย คำผล. การบริหารระบบคุณภาพที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2558.
- Ardictionary. Retrieved December 13, 2008, from
<http://ardictionary.com/Model/5908>.
- Acheson, K., & Gall, M. **Clinical supervision and teacher development: Preserves
and in-service applications.** (5th ed). New York: John Wiley & Sons, 2003.
- Bank, A.lfalah. **Leadership in the digital age.** Retrieved April 16, 2017, from
<http://farrukhiqbal.iba.edu.pk/pdfs/BankAlfalahLeadershipintheDigitalAge.pdf>
- Deming, W. Edwards. **Out of the Crisi, MIT Center for Advanced Engineering Study.**
San Francisco, California: Jossey-Bass, 1986.
- Elza Venter. Challenges for meaningful interpersonal communication in a digital era.
HTS Teologiese Studies/Theological Studies, 75(1), 6, 2019.
- Gibson, J. L., J. M. Ivancevich and J. H. Donnelly. **Organizations.** 9th ed. Boston:
McGraw-Hill, 1979.
- Gillham, B. **Developing a Questionnaire, Continuum.** London: n.p., 2000.

- Glickman, C.D. **Supervision and Instructional Leadership: A Developmental Approach** 6th ed. Boston: Allyn and Bacon, 2004.
- Grant, A.M. "Australian Coaches Views On Coaching Supervision: A Study With Implications For Australian Coach Education, Training And Practice"
International Journal Of Evidence Based Coaching and Mentoring.
10(2) : 17-33, August, 2012.
- Gwynn, Minor J. **Theory and Practice of Supervision.** New York: Dodd & Mead, 1974.
- Harris, Ben M. **Supervisory Behavior in Education.** 2nd ed. New Jersey: Prentice-Hall, 1975.
- Hoy, W. K. & Miskel, C. G. **Educational administration: Theory, research and practice.** (6th ed.). New York: McGraw-Hill, 2008.
- Hoy, W. K. and J. Furguson. "Theoretical Framework and Exploration Organization Effectiveness of School," **Educations Administration Quarterly.** 33, 3 (March 1985): 131,290-311.
- Hoy, Waynek and Cecil G. Miskel. **Educations Administrations : Theory Research And Practice.** 4th ed. New York: McGraw-Hil, 1991.
- LEAD Research Series. **Beyond easy answers: New leadership practice for the digital age.** Berlin: Mercator Capacity Building Center for Leadership and Advocacy, 2015.
- Lunenburg, F. C. and A. C. Ornstein. **Educational Administration Concepts and Practices.** New York: Thomson Learning, 2004.
- McMillan, J. H. & Schumacher, S. **Research in education: A conceptual introduction.** New York: Longman, 2001.
- Mott, P.E. **The characteristics of effectiveness organization.** New York : Harper and Row, 1972.
- Nesgley and Evans. **Handbook for Effective Supervision of Instruction.** Englewood Cliffs, New Jersey : Prentice-Hall, Inc, 2004.
- Price, J.L. **Organizational Effectiveness : An Inventory of Propositions.** Homewood, Ill : Richard D Irwin, 1993.
- Robbins, Stephen P. **Managing Today.** New York: Practice-Hall, 1997.
- Sheninger, E. C. **Digital Leadership: changing paradigms for changing times.** United State of America: Corwin, 2014.

Silva, D.Y., and Dana, N. F. Collaborative Supervision in the Professional Development School. **Dissertation Abstracts Internation.** 16: 45 – A, 2001.

Thinkexist dictionary. **The Leadership Challenge : How to Get Extraordinary Things Done in Organizations.** San Francisco : Jossey Bass, 2008.

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	นางวาสนา ต่อชาติ
วัน เดือน ปีเกิด	9 กันยายน 2510
สถานที่เกิด	อำเภอปทุมราชวงศา จังหวัดอำนาจเจริญ
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	196 ตำบลคำโพน อำเภอปทุมราชวงศา จังหวัดอำนาจเจริญ 37110
ตำแหน่งหน้าที่การงานในปัจจุบัน	ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนบ้านคำโพน อำเภอปทุมราชวงศา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำนาจเจริญ
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2526	มัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนนารีนุกูล อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี
พ.ศ. 2529	มัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนนารีนุกูล อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี
พ.ศ. 2534	ครุศาสตรบัณฑิต (ค.บ.) วิชาเอกสังคมศึกษา วิทยาลัยครูอุบลราชธานี
พ.ศ. 2545	ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ศศ.ม.) วิชาเอกไทยคดีศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
พ.ศ. 2555	ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต (ค.ด.) สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี